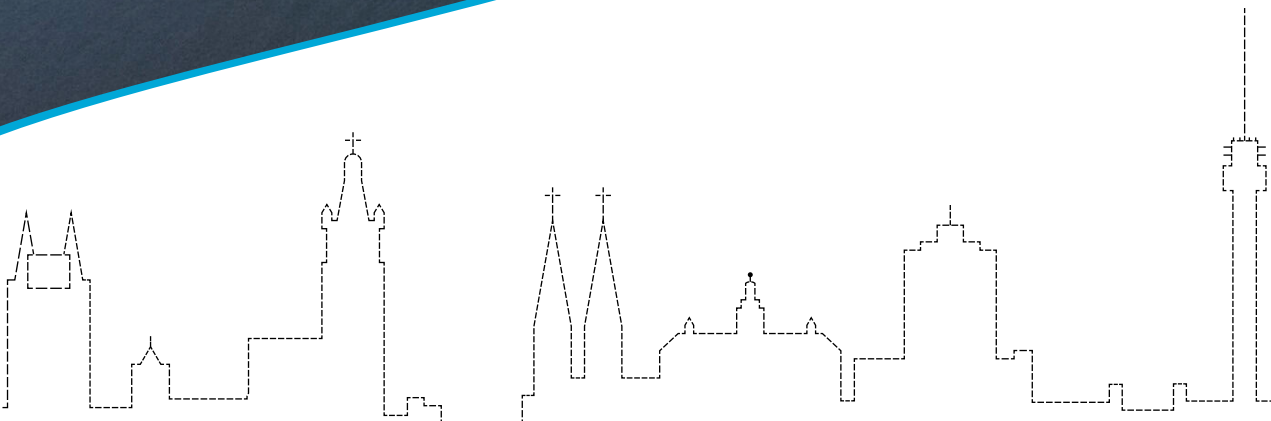

gemeente **Roermond**

Programmabegroting **2024**

Inhoudsopgave begroting 2024

1. Voorwoord en Inleidende beschouwing	3
2. Verloop financiële positie	14
3. Programmabegroting	19
3.0 Programma 0 - Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen	20
3.1 Programma 1 - Veiligheid	27
3.2 Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	30
3.3 Programma 3 - Economie	33
3.4 Programma 4 - Onderwijs	36
3.5 Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie	39
3.6 Programma 6 - Sociaal Domein	44
3.7 Programma 7 - Volksgezondheid en milieu	51
3.8 Programma 8 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing (verplichte) BBV indicatoren	56 60
4. Paragrafen	63
4.1 Paragraaf Lokale heffingen	64
4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	70
4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	78
4.4 Paragraaf Financiering	85
4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering	88
4.6 Paragraaf Verbonden partijen en participaties	95
4.7 Paragraaf Grondbeleid	128
4.8 Paragraaf Wet open overheid (Woo)	131
5. Financiële begroting	132
5.1 Algemeen	133
5.2 Overzicht baten en lasten met toelichting	135
5.3 Uiteenzetting financiële positie en toelichting	148
Colofon	158

1.

Voorwoord

Voorwoord

Graag bieden wij u de Begroting 2024 met meerjarenperspectief 2025-2027 aan.

Met de Kadernota 2024, door uw raad vastgesteld op 6 juli 2023, hebben wij de contouren van onze inzet voor 2024 geschetst. In de voorliggende begroting zijn deze contouren verder uitgewerkt en (onder verwijzing naar paragraaf 3.5 van de kadernota), voor het eerst in een nieuwe programmastructuur.

Zoals al is gebleken uit de jaarstukken 2022 en de kadernota 2024 is de gemeente Roermond financieel gezond. Dat biedt kansen om Roermond nog mooier te maken en kansen om de toekomst voor onze inwoners, bedrijven en instellingen nog beter te maken. Kansen die zich voordoen zullen wij dan ook niet laten liggen, hoewel de realiteit van vandaag ook is dat er grenzen zitten aan hetgeen onze stad en organisatie aan kan. Dat zorgt er ook voor dat we voor wat extra “vet op de botten” kunnen zorgen, iets wat in onzekere tijden ook wenselijk is. Aan de ene kant om ook de komende jaren ambities te kunnen verwezenlijken, maar ook om in te kunnen spelen op nieuwe uitdagingen en eventuele tegenvallers.

Onze gezonde financiële situatie stelt ons in staat om te blijven investeren in Roermond en de Roermondnaren. Daarbij verliezen wij de situatie om ons heen niet uit het oog, want deze is onverminderd complex en onzeker en heeft grote invloed op onze inwoners, bedrijven en instellingen. Dat hebben we de afgelopen jaren, in verschillende gradaties nadrukkelijk ervaren en ook de komende jaren zullen we waarschijnlijk nog rekening moeten houden met de gevolgen van een instabiele situatie op het Europese vasteland en de directe en indirecte gevolgen daarvan. Met onze partners zullen we er alles aan blijven doen om noodzakelijke maatregelen te treffen en ondersteuning te bieden aan inwoners, ondernemers en instellingen die daardoor zwaar worden geraakt.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Dirk Franssen,

Wethouder economie, stedelijke ontwikkeling en financiën

Inleidende beschouwing

Met de begroting 2024 werken wij vanuit de diverse portefeuilles aan de verdere uitvoering van ons coalitieakkoord voor de periode 2022 – 2026, De stad van ambitie, daadkracht en verbinding. Wij zetten daarbij, vanuit de verschillende portefeuilles nadrukkelijk in op de volgende speerpunten:

- Versterking van de stedelijke structuur door implementatie van de gebiedsprofielen binnenstad en centrum Swalmen.
- Versnellen van de doorlooptijd van projecten en geven van een impuls aan projecten zoals Centrumkwartier, Weerstand, Roerdelta en Jazz-City.
- De doorontwikkeling van de Roermondse economie met onder andere een toekomstplan voor stadsmarketing Roermond.
- Roermond Evenementenstad met meer evenementen en meer beleving.
- Maximale inzet bij de begeleiding van mensen naar werk en zorg, daar waar dat niet mogelijk is, zorgen we voor een zinvolle dagbesteding.
- Een sterke brandweerzorg en crisisbeheersing met aandacht voor een hulpdienstencluster.
- Uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan met speciale aandacht voor ondermijning, digitale veiligheid en maatschappelijke onrust. In een gebiedsgerichte aanpak de aanpak van overlast bij sportparken en bij de Maasplassen.
- Een sterke netwerksamenwerking in Midden-Limburg met daarbij een gezamenlijke aanvraag voor een Regio Deal.
- Uitvoering van de nieuwbouwplannen voor ROER College Schöndeln en we geven een impuls aan de versterking en verbreding van de informele ondersteuning jeugd en jongeren.
- Inwoners krijgen de ruimte om met initiatieven te komen die bijdragen aan de leefbaarheid in de wijk; als onderdeel van wijken- en kernenbeleid en de doorontwikkeling wijkgericht werken.
- Een duurzame samenleving gericht op particulieren, bedrijven en de eigen organisatie en met inzet op energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en mobiliteit naast de transitie naar een circulaire economie.
- Met een divers pakket aan maatregelen wordt de biodiversiteit bevorderd en de buitenruimte aangepast aan de gevolgen van klimaatverandering.
- Uitvoering van het programma Kiezen voor Kansen waarbij een aantal majeure opgaven in het sociaal domein en het onderwijs integraal worden opgepakt.
- Een 'kansrijke start voor jonge gezinnen', aanpak van armoede (o.a. door te starten met een Quiet community) en vroeg-signalering bij schulden.
- Bevorderen gezondheid van jongeren met aandacht voor obesitas en depressie en laaggeletterdheid.
- Doorontwikkelen Seniorvriendelijk Roermond met aandacht voor eenzaamheid, valpreventie en mantelzorg.
- Doorontwikkeling Roermond Regenboogstad.
- Een toegankelijke en gezonde woon-, werk- en leefomgeving met een goed onderhouden openbare ruimte; verzorgd, groen en schoon.
- Impuls aan mobiliteit en bereikbaarheid door het verbeteren van fietsroutes, het stimuleren van deelmobiliteit en bevorderen van het gebruik van openbaar vervoer.
- Een passende woning voor iedereen; nieuwbouwplannen zodat er voldoende woningen voor de verschillende doelgroepen beschikbaar komen.
- Extra inzet voor de toegenomen druk op de inburgeringsopgave van "nieuwe Nederlanders" in onze gemeente.

Onze inzet zoals hierboven geformuleerd kunnen wij als lokale overheid alleen in samenwerking tot een succes maken. Waar mogelijk en aan de orde zullen wij de geformuleerde speerpunten dan ook oppakken in samenwerking en in verbinding met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partners. Dat past, net als ambitie en daadkracht bij ons coalitieakkoord.

In deze begroting zijn dan ook een aanzienlijk aantal ambities en beleidsvoornemens opgenomen om uitvoering te geven aan het coalitieakkoord, geformuleerde speerpunten, raadsnoties en actuele ontwikkelingen. Zo investeren wij de komende jaren fors in de kwaliteit van de openbare ruimte en in onze infrastructuur, o.a. ter plaatste van het historisch tracé van de IJzeren Rijn, De Singelring, Melickerveld e.o, op de Donderberg en in Boukoul. We implementeren de gebiedsprofielen en op diverse plaatsen gaan we pleinen vergroenen en regenwater afkoppelen. We investeren in de doorontwikkeling van de Participatiewet, in 'Roermond Evenementenstad', in veiligheid, in de doorontwikkeling van het Cuypershuis en in de buitenruimte van De Roerdomp. Maar gaan ook de mogelijkheid van een diversiteitshuis onderzoeken en extra investeren in het Milieupark, in wijken- en kernenbeleid en in verdere verduurzaming van bedrijventerreinen. Daarnaast spelen we in op een aantal actuele ontwikkelingen (zoals de initiatieven Gebiedsontwikkeling Roermond Oost, de aanleg van Padelbanen en nieuwe woonvormen). Er worden middelen beschikbaar gesteld om een aantal raadsnoties uit te voeren waaronder de motie Beter één tegel in de hand dan tien in de tuin, de motie 'Subsidieregeling onderhoudskosten openbare AED's', de motie 'Vergroenen van Roermond' en de motie 'Parkeerbelasting 1e uur Vrijveld en Roermondse Veld'.

Om onze ambtelijke organisatie kwalitatief en kwantitatief voldoende in staat te stellen om reguliere taken en taken die voortvloeien uit onze ambities uit te voeren, maken wij daar de noodzakelijke middelen voor vrij.

Naast ambities en beleidsvoornemens werken wij ook aan onze reguliere taken. Daarbij spelen de komende jaren een aantal landelijke ontwikkelingen die qua omvang en complexiteit voor ons van grote betekenis zijn. Binnen het sociaal domein gaat het dan met name om het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg Ouderen (WOZO) en de Hervormingsagenda Jeugd. In het ruimtelijke domein spelen de komende periode met name de implementatie van de Omgevingswet en enkele andere wetten zoals de Wet goed verhuurderschap (aanpassing Huisvestingswet) en de Wet versterking regie volkshuisvesting, omdat deze wetten van invloed zullen zijn op de rol van de lokale overheid. Voor de grote opgaven ten aanzien van landschap en landelijk gebied (energietransitie, klimaatadaptatie, hoogwaterveiligheid, omvorming landbouw, woningbouw etc.) werken we in de lopende trajecten Ontwerpend Onderzoek Midden-Limburg en het Nationaal Programma Landelijk Gebied.

In onze aanpak van de maatschappelijke opgaven hebben wij eerder negen majeure opgaven benoemd. De drie van opgaven die het hart vormen van het sociaal domein: een bestaanszekerheid voor al onze inwoners, een gezond leven mogelijk maken en een kansrijke en inclusieve samenleving, zijn uitgewerkt in een meerjarig programma 'Kiezen voor Kansen'. De overige opgaven (een passende woning voor iedereen, een nieuwe economie, een duurzame samenleving en transformatie van de binnenstad, een veilige omgeving en een organisatie die klaar is voor de toekomst) worden per opgave uitgewerkt en opgepakt met oog voor de onderlinge samenhang en rekening houdend met ontwikkelingen.

Een totaaloverzicht van de ambities en beleidsvoornemens die een doorvertaling hebben gekregen in de programma's in deze begroting, treft u op de volgende pagina's aan.

Nr.	Titel ambitie / beleidsvoornemen	Investeringsbedrag	bedragen x € 1000				Toelichting
			2024	2025	2026	2027	
1	Strategische communicatievisie	-	150	150	0	0	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag opgenomen van € 75.000 vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. De strategische communicatievisie komt in besluitvormingsprocedure. Aan de voorkant is reeds de financiële vertaling in de kadernota opgenomen.
2	Visie dienstverlening	-	190	190	0	0	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag opgenomen van € 95.000 vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. De visie dienstverlening komt in besluitvormingsprocedure. Aan de voorkant is reeds de financiële vertaling in de kadernota opgenomen.
3	Accommodatiebeleid Breed	-	150	150	0	0	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag van € 75.000 opgenomen vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. Het herijken van het bestaand en opzetten van nieuw accommodatiebeleid, waar nodig met een koppeling naar bestaande integrale huisvestingsplannen (o.a. sport, onderwijs, vastgoed, wijkaccommodaties). Deels middelen voor onderzoek, deels voor tijdelijke formatie.
4	Taakstelling personeel	-	1.000	1.000	1.000	1.000	In aanloop naar de begroting is nader onderzocht wat de financiële ruimte binnen de huidige personeelskostenbegroting is als (gedeeltelijke) dekking voor het uitvoeren van de HR-visie (in wording) en de organisatieontwikkeling (zie punt 51).
5	Projectmatige aanpak overbewoning, Taskforce veiligheid, leefbaarheid en zorg	-	175	175	0	0	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag van € 87.500 opgenomen vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. Dit betreft een inhaalslag waarvoor tijdelijk extra capaciteit nodig is (boa/toezichthouder en handhavingsjurist).
6	Versterken uitvoeringsbudget veiligheid	-	100	100	100	100	In de begroting 2023 is reeds € 200.000 structureel opgenomen voor ondermijning, openbare orde en veiligheid. Er volgt een extra impuls o.a. in relatie met het integraal veiligheidsplan.
7	Uitbreiding formatie veiligheid	-	220	220	220	220	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag opgenomen van € 110.000 vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. Beleidsmedewerker veiligheid 1 FTE Analist / criminoloog 1 FTE
8	Kerkeveldlaan	675	0	0	25	50	Nieuwe investering in relatie met ontsluiting MBO Campus.
9	Coördinator kabels en leidingen	-	65	65	65	65	Uitbreiding formatie coördinator kabels & leidingen.
10	Midden-Limburg bereikbaar	-	75	75	75	75	Structurele bijdrage in verband met de omzetting van Roermond-bereikbaar naar Midden-Limburg bereikbaar. In de begroting 2023 is dit bedrag reeds incidenteel opgenomen.
11	Bredeweg	200	0	0	20	20	Nieuwe investering in relatie met ontsluiting weerstand.

Nr.	Titel ambitie / beleidsvoornemen	Investeringsbedrag	bedragen x € 1000				Toelichting
			2024	2025	2026	2027	
12	Openbare verlichting (LED)	900	0	6	13	29	Versnelling/ energieakkoord duurzaam. Extra investeringsmiddelen, aanvullend op de reeds geraamde bedragen op de investeringsplanning. In jaar 1 en 2 is er een lager bedrag nodig i.v.m. het lopende contract en afspraken daaromtrent. 2024 € 125.000 2025 € 125.000 2026 € 325000 2027 € 325.000
13	Historisch tracé IJzeren Rijn	2.000	0	8	42	67	Het wegnemen van functionele en planologische belemmeringen ten aanzien van het historische tracé van de IJzeren Rijn en daarnaast het realiseren van een voetpad en fietspad op het binnenstedelijk deel.
14	Singelring	1.243	0	13	73	86	In totaliteit is er € 13.150.000 benodigd voor de Singelring. Er is reeds een bestaande investering aanwezig op investeringsplanning van € 5.130.000. Aanvullende dekking komt uit bestaande rioolinvesteringen (€ 1.303.000). Uitbreiding: Autonoom: € 5.474.000 (zie bijlage autonome ontwikkelingen) Beleidsvoornemens: € 1.243.000. Op deze lijst is alleen het beleidsvoornemen opgenomen.
15	Melickerveld e.o Heinsbergerweg, Oude Keulsebaan, Morgenstraat, Eindstraat, Ratommerweg	1.910	0	5	45	171	In totaliteit is er € 6.903.000 benodigd. Er is reeds een bestaande investering aanwezig op de investeringsplanning van € 3.870.000. Uitbreiding: Autonoom: € 1.123.000 (zie bijlage autonome ontwikkelingen) Beleidsvoornemens: € 1.910.000 Op deze lijst is alleen het beleidsvoornemen opgenomen. Onderdeel riool met dekking uit heffing.
16	Tweede evenementencoördinator	-	80	80	80	80	Het uitbouwen van "Roermond Evenementenstad". O.a. door het aanstellen van een tweede evenementencoördinator in vaste dienst (op dit moment tijdelijke formatie)
17	Winterpromotie	-	50	50	50	p.m.	In de begroting 2023 is hiervoor reeds € 30.000 incidenteel opgenomen. De eerste aanzet van winsterseizoen 2022-2023 structureel uitbouwen en continueren.
18	Aanpak veilig maasplassengebied	-	100	100	0	0	Er is inmiddels uitvoering gegeven aan de raadsnotie 'een behouden vaart'. Met deze middelen wordt een vervolg gegeven aan de integrale aanpak op en rondom de maasplassen.
19	Organisatie grote(re) evenementen incl. waar nodig veiligheid	-	150	250	p.m.	p.m.	In de begroting 2023 is reeds structureel € 520/K opgenomen voor evenementen. Deze aanvullende middelen hebben als doel om gezet te worden rondom grote(re) evenementen die gepland zijn in 2024 en 2025.

Nr.	Titel ambitie / beleidsvoornemen	Investeringsbedrag	bedragen x € 1000				Toelichting
			2024	2025	2026	2027	
20	Onderzoeken verduurzaming bedrijventerreinen	-	50	50	50	0	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag opgenomen van € 75.000 vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. In samenwerking met OML en parkmanagement ligt er een voorstel. Enkele zaken zijn niet subsidiabel en worden derhalve meegenomen in de kadernota.
21	Implementatie "Een stad bouw je samen".	-	100	100	100	0	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag opgenomen van € 50.000 vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. Een stad bouw je samen, fit for future en toekomst Roermond marketing. Incidenteel activeringsbudget / stimuleringsbudget.
22	Bijdrage Civil en Gilde	-	350	250	250	250	Initiatief civil en campus ontwikkeling gilde.
23	Ondersteuning initiatief Roermond-Oost	-	50	50	50	0	Werkgroep GORO is een collectief van lokale initiatiefnemers. Dit initiatief richt zich op agrarische structuurversterking, recreatie en toerisme, het versterken van natuur, landschapsbeleving, structuurontwikkeling en gebiedsontsluiting. In het kader van de transitie landelijk gebied is dit een kans.
24	Doorontwikkeling Cuypershuis	-	300	300	p.m.	p.m.	In de begroting 2023 is reeds structureel budget opgenomen voor het Cuypershuis (o.a. voor wisseltonstelling en huisvesting). Dit incidenteel aanvullend budget is voor onderzoek en doorontwikkeling. Een toekomstbestendig museum creëren waarbij cultureel ondernemerschap mogelijk is en werken aan zichtbaarheid, participatie en (eu-) regionale samenwerking. Dit dient zijn beslag te krijgen in de toekomstvisie.
25	Impuls buitenruimte de Roerdomp	1.000	0	0	17	33	Aanvullend op de reeds beschikbare middelen in de investeringsplanning, zijn middelen opgenomen voor de kwaliteitsverbetering buitenruimte.
26	Sociale boekhouders	-	75	75	75	75	In de begroting 2023 is reeds budget opgenomen voor een sociale boekhouder. Deze functie wordt structureel ingericht en een tweede sociaal boekhouder aangesteld voor het voorkomen van een eenmansfunctie en borgen van continuïteit.
27	Onderzoek Diversiteitshuis	-	50	0	0	0	Onderzoek diversiteitshuis. Roermond is regenboogstad. We ondersteunen initiatieven en activiteiten. Hier kunnen mensen informatie verkrijgen en man kan elkaar ontmoeten.
28	Doorontwikkeling participatiewet	-	120	120	0	0	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag van € 60.000 opgenomen vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. Tijdelijke projectleider tijdens de transitiefase.
29	Meer bewegen voor ouderen	-	50	p.m.	p.m.	p.m.	Het huidige MBVO programma blijft voor nu in stand, waarbij bekeken wordt hoe het een en ander verzakelijkt kan worden en hoe dit programma past in de toekomst visie van het senioren, gezondheid en sportbeleid.
30	Wijken- en kernenbeleid	-	250	250	250	150	Het opzetten van c.q. invulling geven aan nieuw wijken- en kernenbeleid. In de begroting 2023 is hiervoor reeds € 75.000 structureel opgenomen.

Nr.	Titel ambitie / beleidsvoornemen	Investeringsbedrag	bedragen x € 1000				Toelichting
			2024	2025	2026	2027	
31	Inburgeringsopgave	-	75	75	75	0	Het uitvoeren van onze veranderopgave inburgering. Tijdelijke uitbreiding formatie.
32	Rioolaanleg Hockeypark Hammerveld	250	0	4	4	4	Momenteel lozen de kledlokalen en het clubhuis grotendeels (ongezuiverd) op de Roer. Voor deze rioolproblematiek dient een oplossing gerealiseerd te worden. Dekking niet vanuit rioolheffing i.v.m. eigendom.
33	Oplossen wateroverlast beneden Boukoul	1.000	0	0	0	0	Aanpak van wateroverlast zodat de kern veilig en leefbaarheid wordt en wateroverlast niet langer een item is. Dekking vanuit rioolheffing.
34	Duurzame mobiliteit en stadsdistributie	-	75	0	0	0	Onderzoek naar aanleiding van coalitieakkoord.
35	MilieuPark 2.0	1.600	0	0	0	0	Totaal benodigd € 1.600.000. In 2024: € 150.000 onderzoekskosten in 2025: € 1.450.000 uitvoering Dekking vanuit afvalstoffenheffing.
36	Transitie nationaal park de Meinweg	-	50	50	50	50	Hogere structurele bijdrage in verband met transitie naar Nationaal Park.
37	Groene Transformator	-	90	60	30	0	Subsidie in afbouw constructie, met als insteek dat dit mooie initiatief zich op termijn kan terugverdienen.
38	Groene duurzaamheids-agenda, biodiversiteit en klimaatadaptatie	-	250	250	250	250	Diverse onderdelen (exploitatiebudget): <ul style="list-style-type: none"> • groenblauwe schoolpleinen • groenblauwe aders • wet natuurbescherming • extensiveren groenbeheer • integrale groenvisie
38a	Groene duurzaamheids-agenda, biodiversiteit en klimaatadaptatie: stimuleringsregeling afkoppelen regenwater	-	0	0	0	0	De stimuleringsregeling afkoppelen regenwater wordt bekostigd vanuit de rioolheffing.
39	Vergroenen van pleinen, stedelijk gebied en openbare ruimte	1.500	0	14	28	42	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag opgenomen van € 200.000 vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. Daarna 3 jaar investering van € 500.000, exclusief de middelen implementatie gebiedsprofielen. Dekking deels vanuit rioolheffing.
40	Formatie ruimtelijke ontwikkeling, wonen, Vergunningverlening Toezicht & Handhaving	-	270	270	p.m.	p.m.	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag opgenomen van € 135.000 vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. WABO /Casemanager Jurist RO Stedenbouw Daarnaast is in de begroting 2023 structureel aanvullende capaciteit opgenomen.

Nr.	Titel ambitie / beleidsvoornemen	Investeringsbedrag	bedragen x € 1000				Toelichting
			2024	2025	2026	2027	
41	Nieuwe woonvormen	-	400	400	400	0	Bijdrage gemeente aan "nieuwe woonvormen" i.r.t. prestatieafspraken. Waaronder het knarrenhofje, opvang ontheemden, arbeidsmigranten en woonwagens.
42	Stichting Stadsherstel	-	50	50	50	0	In de begroting 2023 is incidenteel hiervoor een bedrag opgenomen van € 50.000 vanuit resultaatbestemming jaarrekening 2022. Tijdelijke startsubsidie om de stichting stadsherstel nieuw leven in te blazen.
43	Budgetverhoging commissie Beeldkwaliteit	-	60	60	60	60	Dit punt heeft een relatie met de formatie ruimtelijke ontwikkeling, wonen en VTH. Gezien hoeveelheid plannen, projecten en aanvragen komt de commissie beeldkwaliteit niet uit met de beschikbare uren.
44	Implementatie Gebiedsprofielen	6.500	0	50	133	217	In de begroting 2023 is incidenteel een bedrag van € 75.000 opgenomen. Zodra de gebiedsprofielen gereed zijn vergt dit uitwerking en investeringen. Hiervan is eerste voorlopige inschatting gemaakt: In 2024 € 1,5 miljoen in 2025 € 2,5 miljoen in 2026 € 2,5 miljoen
45	Roerdelta fase 3	p.m.	0	0	137	270	In 2023 en 2024 is de voorbereiding gestart, hiervoor is reeds een budget beschikbaar gesteld. Uitvoering zal in 2025-2026 plaatsvinden.
46	Resultaatversnelling ambities en kansen	-	0	200	300	300	In de begroting 2023 zijn reeds middelen opgenomen, in 2025-2026 continueren voortgang en versnelling majeure projecten.
47	Kwaliteitsimpuls binnenstad	-	100	100	100	100	In de begroting 2023 is reeds € 150.000 structureel opgenomen. Dit bedrag is bedoeld voor verdere stimulering danwel subsidie voor gevelverbetering en ondersteuning van/bij startende ondernemers in de binnenstad.
48	Beleidsmedewerker Sociale Zaken	-	85	85	85	85	Betreft extra formatie beleidsmedewerker sociale zaken (1 FTE) voor uitvoering van wettelijke taken rondom vroegsignalering.
49	Continuering wijkgerichte ondersteuning	-	150	150	150	150	Subsidieregeling versterking en verbreding informele ondersteuning jeugd en jongeren.
50	Data / informatie-samenleving	-	125	125	125	125	Vormgeven aan het groeipad datagedreven werken. Om invulling te kunnen geven aan het groeipad, en ook aan de opgave informatiesamenleving, is formatie-uitbreiding noodzakelijk (1,5 FTE).
51	HRM-visie	-	500	500	500	500	Er is € 500.000 beschikbaar voor uitvoering van de HRM-visie. Dekking uit flexibel budget personeelskostenbegroting.
			-500	-500	-500	-500	
52	Bedrijventerreinen van de toekomst	-	90	90	90	90	In samenwerking met OML, Keyport en Parkmanagement Midden-Limburg is een visie opstellen "bedrijventerreinen voor de toekomst". Uitvoering geven aan projecten binnen 6 pijlers: Duurzaamheid, Lef, Samenwerking onderwijs en bedrijfsleven, Vestigingsklimaat, Data en Infrastructuur & toegankelijkheid en verkeer.

Nr.	Titel ambitie / beleidsvoornemen	Investeringsbedrag	bedragen x € 1000				Toelichting
			2024	2025	2026	2027	
53	Doorontwikkeling planning & control	-	0	75	75	75	De gemeente maakt een digitaliseringsslag, waarbij het bestuur efficiënter wordt voorzien in hun informatiebehoefte. Daarmee maakt de gemeente ook een stap naar continue actuele sturingsinformatie. Een P&C systeem voor het opstellen en beheren van P&C documenten is noodzakelijk, waarmee een efficiëntere werkwijze wordt beoogd. Betreft een aanvulling op E-Finance.
54	Afkoppeling van regenwater en vervanging van het riool binnen het project De Kemp	480	0	12	12	12	Een investering van € 480.000 voor de afkoppeling van regenwater en vervanging van het riool binnen het project De Kemp. Dekking binnen gesloten exploitatie Riool.
		-	0	-12	-12	-12	Dekking uit rioolheffing
55	Fietspad Linne-Merum	375	0	15	15	15	Aanleg fietspad Linne-Merum in samenwerking met provincie Limburg en gemeente Maasgouw, waarbij gemeente Roermond ca 50% van de kosten opneemt.
56	WOP Donderberg - Sterrenberg	600	0	0	9	20	Betreft investeringen in reststroken openbare ruimte / inrichting openbare ruimte en speelvoorzieningen.
57	Erfgoedverordening	-	100	100	100	100	In de raadsvergadering van 6 juli jl. is de erfgoedverordening vastgesteld. Hierin is opgenomen om het budget structureel met 100K te verhogen.
58	Ophogen formatie Beheer Vastgoed na uitkomsten Vastgoedscan	-	200	150	150	150	In 2024 wordt een integraal strategisch-huisvestingsplan - Gemeente Vastgoed (exclusief onderwijs) opgesteld (€ 50.000). Daarnaast vindt er een doorontwikkeling plaats op het gebied van vastgoedbeheer. Hiervoor worden stappen gezet om, naast het huidige veelal operationele beheer, door te groeien naar tactisch (assetmanagement) en strategisch (visie-beleid) beheer. Een upgrade van de formatie zowel kwalitatief als ook kwantitatief is hiervoor noodzakelijk: € 150.000 (structureel).
59	Uitbreiding bestuurssecretariaat	-	70	70	70	70	Structurele uitbreiding bestuurssecretariaat i.v.m. ondersteuning college van burgemeester en wethouders.
60	Uitbreiding directiesecretariaat	-	37	37	37	37	Structurele uitbreiding van directiesecretariaat i.v.m. ondersteuning gemeentesecretaris en CMT.
61	Motie 06: Beter één tegel in de hand dan tien in de tuin	-	25	25	25	25	De financiële gevolgen van de aangenomen moties worden verwerkt bij de begroting 2024.
62	Motie 09: Subsidieregeling onderhoudskosten openbare AED's	-	10	10	10	10	De financiële gevolgen van de aangenomen moties worden verwerkt bij de begroting 2024.
63	Motie 11: Uitvoeringsmiddelen "Vergroenen van Roermond"	-	250	264	278	292	De financiële gevolgen van de aangenomen moties worden verwerkt bij de begroting 2024.
		-	-250	-264	-278	-292	De middelen behorende bij deze motie waren reeds opgenomen in punt 38 en 39.

Nr.	Titel ambitie / beleidsvoornemen	Investeringsbedrag	bedragen x € 1000				Toelichting
			2024	2025	2026	2027	
64	Motie 12: Parkeerbelasting 1e uur Vrijveld en Roermondse Veld	-	145	145	145	145	De financiële gevolgen van de aangenomen moties worden verwerkt bij de begroting 2024.
65	Investeringsbudget Groene Zijweg / Ooldergaard	90	4	4	4	4	Verwerking van het meerjarig effect van investeringsbudget Groene Zijweg / Ooldergaard, zoals opgenomen in de 2e tussenrapportage 2023.
66	Investeringsbudget Bijdrage Padelbanen (RTC NIP en TC Maasniel)	314	0	23	23	23	In de begroting 2024 is een investeringsbijdrage aan padelbanen RTC NIP en TC Maasniel (activum derden) geraamd. Dit leidt vanaf 2025 tot kapitaallasten.
Totaal		20.637	6.361	6.519	5.330	4.888	

2.

Verloop financiële positie 2024

2.1 Financiële positie structureel

Het financiële vertrekpunt van deze begroting is de kadernota 2024. Hieraan zijn vervolgens toegevoegd de financiële effecten van de investeringsrapportage 2022, autonome ontwikkelingen inclusief (gedeeltelijke) dekking en ambities. Dit resulteert in een meerjarig begrotingssaldo kadernota 2024. Zoals in de kadernota is beschreven (pagina 14), worden deze ambities in de begroting 2024 nader uitgewerkt en vertaald. De kadernota is op 6 juli jl. vastgesteld door de gemeenteraad.

Vervolgens zijn aan dit meerjarig begrotingssaldo toegevoegd: Het effect van de meicirculaire 2023 met de doorrekening prijs- en loonontwikkeling, het effect van de doorrekening gesloten systeem riool en afval, het effect van de doorrekening financieringslasten en een aanvulling op de ambities kadernota 2024. Een totaaloverzicht van de ambities is te vinden in de inleiding en daarnaast zijn de ambities verder toegelicht in de programma's. Al deze bijstellingen samen vormen de primitieve begroting 2024-2027.

Zie de uiteenzetting in onderstaande tabel.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Vertrekpunt kadernota 2024	5.834	10.753	5.515	5.222
Investeringsrapportage 2022	840	772	795	762
Autonome ontwikkelingen	-3.205	-3.688	-3.954	-4.083
Inzet extra prijsindexatie 2023 ter dekking autonoom	3128	3116	3124	3124
Ambities kadernota 2024	-5.320	-5.434	-4.239	-3.789
Meerjarig begrotingssaldo kadernota 2024	1.277	5.519	1.241	1.236
Gemeentefonds - Meicirculaire 2023	3.569	4.993	4.974	8.102
Ontwikkelingen loon- prijs index o.b.v. meicirculaire 2023	-2.559	-3.042	-4.930	-6.614
Effecten doorrekening riool/afval	-71	12	248	367
Effecten doorrekening financieringslasten	-205	-429	-589	-812
Aanvullingen op ambities kadernota 2024	-1.041	-1.085	-1.091	-1.099
Overige bijstellingen (met name jaarschijf 2027)	72	112	100	-374
Primitieve begroting 2024-2027	1.042	6.080	-47	806

Problematiek Niet-taakgebonden kortingen Rijk

In het 'overzicht ambities' heeft Roermond keuzes gemaakt rekening houdend met haar structurele begrotingsruimte. Ondanks de terugval van middelen in het meerjarig perspectief (zie jaar 2026) presenteert Roermond een sluitende realistische meerjaren begroting (zie ook overzicht structureel – reëel begrotingsevenwicht, paragraaf 2.3).

2.2 Financiële positie incidenteel

Voor de incidentele financiële positie wordt de vastgestelde stand van de algemene reserve (AR) bij de jaarrekening 2022 als uitgangspunt genomen.

In onderstaand overzicht is reeds genomen besluitvorming verwerkt. Daarnaast wordt de onttrekking uit de algemene reserve conform begroting 2023 (- € 1.261) gecorrigeerd, aangezien het begrotingsaldo 2023 momenteel positief is (geprognosticeerde stand 2023 na meicirculaire bedraagt € 2.691 miljoen).

(bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Vertrekpunt jaarrekening 2022	37.997				
-/- Besluitvorming lokaal fonds energie armoede	-1.800				
-/- Besluitvorming overhevelingen Burap '21	-149		-47		
-/- Besluitvorming begroting 2023	-6.961				
+ correctie besluitvorming begroting 2023 (<i>onttrekking negatief begrotingsaldo niet meer nodig</i>)	1.261				
-/- Besluitvorming amendementen begroting 2023	-100				
-/- Besluitvorming 1e tussenrapportage 2023	-2.652				
+ Besluitvorming resultaat jaarrekening 2022	30.320				
-/- Besluit resultaatoverheveling jaarrekening 2022	-1.553				
-/- Besluit resultaatbestemming jaarrekening 2022	-6.734				
+ / - Besluit raadsvoorstel Kiezen voor Kansen	3.525	-3.400	-3.440	-2.925	
Stand na besluitvorming Jaarrekening 2021	53.154	49.754	46.267	43.342	43.342
(Verwachte) besluitvorming:					
Voorstel Beheerplannen incidentele dekking		-1.437			
Voorstel 2e tussenrapportage (reserves < 25k)	133				
Prognose stand algemene reserve	53.287	48.450	44.963	42.038	42.038
Claim sociaal domein binnen AR	4.760	4.760	4.760	4.760	4.760
Algemene reserve excl. claim SD	48.527	43.690	40.203	34.758	34.758
-/- Benodigde weerstandscapaciteit (incl claim SD)	-9.206	-9.206	-9.206	-9.206	-9.206
Prognose algemene reserve na aftrek minimumpositie	44.081	39.244	35.757	32.832	32.832

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat onze algemene reserve uitstekend is. Het blijft echter zaak om de komende jaren de algemene reserve kritisch te blijven volgen.

Minimumpositie algemene reserve

Het minimum van de algemene reserve is opnieuw bepaald. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is hierover een uitgebreide toelichting opgenomen. Hierin is aansluiting gezocht met de methode die landelijk breed wordt toegepast en wordt veel meer de relatie gelegd met de risicoanalyse.

Als basis voor het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een actuele risico-inventarisatie
- Een weerstandsratio binnen de bandbreedte van 1,4 (minimaal) – 2 (ruim voldoende)
- Het streven naar een minimale solvabiliteit van 20%

Het minimum van de algemene reserve komt op basis hiervan op € 9,2 miljoen, dit is inclusief de claim voor het sociaal domein. Voor een verdere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Sociaal Domein

Om de ambities en opgaven in het sociaal domein voldoende financiële basis te bieden is bij de begroting 2023 besloten om een financieel kader in te stellen en binnen de algemene reserve een deel te alloceren ten behoeve van het sociaal domein. Vanaf 2024 hanteren we een nieuwe programma indeling en wordt het kader sociaal domein opnieuw vastgesteld. Dit kader betreft programma 6. De claim voor het kader sociaal domein binnen de algemene reserve is bedoeld om eventuele tegenvallers binnen het kader sociaal domein op te kunnen vangen.

Daar tegenover staat, dat voordelen binnen het kader sociaal domein ook ten gunste aan deze claim vallen. Jaarlijks zal, op basis van een risico-inventarisatie, bepaald worden hoe hoog het minimumbedrag van deze claim dient te zijn. Dit is tevens ook het plafondbedrag. Indien het plafondbedrag van de claim bereikt is, zullen overschotten ten gunste komen van de algemene reserve. Voor de begroting 2024 is dit plafond bepaald op € 4,8 miljoen.

2.3 Structureel en reëel begrotingsevenwicht

In artikel 189 van de Gemeentewet is bepaald, dat de gemeenteraad erop toe ziet, dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan worden afgeweken, indien aannemelijk is, dat het structureel en reëel evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.

Structureel evenwicht

Structurele baten en lasten zijn die baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting en meerjarenraming worden opgenomen. Voor het begrip structureel is aansluiting gezocht bij de 4 jaar van de begroting en meerjarenraming. Baten en lasten zijn in beginsel incidenteel wanneer deze baten en lasten het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken of om projecten of subsidies die tijdelijk c.q. eindig (harde einddatum) zijn. Het structureel begrotingssaldo wordt bepaald door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dan ook opgenomen, dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening, een overzicht moet worden gevoegd van incidentele baten en lasten. Het structureel en reëel evenwicht is een belangrijk criterium voor een solide financieel beleid.

Het BBV geeft geen scherpe afbakening van het begrip structureel en incidenteel. De commissie BBV heeft in de Notitie incidentele en structurele baten en lasten van augustus 2018 een nadere duiding gegeven van deze begrippen. Ook de verduidelijking handreiking Structurele en incidentele baten en lasten 2021 van de provincies gaat daar verder op in. De aard van de begrotingspost is bepalend (dominante criterium) of een post als structureel of incidenteel wordt aangemerkt. Als hulpmiddel voor het begrip 'incidenteel' kan gedacht worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal 3 jaar voortdoen. Dit hulpmiddel is in voorliggende begroting gehanteerd.

Het structureel begrotingsevenwicht 2024 wordt berekend door het begrotingssaldo te verminderen met de incidentele lasten en baten (conform het overzicht 'incidentele baten en lasten' in de financiële begroting). Het saldo dat over blijft moet op termijn positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten). Dit is uiteengezet in onderstaande tabel:

Tabel Structureel Begrotingsevenwicht (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo (na besluitvorming)	1.042	6.080	-47	806
Bij: Incidentele lasten	5.960	3.548	5.013	0
Af: Incidentele baten	-5.925	-3.548	-5.013	0
<i>Saldo incidentele baten en lasten</i>	35	0	0	0
Structureel Begrotingssaldo	1.077	6.080	-47	806
Structureel evenwicht	JA	JA	NEE	JA

Op basis van bovenstaand overzicht wordt aangetoond dat de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 conform de gehanteerde definitie van incidentele baten en lasten uit het BBV, structureel in evenwicht is. De tweede voorwaarde is dat de begroting ook reëel in evenwicht moet zijn.

Reëel evenwicht

Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen in voorliggende begroting van de Gemeente Roermond volledig, voldoende realistisch en haalbaar dienen zijn. Belangrijke onderwerpen om dit te kunnen toetsen zijn onder andere de realiteit van: ombuigingen, loon- en prijsstijgingen, algemene uitkering, weerstandsvermogen en risico's, ontwikkeling van de grondexploitatie en onderhoud van kapitaalgoederen (wegen, groen, gebouwen en riolering). Indien ramingen onvoldoende volledig, realistisch en haalbaar zijn, is de kans groot dat er op termijn een begrotingstekort ontstaat.

De ombuiging 'taakstelling personeel' ad € 1 miljoen is met ingang van 2024 middels de ambities begroting 2024 naar nihil gebracht. Voor een compleet overzicht van de risico's en een meer inhoudelijke onderbouwing hiervan wordt verwezen naar paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3.

Programmabegroting

Programma 0

Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen

Strategisch doel programma

Binnen het programma 'bestuur en ondersteuning' worden de algemene baten en lasten voor het draaiend houden van de gemeente geboekt. Denk hierbij aan het gemeentehuis, het college, burgerzaken, treasury-uitgaven of ICT. Ook worden de primaire baten van de gemeente geboekt op dit hoofdtaakveld: namelijk de gemeentefondsuitkering en de lokale lasten, zoals de OZB en parkeerbelasting. Ten slotte zijn de boekhoudposten ook op dit taakveld te vinden. Deze worden gebruikt om de exploitatie boekhoudkundig sluitend te maken.

Beleidskaders:

- Toekomstvisie Roermond 2030 (2016).
- Euregio-Visie 2030 (2021).
- Bestuursovereenkomst Samenwerking Midden-Limburg (2014).
- Agenda van Midden Limburg (2016).
- Communicatievisie gemeente Roermond (2015).
- Nota vastgoed (2013).
- Coalitieakkoord "De stad van ambitie, daadkracht en verbinding".

Verbonden partijen:

- Euregio Rijn-Maas Noord.
- Samenwerking Midden-Limburg (SML).

Producten:

0.1 Bestuur

Bestuur is een subtaakveld binnen het programma 0 Bestuur en ondersteuning, bestaande uit de volgende onderwerpen:

Regionale en Eurregionale samenwerking

Wat willen we bereiken?

Samenwerking-Midden Limburg (verder SML) is de samenwerking tussen de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. De samenwerking richt zich op de hoofdthema's Ruimte, Wonen en Economie en beoogt de ruimtelijk-economische kwaliteit in de regio te verbeteren en het vestigingsklimaat van Midden-Limburg te versterken. SML is een netwerksamenwerking en fungeert als coördinatie- en afstemmingsplatform. De gemeente Roermond treedt op als centrumgemeente.

Roermond is lid van de Euregio Rijn-Maas Noord (ERMN). Het overkoepelende doel van de euregio is het verminderen van grensbelemmeringen voor wonen, werken, studeren en zakendoen in de euregio en het versterken van de identiteit van het gebied als een samenhangende regio. Daarnaast is de ERMN een belangrijke schakel in het subsidieprogramma van de Europese Unie: het Interegg-programma.

Verder heeft de gemeente een officiële stedenband met de gemeente Mönchengladbach. De contacten met deze gemeente zijn sinds 2021 geïntensiveerd. Op het gebied van sport en cultuur zijn er samenwerkingen en uitwisselingen. Ook op andere terreinen (citymanagement, vervoer en infrastructuur) kijken we naar mogelijkheden tot grensoverschrijdende samenwerking. Met de gemeenten Niederkrüchten en Brügggen onderhouden we de contacten als buurgemeenten.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2020 hebben de 7 bij SML aangesloten gemeenten de visie "Midden-Limburg, verbindend hart van Limburg" vastgesteld. Deze visie is het inhoudelijk referentiekader voor de samenwerking. Op basis van deze visie is in 2021 de Investeringsagenda Midden-Limburg opgesteld. Om de grote regionale opgaven aan te kunnen pakken en de noodzakelijke financiering daarbij te verkrijgen is in 2022 een aanvraag opgesteld en ingediend voor de zogenaamde Regio Deal: een rijksregeling ter bevordering van de brede welvaart in de regio. De Midden-Limburgse aanvraag is op zich goed ontvangen door de betrokken departementen, maar niet toegekend. Onze regio wel uitgenodigd om deel te nemen aan de volgende tranche. Op die uitnodiging zal de regio in gaan en wordt een nieuwe aanvraag, samen met partners in de regio en andere overheden waaronder provincie en waterschap, voorbereid.

Met de ERMN, Mönchengladbach, Niederkrüchten en Brüggen zetten we in op grensoverschrijdende samenwerking en het wegnemen van grensbelemmeringen. We kijken naar projecten met een positieve uitwerking aan beide zijden van de grens. Met de gemeente Niederkrüchten zijn we in overleg over de planvorming en realisering van het bedrijventerrein op de voormalige RAF-basis.

Wat levert het op?

Onze inspanningen in SML-verband zijn gericht op het verkrijgen van een Regio Deal. Een toekenning zal ons in staat stellen om een aantal majeure lokale en regionale opgaven, in samenwerking met andere partijen aan te pakken. Inhoudelijk zal de focus liggen op de aanpak van de opgaven op het gebied van economie, arbeidsmarkt en onderwijs, leefbaarheid en voorzieningen en op landschap en klimaatadaptatie. Toegekende co-financierings middelen (tussen de 4 mln. en 40 mln. per aanvraag) dragen bij aan de aanpak van opgaven op genoemde thema's. Maar niet alleen de middelen zijn daarbij van belang. Ook een betere/nauwere samenwerking met partijen in provincie en regio en de betrokkenheid van de rijksoverheid zal daaraan bijdragen.

De inspanningen binnen de Euregio en Duitse gemeenten zijn gericht op het wegnemen van grensbelemmeringen, het verkrijgen van Intereg-subsidies voor gezamenlijke projecten maar ook op het zijn van "ein guter Nachbar".

0.2 Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

De nieuwe Dienstverleningsvisie van de gemeente Roermond is vastgesteld. Door deze visie is duidelijk wat de inwoners kunnen en mogen verwachten van de gemeente. Hierdoor worden inwoners, ondernemers en alle andere klanten nog nadrukkelijker centraal gesteld bij de gemeentelijke dienstverlening. Snel, betrouwbaar en duidelijk staan hierbij centraal. Steeds meer producten binnen burgerzaken kunnen ook digitaal aangevraagd worden. De mogelijkheid om fysiek een afspraak te maken voor een product binnen burgerzaken op het stadskantoor, blijft altijd bestaan.

Wat gaan we ervoor doen?

We willen dit bereiken door enerzijds in te zetten op meer digitalisering en gebruik te maken van eigentijdse mogelijkheden zoals bijvoorbeeld de inzet van een GEM robot. Uitgangspunt is standaardisatie zodat er meer ruimte is, met oog voor de menselijke maat, voor maatwerk. Hierdoor komt er capaciteit vrij om inwoners fysiek (balie) of telefonisch verder te helpen indien de digitale benadering voor hen niet geschikt blijkt te zijn.

Wat levert het op?

Een snellere afhandeling van vragen en verzoeken door nog meer te sturen op naleving van de bestaande servicenormen. Een snelle en duidelijke dienstverlening door voor iedereen (digitaal) beter toegankelijk te zijn. Informatie en communicatie die voor iedereen begrijpelijk is (zoals schrijven op B1 niveau). Klanten die weten wat ze van hun gemeente kunnen verwachten waarbij het helder is waar ze zelf aan moeten voldoen.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van een optimale vastgoedportefeuille voor zowel gebouwen en gronden en deze op een professionele wijze te beheren.

Wat gaan we ervoor doen?

Beter inzicht verkrijgen in de vastgoedportefeuille op basis van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen (vastgoed als middel), alsmede de huisvestingsbehoefte van de ambtelijke organisatie (bedrijfsmiddel). Vastgoed dat niet meer past binnen de gemeente beleidsdoelstellingen wordt zo snel mogelijk verkocht of een andere bestemming gegeven. Daarnaast wordt het onderhoud conform het in 2021 vastgestelde meerjarig onderhoudsplan uitgevoerd.

Er vindt een doorontwikkeling plaats op het gebied van vastgoedbeheer. Hiervoor worden stappen gezet om, naast het huidige veelal operationele beheer, door te groeien naar tactisch (assetmanagement) en strategisch (visie-beleid) beheer. Een upgrade van de formatie zowel kwalitatief als ook kwantitatief is hiervoor noodzakelijk.

Wat levert het op?

Het efficiënt en effectief inzetten van de vastgoedportefeuille en tevens de vastgoedobjecten gedurende zijn levensduur in een goede staat houden. Tenslotte kan een betere bijdrage aan de maatschappelijke doelstellingen worden geleverd.

0.4 Overhead

Overzicht: Kosten van overhead

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten Overhead	28.897	30.665	32.951	33.347	33.097	33.017
Baten Overhead	-2.041	-539	-399	-399	-399	-399
Saldo Overhead	26.856	30.126	32.552	32.948	32.698	32.618

Definitie overhead

Overhead betreft alle kosten die samenhangen met sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Uitvloeisel hiervan is, dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken en activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten, taken en producten die gericht zijn op de externe klant, op de betreffende taakvelden moeten worden verantwoord. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord conform bovenstaand overzicht. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt specifiek ingegaan op de ontwikkelingen binnen het taakveld Overhead¹.

Kostprijsberekening

Waar een integrale kostprijs berekend dient te worden, zal de overhead extracomptabel verdeeld worden op basis van full-timeequivalent (f.t.e.) inzet per taakveld.

¹ Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitatie, investeringen en andere (subsidie) projecten en lokale heffingen.

0.5 – 0.7

Treasury, OZB, belastingen en algemene dekkingsmiddelen

Overzicht: Algemene dekkingsmiddelen

Wat mag het in totaal kosten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten:						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	738	715	1.078	1.094	1.115	1.115
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0
Treasury	301	358	391	388	1.233	1.529
Totaal lasten	1.039	1.073	1.469	1.482	2.348	2.644
Baten:						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-18.691	-19.916	-20.911	-21.734	-22.600	-23.083
Algemene uitkeringen	-148.417	-140.381	-154.474	-162.163	-153.292	-156.595
Treasury (incl. Dividend)	-561	-463	-414	-431	-431	-431
Totaal baten	-167.669	-160.760	-175.799	-184.328	-176.323	-180.109
Saldo algemene dekkingsmiddelen	-166.630	-159.687	-174.330	-182.846	-173.975	-177.465

Treasury is een taakveld binnen het programma 0. Bestuur en ondersteuning. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden

over, en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. Binnen deze begroting is een paragraaf financiering (treasury) opgenomen, waar deze taken nader worden toegelicht.

Specificatie lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is:

Wat mag het in totaal kosten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten:						
OZB woningen	277	323	525	535	546	546
OZB niet-woningen	145	257	329	335	343	343
Parkeerbelasting	219	112	209	209	210	210
Belastingen overig	97	23	15	15	16	16
Totaal lasten	738	715	1.078	1.094	1.115	1.115
Baten:						
OZB woningen	-9.179	-9.392	-10.057	-10.528	-11.024	-11.295
OZB niet-woningen	-7.182	-7.318	-7.892	-8.264	-8.652	-8.864
Parkeerbelasting	-1.917	-2.484	-2.639	-2.619	-2.601	-2.601
Belastingen overig	-413	-722	-323	-323	-323	-323
Totaal baten	-18.691	-19.916	-20.911	-21.734	-22.600	-23.083
Saldo lokale heffingen	-17.953	-19.201	-19.833	-20.640	-21.485	-21.968

Onroerende Zaak belasting (OZB) is een taakveld binnen het programma 0 Bestuur en Ondersteuning. OZB wordt geheven van eigenaren van woningen en van eigenaren én gebruikers van niet-woningen. Deze gemeentelijke belasting behoort naast de

parkeerbelasting tot de algemene dekkingsmiddelen en wordt ingezet voor de taken die de gemeente uitvoert. Binnen deze begroting is een paragraaf lokale heffingen opgenomen, waar nader wordt ingegaan op de diverse belastingsoorten welke de gemeente inzet om opbrengsten te genereren.

Specificatie Algemene en overige uitkering Gemeentefonds (begrote bedragen o.b.v. meicirculaire 2023):

Wat mag het in totaal kosten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten:						
Algemene uitkering	-126.846	-127.387	-142.361	-150.680	-142.492	-146.257
Integratie-uitkeringen	-15.686	-11.269	-10.773	-10.315	-9.632	-9.203
Decentralisatie-uitkeringen	-5.885	-1.725	-1.340	-1.168	-1.168	-1.135
Saldo baten algemene uitkering	-148.417	-140.381	-154.474	-162.163	-153.292	-156.595

Het gemeentefonds is een fonds op de rijksbegroting waaruit Nederlands gemeenten (jaarlijks) een algemene uitkering toebedeeld krijgen. Met deze middelen moet de gemeente haar taken vervullen conform het niveau dat door de wet is voorgeschreven. Met deze uitkering wordt zowel het bestuurlijke als ambtelijke apparaat in stand gehouden. Gemeenten krijgen daarnaast van andere ministeries specifieke uitkeringen (Decentralisatie- en Integratie-uitkeringen) voor het vervullen van specifieke taken.

De besteding van de algemene uitkering is de gemeente vrij. Over de besteding hoeft geen verantwoording afgelegd te worden aan het Rijk. Wel dienen de wettelijke taken uitgevoerd te worden.

Jaarlijks worden gemeenten via de gemeentefondscirculaires geïnformeerd over de bijstellingen.

0.8 Overige baten en lasten

Overzicht: overige baten en lasten

Wat mag het in totaal kosten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten:						
Reservering toekomstige loon-prijs indexaties		3.511	181	5.462	8.977	12.149
Onvoorzien	0	1	1	1	1	1
Totaal lasten	0	3.512	182	5.463	8.978	12.150
Overige			-1	-1		
Totaal baten			-1	-1		
Saldo overige baten en lasten	0	3.512	181	5.462	8.978	12.150

Reservering toekomstige loon/prijs indexaties

De gemeente houdt rekening met toekomstige indexaties van lonen en prijzen. Hiervoor ontvangt zij ook middelen via de gemeentefonds circulaires. Voor de reserveringen wordt aangesloten bij de CPB ramingen sector overheid. Bijstellingen vinden plaats middels de gemeentefonds circulaires.

Bedrag voor onvoorzien

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is de gemeente verplicht om een bedrag voor onvoorzien te ramen in haar begroting. In de (meerjaren) begroting 2024 heeft Roermond dit bedrag niet per programma, doch voor de begroting als geheel geraamd en voldoet daarmee aan de BBV.

Het geraamde bedrag voor de gemeentelijke begroting is laag (€ 1.000), omdat gekozen is om de onvoorziene uitgaven integraal te verantwoorden en toe te lichten onder de programma's waar deze onvoorziene uitgaven zich in het verslagjaar zullen voor doen. Dit bevordert de transparantie en leesbaarheid in de jaarverantwoording. Tevens wordt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rekening gehouden met een weerstandsvermogen gebaseerd op een actuele inventarisatie van de risico's.

0.9 Vennootschapsbelasting

Overzicht: Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

Wat mag het in totaal kosten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten:						
Heffing Vennootschapsbelasting	-28	83	83	83	83	83
Totaal lasten	0	83	83	83	83	83
Saldo vennootschapsbelasting	0	83	83	83	83	83

Op 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsplicht Overheidsondernemingen in werking getreden. Daarmee zijn gemeenten per die datum belastingplichtig op grond van de Wet Vennootschapsbelasting (Vpb). In dit overzicht wordt het verwachte bedrag van de verschuldigde heffing over het betreffende begrotingsjaar tot uitdrukking gebracht. Het uiteindelijk verschuldigde bedrag aan Vennootschapsbelasting is afhankelijk van de fiscale resultaten van de navolgende activiteiten die in de aangifte Vennootschapsbelasting worden opgenomen:

- Parkeren,
- Grondexploitaties,
- Industriële havens,
- Reststromen huishoudelijk afval.

De activiteiten straatparkeren en industriële havens zijn vrijgesteld, zodat over de fiscale resultaten daarvan geen Vennootschapsbelasting voldaan behoeft te worden.

Voor de activiteit "het zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen een positieve opbrengst" (reststromen huishoudelijk afval) heeft de gemeente met de Belastingdienst een vaststellingsovereenkomst ondertekend. De gemeente heeft daarmee zekerheid verkregen over (de hoogte van) de belastingplicht. De fiscale winst voor deze activiteit bedraagt jaarlijks 1,0% van de behaalde omzet voor huishoudelijke afvalactiviteiten.

Voor de activiteit "het geven van gelegenheid tot het doen van reclame-uitingen middels privaatrechtelijke contracten met derden" neemt de Belastingdienst het standpunt in dat over het fiscale resultaat Vennootschapsbelasting verschuldigd is. De gemeenten, waaronder ook Roermond, nemen echter het standpunt in dat sprake is van normaal vermogensbeheer, waardoor er geen sprake is van een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, zodat in fiscale zin geen sprake kan zijn van een onderneming. Landelijk lopen een aantal gerechtelijke procedures, die naar verwachting enkele jaren in beslag zullen nemen. Gedurende de looptijd van deze procedures bestaat onzekerheid over de belastingplicht van deze activiteit. De Belastingdienst corrigeert de door de gemeenten ingediende aangiften voor de fiscale winst die de gemeente behaald uit deze activiteit. Dit betekent dat een, voor gemeenten, positieve uitslag van de procedures niet zal leiden tot een naheffing, maar tot een teruggaaf Vennootschapsbelasting.

Baten en lasten van het programma

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten (excl. overzichten)	7.259	8.096	8.509	8.485	8.294	8.288
Baten (excl. Overzichten)	-2.467	-2.745	-3.332	-3.324	-3.324	-3.324
Lasten overzichten	30.522	35.333	34.685	40.375	44.506	47.894
Baten overzichten	-171.511	-161.299	-176.199	-184.728	-176.722	-180.508
Resultaat voor bestemming	-136.197	-120.615	-136.339	-139.191	-127.247	-127.651
Storting in reserves	29.106	16.814	6.122	3.389	186	181
Onttrekking uit reserves	-38.551	-24.190	-3.843	-3.815	-3.140	-392
Mutatie reserves	-9.445	-7.376	2.279	-426	-2.954	-210
Resultaat	30.320	15	1.042	6.080	-47	806
Resultaat	30.320	15	1.042	6.080	-47	806
Totaal programma 0 - Bestuur en ondersteuning	-115.322	-127.976	-133.019	-133.538	-130.248	-127.055

Programma 1

Veiligheid

Strategisch doel programma

Roermond is een stad waar iedereen zich veilig voelt en veilig is. Samen met onze inwoners, ketenpartners, ondernemers en bezoekers werkt de gemeente aan het versterken van de leefbaarheid en veiligheid in Roermond.

Beleidskaders:

- Integraal Veiligheidsbeleid 2024 – 2027.
- Uitvoeringsplan integrale veiligheid 2024.
- Programmaplan Ondernijning.
- Regionaal beleidsplan 2020-2023 Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Brandweerbeleidsplan 2020-2023.
- Verbonden partijen
- Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN).

Producten:

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

Het beperken en beheersen van risico's op het gebied van gezondheid en fysieke veiligheid en beperking van de impact op de inwoners bij een incident. En in het geval van een crisis vindt er een snelle en adequate opschaling plaats.

Wat gaan we ervoor doen?

De Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) is een samenwerking met 15 andere gemeenten uit de regio. Deze samenwerking willen we blijven versterken. Op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding treedt de VRLN op als verlengd lokaal bestuur. De VRLN zorgt voor een vermindering in het aantal incidenten en beperkt de mogelijke impact daarvan. Daarnaast is de VRLN verantwoordelijk voor het leveren van geoefende, parate en professionele hulpverlening (brandweezorg en crisisbeheersing), die op deze wijze adequaat en effectief optreedt bij ongevallen en rampen van uiteenlopende aard. Er vindt toezicht plaats en er worden controles en inspecties uitgevoerd. De Veiligheidsregio is gestart met de ontwikkeling van een nieuw project Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisisbeheersing (ERMWIC). Dit project richt zich op het versterken van de internationale samenwerking op het gebied van brandbestrijding, hulpverlening, ambulancehulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Vanuit de strategische huisvestigingsnota is de bouw van een nieuwe brandweerkazerne in Roermond in voorbereiding waarbij ook de mogelijkheden voor een hulpdienstencluster worden bekeken.

Wat levert het op?

De VRLN werkt als verlengd lokaal bestuur op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding. Door de samenwerking te blijven aangaan heeft de gemeente Roermond een sterke brandweezorg en crisisbeheersing. Dit draagt bij aan het realiseren van een veilige en gezonde gemeente en regio.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Inwoners en bezoekers van Roermond moeten veilig zijn en zich veilig voelen in onze gemeente. We investeren fors op preventie maar begrenzen waar dit nodig is. We komen steeds meer aan de voorkant van het proces door slim gebruik te maken van informatie over daders, netwerken, delicten, plaats en tijd om gericht in te kunnen grijpen. We dragen ook actief uit dat veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is: van zowel gemeente als de inwoners, ondernemers en andere partners.

Wat gaan we ervoor doen?

In het integraal veiligheidplan 2024-2027 wordt ingezet op drie overkoepelende thema's:

1. Ondernijning: een weerbaar Roermond waar ondernijning beheersbaar is.

De gemeente Roermond stelt zich voor het behalen van bovenstaande ambitie de komende doelen:

Betere bewustwording van de problematiek en de aanpak van ondernijning.
Sterkere informatiepositie.
Krachtigere ketensamenwerking (intern en extern).
Minder verleiding tot ondernijnende criminaliteit.

Wat levert het op?

Inwoners en ondernemers hebben meerdere mogelijkheden om hun signalen te melden en zijn daarvan op de hoogte. Collega's van afdelingen binnen de gemeente Roermond leveren proactief signalen aan en die worden geregistreerd en opgevolgd. Signalen worden vastgelegd in een systeem dat veilig en handzaam is en dat fungeert als dashboard.

Roermond staat over vijf jaar niet meer in de top tien van Nederland qua jonge aanwas.
Zichtbare excessen worden aangepakt.
Positieve rolmodellen worden gepromoot.

2. Digitale veiligheid: Roermond is zich bewust van en heeft inzicht in digitale veiligheid. De gemeente Roermond en haar ketenpartners zijn ingericht om dit aan te pakken.

Meer urgentiebesef van de problematiek en impact binnen de gemeente en haar partners.
Snellere samenwerking van lokaal tot internationaal niveau op het gebied van digitale veiligheid.

Groter bewustzijn onder burgers en bedrijven van de impact en gevolgen van digitale criminaliteit.

Beter signaleren van (acute) digitale veiligheidsrisico's.

Minder slachtoffers van digitale criminaliteit.

Wat levert het op?

Een functionerende crisisorganisatie wanneer een cyberincident zich voor doet.

Het thema digitale veiligheid heeft aandacht in de planvorming en werkpraktijk van de gemeente en haar partners.

Structurele voorlichting van inwoners en ondernemers.

De aanpak online ordeverstoring is ontwikkeld.
Maandelijkse fenomeen-analyse op het gebied van digitale veiligheid.

Gerichte aanpak van daders van digitale criminaliteit

3. Maatschappelijke onrust: een veilig Roermond heeft en geeft inzicht in impactvolle gebeurtenissen voor de gemeenschap. De gemeente stelt zich lerend op en werkt vanuit verbinding en vertrouwen samen met alle inwoners en partijen om zoveel mogelijk disruptieve onrust te voorkomen. Daarbij heeft zijn aandacht voor de weerbaarheid van personen en instituties en handhaaft zijn duidelijke kaders.

De doelen dragen bij aan de weerbaarheid van zowel de gemeente zelf als van inwoners en bedrijven in de gemeente door spanningen en polarisatie te verkleinen, de voedingsbodemp voor radicalisering aan te pakken en te werken aan het vertrouwen in de overheid:

Het eigen huis is meer op orde.

Betere samenwerking in de keten.

Er is beter zicht op signalen van maatschappelijke onrust.

Er zijn minder risicogroepen.

Er is meer verbinding tussen en met inwoners.

Wat levert het op?

De interne organisatie is doelmatig ingericht.

De samenwerking met ketenpartners is effectief met korte responstijd.

Signalen van maatschappelijke onrust worden vroegtijdig aan de gemeente doorgegeven.

Er is een duidelijk grens gesteld voor risicogroepen en deze wordt gehandhaafd.

De risicofactoren voor radicalisering worden verkleind.

Om meer sociale cohesie te bereiken wordt de Bondgenoten methodiek toegepast.

Er is vertrouwen in de lokale politiek.

Veilige wijken

Naast de 3 hoofdthema's zetten we in op het veilig houden van de wijken vanuit een gebiedsgerichte aanpak. Dit doen we door aanwezig te zijn op de momenten dat het nodig is en zorgen dat er inzet komt. Denk aan de gebiedsgerichte aanpak van overlast en onveiligheid op en rond de Maasplassen, aanpak overlast sportparken, het donkere dagen offensief, de week van de veiligheid, de persoonsgerichte aanpak, verder terugdringen van de high impact crimes, projectmatige aanpak van woonoverlast via de taskforce over bewoning, aanpak van jeugdoverlast, veiligheid in en om scholen, coffeeshopbeleid en evenementenveiligheid.

Zorg- en Veiligheidshuis

We sturen op een gezamenlijke persoonsgerichte aanpak op het gebied van criminaliteit en overlast. Op deze manier worden criminaliteit en overlast niet alleen passend bestraft maar wordt er ook de nodige zorg geboden aan slachtoffers en daders. Daarmee wordt de kans op herhaling verkleind.

Integraal toezicht en handhaving

De aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet (zie programma 8) vraagt om een herijking van toezicht en handhaving binnen het ruimtelijke domein. Vanuit integraliteit sluit leefbaarheid en veiligheid daarbij aan. In 2023 is de integrale handhavingsstrategie vastgesteld waarin die integraliteit naar voren komt. We gaan veel meer vanuit prioriteiten en gezamenlijke acties en aanpak sturen op de inzet van handhaving. Tegelijkertijd

brengen we in kaart hoeveel capaciteit en welke bevoegdheden er nodig zijn om onze ambities op een realistische manier in te kunnen vullen en tegelijkertijd wendbaar te blijven voor toekomstige ontwikkelingen en trends. De inzet rondom het plan van aanpak Maasplassen is daar een goed voorbeeld van.

Baten en lasten van het programma

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	8.711	9.592	11.142	11.090	10.892	10.619
Baten	-1.085	-1.081	-1.042	-1.018	-1.033	-1.033
Totaal programma 1 - Veiligheid	7.626	8.511	10.100	10.072	9.859	9.586

Programma 2

Verkeer, vervoer en waterstaat

Strategisch doel programma

Roermond blijft de komende jaren inzetten op het stimuleren van duurzame en actieve mobiliteit zoals (elektrische) deelmobiliteit, lopen en fietsen om daarmee bij te dragen aan een bereikbare, verkeersveilige, leefbare en gezonde stad voor inwoners, forenzen en onze bezoekers. Hierbij wordt de openbare ruimte duurzaam ingericht en nodigt deze uit tot wandelen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Voor verkeer en mobiliteit is onze leidraad de visie en doelstellingen uit het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP). Naast het GVVP als breed beleidskader vertaalt de gemeente ook beleid uit het Verkeersveiligheidsplan, Parkeervisie- en parkeerbeleidsplan en het uitvoeringsbeleid laadinfrastructuur naar concrete acties, projecten en initiatieven.

Beleidskaders:

- Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (2017)
- Duurzaamheidsvisie Roermond (2017)
- Verkeersveiligheidsplan (2020)
- Parkeervisie, Parkeerbeleidsplan en Nota parkeernormen (2020-2021)
- Uitvoeringsregels Langzame en Actieve deelmobiliteit (2021)
- Uitvoeringsbeleid laadinfrastructuur elektrische voertuigen (2022)
- Beheerplannen:
 - Algemeen
 - Verhardingen
 - Civieltechnische kunstwerken
 - Havens en waterpartijen
 - Wegmeubilair
 - Verkeersvoorzieningen

Verbonden partijen:

- Enexis Holding N.V.
- N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)
- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
- Veiligheidsregio Limburg-Noord
- Expertise Centrum GEO (ECGEO)

Producten:

2.1 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Roermond staat voor een groene, gezonde en aangename gemeente om te wonen, te werken en te leven. Hier past een leefomgeving en openbare ruimte bij die uitnodigt tot wandelen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Dit betekent dat de openbare ruimte van een dusdanige kwaliteit moet zijn dat deze activiteiten worden gestimuleerd en dat het buiten op straat 'goed toeven' is.

De gemeente streeft naar een mobiliteitstransitie om daarmee de leefbaarheid in brede zin te verbeteren. Stimuleren van (elektrische) deelmobiliteit, meer gebruik van de fiets, lopen en het openbaar vervoer en minder gebruik van de auto door zowel inwoners als bezoekers. Dit moet bijdragen aan verbetering van de doorstroming en bereikbaarheid enerzijds en een leefbare, gezonde, duurzame en verkeersveilige gemeente anderzijds.

We werken nadrukkelijk samen met de externe partners zoals de BIZ-zen, Citymanagement, Midden Limburg Bereikbaar, bedrijventerreinen, wijk- en dorpsraden, Arriva, NS, Prorail, Mobiliteitsraad, projectontwikkelaars, corporaties etc., maar ook Rijk, provincie en (Eu)regio.

Wat gaan we ervoor doen?

- Verdere voorbereiding van een aantal regionale fietsroutes:
 - Binnenstedelijke IJzeren Rijn: uitvoering voorbereiden op basis van bruikleenovereenkomst met Prorail en afspraken tussen Nederland en België.
 - Vervolgroute door de Meinweg op Roermonds grondgebied onderzoeken.
 - Voorbereiden fietsbrug Leeuwen – Buggenum, afhankelijk van financiële mogelijkheden en kostenverdeling.
 - Vervolgonderzoek fietsverbinding Linne – Merum.
- We onderzoeken het structureel uitbreiden van de stallingscapaciteit voor fietsers in de omgeving Neerstraat.
- We verduurzamen de zakelijke kilometers binnen onze eigen organisatie;
- We onderzoeken of, en zo ja hoe, een nieuw systeem voor publieke deelmobiliteit meerwaarde heeft voor de gemeente Roermond;
- We gaan de OV-verlichting in 2024 verder omzetten naar LED-verlichting;
- We leveren een bijdrage aan de regionale uitvoeringsorganisatie Midden Limburg Bereikbaar ten behoeve van gedragsmaatregelen en het voorkomen van verkeershinder als gevolg van onder andere wegwerkzaamheden:

- In het Regionaal Mobiliteitsoverleg (RMO) maken we afspraken over een regionaal, collectief programma waar Roermond naar rato van inwoneraantal aan bijdraagt;
- We geven Midden Limburg Bereikbaar een aantal specifiek op Roermond gerichte opdrachten die met name betrekking hebben op fietsstimulering en stimulering van het OV.
- We gaan een aantal infrastructurele projecten en verkeersmaatregelen voorbereiden en uitvoeren. In 2024 gaan in uitvoering:
 - Singelring fase 3.
 - Fietsstraat Broekhin.
 - Ronde Maastrichterweg – Mussenberg.
 - Oude Keulsebaan / Morgenstraat.
 - Schepersweg: fietsvoorzieningen en voetpad.
 - Trottoirs aanbrengen / verbreden omgeving BS De Stapsteen.

Wat levert het op?

We blijven inzetten op verduurzaming van het mobiliteitssysteem hetgeen moet leiden tot minder (individueel en fossiel) autoverkeer in onze gemeente. Concreet vertaalt zich dat in 2023 in:

- Meer fietsgebruik onder alle doelgroepen (inwoners, forenzen en bezoekers).
- Minder verkeersbewegingen in de binnenstad.
- Meer gebruik van de elektrische deelauto's en deelfietsen binnen de gemeentelijke organisatie.
- Verdubbeling van het privégebruik van deze voertuigen door derden.
- Meer laadpalen in de openbare ruimte.
- Energieverbruik reduceren met circa 84.000 kWh door de omzetting van de openbare verlichting naar LED-verlichting.
- 25% minder verkeersslachtoffers onder voetgangers en fietsers (kwetsbare verkeersdeelnemers) op het Roermondse wegennet.
- Het zoveel mogelijk beperken van hinder als gevolg van wegwerkzaamheden in Roermond en de regio.

Deze resultaten kunnen echter niet alleen door verduurzaming van het mobiliteitssysteem behaald worden, maar hangen ook af van het aanbod en locatie van retail, onderwijs en werkgelegenheid in de stad. Daarom is er continu overleg tussen de gemeente en de diverse externe partijen zodat er goede afspraken gemaakt worden bij nieuwe ontwikkelingen.

2.2 Parkeren

Wat willen we bereiken?

Parkeren blijft een belangrijke schakel in de bereikbaarheidsketen en speelt ook een belangrijke rol in de ambitie naar een mobiliteitstransitie en het faciliteren van ruimtelijke en economische ontwikkelingen in Roermond. Een transitie gericht op toenemend gebruik van andersoortig vervoer zonder dat het functioneren van de binnenstad hieronder leidt. Parkeerbeleid kan en moet hierin sturend zijn door bijvoorbeeld goede maatregelen voor het fietsparkeren en eigentijdse, realistische parkeernormen.

Wat gaan we ervoor doen?

- We gaan de parkeerketen verder digitaliseren, o.a. door het afschaffen van kraskaarten en de aanschaf van een scanauto).
- We monitoren de (fiets) parkeerdruk in het centrum, de schil en de overloopgebieden om daarmee tijdig te anticiperen op eventuele regulering.
- We plaatsen laadpalen passend binnen de lopende afspraken en passend in het in 2022 vastgestelde uitvoeringskader.

Wat levert het op?

- Een verdere groei van het aantal (al dan niet publieke) laadpalen in onze gemeente. In 2024 worden de laatste publieke laadpalen uit de tweede concessie (88 stuks) geplaatst.
- Beter inzicht in de actuele parkeerdruk in de gemeente waardoor tijdig maatregelen uit het parkeerbeleidsplan kunnen worden toegepast.
- Het onder controle houden van de parkeerdruk waardoor de leefbaarheid en bereikbaarheid voor bewoners toeneemt.
- Een betere verdeling van het parkeren: minder parkeerdruk op straat ten gunste van meer bezettingsgraad in de parkeergarages.

2.3 en 2.4 (Economische) Havens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

Een goede infrastructuur van onze havens en waterwegen zorgt ervoor dat Roermond haar logistieke keten binnen Europa versterkt. De Maas is hierbij een belangrijke vervoerscorridor die verbeterd danwel versterkt moet worden. Zo kan de haven beter benut worden en zal er meer transport van de weg naar het water bewerkstelligd worden (Modal Shift). Hierdoor neemt de verkeersdruk op het wegennet rondom Roermond af. Om dit

te kunnen bereiken is het noodzakelijk om bedrijven en havens rondom deze vervoerscorridor te beschermen tegen hoogwater. Op recreatievlak zetten we in op aantrekkelijke recreatieve havens en via de inzet van Limburg Marketing aan de promotie en gebruik van de cruiseterminal door riviercruises.

Wat gaan we ervoor doen?

- We hebben met de Provincie Limburg, Waterschap Limburg, CV Port of Roermond u.a. een samenwerkingsovereenkomst Planuitwerking Integraal tracé Willem-Alexanderhaven Roermond ondertekend. We werken aan een realisatieovereenkomst, inclusief businesscase en integraal plan. Belangrijke mijlpaal daarin is dat de aangevraagde CEF-works subsidie ter hoogte van € 23,5 miljoen is toegekend. Het integraal plan behelst een verbetering van de haven waarbij de kades van de haven gaan dienen als hoogwaterbescherming maar ook een logistieke functie hebben.
- We geven door de herinrichting van de haven La Bonne Aventura, als onderdeel van Roerdelta fase 3, een kwaliteitsimpuls aan deze haven waarbij er aandacht is voor het verbinden met de stad met het water.
- We voeren het meerjarig baggerplan (20 oktober 2022) uit waardoor de havens en waterwegen bevaarbaar blijven. Waar nodig wordt dit afgestemd met andere ontwikkelingen in de havens zoals het verhogen van het hoogwaterbeschermingsniveau.
- We werven, met de inzet van Limburg Marketing, actief rederijen om Roermond als bestemming op te nemen.

Wat levert het op?

Het oorspronkelijke plan dat het waterschap als primaire kering zou (moeten) aanleggen (VKA), wordt aangepast zodat het hele bedrijventerrein Willem Alexander er baat bij heeft (integraal plan). Met de gelden van het waterschap voor het VKA samen met, de CEF-subsidie en de bijdrage van de bedrijven kan het integraal plan worden uitgevoerd. Daarnaast voor het toeristisch-recreatief aanbod versterkt.

2.5 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

Een goed functionerend openbaar vervoersysteem is belangrijk voor de totale bereikbaarheid van de stad (trein en bus). Immers, openbaar vervoer is een goed alternatief voor de auto en draagt daarmee bij aan de mobiliteitstransitie die de gemeente voor ogen heeft.

Wat gaan we ervoor doen?

- We dragen bij aan de exploitatie van de grensoverschrijdende busverbinding SB83 waardoor Roermond en het Designer Outlet rechtsreeks per bus bereikbaar worden vanuit Mönchengladbach en tussenliggende kernen.
- We realiseren, samen met NS, het nieuwe voorterrein van het station.
- We starten een verkenning voor de stationsomgeving voor de lange termijn. Om deze ontwikkeling integraal te benaderen zijn we continu in gesprek met partijen als NS en ProRail.
- We voeren pro actief in overleg met de provincie Limburg om een goede bereikbaarheid per bus van kernen, bedrijventerreinen en andere voorzieningen onder de aandacht te brengen.

Wat levert het op?

- Een grensoverschrijdende buslijn naar Mönchengladbach.
- Goede bereikbaarheid per bus van kernen en bedrijventerreinen

Baten en lasten van het programma

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	12.914	12.043	13.563	13.932	14.700	15.318
Baten	-2.316	-1.805	-2.084	-2.104	-2.121	-2.121
Totaal programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	10.598	10.238	11.479	11.829	12.579	13.197

Programma 3

Economie

Strategisch doel programma

Klimaatverandering, geopolitieke spanningen, krapte op de arbeidsmarkt, vragen om anders te kijken naar de lokale economie en vragen om verandering. Economische groei op zichzelf is geen doel, de brede welvaart staat centraal. Overheid, bedrijfsleven én onderwijsinstellingen zien het belang van deze transitie. Gezamenlijk kijken we hoe we hier het beste invulling aan kunnen geven, zodat we:

- Het leef - en vestigingsklimaat verbeteren om zo het concurrerend vermogen van onze bedrijven en Roermond als geheel te versterken.
- Een evenwichtige arbeidsmarkt blijven stimuleren.
- Menselijk kapitaal behouden en benutten.
- Lokale (vrijtijds)economie toekomstbestendig kunnen maken.

Roermond werkt samen met haar partners aan een duurzaam en ondernemend Roermond.

Wij werken aan een sterke economische structuur die dienend is aan de brede welvaart van de inwoner; door het bieden van werk en de mogelijkheid tot ontwikkeling in een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Beleidskaders:

- Economische visie Roermond (2017).
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Regionaal beleidskader werklocaties (2019).
- Handelingsperspectief kantoren Roermond (2020).
- Ruimtelijk detailhandelsbeleid Gemeente Roermond 2015-2020 (2015).
- Evenementennota (2016).
- Ontwikkelkader Stedelijke Maasplassen (2019).
- Visie en Actieprogramma Recreatie en Toerisme Midden Limburg. Verbinden, Vertellen en Verrijken (2019).
- Horecabeleid (2024).
- Visie dagelijkse voorzieningenstructuur (2023).

Verbonden partijen:

- OML B.V.
- Stichting Keyport.
- Samenwerkingsverband Midden-Limburg (SML).

Producten:

3.1 Economische ontwikkeling

Roermond is een woon-, werk- én een bezoekersstad. De stad en omgeving bieden veel kwaliteiten als woonomgeving. Zo zijn belangrijke regionale voorzieningen als het ziekenhuis, de rechtbank en middelbare opleidingen gevestigd maar ook een theater en bioscoop. Naast een regionale functie zien we dat hierdoor veel mensen wonen in Roermond en werken elders.

Anderzijds is Roermond een werkstad met een forse inkomende regionale pendel. Veel mensen uit de regio werken in Roermond.

Als de regionale werkstad is Roermond ook aantrekkelijk voor starters. De bevolking van de stad is relatief jong, zeker in vergelijking met omliggende gemeenten. Daarnaast heeft Roermond op het gebied van vrijetijdseconomie, met de historische binnenstad, de Maasplassen en het Designer Outlet Roermond (DOR), sterke troeven in handen: ze trekken veel bezoekers, tot ver buiten de regio en zelfs internationaal.

Sterke sectoren zijn de (gezondheids-) zorg en welzijn, vrijetijdssector, (detail)handel, (maak)industrie en publieke- en zakelijke dienstverlening.

Roermond is ambitieus met een coalitieakkoord waarin ambitie, daadkracht en verbinding centraal staan. Samen met het ambitieuze plan 'Een stad bouw je samen' zorgen we ervoor dat we onze bezoekers, bedrijven en bewoners vooruitbrengen. Hoewel er al veel stappen zijn gezet en er veel energie en ideeën zijn, ontbreekt het nog aan een heldere profilering. Met een heldere koers bouwen we samen aan een sterk (merk) Roermond. Daarbij geldt: wie durft te kiezen, wordt gekozen.

Wat willen we bereiken?

We werken de komende jaren aan een florerende (vrijtijds)economie. Hierbij richten we ons op:

- Het versterken van de drie unique selling points van Roermond; de historische binnenstad, Maasplassen en Designer Outlet Roermond, zijn - met elkaar verbonden - aantrekkelijke verblijfs-, -en werkgebieden voor zowel inwoners, bezoekers en ondernemers.
- Onze bedrijventerreinen en werklocaties zijn toekomstbestendig.
- De voorzieningenstructuur in onze wijken is vitaal.
- Het beschikken over voldoende menselijk kapitaal.
- Een toegankelijke dienstverlening naar ondernemers: publieke dienstverlening met een menselijke maat.

Wat gaan we ervoor doen?

- We gaan uitvoering geven aan 'Een stad bouw je samen'.
- We gaan de binnenstad doorontwikkelen van koopstad naar belevingsstad.
- We implementeren de gebiedsprofielen en prioriteren hierin.
- We ondersteunen (nieuw) ondernemerschap, evenementen en profilering.
- We gaan de binnenstad compacter inrichten, vergroenen en de gevels verbeteren, onder andere door middel van het stimuleren via subsidies.
- We gaan de beleidskaders van onze detailhandelslocaties buiten de daarvoor bestemde winkelgebieden (perifere locaties) tegen het licht houden om te borgen dat we met deze kaders in de toekomst goed kunnen werken (toekomstbestendige detailhandelstructuur).

Het optimaal benutten van de potentie van de Maasplassen vraagt om een continue, integrale aanpak waarbij de balans tussen vrijetijdsactiviteiten (leisure), wonen en natuur centraal staat. De ontwikkeling van de economie concentreert zich bij de stedelijke Maasplassen en wordt momenteel geremd door de noodzakelijke te nemen (waterveiligheid) compenserende maatregelen door initiatiefnemers. De verlaging van de dam van het Lateraalkanaal betekent een belangrijke bijdrage aan de hoogwaterveiligheid van Roermond en voor de maatschappelijk-economische ontwikkelmogelijkheden.

Wat levert het op?*Vrijetijdseconomie:*

- Een gebiedsprofiel Oolderplas.
- Een geactualiseerd detailhandelsbeleid (voor het onderdeel perifere locaties).

Binnenstad:

- Een implementatieplan gebiedsprofiel Binnenstad (de uitvoeringsmiddelen zijn opgenomen onder programma 8).
- Een kwaliteitsimpuls binnenstad: stimuleringsmaatregelen gevelverbetering, transformatie en ondersteuning startende ondernemers.

Wijkeconomie:

- Een implementatieplan Gebiedsprofiel centrum Swalmen.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur**Wat willen we bereiken?**

We zetten in op een succesvolle doorontwikkeling en borging van een goed vestigingsklimaat van de bedrijventerreinen en werklocaties.

Wat gaan we ervoor doen?

We blijven in samenwerking met de BIZ, Parkmanagement Midden-Limburg, Keyport en OML ontwikkelen. Via het traject 'Bedrijventerreinen van de toekomst' zet de gemeente in op verduurzaming, infrastructuur, bereikbaarheid & veiligheid, (lokaal) ondernemerschap, menselijk kapitaal en data.

Wat levert het op?

- Werklocaties en bedrijventerreinen.
- Onderzoeken herstructureringsopgaven bedrijventerreinen.
- Onderzoek naar verduurzaming bedrijventerreinen.
- Ontwikkeling en uitgifte bedrijventerreinen middels inzet OML.
- Beheer bedrijventerreinen door inzet van Stichting Parkmanagement Limburg.
- Uitvoeringsagenda Bedrijventerreinen van de toekomst.

3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen**Wat willen we bereiken?**

Toegankelijke dienstverlening naar ondernemers; publieke dienstverlening met een menselijke maat.

Wat gaan we ervoor doen?

We blijven werken aan onze dienstverlening en ondersteuning van het MKB:

- We continueren het strategisch accountmanagement.
- We continueren de inzet van de bedrijvencontactfunctionaris.
- We continueren extra inzet ter ondersteuning voor evenementen (zowel capaciteit als middelen).
- We geven uitvoering aan het Routeplan Keyport Next-Level.
- We maken structurele meerjarige afspraken met Keyport.
- We ondersteunen starters door de inzet van het Starterscentrum en externe partijen.

Wat levert het op?

- Aanjagen ondernemerschap & innovatie.
- Ondersteuning startende ondernemers.
- Inzet van een tweede evenementencoördinator.

3.4 Economische promotie

Wat willen we bereiken?

Roermond heeft een economische, stedelijke identiteit met een duidelijke koers. We weten (nieuwe) bewoners, bezoekers, bedrijven en kennisinstellingen aan Roermond te binden door de stad op een juiste manier met een sterk merk op de kaart te zetten. Een aansprekende en effectieve citybranding, -making én marketing zorgt voor cohesie, consistentie én groei in de breedte.

Wat gaan we ervoor doen?

- We werken samen met onze partner Stichting Citymanagement Roermond, die het bevorderen van de economische ontwikkeling en positionering van de stad Roermond als doel heeft. Citymanagement is in de zomer van 2023 van start gegaan met het realiseren van een nieuwe marketingstrategie; de 'Stroomstrategie voor de gehele stad. Hierbij is een collectief van dromers, denkers en doeners uit de gemeente Roermond samen aan de slag om het DNA, de missie en het toekomstige 'merkverhaal' van Roermond scherp(er) te krijgen en daarmee de positionering van Roermond nóg krachtiger te maken.
- We continueren activiteiten om menselijk kapitaal te behouden en te vinden. Door:
- Het actief positioneren van Roermond als aantrekkelijke woon-, - en werkgeving voor de jeugd en het zichtbaar maken van carrièrekansen. Hierbij zetten we in op het versterken van de samenwerking met MBO/HBO/ WO- instellingen en bedrijfsleven.
- We gaan, in samenwerking met onze regionale gemeenten, de regionale marketingstrategie (de promotie van de toeristische regio Midden-Limburg) voor de toerist en recreant herzien.

Wat levert het op?

- Meerjarige afspraken met Citymanagement betreffende een aansprekende en effectieve citybranding, -making én -marketing en met stip op de horizon 2032: het 800-jarig bestaan van Roermond.
- Fieldlabs op de bedrijventerreinen waar actuele vraagstukken worden opgepakt.
- Samenwerking met bedrijfsleven en Gilde Opleidingen middels het CIV Retail, waar men onderwijs in de stad realiseert.
- Verschillende projecten (opgepakt in samenwerking met Parkmanagement Midden-Limburg en vanuit de werkgroep arbeidsmarkt en onderwijs) die zich richten op het binden, boeien en aantrekken van jong talent.
- Meerjarige afspraken met Limburg Marketing ten behoeve van de promotie van Midden-Limburg met het doel toeristen naar de regio te halen.

Baten en lasten van het programma

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	3.068	4.522	4.890	4.761	4.510	3.990
Baten	-1.537	-2.246	-2.289	-2.310	-2.373	-2.529
Totaal programma 3.0 - Economie	1.530	2.276	2.601	2.451	2.138	1.461

Programma 4

Onderwijs

Strategisch doel programma

Onderwijs vervult een fundamentele rol in de ontwikkeling en ontplooiing van onze inwoners. Goed onderwijs biedt kansen en legt een basis voor de toekomst teneinde een succesvolle deelname aan de samenleving. Het biedt perspectief op de arbeidsmarkt, draagt bij aan de economie en aan een aantrekkelijk vestigings- en investeringsklimaat voor zowel inwoners als bedrijven. Daarnaast is onderwijs een ontmoetingsplek. Het draagt bij aan gedeelde normen en waarden en sociale cohesie en aan vitale gemeenschappen. Roermond streeft naar kwalitatief goed en dekkend onderwijs dat toegankelijk is en gelijke kansen biedt voor iedereen, ongeacht achtergrond of de omgeving waarin men opgroeit. Met de jeugd en jongeren als primaire doelgroep, maar met 'een leven lang leren en ontwikkelen' als uitgangspunt.

Goed onderwijs bereikt de gemeente samen met haar partners, onder meer op het gebied van:

- voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang;
- de verbinding passend onderwijs en jeugdhulp;
- gelijke kansen en onderwijsachterstanden;
- de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt;
- Leerplicht en Doorstroompunt (RMC);
- de aanpak van jongeren in een kwetsbare positie en voortijdig schoolverlaten;
- bibliotheekwerk, laaggeletterdheid en volwasseneducatie;
- onderwijshuisvesting;
- leerlingenvervoer.

We sluiten aan bij bestaand beleid, stellen bij waar nodig en (door)ontwikkelen succesvolle interventies en aanpakken. Daarbij zoeken we nadrukkelijk de verbinding met andere beleidsterreinen en sluiten we aan bij het programma 'Kiezen voor Kansen' in het sociaal domein.

Beleidskaders:

- Voor- en vroegschoolse educatie gemeente Roermond 2017-2021.
- Programma Regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024.
- Regionaal programma volwasseneneducatie en laaggeletterdheid 2021-2024.
- Lokaal uitvoeringsplan laaggeletterdheid Roermond 2021-2024.
- Overlegtafel Arbeidsmarkt-economie-onderwijs, Taskforce Post-Corona Arbeidsmarktregio Midden-Limburg.
- Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs gemeente Roermond 2020-2040.
- Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gemeente Roermond incl. Subsidieregeling Nationaal Programma Onderwijs Roermond 2022.

- Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) in het kader van de Wet passend onderwijs en Jeugdwet.
- Lokale Educatieve Agenda (LEA) gemeente Roermond.
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028.

Producten:

4.1 Openbaar basisonderwijs

De gemeente heeft een grondwettelijke taak om te voorzien in voldoende openbaar basisonderwijs. In Roermond gaat het om de openbare basisscholen Aan de Roer, De Brink en De Stapsteen. Dit onderwijs en deze scholen zijn onderdeel van de sub-producten 4.2 *Onderwijshuisvesting* en 4.3 *Onderwijsbeleid en leerlingzaken*.

4.2 Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht en verantwoordelijkheid voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. We vervullen deze zorgplicht en streven naar passende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting als belangrijke randvoorwaarde voor goed onderwijs. We realiseren onderwijshuisvesting die aansluit bij de behoeften van vandaag én morgen en bijdraagt aan een leefomgeving die sociaal, vitaal en duurzaam is.

Wat gaan we ervoor doen?

We hebben, in samenwerking met haar partners in onderwijs en kinderopvang, een integraal huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs ontwikkeld. Het IHP fungeert als strategisch beleidskader voor de onderwijshuisvesting in de gemeente en bepaalt op basis van visie, gerichte analyses, scenario-ontwikkeling en financiële vertaling de kaders waarbinnen investeringen worden gedaan. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma voorziet in een planning van projecten dan wel scholen die in aanmerking komen voor renovatie/nieuwbouw. Conform dit uitvoeringsprogramma worden projecten in uitvoering gebracht. Waar nodig wordt de planning bijgesteld in samenwerking met het onderwijs als zijnde bouwheer.

Wat levert het op?

Conform het uitvoeringsprogramma in het IHP worden er voor de diverse projecten dan wel scholen haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd en wordt er na afronding en besluitvorming gestart met de uitvoering van renovatie-/niewbouwplannen. We geven verder uitvoering aan de nieuwbouwplannen voor ROER College Schöndeln waarbij wordt toegewerkt naar een campusontwikkeling op de locatie Schöndeln, met meerdere gebouwen en (multi)functioneel gebruik. We ronden de haalbaarheidsonderzoeken voor BS De Kasteeltuin en BS Vrijeschool Christophorus en starten met de uitvoering van de renovatie- en nieuwbouwplannen. Voor BS Sint Theresia, SO Herman Broeren en BS Willem de Zwijger worden de haalbaarheidsonderzoeken (verder) uitgevoerd en opgestart.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat willen we bereiken?

We streven naar kwalitatief goed, dekkend en toegankelijk onderwijs en gelijke kansen voor alle inwoners in Roermond. We stimuleren de ontwikkeling naar inclusief onderwijs, verdergaande samenwerkingen tussen het onderwijs en ketenpartners, de ontwikkeling van (integrale) kindcentra en campusontwikkeling. Zo veel mogelijk jongeren verlaten succesvol het onderwijs en stromen door naar een passende plek. Achterstanden of stagnaties in de ontwikkeling worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en maximaal bestreden. Waar al sprake was van achterstanden of stagnaties, is dit door Covid-19 vergroot. We zetten daarom extra in op kinderen, scholen en gebieden waar dat het hardst nodig is, om ervoor te zorgen dat iedereen daadwerkelijk de kans krijgt om het beste uit zichzelf te halen en een eerlijke start in het leven kan maken. Dit begint al bij de voorschool en kinderopvang die, samen met het onderwijs, als belangrijke vindplaatsen fungeren voor vroegtijdige signalering van problematiek van het kind en in diens thuissituatie.

Wat gaan we ervoor doen?*Aanpak kansrijke peuters en kleuters.*

We zetten ons met onze partners in om zoveel mogelijk kinderen met een indicatie voor- en vroegschoolse educatie (VVE) te bereiken. Het

is van belang dat deze kinderen een VVE-aanbod krijgen, zodat ze bij de start in onderwijs dezelfde vaardigheden hebben en kansen krijgen als kinderen zonder een VVE-indicatie. Met een aanpak 'kansrijke peuters en kleuters' wordt dit gestimuleerd. Met deze aanpak houden we oog op alle jonge kinderen met een risico op een taal-/spraakachterstand. We werken met het VVE-programma dat is goedgekeurd door het Nederlands Jeugdinstituut. Dit programma wordt effectief ingezet in die scholen en wijken waar veel peuters en kleuters een groter risico lopen op (onderwijs) achterstanden.

Aanpak kansrijk onderwijs

In de aanpak 'kansrijk onderwijs' ontwikkelen we samen met partners in het onderwijs en de kinderopvang een lokale educatieve agenda (LEA) voor de toekomst. Een speerpunt daarin is het bevorderen van doorgaande ontwikkellijnen, van de voorschool en kinderopvang tot en met de arbeidsmarkt.

We geven verdere uitvoering aan het nationaal programma onderwijs (NPO) waarmee de achterstanden en stagnaties in het onderwijs die zijn ontstaan door Covid-19 worden weggewerkt. Met het stimuleren van een verrijkte schooldag geeft de gemeente een impuls aan de brede talentontwikkeling van de jeugd, met aanvullende activiteiten op het gebied van sport, cultuur, cognitieve begeleiding en sociaal-emotionele ontwikkeling.

We zetten ons in opdat zo veel mogelijk jongeren met een startkwalificatie het onderwijs verlaten en voortijdig schoolverlaten en thuiszitten wordt voorkomen en bestreden. Er wordt ingezet op mentoring en huiswerkbegeleiding in het onderwijs. Voor hen die dat nodig hebben wordt ondersteuning geboden op weg naar een passende plek in het onderwijs, op de arbeidsmarkt en/of anderszins. Deze inzet volgt in een regionale aanpak voortijdig schoolverlaten en een regionale aanpak jeugdwerkloosheid met ondersteuning door een jobcoach.

Ter bevordering van het welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de jeugd en jongeren continueren we de inzet van straatcoaching en jeugd- en jongerenwerk in het onderwijs. Hun aanwezigheid in het onderwijs, dat onderdeel is van de leef- en leerwereld van jeugd en jongeren, draagt bij aan vroegtijdige signalering van problematiek en ondersteunt de jeugd en jongeren en de onderwijsprofessionals. Daarbij zoeken we nadrukkelijk de afstemming en samenwerking met ketenpartners.

Aanpak samenwerking onderwijs en jeugdhulp

We bekijken in de aanpak 'samenwerken onderwijs en jeugdhulp' met kernpartners wat het onderwijs zelf aan ondersteuning in het onderwijs biedt, wat vervolgens in samenwerking met ketenpartners moet worden opgepakt en wat op basis van begeleiding of indicatie in het gezin geboden wordt door zogenaamde ketenpartners.

Samenwerking onderwijs-bedrijfsleven en campusontwikkeling

We stimuleren verdergaande samenwerking met en tussen de onderwijspartners en het bedrijfsleven en (vormen van) een campusontwikkeling.

We leveren met de inzet van een projectleider een bijdrage aan de nieuwbouwplannen van de mbo-instellingen Yuverta en Gilde Opleidingen. We verkennen de mogelijkheden tot verder(gaand) e samenwerking tussen de partners en verbindingen met andere beleidsterreinen. Daarbij wordt ook het voortgezet onderwijs en hoger onderwijs aangehaakt.

In het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Installatietechniek Limburg (CIVIL) wordt in samenwerking met het onderwijs en bedrijfsleven toegewerkt naar een campus voor de bouw- en installatietechniek in Roermond. Bestaande en nieuwe opleidingen worden (door)ontwikkeld en innovaties worden gestimuleerd om daarmee te voldoen aan de huidige en toekomstige behoefte op de arbeidsmarkt. Onderdeel hiervan is de ontwikkeling van een associate degree-opleiding in samenwerking met Gilde Opleidingen en Zuyd Hogeschool. Deze ontwikkeling is tevens onderdeel van Programma 7 Energietransitie.

In het primair en voortgezet onderwijs wordt toegewerkt naar een doorontwikkeling van het iXperium Centre of Expertise tot een samenwerkingsverband van onderwijs en bedrijfsleven rondom wetenschap, techniek en technologie in Roermond.

Wat levert het op?

Aanpak kansrijke peuters en kleuters.

We herijken het gemeentelijk VVE-beleid en daaruit volgende inzet en middelen.

Aanpak kansrijk onderwijs.

- Een Lokale Educatieve Agenda (LEA) voor Roermond, zijnde een overlegstructuur en uitvoeringsprogramma met afspraken tussen gemeente, onderwijs, voorschool en kinderopvang en ketenpartners rondom bepaalde thema's.
- De uitvoering en evaluatie van het nationaal programma onderwijs (NPO) gemeente Roermond (incl. gemeentelijke subsidieregeling).

- De uitvoering en evaluatie inzet straatcoaches en jeugd- en jongerenwerking in onderwijs.
- Mentoring en huiswerkbegeleiding in onderwijs.
- Voorkomen en bestrijden van schooluitval, voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid.
- De implementatie verrijkte schooldag.

Aanpak samenwerking onderwijs en jeugdhulp.
Een gemeentelijke visie op de samenwerking onderwijs en jeugdhulp

Samenwerking onderwijs-bedrijfsleven en campusontwikkeling.

- De realisatie van nieuwbouwplannen van Yuverta en Gilde Opleidingen.
- De ontwikkeling van een onderwijscampus in Roermond, waar partners (in triple/quattro helix verband) bijdragen aan onderwijs dat voldoet aan de huidige en toekomstige arbeidsmarkt en in het bijzonder het domein van de bouw en technische installatietechniek.
- De samenwerking met hoger onderwijsinstellingen en daaruit voortvloeiende acties, waaronder de realisatie van een aanbod hoger onderwijs in Roermond.

Baten en lasten van het programma

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	8.466	11.069	10.401	10.265	10.588	9.882
Baten	-4.800	-6.151	-3.969	-3.770	-3.570	-3.570
Totaal programma 4 - Onderwijs	3.666	4.919	6.432	6.495	7.018	6.312

Programma 5

Sport, cultuur en recreatie

Strategisch doel programma

Roermond is een stad waar inwoners zich thuis moeten voelen. Dit betekent dat we als gemeente niet alleen moeten beschikken over een goede leefomgeving, voldoende woningen en voldoende werkgelegenheid. Ook voldoende mogelijkheden voor een zinvolle vrijetijdsbesteding zijn een belangrijke randvoorwaarde om een aantrekkelijk woongemeente te zijn. Goede voorzieningen op het gebied van sport, recreatie en cultuur bieden inwoners een zinvolle vrijetijdsbesteding. Ook potentiële nieuwe inwoners nemen dergelijke voorzieningen mee in hun afweging waar ze zouden willen gaan wonen.

Daarnaast is sporten en bewegen een belangrijke en bewezen waarde voor het behalen van beleidsdoelstellingen in het sociaal domein. Het draagt bij aan de sociale cohesie en leefbaarheid in onze gemeenschappen én voor gezonde en vitale inwoners in Roermond. Het is daarom van belang dat zoveel mogelijk inwoners structureel sporten en bewegen. Hierbij ligt de focus op die doelgroepen en wijken die extra aandacht behoeven. Hieronder vallen jongeren, ouderen én inwoners in een kwetsbare sociaal-economische positie. Hiervoor wordt er samengewerkt met (keten) partners, in onder meer onderwijs en welzijn. Het programma sluit aan bij het bestaand beleid, stelt bij waar nodig en ontwikkelt succesvolle interventies en aanpakken verder door. Daarbij wordt de verbinding met andere beleidsterreinen gezocht en aangesloten bij het programma 'Kiezen voor Kansen' in het sociaal domein. Naast sport en recreatie zijn aantrekkelijke culturele voorzieningen belangrijk voor Roermond. De gemeente Roermond stelt de intrinsieke waarde van cultuur voorop. Daartoe wordt ruimte gegeven aan cultuur en worden meer mogelijkheden gecreëerd voor makers en amateurkunsten. Tevens optimaliseren we de werking van de culturele instellingen. Op die manier verankert ook de maatschappelijke en economische waarde van cultuur sterk(er) in de samenleving. De gemeente geeft ruim baan aan innovatie binnen de kunst, cultuur en erfgoed sector. Niet alleen om te vernieuwen, maar ook om oude en gedragen tradities voor de toekomst te behouden.

We streven naar een aantrekkelijke leefomgeving waar inwoners zich thuis en fit voelen. Dit betekent dat Roermond niet alleen moet beschik over zaken als bijvoorbeeld voldoende woningen en voldoende werkgelegenheid, maar ook over voldoende mogelijkheden voor een zinvolle vrijetijdsbesteding. Deze zijn een belangrijke randvoorwaarde om een aantrekkelijk woongemeente te zijn. Goede voorzieningen op het gebied van sport, recreatie en cultuur bieden inwoners een zinvolle vrijetijdsbesteding. Ook potentiële nieuwe inwoners nemen dergelijke voorzieningen mee in hun afweging waar ze zouden willen gaan wonen.

Beleidskaders:

- Nota sport- en beweegbeleid 2017-2022 Roermond beweegt (2017).
- Sportaccommodatiebeleid Evaluatie visie 2020 en update 2017 (2017).
- Landelijk Sportakkoord II (2023).
- Meerjaren cultuurvisie Cultuur Werkplaats Roermond 2023-2026: Roermond werkt aan Cultuur.
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028.

Producten:

5.1 Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

Zoveel mogelijk inwoners die structureel sporten/bewegen en voldoen aan de geldende beweegrichtlijn. We werken aan een Roermond met gezonde inwoners die actief meedoen in de samenleving. Een sportief Roermond. In de zin van actieve deelname aan sporten/bewegen, maar ook sportief gedrag, respect en acceptatie van en voor elkaar.

- We werken aan een laagdrempelig bereikbaar en een op de behoefte afgestemd sport- en beweegaanbod dat onder andere wordt aangeboden door vitale en sterke sportverenigingen.
- We zetten in op het verhogen van de deelname door het sportaanbod beter te richten op de doelgroepen die nu niet/minder worden bereikt en/of de wijken waar de sportdeelname nu achter ligt. Het sportaanbod dient daarbij voor iedereen beschikbaar te zijn.
- We zetten in op vitale, sterke en toekomstbestendige georganiseerde sportaanbieders. De thema's die zijn opgenomen in het Landelijk Sportakkoord II worden hierbij in acht genomen en sluiten inhoudelijk aan bij het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Wat gaan we ervoor doen?

We actualiseren het sport- en beweegbeleid in 2023. Contouren daarvan zijn:

- Het Landelijk Sportakkoord II ‘Sport versterkt’.
- De herijking sportakkoord I.
- Goede voorbeelden zetten we in de spo(r)tlicht.
- Inhoudelijk aansluiting bij GALA. Speerpunten zijn onder meer:
 - We vergroten de financiële, sociale en praktische toegankelijkheid (inclusiviteit en diversiteit) van het sport- en beweegaanbod.
 - We stellen in 2024 nieuw speelbeleid op.
 - Dit nieuwe beleid gaat het huidige speelruimteplan (2013-2017) vervangen. Daarbij zal naast speelvoorzieningen voor kinderen ook aandacht besteed worden aan spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte voor alle inwoners van Roermond. Daarnaast wordt in dit plan de koppeling gelegd met het vergroenen van Roermond, de nieuwe Integrale Groenvisie Openbare Ruimte (zie 7.4 Milieubeheer) en het GALA.
- We zetten in op waarborging van de sociaal veilige sport en op meer sterke en vitale sportaanbieders.
 - ‘Vaardig in bewegen’ is een thema voor de doelgroep jeugd en jongeren.
 - Er is specifieke aandacht voor doelgroepen waarvoor sportaanbod minder laagdrempelig bereikbaar is, waaronder ouderen. Vanuit Seniorvriendelijk Roermond worden verenigingen ondersteund, zodat ouderen kunnen blijven deelnemen aan sport- en beweegaanbod. Waar mogelijk wordt aangesloten bij de Beweegalliantie.
- We continueren de inzet van combinatiefunctionarissen, inclusief invulling van de functie coördinator sport en preventie.
 - Sportservice Roermond voert in samenwerking met tal van partners beweegactiviteiten uit voor een brede doelgroep, van jong tot oud.
 - Aansprekende sportprestaties komen in de schijnwerper te staan. Dit alles om (top)sport als aanjager te zien voor de breedtesport.

Wat levert het op?

- Actualisering lokaal (meerjaren) sport- en beweegbeleid.
- Invulling van de functie coördinator sport en preventie.
- Continuering inzet van combinatiefunctionarissen sport.
- Beweegaanbod opgezet of gecoördineerd door Sportservice Roermond, met aandacht voor specifieke doelgroepen en/of inzet in bepaalde wijken.

5.2 Sportaccommodaties**Wat willen we bereiken?**

Sportaccommodaties zijn een belangrijke randvoorwaarde om te kunnen sporten/bewegen. Ze dragen bij aan de doelstellingen onder Product 5.1 Sportbeleid en activering. Ons streven:

- We gebruiken de sportaccommodaties waar mogelijk multifunctioneel.
- We stemmen de ligging, omvang en het aantal sportaccommodaties af op de vraag en behoefte.
- We organiseren een aanbod in sportaccommodaties die passend, duurzaam en toekomstbestendig zijn. Ze dienen daarnaast te voldoen aan een voldoende kwaliteitsniveau.

Wat gaan we ervoor doen?

- We gaan het sportaccommodatiebeleid op integrale wijze actualiseren.
- We gaan hierbij inzicht geven in de sportaccommodaties in Roermond.
 - We kijken hierbij naar de omvang en kwaliteit van de sportaccommodaties die voorzien in de huidige en toekomstige behoefte.
 - We gaan in samenhang met de overige beleidsvelden, waaronder wijkaccommodaties en onderwijshuisvesting, kansen verkennen op projectniveau.

Wat levert het op?

- Een geactualiseerd gemeentelijk sportaccommodatiebeleid, integraal en met als doel passende, kwalitatief goede en toekomstbestendige sportaccommodaties.
- Een herinrichting van de ligweide van zwembad De Roerdomp.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken?

In 2024 werken we verder aan de uitvoering van de meerjaren Cultuurvisie Cultuur Werkplaats Roermond 2023-2026: Roermond werkt aan Cultuur. Ons streven is:

- We willen een toekomstbestendige, actieve en kleurrijke culturele sector realiseren, waarin volop mogelijkheden zijn voor iedere inwoner om deel te nemen aan cultuur en ruimte voor groei van nieuwe initiatieven. Het gaat om de aandachtgebieden:
 - Cultuur en erfgoed voor iedereen.
 - Culturele maakplaats.
 - Basisinfrastructuur en erfgoed.
 - Monumenten (er komt een separate erfgoedvisie).
- We willen een divers aanbod van culturele instellingen.
- We willen meer mogelijkheden scheppen voor 'makers' en amateurkunsten en optimaliseren de werking van culturele instellingen.

Wat gaan we ervoor doen?

- We ondersteunen initiatieven van derden, onder meer door de subsidieregelingen "Maakplaats 2023-2026" en "Samenwerken in cultuur 2023-2026".
- We zetten in op een groter bereik van kinderen en jongeren voor kunst en cultuur onder schooltijd. Hiervoor kunnen scholen gebruik maken van de cultuurbus Roermond. De bus kan worden ingezet om gratis te reizen tussen de onderwijsinstellingen en culturele instellingen, zoals de ECI en De Oranjerie.
- We zetten vol in op de verdere verbinding van cultuur met andere domeinen zoals erfgoed, sport, onderwijs en welzijn.
 - We ondersteunen hiertoe initiatieven van derden.
 - De twee cultuurcoaches in de wijken blijven verbindingen leggen en aanjagen en brengen samen met verschillende doelgroepen activiteiten tot stand.
- We gaan door met het verder diversifiëren van de culturele infrastructuur (dit betreft in 2023 gestart beleid ten aanzien van de culturele basisinfrastructuur).
- We zetten de samenwerking in de Cultuurregio door.
- We zetten de inspanningen door ten aanzien van Euregionale culturele samenwerkingen.
 - O.a. de versterking van de samenwerking tussen instellingen en verenigingen uit Roermond en Mönchengladbach.
- We faciliteren, naast de meer traditionele amateurkunsten (zoals muziekverenigingen en schutterijen), het kernteam Streetculture. En we investeren in een regeling om initiatieven op het gebied van streetculture te kunnen realiseren.

Wat levert het op?

- Een groter bereik van inwoners die deelnemen aan cultuur vanuit alle wijken en kernen in Roermond.
- De culturele infrastructuur zal, door de diversifiëring, meer inwoners en bezoekers aanspreken, verenigingen zijn meer toekomstbestendig en er wordt in de gehele culturele sector meer samengewerkt waardoor er meer kruisbestuivingen ontstaan.
- De lokale 'makers' en kunstenaars krijgen de ruimte om hun talenten te ontdekken en zich te profileren.
- Roermond staat op de kaart als gemeente waar cultuur, in volle verbinding met onder andere erfgoed en aanpalende sectoren (zoals economie, zorg, onderwijs en welzijn), een representatie is van de kleurrijke gemeente die Roermond is.
- Scholen zijn meer betrokken bij de culturele instellingen van Roermond door de inzet van de cultuurbus en de twee cultuurcoaches.
- Streetculture is in Roermond sterk(er) verankert in de verschillende wijken en kernen naast de bestaande verenigingen.

5.4 Musea

Wat willen we bereiken?

- Westreven naar een stad die fungeert als een unieke pleisterplaats voor zowel haar inwoners als (internationale) bezoekers.
- We werken in dit kader aan een toekomstbestendig museum Cuypershuis. Als onderdeel van het traject 2023 - 2025 'de Basis op orde' zetten we erop in dat het museum Cuypershuis de basis op orde krijgt. Dit houdt in dat:
 - We de bedrijfsvoering beter op orde brengen.
 - We de inkomsten verbreden.
 - We gebruik maken van meer diverse inkomstenbronnen.
 - We meer en divers publiek bereiken.
 - We de maatschappelijke relevantie van het museum verhogen.

Wat gaan we ervoor doen?

- We proberen op het gebied van bedrijfsvoering extra (project-)geldten binnen te halen via een fondsenwerver.
- We stellen het marketing- en communicatiebeleid vast en voeren dit uit.
- We optimaliseren de interne verantwoordingsstructuur.
- We versterken de externe contacten. Dit betreffen Samenwerkingspartners in de stad of regio, maar ook landelijke fondsen zoals het VSB Fonds of Fonds 21.
 - We willen op deze manier een meer gestructureerde start kunnen maken met het diversifiëren van de financieringsmix.
 - En starten met het verhogen van de eigen inkomsten.
 - We stellen het educatie- en vrijwilligersbeleid vast.
- We zetten in op een breder scala aan activiteiten:
 - Met onder meer het Cuyperslab.
 - En de in 2024 nieuw op te zetten programmering voor het museum waarbij participatie met inwoners centraal staat. Hiermee bereikt het museum een meer divers publiek en wordt de maatschappelijk relevantie verhoogd.
- We gaan op het gebied van educatie meer de nadruk leggen op het onderhouden van contacten met externe partijen, zoals collega musea en (nieuwe) scholen.
- We gaan de Euregionale inzet met partner musea evalueren (editie 2023) om zo editie 2024 nog beter in de markt te zetten.
- We werken in euregionaal verband samen met de musea uit Venlo, Krefeld en Mönchengladbach in de vorm van een Euregionale museummaand eind 2024.

Wat levert het op?

- Nieuwe programmering Cuyperslab.
- Evaluatie Euregionale inzet met partner musea.
- Organisatie van een Euregionale museummaand eind 2024.

5.5 Cultureel erfgoed**Wat willen we bereiken?**

We streven naar het behoud van het historische erfgoed, monumenten, archeologisch bodemarchief, beschermde gezichten, museale collecties en archieven. Door het toegankelijk en beleefbaar maken van het historische erfgoed (het vertellen van het verhaal) creëren we het hiervoor noodzakelijke draagvlak. Tegelijk bereiken we hiermee een verbetering van het verblijfsklimaat in de gemeente en een verbijzondering van de beleving van de binnenstad voor bezoekers en bewoners.

Wat gaan we ervoor doen?

- We ondersteunen eigenaren van monumenten waarvan het onderhoud moeilijk te financieren is met subsidies.
- We subsidiëren van door vrijwilligers uitgevoerde restauraties van klein religieus erfgoed.
- We faciliteren de Stichting Stadsherstel en helpen ze op weg met een startkapitaal. Deze stichting zet zich in om moeilijke monumentale dossiers in de binnenstad op- en aan te pakken.
- We ondersteunen eigenaren van monumenten bij het toekomstbestendig maken van hun gebouwen door het beschikbaar stellen van specialistische kennis op het gebied van energietransitie en monumenten.
- We gaan in het kader van de nieuwe Omgevingswet een inventarisatie uitvoeren van te beschermen cultuurlandschappelijke elementen. Het erfgoed wordt beleefbaar gemaakt door verdwenen monumenten zichtbaar te maken.
 - In projecten als 'de groene poort'.
 - Door informatie te verstrekken over het archeologische bodemarchief door middel van 'speerpunten'.
- We gaan beleid opstellen dat als gereedschap zal dienen voor planvorming en plantoetsing om de bescherming van het stadsgezicht van de binnenstad goed vorm te kunnen geven in relatie met de functionele uitdagingen voor de toekomst (klimaat-gerelateerd en de transitie van winkelen naar beleven). Dit beleid gaat uit van de uitgangspunten in het gebiedsprofiel binnenstad.
- We gaan een nieuw beheersplan opstellen om de Oude begraafplaats aan de Kapel verder voor de toekomst voor te bereiden. Bij deze activiteiten zal de samenleving zo veel mogelijk betrokken en uitgedaagd worden.

Wat levert het op?

Het historische erfgoed blijft voor de toekomst behouden en door de historische waarde ook binnen de transities die voor het toekomstbestendig maken van de binnenstad en de gemeente noodzakelijk zijn expliciet onderdeel te laten zijn, wordt het historische karakter van de binnenstad nog meer versterkt.

5.6 Media

Niet van toepassing.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

- We streven naar een openbare ruimte en buitengebied die uitnodigen en de mogelijkheid bieden aan inwoners en bezoekers van Roermond om te bewegen, spelen en ontmoeten. Hierbij leggen we ook de koppeling met:
 - Het vergroenen van Roermond.
 - de Integrale Groenvisie Openbare Ruimte.
 - en het GALA.
 - Zaken met betrekking tot biodiversiteit, groen, natuur, landschap en klimaatadaptatie zijn verwerkt in Programma 7 'Volksgezondheid en milieu'.
- We zetten ook in op sociale en gezonde (leef)omgevingen waarbij we mogelijkheden tot sporten en bewegen in de openbare ruimte stimuleren.

Wat gaan we ervoor doen?

- We onderhouden het recreatief wandel- en fietsrouten netwerk.
- We vergroenen de komende jaren pleinen. Hierbij besteden we ook aandacht aan spelen, bewegen en ontmoeten.
- We koppelen kansen tussen recreatieve voorzieningen en de vergroening van Roermond enerzijds met de structurele planologische ontwikkelingen en projecten anderzijds.
- We zetten 'de gezonde omgeving methode' in, in de aanpak 'Beweegvriendelijke openbare ruimte'. Deze methode brengt in kaart waar kansen liggen om de gezonde leefomgeving van wijken en dorpen te versterken.

Wat levert het op?

- Een recreatief wandel-, - en fietsrouten netwerk waar inwoners en bezoekers goed gebruik van maken.
- (Meer) groene, speel- en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte met als doel dat de voorzieningen zijn afgestemd op de behoeftes vanuit de wijken en dat deze op loopafstand bereikbaar zijn.

Baten en lasten van het programma

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	17.888	21.447	21.196	21.431	20.990	20.414
Baten	-2.154	-3.711	-2.132	-2.132	-2.031	-1.648
Totaal programma 5 - Sport, cultuur en recreatie	15.734	17.736	19.064	19.298	18.959	18.767

Programma 6

Sociaal Domein

Strategisch doel programma

We streven in Roermond mét en voor haar inwoners een hoger welzijn en participatie na. Het sociaal domein kent daarbij nog vele uitdagingen. Dat laten de cijfers ons zien. Juist nu is het nog belangrijker om dit aan te pakken, omdat veel inwoners kampen met de gevolgen van opeenstapelende crises, zoals de gevolgen van Covid-19, de energie-armoede, de toestroom van vluchtelingen en de arbeidskrapte. Tussen wijken bestaan er significante verschillen en deze maken we kleiner. Voor en ook na de decentralisaties van 2015 is hard gewerkt aan verbetering. Waar we weten wat werkt, intensiveren we de aanpak. En anders gaan we op zoek naar wat beter werkt.

De gemeente Roermond investeert met impact en focus: in samenhang en verbinding, domeinoverstijgend en met sociale maatschappelijke partners. Iedereen en zeker mensen in een kwetsbare positie kunnen op ons rekenen. Tegelijkertijd zien we dat er veel sociale cohesie in de gemeente is en daarop blijven we investeren.

Zolang als nodig is, biedt Roermond passende hulp en ondersteuning via een goed ingericht sociaal domein, met lef om verschil te maken. Daadwerkelijk luisteren en niet oordelend eenieder tegemoet treden. Nabij zijn, in samenwerking met eenieder: beroepskracht of de informeel belangrijke ander. Roermond investeert in bestaanszekerheid, gezondheid en kansengelijkheid. Dat zijn onze grote opgaven in het sociaal domein.

Om bovenstaande te bewerkstelligen heeft de gemeenteraad op 6 juli 2023 'Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028' vastgesteld. Dit programma gaat de bestaande aanpakken die renderen intensiveren en aanvullen met elders bewezen effectieve aanpakken. Met dien verstande dat we lokaal doen, wat lokaal kan en regionaal daar waar nodig en noodzakelijk is, danwel verplicht.

Beleidskaders:

- Meedoen naar vermogen, op weg naar een participatiesamenleving: welzijnsvisie gemeente Roermond (2012).
- Beleidsplan Armoedebeleid 'Roermond, samen actief tegen armoede' (2016).
- Uitvoeringsnota Preventief Armoedebeleid 'Roermond, samen actief tegen armoede' (2017).
- Beleidsplan schuldhulpverlening (2017-2020) 'Weg uit de schulden'.
- Roermond Gezond: Preventie- en Gezondheidsbeleid 2017-2021 (voor onbepaalde tijd verlengd).

- Uitgangspuntennotitie arbeidsmarkttoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, Arbeidsmarkt Midden-Limburg (2020 e.v.).
- Overlegtafel Arbeidsmarkt-economie-onderwijs, Taskforce Post-Corona Arbeidsmarktregio Midden-Limburg.
- Beleidskader Sociaal Domein Midden-Limburg Oost (MLO) 2020-2028.
- Regiovisie Meedoen & Wonen 2022-2026, inwoners met complexe problematiek, Noord- en Midden-Limburg.
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028.
- Regiovisie Jeugd en gezin Regio Midden-Limburg Oost, Koersdocument 2023 – 2028.
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).
- Integraal Zorg Akkoord (IZA).
- Akkoord Hervormingsagenda Jeugd.

Verbonden partijen:

- GGD Limburg Noord als onderdeel van Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN).
- Omnibuzz.
- Westrom.
- Groen en Doen.
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (MGR).

Producten:

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

De sociale basis bestaat uit inwoners, organisaties en netwerken die zich inzetten voor een veilige, gezonde en fijne plek om met elkaar samen te leven. De sociale basis zorgt ervoor dat mensen mee kunnen doen en brengt mensen bij elkaar. Een (sterke sociale basis) samen-redzame gemeenschap bereiken we met aanpak Versterken sociale basis. We blijven hierin investeren, zodat de sociale kwaliteit en – infrastructuur wordt bevorderd.

Wat gaan we ervoor doen?

- We faciliteren en ondersteunen maatschappelijke organisaties en verenigingen, door onder andere het delen van informatie en het verstrekken van subsidies.
- Structurele financiering informele ondersteuning jeugd- en jongeren.
- We bouwen verder aan sterke informele netwerken.
- We stellen het geven van (h)erkenning en positionering aan natuurlijke hulpbronnen centraal, omdat het van groot belang is dat we kinderen en jongeren informeel ondersteunen in hun dagelijkse leven.
- We hebben blijvende aandacht voor en ondersteunen als regenboogstad de LHBTI+ inwoners.
- We zorgen voor toegankelijke voorzieningen en handelen volgens het VN-verdrag gehandicapten.
- We geven uitvoering aan het, naar verwachting eind 2024, vast te stellen Wijk- en kernenbeleid. Als onderdeel van dit wijk- en kernenbeleid, zijn wij voornemens inwoners de ruimte te bieden met initiatieven te komen die bijdragen aan de leefbaarheid in de wijk en zo inwonersparticipatie te bevorderen. Dit willen we doen door middel van een wijkbudget voor leefbaarheid en inwonersparticipatie.
- Modernisering van het inwoners- en participatiebeleid door het vastleggen van de kaders en spelregels.
- Diversiteitshuis: In 2024 wordt het ontwikkelen van een diversiteitshuis verkend of gerealiseerd, in overleg met en afhankelijk van de behoefte hiertoe bij het maatschappelijk middenveld.
- In de begroting zijn middelen opgenomen om een integraal en toekomstbestendig accommodatiebeleid op te stellen dat voorziet in de behoefte aan wijk- en sport- en onderwijsfuncties. In dat kader hebben we opdracht verleend aan een extern bureau om een brede inventarisatie naar behoefte, toekomstbestendigheid en onderhoudsstaat te maken. De informatie die deze inventarisatie oplevert is belangrijke input voor het toekomstige accommodatiebeleid

Wat levert het op?

- Vrijwilligers(organisaties) voelen zich gewaardeerd en gesteund. Inwoners zetten zich in voor elkaar.
- Individuele en collectieve veerkracht (primaire preventie). Dat er een informeel ander naast staat, want dat vergroot hun sociaal kapitaal.
- Dat voogdij genormaliseerd wordt, er meerdere burgervoogden komen die in plaats van een professional van een gecertificeerde instelling het voogdijschap jarenlang en duurzaam uitvoeren.
- In de aanpak 'Iedereen doet mee' -en door alle aanpakken heen- is meer aandacht voor groepen die vanwege hun uitgangspositie, sekse, herkomst, geartheid en/ of beperking meer kans hebben uitgesloten te raken.

6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Wat willen we bereiken?

De gemeente Roermond organiseert een integrale toegang en stimuleert ontmoetingen in de wijk. Ontmoeten, elkaar helpen en naar elkaar omkijken staat centraal. We willen de beweging maken van gezondheid naar preventie.

Wat gaan we ervoor doen?

- Aanpak Toekomst bestendige zorg: Gebiedsgericht en – georganiseerd werken: dichtbij, in de wijk, op een centrale plek, makkelijk toegankelijk voor iedereen. Aan de werkplekken voor de professionals koppelen we in meerdere wijken ook de (bestaande) ontmoetingsplaatsen. In een gebouw met meerdere functies waar de gebruikers snel over en weer kunnen. Daar bundelen we met alle partners de krachten. We ontwikkelen dat geïntensiveerd door met de kernpartners die aanwezig zijn in de wijk, ook voor gezinnen en jeugdigen.
- Aanpak Recht op gezinsleven: we zetten de preventieve, eerstelijns en toegangstaken voort bij een van onze kernpartners, die onderdeel gaat uitmaken van de toekomstbestendige zorg. Daar voegen we de consultatie- en adviesfunctie vanuit de gespecialiseerde zorg aan toe. Ook gaan ze bij een opeenstapeling van zorgen in gezinnen werken met de verklarende analyse en integrale afweging. Ook bij huisartsen zijn we er vroeg en genormaliseerd bij door middel van de specialistische ondersteuning jeugd (SOJ). Dit is een vorm van welzijn op recept (zie ook programma 7).

Wat levert het op?

Er wordt daadwerkelijk met de inwoners gedacht en gehandeld vanuit de leefwereld en een doorlopende levenslijn. Met wie en wat de ander nodig heeft. Meer aandacht voor preventie zorgt naar verwachting voor een betere gezondheid en een sterkere sociale basis. Mogelijk neemt daarbij de vraag naar gespecialiseerde zorg af, inclusief het besef dat in het leven obstakels zijn die erbij horen en ondanks dat het leven ook doorgaat.

6.3 Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

Bestaanszekerheid voor alle inwoners. Zo min mogelijk mensen die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Het (preventieve) armoedebeleid is erop gericht de financiële zelfredzaamheid van mensen te vergroten om te voorkomen dat mensen in de armoede terecht komen. Inwoners die geen eigen inkomen kunnen genereren en geen vermogen hebben, kunnen een beroep doen op de sociale voorzieningen van de gemeente (onder andere via de Participatiewet en bijzondere bijstand).

Wat gaan we ervoor doen?

- De aanpakken “Bestrijden van armoede” en “Effectieve schuldhulpverlening” zetten we zo dicht mogelijk bij de burger in op preventie en vroegsignalering, passende inkomensondersteunende maatregelen en doorontwikkeling van de samenwerking met ketenpartners. Waar bestaanszekerheid tot financiële zorgen leidt vanwege schulden wordt laagdrempelig schuldhulpverlening ingezet. We zetten een extra sociaal boekhouder jeugd in.
- De aanpak “Werkenden houden bestaanszekerheid” legt ook de zorgen van werkenden bloot. Ook zij zijn financieel kwetsbaar met effect op hun gezondheid en uitval van werk. Samen met de werkgevers (publiek en privaat) willen we de uitval voorkomen, het besef van stress en de reductie daarvan laten groeien en mee tegengaan.

Wat levert het op?

Een integrale en preventieve aanpak leidt tot herstel van bestaanszekerheid en daarmee samenhangende stressreductie en gezondheidsvoordelen voor inwoners, waarvoor schulden en armoede dreigen. Ook voor hen die werken, waardoor de kans op behoud, ervaring en expertise van personeel wordt vergroot.

6.4 WSW en beschut werk

Wat willen we bereiken?

We gaan de Participatiewet doorontwikkelen, zodat dat mensen die dat nodig hebben, het recht hebben en behouden op een beschutte werkplek. Uitgangspunt is dat de doelgroep zo regulier mogelijk aan de slag gaat en dat mensen zich vanuit passend werk kunnen ontplooiën en ontwikkelen. Op basis van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is geen nieuwe instroom meer mogelijk. Mensen met een WSW-dienstverband houden dit dienstverband in principe tot hun pensionering.

Wat gaan we ervoor doen?

In de aanpak “Werken en participeren” wordt onder meer een nieuwe entiteit opgericht, waarin werkzoekenden en werkgeversdienstverlening komen tot passende samenwerking en een doorlopende lijn in de dienstverlening rondom participatiemogelijkheden en arbeidsmarkttoeleiding van deze kwetsbare doelgroep.

Wat levert het op?

Borging van de positie van de huidige WSW-populatie. Mensen die een beschutte werkplek nodig hebben, krijgen een passende werkplek op maat waar ze naar vermogen kunnen deelnemen aan het arbeidsproces.

6.5 Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

We streven naar een goed functionerende inclusieve arbeidsmarkt. Een (regionale) arbeidsmarkt waarin vraag en aanbod van arbeid met elkaar in evenwicht zijn en waar plek is voor iedereen die wil en kan werken, dus ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We willen bereiken dat zoveel mogelijk inwoners mee kunnen doen in de samenleving: met werk, op school en stage, met een vrijwilligersbaan of andere vormen van participatie.

Wat gaan we ervoor doen?

Vanuit de reguliere inzet en de aanpak “Werken en participeren” ligt de focus op:

- Verder stroomlijnen van werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening in de regio Midden-Limburg Oost
- Herstructurering van de Arbeidsmarktregio Midden-Limburg.
- Arbeidsparticipatie van mensen met een beperking stimuleren door maatwerktrajecten.
- Drempels voor werkzoekenden en werkgevers wegnemen door het inzetten van subsidieregelingen, opleidingen en extra begeleiding.
- Jongeren direct begeleiden richting onderwijs en/of arbeidsmarkt.
- In samenwerking met het WerkgeversServicepunt Midden-Limburg Oost, bedrijfsleven en onderwijs loopbaan- en ontwikkelingsmogelijkheden op maat bieden. Dit kan door het volgen van een opleiding, een werkervaringsplaats, een stageplek, een basisbaan of vrijwilligerswerk. Belangrijk aandachtspunt daarbij is de aanpak van laaggeletterdheid en plaatsingen in het kader van de baanafpraak.
- Extra inzet op aanpak van voorkomen Voortijdig School Verlaters (VSV).

Wat levert het op?

Inwoners krijgen gelijkere kansen op zelfontplooiing, participatie, werk en inkomen en worden in staat gesteld maximaal te participeren. Binnen de Arbeidsmarktregio Midden-Limburg bouwen we aan een duidelijke structuur waarbinnen partijen integraal met elkaar samenwerken.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)**Wat willen we bereiken?**

Het bieden van een passende woonvoorziening voor inwoners met een beperking door middel van samenwerkingsafspraken met woningcorporaties.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2024 wordt de Uitvoeringsovereenkomst Wmo Woonvoorzieningen Regio Midden-Limburg Oost 2020-2024 waarschijnlijk verlengd. In dit convenant staan de werkafspraken tussen gemeenten en woningcorporaties met betrekking tot onder andere het Wmo proces, collectieve voorzieningen, afschrijvingstermijnen en indexering.

Wat levert het op?

Duidelijke procesafspraken tussen gemeenten en woningcorporaties levert een efficiënte dienstverlening aan de inwoners.

6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)**Wat willen we bereiken?**

Het bieden van passende en kwalitatief goede voorzieningen aan inwoners die dit ter bevordering van de zelfredzaamheid en/of participatie nodig hebben.

Wat gaan we ervoor doen?

Het onderzoeken en uitvoeren van maatregelen voor hulp bij het huishouden voor de korte en langere termijn om hulp bij het huishouden zo te organiseren dat deze voorziening beschikbaar blijft en toekomstbestendig is om iedereen de passende zorg te bieden die nodig is. Vanaf 2026 geldt de wetwijziging 'Herinvoeren eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden' en vervalt het abonnementstarief.

Wat levert het op?

Maatregelen die bijdragen aan het optimaliseren van hulp bij het huishouden en de toekomstbestendigheid ervan. Zoals bijvoorbeeld op het gebied van innovatie/zorgtechnologie.

6.71b Begeleiding (WMO) & 6.71c Dagbesteding (WMO)**Wat willen we bereiken?**

Het bieden van passende en kwalitatief goede voorzieningen aan inwoners die dit ter bevordering van de zelfredzaamheid en/of participatie nodig hebben.

Wat gaan we ervoor doen?

Per 1-1-2022 is de toegang tot begeleiding Wmo en dagbesteding via Vijf BV georganiseerd. Dit is een onderdeel van de aanpak "Toekomstbestendige zorg". Daarnaast werkt Vijf samen met Sociale Zaken en maatschappelijke partners om samen tot een integrale afweging te komen en de best passende oplossing te bieden aan de inwoners, gebiedsgericht en -georganiseerd.

Wat levert het op?

Kwalitatief goede begeleiding en dienstverlening waarbij de mogelijkheden en de talenten van de inwoner (en zijn/haar directe omgeving) centraal staan.

6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)

Er zijn geen speerpunten bij dit taakveld.

6.72a, b, c, d (Jeugdhulp begeleiding, behandeling, dagbesteding en jeugdhulp zonder verblijf)**Wat willen we bereiken?**

Vanuit de Jeugdwet hebben we als gemeente de verantwoordelijkheid om een kwalitatief goed en dekkend aanbod aan jeugdhulp te bieden aan de jeugdigen en hun gezin met als woonplaatsbeginsel de gemeente Roermond. Bovenstaande vormen betreffen ambulante vormen van jeugdhulp. Deze vormen passen goed bij de uitgangspunten van verschillende landelijke bewegingen, zoals de Beweging van Nul en hetgeen beschreven staat in de Hervormingsagenda jeugd. Zo werken we normaliserend. Tegelijkertijd ontvangt een jeugdige en gezin ook de ondersteuning die nodig is, wanneer het even niet op eigen kracht lukt. Het doel is dat geen jeugdige of gezin tussen wal en schip raakt en tijdig kan rekenen op passende jeugdhulp indien nodig. Hierbij stimuleren we onze kernpartners domeinoverstijgend te kijken en te handelen, zie ook de aanpak Toekomstbestendige zorg en Recht op gezinsleven. Opeenstapeling van zorgen in gezinnen en bij jeugdigen kennen namelijk hun oorsprong in stress omtrent bestaanszekerheid. Ook het onderwijs en volwassenzorg zijn belangrijke partners om zorgen te verkleinen of zaken te normaliseren.

Wat gaan we ervoor doen?

De komende anderhalf jaar gaan we samen met de jeugdregio Midden-Limburg Oost en de buurregio Midden-Limburg West een traject rondom de ambulante inkoop vormgeven. We houden daarmee rekening met een sterke verbinding met voorliggende voorzieningen in de gemeente en natuurlijk de verwijzers, Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg, Gecertificeerde instellingen en de medische verwijzers. In dit traject houden we rekening met de eerder genomen landelijke inzichten en agenda's, zoals de Hervormingsagenda Jeugd, waarin bovengenoemde reikwijdte ook onderdeel van uitmaakt.

Wat levert het op?

Een ambulant stevig geworteld jeugdhulpstelsel (met oog voor domeinoverstijgende context) dat past binnen Roermond en leert van landelijke bewegingen. Het ambulante jeugdhulpaanbod wordt breed ingekocht en aangeboden en omvat zo een kwalitatief goed en breed scala aan mogelijkheden. Zo wordt ambulante jeugdhulp steeds vaker passend gemaakt voor een kind en gezin en kan jeugdhulp zo nabij mogelijk worden uitgevoerd.

6.73 a, b, c en 6.74 a, b, c Pleegzorg, gezinsgericht, jeugdhulp met verblijf overig, behandeling GGZ zonder verblijf, jeugdhulp crisis/LTA/GGZ verblijf en gesloten plaatsing

Wat willen we bereiken?

We hebben veel aandacht voor verschillende vormen van verblijf binnen de jeugdhulp. Met alle aandacht die er landelijk is voor de gesloten jeugdhulp en de transformaties die zowel daar als bij de verblijfsgroepen nodig zijn, zien we een belangrijke opdracht om bij te dragen aan het zo thuis mogelijk opgroeien van jeugdigen. Hiermee blijft het uitgangspunt dat jeugdigen thuis blijven wonen indien dat kan. Als dat niet (meer) mogelijk is, zoeken we een woonplek die zo dichtbij huis als mogelijk is. Hierbij ligt de focus op pleegzorg of gezinshuizen. Ook in de woongroepen hebben we aandacht voor een huiselijk gezinsgerichte zorg, waarbij kleinschaligheid (minder kinderen op de groep) een toekomstbeeld vormt. We zetten in op het verstevigen van ambulante hulp, zodat ondersteuning die nu nog vooral op verblijfsplekken wordt geboden, meer nabij kan worden gegeven of kan worden voorkomen door vroeger zorgen te signaleren en (deels) door kernpartners lokaal gebiedsgericht- en georganiseerd te laten ondersteunen (domeinoverstijgende blik en handelen).

Wat gaan we ervoor doen?

Inmiddels hebben we nieuwe inkooptrajecten vormgegeven, waar verblijf met behandeling en (meer langdurig) wonen onder de loep zijn genomen. Belangrijke stappen zijn al gezet, maar nu komt de fase van door ontwikkelen en verstevigen. Door breder te kijken dan deze vormen van jeugdhulp en ook breder te kijken dat de jeugdhulp op zichzelf, zoals in het programma "Kiezen voor Kansen" beschreven staat, zetten we integraler en domeinoverstijgender in op de jeugdige en het gezin. Hierdoor

wordt systemisch gewerkt en met deze aanpak beogen we ook meer resultaten te boeken met het hele gezin. Landelijke regelingen werken hierbij ondersteunend, zodat ook aanbieders samen met gemeenten de kans om door te ontwikkelen. Roermond als coördinerende gemeente van verschillende specifieke uitkeringen, zoals de transitie vastgoed jeugdzorgplus en open drie milieuvoorzieningen, speelt hierbij een belangrijke bovenregionale rol.

Wat levert het op?

Een jeugdhulplandschap waar integraal en systemisch wordt gewerkt voor jeugdige en gezin en waarbij zo thuis mogelijk opgroeien de basis vormt. We hopen daarbij minder uithuisplaatsingen en gesloten plaatsingen te zien. En wanneer een uithuisplaatsing toch nodig is, wordt dit ook zo thuis mogelijk opgepakt indien dat mogelijk is, bijvoorbeeld door middel van een pleeggezin.

6.81a Beschermd wonen (WMO) / 6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

Wat willen we bereiken?

Aan de hand van de regiovisie Meedoen & Wonen 2022 – 2026, en op basis van de resultaten van de beleidsagenda 2022 – 2023, zal ook voor 2024 een beleidsagenda worden vastgesteld voor de maatschappelijke opvang (MO), beschermd wonen (BW), bemoeizorg en OGGZ-preventie (B&P). Dit komt terug in de aanpak "Maatschappelijke opvang en beschermd wonen" in het programma "Kiezen voor Kansen". De beleidsagenda komt in samenwerking met de partners in Noord- en Midden-Limburg tot stand, en vormt de basis voor de regionale begroting. De uitgangspunten blijven hetzelfde. Inwoners in een kwetsbare situatie worden op passende wijze ondersteund zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen meedoen en wonen in de samenleving. Er wordt maatwerk geboden en er wordt ingezet op preventie en het versterken van de sociale basis. Daarmee werken we aan de ontwikkeling van zelfredzaamheid, inclusie, participatie en herstel. De doelstellingen worden vormgegeven langs de twee eerder vastgestelde pijlers:

1. Meedoen & erbij horen
2. Wonen & thuis zijn in de wijk

Wat gaan we ervoor doen?

De exacte invulling van de ambities voor 2024 kan pas worden bepaald nadat de uitvoering van de beleidsagenda 2022 –2023 afgerond is. Onder de pijler “Meedoen & erbij horen” zal in ieder geval worden ingezet op meer preventie, meer maatwerk, meer samenwerking en het vergroten van ervaringsdeskundigheid en cliëntparticipatie. Daarvoor zal onder andere gebruik worden gemaakt van de aanbevelingen uit de Preventiescanner dakloosheid om de instroom in de maatschappelijke opvang verder terug te dringen. Er wordt ingezet op het evalueren en verbeteren van de inloopvoorzieningen, het verbeteren van de samenwerking tussen sociaal domein, huisartsenzorg en GGZ-zorg, en een grotere inzet van ervaringsdeskundigheid als onderdeel van de sociale basis. Onder de pijler “Wonen & thuis zijn in de wijk” wordt de transformatie van opvang en beschermd wonen doorgezet. In dit kader wordt gewerkt aan een verdere versterking van de lokale sociale basis en wordt er verder gewerkt aan een betere spreiding van de voorzieningen over de regiogemeenten. Ook wordt in samenwerking met de woningcorporaties gewerkt aan een beter aanbod van passende woonoplossingen.

Wat levert het op?

Inzet op preventie voorkomt verdere uitval, dakloosheid, sociale isolatie en psychosociale problemen. Verdere escalaties worden voorkomen en de impact op kinderen, gezinnen en de gezondheid van inwoners wordt beperkt. Met meer maatwerk en een sterkere sociale basis wordt participatie bevorderd en kan eerder worden toegewerkt naar maatschappelijk en persoonlijk herstel. De ondersteuning die hiervoor nodig is kan beter worden ingezet door een verdere samenwerking tussen de verschillende beleidsterreinen en partners, waaronder woningcorporaties en zorgverzekeraars. Door meer inzet van ervaringsdeskundigheid komen we niet alleen tot beter beleid, maar worden vooral inwoners beter ondersteund, en wordt het herstel van de ervaringsdeskundige verder bespoedigd. Met een passend aanbod van woonoplossingen en de spreiding van voorzieningen wordt het herstel van inwoners bevorderd en voelen zij zich eerder thuis in de wijk, zonder daarbij een te grote wissel te trekken op de leefbaarheid.

6.82a Jeugdbescherming / 6.82b Jeugdreclassering**Wat willen we bereiken?**

De jeugdbescherming en jeugdreclassering (JBJR) voert de maatregelen uit die zijn opgelegd door de rechterlijke macht wanneer de veiligheid van een jeugdige in het geding komt. Om te komen tot een stevigere jeugdige/kind- en gezinsbescherming is landelijk aandacht gevraagd voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Hier wordt net als in de hervormingsagenda het hele systeem rondom een jeugdige beschreven en ondersteund. Ook willen we, zoals beschreven in het programma “Kiezen voor Kansen” toe naar een integrale aanpak, waar het gezin een vast gezicht houdt van het lokale team en samen met partners werkt aan het creëren van een veilige situatie. Hierbij willen we rollen en taken duidelijker krijgen en vooral sterker toewerken naar een gedragen verantwoordelijkheid voor een gezin. De jeugdige en het gezin zijn dan gebaat bij de ondersteuning (die verplicht) geboden wordt en ook hier wordt indien mogelijk weer afgeschaald naar de vrijwillige hulpverlening.

Wat gaan we ervoor doen?

Aangezien het toekomstscenario meer vraagt dan dat we vanuit de gemeente Roermond kunnen bewerkstelligen, is door de regio's Midden-Limburg Oost, Midden-Limburg West en Noord-Limburg besloten om een adviseur toekomstscenario aan te stellen. Midden augustus 2023 start deze adviseur. Daarnaast werken we als Roermond natuurlijk ook lokaal aan een steviger Jeugdbescherming/Jeugdreclassering-stelsel. Dit doen we onder meer door samen met partners, zoals de gecertificeerde instellingen, periodiek te overleggen over de ontwikkelingen en samenwerking. Een caseloadverlaging die mogelijk is gemaakt door de tariefstijging moet daarnaast helpend zijn om jeugdigen en hun gezin beter te ondersteunen.

Wat levert het op?

Een verstevigd en meer integraal ingerichte Jeugdbescherming/Jeugdreclassering, waarbij samen met partners in zowel het veiligheidsdomein en voorliggend veld de hulp voor jeugdigen en hun gezin wordt vormgegeven.

Baten en lasten van het programma

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	93.846	129.017	109.162	107.498	104.852	103.523
Baten	-40.586	-51.866	-32.863	-31.065	-31.882	-31.690
Totaal programma 6 - Sociaal Domein	53.261	77.150	76.299	76.433	72.970	71.833

Programma 7

Volksgezondheid en milieu

Strategisch doel programma

In Roermond voelen de huidige en toekomstige generaties zich prettig en veilig in een duurzame, gezonde en groene leefomgeving. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040, met weerbare, gezonde mensen die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving, en waarin sprake is van een sterke sociale basis. Waarin de fysieke en mentale gezondheid vanaf het prille begin, de eerste 1.000 dagen, wordt bevorderd en behouden en waar speciale aandacht uitgaat naar mensen in kwetsbare situaties.

De gemeente Roermond is in 2050 klimaatneutraal. De gemeentelijke organisatie is dat al in 2030 en levert een positieve bijdrage aan het tegengaan van de klimaatverandering. Zo is de gemeente voorbereid op die verandering. Waar nodig, past zij zich aan. De leef- en woonomgeving is groen en biodivers, het landschap groenblauw dooraderd en de natuurgebieden zijn robuust. De gemeente streeft naar een circulaire wereld. Hergebruik van materialen en afval gebruiken als grondstof, wordt de standaard.

Realisatie vindt plaats met de hulp van burgers en partners. De gemeente geeft het goede voorbeeld. Daarbij is er oog voor de ruimtelijke impact en de sociale effecten van de gezamenlijke inspanningen.

Beleidskaders:

- Groenvisie (2016).
- Roermond Gezond: Preventie- en Gezondheidsbeleid 2017-2021 (voor onbepaalde tijd verlengd).
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Gemeentelijk Rioleringsplan (2017).
- Waterketenplan Waterpanel Noord (2021).
- Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg (2021).
- Kiezen voor Kansen: Programma Sociaal Domein 2023-2028.
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).
- Integraal Zorg Akkoord (IZA).
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Roermond (2023).

Verbonden partijen:

- Veiligheidsregio Limburg Noord.
- Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg (RES NML).
- Samenwerking Midden Limburg (SML).
- Waterpanel Noord (WPN).
- Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL).
- Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap).
- Grenspark Maas-Swalm-Nette.
- Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD).

Producten:

7.1 Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

We hebben in de afgelopen jaren mooie resultaten bereikt en er wordt voortdurend gewerkt aan een gezond Roermond d.m.v. verschillende (integrale) programma's zoals Kansrijke start, de JOGG aanpak (gezonde jeugd, gezonde toekomst) Keigezond, de Limbursge netwerkaanpak voor kinderen met (risico op) overgewicht en obesitas, Rookvrije Generatie, healthyLIFE, valpreventie, Positieve Gezondheid en Seniorvriendelijk Roermond. Deze programma's vergen allen een langjarige inzet om effect te kunnen bereiken en worden onder de vlag van Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) gecontinueerd en versterkt.

In aanvulling hierop werken we samen met zorgverzekeraars VGZ en CZ en regionale zorgpartners aan het Integraal Zorg Akkoord (IZA) met als doel betaalbare en toegankelijke zorg. Binnen het IZA gaan we meer regionaal samenwerken onder meer door de ketenaanpakken Kansrijke Start, Valpreventie en Welzijn op recept uit te werken en vervolgens uit te voeren. Daarnaast stellen de IZA samenwerkingspartners aan de hand van een opgesteld regiobeeld een regioplan op dat de basis vormt voor transformatieplannen.

Wat gaan we ervoor doen?

In de aanpak Een gezonde jeugd heeft de toekomst zorgen we voor meer gezonde kindomgevingen. We bouwen hierbij voort op het werknet van JOGG en breiden dat verder uit. In aanvulling hierop continueren en intensiveren we onze inzet met Keigezond Roermond om overgewicht bij kinderen en jongeren tegen te gaan. We onderzoeken of Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) een werkwijze voor onze gemeente is om jongeren gelukkiger en gezonder op te laten groeien en te voorkomen dat jongeren gaan drinken, roken of drugs gaan gebruiken. Deze aanpak vormt een onderdeel van het GALA-akkoord.

In de aanpak “Mentaal en Sociaal Fit” leggen we de focus op jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare sociaaleconomische positie. We maken hierbij gebruik van zelfregie- en lotgenotengroepen. Ook de inzet van Specialistische Ondersteuning Jeugd bij huisartsen draagt bij aan mentaal en fitter voor oud en jong.

We intensiveren onze aanpak Vitaal ouder worden. Want het aantal inwoners boven de 65 jaar stijgt aanzienlijk: 22 % van het totaal aantal inwoners per 1-1-2022 naar 27,16 % in 2035. Van de 65-plussers voelt 13,5% zich ernstig of zeer ernstig eenzaam. Het aantal mensen met dementie in Roermond stijgt volgens prognose van 1000 in 2020 naar 1800 in 2040 en 2000 in 2050. Tussen 2018 en 2040 stijgt naar verwachting de omvang van de groep ontvangers van mantelzorg onder de zelfstandig wonende 75-plussers met bijna 70%. Waar in 2018 tegenover elke oudere die mantelzorg ontvangt nog bijna 5 mantelzorgers stonden zullen er in 2040 nog slechts 3 mantelzorgers per mantelzorg-ontvanger beschikbaar zijn. Het voorgaande geeft duidelijk aan dat de leeftijdsgroep 65+ nu en in de nabije toekomst tal van uitdagingen kent. Via het netwerk van seniorvriendelijk Roermond zetten inwoners en organisaties zich in voor een gemeente waar senioren gezien worden met hun ervaringen, kwaliteiten en talenten. In een seniorvriendelijke gemeente maken senioren onderdeel uit van de samenleving en kunnen mensen met dementie en met een beperking blijven meedoen.

Ook onderzoeken we hoe er meer sociale, groene en gezonde (leef)omgevingen kunnen komen. In de aanpak Beweegvriendelijke openbare ruimte zetten we daarvoor de ‘gezonde omgeving methode’ in. Dat brengt in kaart waar kansen liggen om de gezonde leefomgeving van een wijk/dorp te versterken.

Wat levert het op?

Uitvoering van het plan van aanpak GALA waarbij integraal op 15 gezondheidsthema's de inzet van de gemeente Roermond wordt uitgebreid.

Uitvoering van het IZA regioplan en op basis daarvan uitvoering van eventueel opgestelde transformatieplannen.

7.2 Riolering

Wat willen bereiken?

We geven op praktische wijze uitvoering aan de gemeentelijke watertaken voor afvalwater, regenwater en grondwater. Hiermee dragen we bij aan een gezond waterecosysteem conform de Europese Kader Richtlijn Water (KRW).

Wat gaan we ervoor doen?

We geven uitvoering aan het Waterketenplan van de regionale samenwerking Waterpanel Noord. Belangrijke speerpunten in het Waterketenplan zijn het platform Waterklaar en publiekscommunicatie.

In 2024 stellen we het Water- en rioleringsprogramma (WRP) vast. Dit programma is de opvolger van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het WRP geeft invulling aan de gemeentelijke watertaken. Speerpunten hierin zijn de maatregelen ter vermindering van wateroverlast en de vuiluitworp van riool overstorten (KRW-maatregelen). Deze maatregelen zijn de output van het Systeemoverzicht Stedelijk Water (oplevering begin 2024), de opvolger van het basisrioleringsplan (BRP). Het WRP bevat een maatregelenprogramma en een financiële onderbouwing voor de rioolheffing. Het WRP leidt tot een bijstelling van het investeringsprogramma vanaf 2025. In de berekening van de rioolheffing wordt deze bijstelling meegenomen.

Overige projecten:

- Herinrichting beneden Boukoul; afkoppelen regenwater, oplossen wateroverlast en vervanging riolering.
- Afkoppelen van regenwater van de riolering bij infrastructurele projecten zoals de Oranjelaan, Heinsbergerweg en Singelring fase 3.
- Stimuleren van particulieren en bedrijven om hun tuin of perceel klimaat robuust in te richten via de stimuleringsregeling afkoppelen regenwater (afkoppelen van 9.000 m2 private verharding).

Wat levert het op?

Door af te koppelen, wordt regenwater lokaal afgewikkeld. Met als resultaat:

- Schoon water komt niet onnodig in de riolering terecht.
- Besparing van energie omdat er minder water afgevoerd hoeft te worden naar de rioolwaterzuivering.
- Verminderen van verdroging.
- De vuiluitworp vanuit riool overstorten op beken wordt verminderd waardoor er minder water- en milieuverontreiniging ontstaat.

7.3 Afval

Wat willen we bereiken?

We willen groeien naar een optimaal circulaire samenleving. Hergebruik van goederen en grondstoffen spelen hierin een prominente rol. Het (her)inrichten van een milieupark dat voldoet aan de hedendaagse norm en toekomstige vereisten is daarvoor essentieel. Binnen het nieuwe milieupark wordt het streven “een afvalstof is een potentiële grondstof” beter mogelijk.

Wat gaan we ervoor doen?

We gaan een vooronderzoek doen waarbij de locatie (eventueel verplaatsing?) de mogelijke activiteiten, personele bezetting en uitvoerbaarheid voor een milieupark 2.0 worden onderzocht. In 2024 werken we een aantal scenario's uit waarin de haalbaarheid en de financiële consequenties van de te maken keuzes inzichtelijk zijn gemaakt.

Wat levert het op?

Het vooronderzoek dient als basis voor de te maken keuzes. De factoren kosten, dienstverlening en milieu (afvaldriehoek) hebben een sterke invloed op elkaar. We streven naar een hoge dienstverlening voor inwoners. Hierbij moeten we optimale duurzaamheids- en milieudoelstellingen behalen onder acceptabele en beheersbare kosten. Voorbeelden van activiteiten die passen in een modern en toekomst klaar milieupark zijn: een circulair ambachtscentrum, demontageactiviteit en secundair grondstoffencentrum.

7.4 Milieubeheer

Wat willen bereiken?

We streven naar een veilige, duurzame, gezonde, groene en biodiverse leefomgeving. De gemeente Roermond is in 2050 klimaatneutraal, de organisatie is dat al in 2030. De gemeente is in 2050 weerbaar tegen veranderingen op het gebied van hitte, droogte, wateroverlast en de gevolgen van overstromingen. Dit bereiken we door:

- de negatieve effecten van de klimaatverandering aan te pakken.
- te zorgen voor meer groen in de leefomgeving.
- door samen met de inwoners aan de energietransitie te werken.
- door in onze bedrijfsvoering grondstoffen zo circulair mogelijk te benutten.
- het stimuleren van circulaire consumptie in het maatschappelijk verkeer.
- zelf het goede voorbeeld te geven via verduurzaming van het eigen vastgoed en inwoners en ondernemers te helpen in hun transitieopgaven.

Wat gaan we ervoor doen?

Energietransitie en klimaatneutraliteit

We leveren een positieve bijdrage aan de klimaatdoelen. We schakelen over van fossiele naar duurzame energiebronnen. Dit doen we samen met inwoners en bedrijven via stimulering, bewustwording en het treffen van maatregelen. Concreet betekent dit dat we in 2024 uitvoering geven aan:

- de voortzetting van het project zon-op-dak voor particulieren.
- het opstellen van wijkuitvoeringsplannen in het kader van de Transitievisie warmte Roermond.
- het in kaart brengen van de eigen CO2-footprint en opstellen uitvoeringsprogramma op basis van het vastgoed, wagenpark en mobiliteit medewerkers: de CO2-prestatieladder.
- de verduurzaming van het eigen vastgoed op basis van het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en de uitvoering daarvan.
- het ontwikkelen van beleid ten aanzien van verduurzaming stadsdistributie. Hierbij werken we toe naar een principebesluit over de invoering van een zéro emissie zone voor stadslogistiek.
- de ondersteuning van de doorontwikkeling van De Groene Transformator als informatie- en bewustwordingscentrum voor burger en bedrijven.
- het project verduurzaming bedrijventerreinen (Energyhub, groen en klimaatadaptief). Dit doen we samen met de ondernemers.
- de deelname aan gesprekken met de Provincie Limburg inzake de Alliantie Kernenergie.
- aan het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) op Roermondse schaal.
- onderzoek: Soorten-Management-Plan; dit onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van het (NIP) op basis van een verplichting in de Wet natuurbescherming. Dit onderzoek wordt in 2025 afgerond.
- de realisatie en implementatie van de “Klusbus” per januari 2024.
- de aanpak energiearmoede door inzet op energiebesparing voor huurders en woning eigenaren. We dragen tevens aan de provinciale aanpak energiearmoede op de midden- en lange termijn.
- het actief participeren in de RES (Regionale Energie Strategie) Noord- en Midden-Limburg. De doorontwikkeling naar een robuuste organisatie en daar waar relevant en mogelijk participeren in projecten.

- het ontwikkelen en doorontwikkelen van het project CIVIL tot dé bouw- en installatiecampus en op maat informatiecentrum voor inwoners en MKB-bedrijven voor de energietransitie en circulair bouwen.
- het ontwikkelen van een strategische communicatiestrategie én (meer) datagericht werken op het gebied van duurzaamheidsthema's.
- het bevorderen van de circulaire economie, waarbij ook de link tussen bedrijfsleven en particulier afval plus consumptie wordt gelegd.
- input en inspraak bij de varianten voor het tracé van de Delta Rhine Corridor.

Klimaatadaptatie en biodiversiteit.

We zijn in 2023 gestart met het opstellen van de Integrale Groenvisie Openbare Ruimte (IGOR) waarbij uitvoeringsgericht beleid wordt opgesteld met heldere kaders voor projecten en beheer. Hierin wordt een sterke koppeling gelegd tussen biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezondheid en welzijn. We combineren verschillende doelen die een sterk verband hebben met elkaar. Om uitvoering te geven aan deze ambities, stellen we de Agenda Biodiversiteit en Klimaatadaptatie op. Dit is een uitvoeringsprogramma gericht op het versterken van de biodiversiteit in onze gemeente en beschrijft hoe de buitenruimte wordt aangepast aan de gevolgen van klimaatverandering. Met vergroening van de openbare ruimte willen we meerdere vliegen in een klap slaan. Er wordt gezorgd voor meer biodiversiteit, minder hittestress, verbetering van de waterhuishouding en verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Voor 2024 staan diverse projecten gepland die bijdragen aan klimaatadaptatie en biodiversiteit. Zo wordt, als vervolg op de IGOR, de Quickscan Groen uitgevoerd. Hiermee wordt in beeld gebracht welke pleinen omgevormd kunnen worden tot groene ontmoetingspleinen. Naast Plein 1999 (Maasniel) worden in de komende jaren diverse pleinen vergroend. In 2023 is gestart met de omvorming van gazons naar inheems bloemrijk grasland, waar in 2024 een vervolg aan gegeven wordt.

Tot slot wordt vergroening van Roermond zoveel mogelijk gekoppeld aan de structurele planologische ontwikkelingen en infrastructurele projecten. Ook binnen het gebiedsprofiel binnenstad wordt komend jaar aandacht besteed aan vergroening om hittestress aan te pakken. Voor het buitengebied wordt ingezet op het versterken van de groenblauwe dooradering, het versterken van de biodiversiteit en het realiseren van groene overgangszones tussen stedelijk gebied en buitengebied. Daarbij nemen we deel aan de stuurgroep van het Nationaal Park Nieuwe Stijl. Ook zoeken we naar koppelkansen bij het Nationaal Programma Landelijk Gebied en het Ruimtelijk Arrangement. Van onderop hebben inwoners zich verenigd in Gebiedsontwikkeling Roermond Oost (GORO). We ondersteunen dit initiatief.

Wat levert het op?

Eind 2024 hebben we concrete stappen gezet naar de overgang op andere energiebronnen en werken we gericht aan energiereductie door in te zetten op isolatie en energiebesparende maatregelen. Hierdoor zal onze CO2 footprint lager worden en zetten we stappen richting de nationale doelstelling van 55% reductie in 2030.

We realiseren in 2024:

- 400 huishoudens met zonnepanelen via het Zon op je dak project (eerste tranche), de eind 2023 opgestarte tweede tranche van 400 huishoudens loopt door in 2024 en mogelijk 2025
- 200 huishoudens voorzien van isolatiemaatregelen in het pré-NIP.
- 3000 huishoudens benaderd voor kleinere, energiebesparende maatregelen vanuit de energiearmoede aanpak (energiekado en klusbus).
- Wijkuitvoeringsplannen vormgegeven en opgeleverd voor twee wijken.
- Behaald certificaat CO2-prestatieladder niveau 3.
- Onderbouwd principebesluit ten aanzien van Zéro emissie stadslogistiek.
- Opgeleverd haalbaarheidsonderzoek milieupark 2.0 (circulair ambachtscentrum).

Eind 2024 is er een concrete visie met uitvoeringsprogramma voor het vergroenen van de stad. Daarbij is er specifiek aandacht voor biodiversiteit, klimaatverandering, gezondheid en welzijn. Doordat we kwantitatief als kwalitatief groen hebben toegevoegd levert dit een positieve bijdrage in het tegengaan van hittestress, wateroverlast en zorgt dit voor een kwalitatief betere leefomgeving. Ook de biodiversiteit is toegenomen. In het buitengebied hebben we met onze partners verdere stappen gezet naar een goede balans tussen natuur, landschap, water, recreatie, landbouw en bedrijvigheid.

We realiseren:

- Integrale Groenvisie Openbare Ruimte.
- Uitgevoerde Quicksan meer groen in de stad.
- 2 groenblauwe schoolpleinen..
- Extensivering groenbeheer.
- Deelname NK Tegelwippen.

Baten en lasten van het programma

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	17.057	18.228	19.594	19.641	19.589	18.684
Baten	-16.130	-15.560	-16.774	-17.029	-17.038	-16.804
Totaal programma 7 - Volksgezondheid en milieu	927	2.668	2.821	2.612	2.552	1.881

Programma 8

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Strategisch doel programma

Roermond is en blijft een stad met aantrekkelijke woon-, verblijf- en werkmilieus voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Er is voor ieder inkomen passende woonruimte beschikbaar dankzij een goede mix van woningen, en de gemeente zet in op een leefbare en bereikbare stad.

Beleidskaders:

- Omgevingsvisie Roermond (2023).
- Plan van Aanpak Omgevingsplan.
- Structuurvisie Kwaliteitsbijdrage (2012).
- Nota beeldkwaliteit (2015).
- Nota Grondbeleid gemeente Roermond 2021.
- Intergemeentelijke Structuurvisie Maas en Maasplassen (2014).
- Ontwikkelingskader Stedelijke Maasplassen 2020.
- Gebiedsvisie Vrijveld 2021.
- Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2022-2025 (2022).
- Woondeal Limburg (2023).
- Nota Bodembeheer regio Maas & Roer (incl. bodemkwaliteitskaart).

Verbonden partijen:

- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML), inclusief Geo-expertise centrum (EC Geo)
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg-Noord
- Samenwerkingsverband Midden-Limburg (SML)

Producten:

8.1 Ruimte en leefomgeving

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil een onderscheidend profiel in de regio ontwikkelen als moderne stad voor jong en oud. Ook voor langer zelfstandig wonende ouderen moet de stad een prettige leefomgeving zijn. Er zijn onderwijslocaties, nieuwe woningen, werkgelegenheid en maatschappelijke voorzieningen die hiervoor zorgen. Roermond is een leefomgeving waar ruimte is voor mens, groen, spelen, fietsen en lopen. Ook is er oog voor het tegengaan van de gevolgen van klimaatverandering (hittestress, wateroverlast en verdroging) en voor ons landschap.

Wat gaan we ervoor doen?

In verband met de lopende bestuursopdracht "Laat het landschap u verrassen" (in SML-verband) en de verantwoorde omgang met ons landschap in relatie tot grote vraagstukken die met name in het buitengebied spelen (energietransitie, klimaatadaptatie, hoogwaterveiligheid, omvorming landbouw, woningbouw etc.) worden de kwaliteiten van het landschap geïnventariseerd en gewaardeerd. Hierbij wordt gewerkt aan het Ontwerpend Onderzoek Midden-Limburg (strategisch) en het Nationaal

Programma Landelijk Gebied (gericht op maatregelen ten aanzien van natuur, klimaat en stikstof).

Daarnaast actualiseren we (deel)beleid op grond van o.a. de vastgestelde omgevingsvisie en het in dat kader op te stellen uitvoeringsprogramma (Maasplassen, woningbouw, binnenstad).

Daar waar zich kansen voordoen om versneld ambities te realiseren met betrekking tot stedelijke ontwikkeling, worden de daarvoor bestemde middelen ingezet. Belangrijk hierin zijn de kwaliteit en transformatie van centrumgebieden (gebiedsprofiel Binnenstad en gebiedsprofiel centrum Swalmen). Zo starten we met de uitvoering van één of enkele kansrijke ontwikkelingen die benoemd zijn in het gebiedsprofielen Binnenstad Roermond.

Wat levert het op?

Op basis van de ruimtelijke kaders en bijbehorende strategie bouwen we vanuit (onze) projecten aan een stad die qua ruimtegebruik van functies in balans is en zo op een verantwoorde manier groeit.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Wat willen we bereiken?

Marktpartijen realiseren projecten op basis van de voorwaarden die de gemeente vast heeft gelegd in het grondbeleid. Zo realiseren we de doelstellingen voor woningbouw en (her)ontwikkeling van bestaande bouw en bedrijventerreinen.

Wat gaan we ervoor doen?

De Nota Grondbeleid staat aan de basis van het grondbeleid. Deze wordt jaarlijks, gelijktijdig met de Kadernota het Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkelingen (MPG), aan de gemeenteraad voorgelegd. Het grondbeleid geeft een doorkijk naar de komende jaren. De uitkomsten van het MPG worden verwerkt in de jaarstukken en de programmabegroting. In de paragraaf Grondbeleid wordt vervolgens een actueel beeld geschetst van de visie, de financiële prognose en de reserves.

Onderstaande projecten worden uitgevoerd op basis van het grondbeleid:

Roerdelta fase 2 en 3: ontwikkelen woningen en herontwikkelen haven.

We stellen in 2024 het stedenbouwkundig plan voor fase 2 (woningen) en 3 (haven) vast en we treffen voorbereidingen voor het starten van de planologische procedure. Dit doen we op basis van de integrale planning die we samen met het Waterschap Limburg en de Roerdelta Projectontwikkelingsmaatschappij hebben opgesteld. Ook werken we aan een samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering hiervan.

Jazz City: ontwikkelen woningen en (outlet) winkels.

Het plan voor Baton Rouge met outletwinkels en woningen is verder uitgewerkt en zijn de benodigde vergunningen verkregen. De bouw zal naar verwachting starten in 2024.

Melickerveld: ontwikkelen woningen.

Op dit moment is er geen datum bekend voor een zitting bij de Raad van State. Hierdoor bestaat nog steeds onduidelijkheid over de start van het project. Vooruitlopend op het besluit van de Raad van State werken we in 2024 aan de verdere uitwerking van het inrichtingsplan voor de deelgebieden. Op die manier kan na een positief besluit van de Raad van State zo snel als mogelijk gestart worden met de aanleg van het woongebied en de realisatie van woningen.

Philipsterrein: herontwikkelen terrein Weerstand voor woningen en kleinschalige bedrijven.

Het stedenbouwkundig structuurontwerp is in juli 2023 vastgesteld. In de tweede helft van 2023 worden verdere procedurestappen gezet om te komen tot ontwikkeling van het plan (bestemmingsplan, beeldkwaliteitsplan en overeenkomsten). Bij het opstellen van deze producten wordt de omgeving betrokken via een omgevingsdialoog.

Wat levert het op?

De projecten leveren in een belangrijke bijdrage in de opgave voor woningbouw en de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Roermond.

8.3 Wonen en bouwen

Wonen

Wat willen we bereiken?

In de gemeente Roermond is er voor iedereen een passende woning. Om dit te bereiken zullen er voldoende en de juiste woningen moeten worden toegevoegd aan de woningvoorraad.

Wat gaan we ervoor doen?

We maken een quickscan om in kaart te brengen welke woningbouwbehoeften het grootst zijn en welke woningbouwplannen daarvoor nodig zijn. Zo geven we invulling aan de regionale Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022-2025 en de Woondeal Limburg. Van belang daarbij is ook de aangekondigde Wet versterking regie volkshuisvesting. Naast in voorbereiding zijnde wetgeving vraagt ook de onlangs in werking getreden wetgeving aandacht. Het betreft dan met name de vraag of in het kader van de Wet goed verhuurderschap een vergunningstelsel moet worden ingevoerd.

Buiten de in de quickscan te onderzoeken mogelijkheden zullen we -waar mogelijk- lopende woningbouwplannen versnellen en bestaande mogelijkheden, bijvoorbeeld bij transformatie, woningsplitsing en wonen boven winkels, beter benutten.

We stellen samen met de maatschappelijke partners een woonzorgvisie op. Hierin staan concrete acties gericht op verschillende doelgroepen.

We hebben meer aandacht voor woningen voor ouderen (waaronder een zogenoemd 'knarrenhofje'), woonwagendstandplaatsen, ontheemden en arbeidsmigranten. Ook kunnen we uit afspraken met corporaties en huurdersorganisaties (prestatieafspraken) en de woonzorgvisie specifieke middelen inzetten worden voor bepaalde doelgroepen en woonvormen. Daarvoor zullen we extra middelen inzetten, die ook gebruikt zullen gaan worden voor woningbehoefteonderzoek en waar nodig ondersteuning van woningbouwprojecten. De reeds ingezette investeringen in met name de huisvesting van ontheemden wordt voortgezet.

We maken jaarlijkse prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties over hun bijdrage aan volkshuisvestelijke opgave van Roermond. Het doel hiervan is om met ingang van de prestatieafspraken voor 2025 (op te stellen in 2024) meerjarige afspraken te maken.

Tenslotte ronden we in 2024 de subsidievoorwaarden af die in de samenwerkingsagenda staan en die door de provincie in het kader van Kwaliteit Limburgse Centra (KLC) zijn opgelegd.

Wat levert het op?

Er komen meer verschillende typen woningen beschikbaar voor huurders en kopers. Deze woningen passen bij de woonbehoeften van verschillende doelgroepen en zijn duurzaam en toekomstbestendig gebouwd.

Bouwen

Wat willen we bereiken?

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet omvat de belangrijkste wijziging van de regelgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening in generaties. De impact van deze wet kan niet genoeg benadrukt worden. In de Omgevingswet wordt de leefomgeving centraal gesteld en wordt gestimuleerd dat afwegingen zoveel mogelijk decentraal gemaakt worden. De leefomgeving wordt daarom in een vroeg stadium betrokken. Om de Omgevingswet succesvol te implementeren, is het noodzakelijk dat medewerkers van de gemeente goed geïnformeerd zijn en weten hoe zij met de wet om kunnen en moeten gaan, Datzelfde geldt voor inwoners van Roermond.

Daarnaast treedt op 1 januari 2024 ook de Wet kwaliteitsborging (Wkb) bouwen in werking. Dit houdt in dat landelijk de technische toets en het toezicht op bouwwerken gefaseerd wordt overgelaten aan de markt. De grootste wijziging voor vergunningverlening is dat er een 'knip' komt. Voor het ruimtelijke en het technische deel zijn met de Omgevingswet voortaan 2 vergunningen nodig: een ruimtelijke en een technische vergunning. Daarnaast vervalt met de Wkb de technische vergunning voor de lagere risicoklassen. De gevolgen voor onze dagelijkse werkzaamheden en bijvoorbeeld handhaving zijn op voorhand moeilijk in te schatten. Uit de praktijk moet blijken hoe de Wkb wordt uitgevoerd en of er bijvoorbeeld een toename is van het aantal handhavingzaken. We monitoren de ontwikkelingen en sturen hier tijdig op bij.

Tenslotte worden op 1 januari 2024 ook de bodemtaken van de provincies overgedragen naar de gemeenten. In samenwerking met de RUD Limburg-Noord en de provincie Limburg wordt deze overdracht vormgegeven. Ook hiervoor geldt dat de uitvoeringskosten die hiermee gemoeid zijn en de eventuele compensatie vanuit het Rijk of de provincie thans nog onvoldoende inzichtelijk zijn.

Verder werken we samen met onze partners in de regio aan een veilige en gezonde leefomgeving. Dat doen we samen met de regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD Limburg-Noord).

Wat gaan we ervoor doen?

- We werken aan de transitie naar het omgevingsplan Roermond. In het omgevingsplan worden onze huidige bestemmingsplannen, regels uit onze verordeningen die relevant zijn voor de fysieke leefomgeving en een groot aantal huidige rijksregels tot één tijdelijk plan gebundeld. We hebben tot 2032 de tijd om het definitieve omgevingsplan vorm te geven. Naast deze omvangrijke integratie van plannen en regels vertalen we ook de omgevingsvisie in het omgevingsplan. Tot slot harmoniseren we de regels uit de huidige bestemmingsplannen.
- We zorgen ervoor dat bewoners, aanvragers en medewerkers van de gemeente Roermond goed geïnformeerd worden over de Omgevingswet.

Wat levert het op?

- Inwoners, ondernemers en instellingen kunnen zich gemakkelijk informeren over de fysieke leefomgeving en geldende regels (via het Digitaal stelsel Omgevingswet, het DSO).
- Inwoners, ondernemers en instellingen worden eerder betrokken bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving door het toepassen van de omgevingsdialog.
- De gemeente kan zorgvuldig belangen afwegen op basis van de beschikbare informatie en adviezen en hierbij rekening houden met de lokale situatie.

Baten en lasten van het programma

Wat mag het kosten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	6.046	8.914	6.888	8.552	6.171	7.904
Baten	-4.135	-4.435	-2.666	-4.205	-1.998	-3.886
Totaal programma 8 - Volkshv, leefomg. en sted. Vernieuw.	1.911	4.479	4.222	4.347	4.173	4.019

(verplichte) BBV indicatoren

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

52,9% Roermond
49,2% Nederland

Meerdere bronnen | 2020

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar
1.030,5 Roermond
825,4 Nederland

Meerdere bronnen | 2022

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval
kg per inwoner

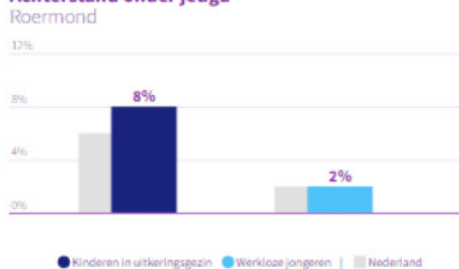
CBS | 2021

Jongeren met een delict voor de rechter

1% Roermond
1% Nederland

CBS | 2021

Achterstand onder jeugd

CBS | 2021

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

6,9% Roermond
33,2% Nederland

berekening | 2021

Netto arbeidsparticipatie

68,5% Roermond
72,2% Nederland

CBS | 2022

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde

CBS | 2019 - 2023

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

cbs_reint | 2021

Nieuw gebouwde woningen

per 1.000 woningen

4,0

Roermond

9,3

Nederland

BAG/IABF | 2022

[Meer info](#)**Lopende re-integratievoorzieningen**

per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

98,1 *

Roermond

197,7 *

Nederland

cbs_reint | 2022 | *Voorlopig

Demografische druk

Roermond

70,5%

Nederland

70,9%

CBS | 2023

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

Roermond

15,4

Nederland

13,3

✓ Voorlopig

CBS | 2022

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden**€ 878**

Roermond

€ 860

Nederland

COELO | 2023

Jongeren met jeugdbescherming**1,8% ***

Roermond

1,2% *

Nederland

CBS | 2022 | *Voorlopig

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden**€ 878**

Roermond

€ 942

Nederland

COELO | 2023

Jongeren met jeugdreclassering**0,4% ***

Roermond

0,3% *

Nederland

CBS | 2022 | *Voorlopig

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

per 10.000 inwoners

780

Roermond

700

Nederland

CBS GMSD Wmo | 2022

4.

Paragrafen

4.1 Paragraaf Lokale heffingen

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- de visie van de gemeente Roermond ten aanzien van lokale heffingen;
- beleidskeuzes en onderbouwing berekening van tarieven;
- ontwikkelingen op het gebied van lokale heffingen;
- belastingdruk;
- belastingopbrengsten.

Visie lokale heffingen

In het coalitieakkoord 'De stad van ambitie, daadkracht en verbinding' is als algemeen uitgangspunt geformuleerd, dat de lasten voor burgers zo laag mogelijk worden gehouden en dat alleen voor verhoging van de lokale lastendruk wordt gekozen als er geen andere financieringsmogelijkheden beschikbaar zijn. Onze gemeente slaagt er al jaren in om de belastingdruk relatief zeer laag te houden.

In de publicatie van vergelijkende cijfers van de lastendruk (de som van rioolheffing, onroerende zaakbelastingen en afvalstoffenheffing) ten opzichte van andere gemeenten¹, blijkt onze gemeente al jaren bij de top van goedkoopste gemeenten te behoren.

Onze gemeente heft de volgende belastingen (op basis van de Gemeentewet):

- onroerende zaakbelastingen;
- (water-)toeristenbelasting;
- parkeerbelasting;
- precariobelasting.

Daarnaast heft de gemeente afvalstoffenheffing op grond van de Wet milieubeheer.

Kenmerk van deze belastingen is dat het een verplichte bijdrage van de burgers, bedrijven en instellingen aan de gemeente betreft. Hier hoeft geen rechtstreekse individuele tegenprestatie tegenover te staan.

Dit is anders voor de zogenaamde retributies en vergoedingen die door de gemeente worden gevraagd voor concreet bewezen diensten, zoals lijkbezorgingsrechten, rioolheffing, markt- en havengelden. Daarvoor hanteert onze gemeente als algemeen uitgangspunt dat de tarieven maximaal kostendekkend zijn. Dat geldt ook voor leges, de vergoeding voor administratieve diensten die door de gemeente worden verricht, zoals voor (omgevings-) vergunningen, burgerlijke stand, identiteitsbewijzen en rijbewijzen. Tot slot is er de Bedrijven Investeringszone (BIZ), een bestemmingsbelasting die op verzoek van ondernemers wordt geheven om met de opbrengst activiteiten in de openbare ruimte van en voor deze ondernemers te realiseren.

Beleidskeuzes en berekening van tarieven

In de kadernota is het uitgangspunt voor de indexering van de tarieven aangegeven. Deze wordt bepaald op basis van enerzijds de prijsindex materiële overheidsconsumptie (de zogenaamde IMOC) en anderzijds de loonontwikkeling voor gemeenteambtenaren conform CPB.¹ Hiermee komt de inflatiecorrectie voor 2024 op 3,9 %. Eveneens zijn er in de kadernota een aantal maatregelen bepaald om tot een meerjarig sluitende begroting te komen.

Het uitgangspunt voor de berekening van de tarieven voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing is, dat ze kostendekkend zijn. Dat wil zeggen dat in beginsel alle kosten die de gemeente in dat kader moet maken, worden doorbelast via het tarief.

Op de onroerende zaakbelastingen is ook de genoemde indexering van 3,9% van toepassing. Daarnaast wordt er met ingang van het jaar 2024 naast de dan van toepassing zijnde indexering een opslag van 2,5% gehanteerd om meerjarig tot een sluitende begroting te komen.

Ontwikkelingen

Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

Bij de tariefbepaling voor 2024 is uitgegaan van een totaalopbrengst, gebaseerd op de OZB-opbrengsten over 2022 en het eerste halfjaar 2023, vermeerderd met de areaal-uitbreidingen en de indexering ad 3,9% en rekening houdende met de laatst bekende percentages met betrekking tot de waardeontwikkelingen van woningen en niet-woningen. Bovenstaande wijzigingen leiden tot de volgende OZB-tarieven:

¹ Belastingoverzicht 2022 van de provincie Limburg

Percentage van de heffingsmaatstaf (WOZ-waarde) voor berekening	2024	2023
Woningen eigenaren	0,1194%	0,1121%
Niet-woningen eigenaren	0,2382%	0,2237%
Niet-woningen gebruikers	0,2025%	0,1901%

Met bovenstaande tarieven wordt de nagestreefde totale indexering ad 3,9% op de onroerende-zaakbelastingen gerealiseerd. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde echter sterk fluctueren. Op basis van de laatste informatie van de GR BsGW wordt de marktontwikkeling tussen 1 januari 2022 en 1 januari 2023 bij woningen geschat op een percentage rond de + 1,5%. Voor niet-woningen wordt een waardeontwikkeling van - 0,5% genoemd. De precieze OZB-tarieven woningen en niet-woningen worden door het college vastgesteld, na afronding van de WOZ-waarderingsprognoses door BsGW, een en ander conform de afgesproken systematiek.

Macronorm OZB

In 2008 is de maximering van de OZB-tarieven afgeschaft. Gemeenten mochten zelf hun tarieven bepalen. De macro-opbrengst van de OZB (de opbrengst in alle gemeenten samen) mocht echter niet meer stijgen dan de som van de reële trendmatige groei van

het bruto binnenlands product en de prijsontwikkeling van de nationale bestedingen (de zogenoemde macronorm). Met ingang van 2020 is de macronorm OZB ook vervallen en is de 'Benchmark gemeentelijke belastingen' ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van de lokale woonlasten inzichtelijker te maken. In deze benchmark, worden naast de OZB ook de riool- en afvalstoffenheffing vergeleken. Door een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de tariefontwikkeling met landelijke en provinciale gemiddelden, moeten de onderlinge verschillen tussen gemeenten nog inzichtelijker worden. Ook moet de benchmark het lokale debat over de keuzes voor ontwikkelingen, zoals stijging van de lasten, bevorderen.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een heffing ter dekking van kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft. Het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt in beginsel kostendekkend vastgesteld. Ten opzichte van 2023 stijgt het tarief met 0,82%.

In onderstaande tabel zijn de tarieven voor 2024 en 2023 weergegeven:

Omschrijving	Tarief 2024	Tarief 2023
Tarief per aansluiting	€ 298,40	€ 295,97

Op basis van het BBV moet de gemeente inzichtelijk maken dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten en in

welke mate de tarieven kostendekkend zijn. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing.

Overzicht kostendekkendheid afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)	2024	2023
Kosten taakveld afval (incl. omslagrente)	€ 8.065	€ 7.842
Inkomsten taakveld afval (excl. heffing)	€ 1.152	€ 989
Netto kosten taakveld	€ 6.913	€ 6.853
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€ 414	€ 366
BTW	€ 1.125	€ 1.121
Totale kosten	€ 8.452	€ 8.340
Opbrengst heffingen	€ 8.452	€ 8.338
Dekkingspercentage	100,00%	99,98%

Rioolheffing

Het uitgangspunt van de rioolheffing is om gemeenten in staat te stellen de kosten te verhalen die gepaard gaan met de gemeentelijke wateropgave. De gemeentelijke watertaken die uit de heffing bekostigd mogen worden, zijn de taken die onder andere betrekking hebben op:

- de inzameling, de berging en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater en op de zuivering van huishoudelijk afvalwater door middel van kleinere individuele installaties voor de behandeling van afvalwater (IBA);
- de inzameling en de verdere verwerking van afvloeiend hemelwater;
- het treffen van maatregelen ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming.

De rioolheffing wordt geheven van eigenaren van percelen die bij aanvang van het belastingjaar direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. De belasting wordt geheven voor een vast bedrag per perceel. Percelen met een WOZ-waarde die lager is dan € 40.000 worden aangeslagen voor een verlaagd tarief (50% van het volledige tarief).

Ook voor de rioolheffing geldt dat deze in beginsel kostendekkend behoort te zijn.

Uitgangspunt is dat we werken met een voorziening om schommelingen in rioolheffing op te vangen. Per saldo stijgt de rioolheffing in 2024 met 7,22%

In onderstaande tabel zijn de tarieven voor 2024 en 2023 weergegeven:

Omschrijving	Tarief 2024	Tarief 2023
Voor percelen	€ 196,80	€ 183,55
Voor percelen met een WOZ waarde die minder is dan € 40.000	€ 98,42	€ 91,79

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de rioolheffing.

Overzicht kostendekkendheid rioolheffing (bedragen x € 1.000)	2024	2023
Kosten taakveld riolering (incl. omslagrente)	€ 4.698	€ 4.376
Inkomsten taakveld riolering (excl. rioolheffing)	€ 111	€ 61
Netto kosten taakveld	€ 4.587	€ 4.315
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€ 856	€ 817
BTW	€ 658	€ 574
Totale kosten	€ 6.101	€ 5.706
Opbrengst heffingen	€ 6.101	€ 5.683
Dekkingspercentage	100,0%	99,6%

Bedrijven Investeringszones (BIZ)

Een BIZ is een afgebakend gebied zoals een winkelstraat of een bedrijventerrein, waarbinnen de ondernemers en/of de eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving.

Alle ondernemers betalen mee aan een gemeentelijke heffing om activiteiten te financieren.

De activiteiten kunnen bijvoorbeeld gericht zijn op veiligheid (toezicht, verlichting, hekwerken of camerabewaking), bereikbaarheid (bewegwijzering en verkeersvoorzieningen), aantrekkelijkheid (schoonmaak, promotie, onderhoud, groenvoorziening en evenementen), et cetera. De BIZ-heffing wordt gebruikt om deze plannen te kunnen uitvoeren. Dit middel van belastingheffing maakt het mogelijk dat alle ondernemers in het betreffende gebied ook daadwerkelijk meebetalen. Er bestaan in Roermond tien BI-zones:

- BI-zone binnenstad Roermond zone A
- BI-zone binnenstad Roermond zone B
- BI-zone binnenstad Roermond zone C
- BI-zone bedrijventerrein Merum
- BI-zone bedrijventerrein Roerstreek
- BI-zone bedrijventerrein Stadsrand-Noord
- BI-zone bedrijventerrein Swalmen
- BI-zone bedrijventerrein Willem Alexander
- BI-zone centrum Swalmen
- BI-zone Retailpark

De looptijd van de bovenstaande BIZ'en is van 2021 tot en met 2025, behalve voor de BIZ Retailpark: deze loopt van 2022 tot en met 2026. De BIZ voor de Binnenstad, die bestond uit twee verschillende gebieden (de zone A en de zone B), is vanaf 2021 uitgebreid met een derde zone (zone C).

Voor de begroting van de gemeente zijn de BIZ'en financieel neutraal. Dat wil zeggen dat de BIZ-belastingen die door BsGW worden geheven en geïnd, een op een als subsidie aan de diverse BIZ'en worden uitgekeerd.

Kwijtschelding

De uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is opgedragen aan Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). BsGW schakelt hiervoor het Inlichtingenbureau (IB) in. Dit is een door de overheid opgericht bureau dat gemeenten helpt op het gebied van de uitvoering van onder andere het bijstands- en kwijtscheldingsbeleid. Het IB toetst de gegevens die nodig zijn voor eventuele kwijtschelding aan de voorwaarden om voor kwijtschelding in aanmerking te komen. Het gaat hierbij om gegevens van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SoZaWe), de Belastingdienst en de Dienst Wegverkeer (RDW).

Huishoudens met een inkomen en vermogen onder een bepaalde norm hebben recht op kwijtschelding. Vaak komen deze huishoudens meerdere jaren achter elkaar hiervoor in aanmerking. Alle burgers die in 2023 kwijtschelding hebben ontvangen, worden geautomatiseerd getoetst en krijgen bij een positief advies automatisch kwijtschelding. In alle andere gevallen zal een burger nog het gebruikelijke kwijtscheldingsformulier moeten invullen en inzenden. Deze worden individueel door BsGW getoetst.

Kwijtschelding is onder voorwaarden mogelijk voor:

- onroerende zaakbelastingen
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing (het vastrecht conform artikel 1.1 van de tarieventabel verordening afvalstoffenheffing)

Veruit de belangrijkste heffing waarvoor kwijtschelding wordt verleend is de afvalstoffenheffing.

(bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024
	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie per 30 juni 2023	Begroot
Afvalstoffenheffing	€ 8.328	€ 8.520	€ 8.338	€ 8.277	€ 8.452
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	€ 510	€ 672	€ 510	€ 610	€ 695
Netto	€ 7.818	€ 7.848	€ 7.828	€ 7.667	€ 7.757
Kwijtschelding overige	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2	€ 0

De prognose kwijtschelding is bepaald aan de hand van de realisatiecijfers van 2022 en op basis van de tussentijdse realisatie per 30 juni over 2023.

Belastingsamenwerking

BsGW voert de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen voor ons uit, evenals de WOZ-waarderingstaken. BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie de zorg voor het volledig, rechtmatig, juist, tijdig en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. Eén van de doelen van de Gemeenschappelijke Regeling is het minimaliseren van de kosten door middel van schaalvergroting. Per 1 januari 2023 zijn, op 2 gemeenten na, het Waterschap Limburg en alle overige 29 Limburgse gemeenten aangesloten bij de BsGW. Totale bijdrage voor onze gemeente aan BsGW in 2023 zal € 1.057.826 bedragen.

Belastingdruk

In het coalitieakkoord is ten aanzien van de lokale lastendruk als algemeen uitgangspunt opgenomen, dat deze voor de burgers zo laag mogelijk wordt gehouden. Waarbij slechts wordt gekozen voor verhoging van de lokale lastendruk als er geen andere financieringsmogelijkheden beschikbaar zijn en de verhoging direct is gekoppeld aan een specifiek en concreet doel. Voor het jaar 2023 is een verhoging niet aan de orde maar is het zelfs gelukt een kleine daling te realiseren.

Belastingsoort	2024	2023
OZB eigenaren woningen	0,1194% van de WOZ waarde	0,1121 % van de WOZ waarde
OZB eigenaren niet woningen	0,2382% van de WOZ waarde	0,2237 % van de WOZ waarde
OZB gebruik niet-woningen	0,2025% van de WOZ waarde	0,1901 % van de WOZ waarde
Afvalstoffenheffing	€ 298,40	€ 295,97
Rioolheffing	€ 196,80	€ 183,55

De gemiddelde lastendruk voor woningeigenaren stijgt in 2024, bij een (gemiddelde) woningwaarde van € 279.800, voor een huishouden tot een bedrag ad € 829,28 ten opzichte van € 793,18 in 2023. Dit is een procentuele stijging van 4,6% ten opzichte van 2023.

Belastingdruk 2024	€ 829,28
Belastingdruk 2023	€ 793,18
Stijging belastingdruk t.o.v. 2023 inclusief prijsindex	4,6%
Loon/prijsindex 2024	3,90%
Stijging belastingdruk t.o.v. 2023 excl. prijsindex	0,7%

Belasting- en legesopbrengsten

De tarieven van de OZB worden berekend op basis van de totale opbrengst onroerende zaakbelasting en de waarde van de objecten. De uitgangspunten daarbij zijn hierboven beschreven. Dat geldt ook voor de tarieven van de rioolheffing en afvalstoffenheffing. Het

voorstel is om de overige tarieven trendmatig aan te passen met de in de kadernota aangegeven prijsindex. Voor 2024 betekent dit een verhoging van de tarieven met 3,9%. Daarnaast wordt voor de OZB vanaf 2024 naast de index een extra opslag van 2,5% gehanteerd. De belasting- en legesopbrengsten worden meerjarig als volgt geraamd over de jaren 2024 - 2027:

Belastingbaten (bedragen x € 1.000)		MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026	MJB 2027
Onroerende Zaakbelasting	eigenaar woningen	10.057	10.528	11.024	11.295
	eigenaar niet-woningen	4.545	4.759	4.983	5.106
	gebruiker niet-woningen	3.347	3.505	3.669	3.759
Afvalstoffenheffing		8.452	8.465	8.542	8.539
Rioolheffing		6.101	6.373	6.489	6.611
BIZ-belasting		750	750	750	750
Toeristenbelasting		1.244	1.304	1.367	1.523
Lijkbezorgingsrechten		272	272	272	272
Leges WABO		1.606	1.606	1.606	1.606
Havengelden		468	468	468	468
Marktgelden		114	114	114	114
Precario		324	324	324	324
Leges		694	694	694	694
Parkeren	(incl.parkeernaheffingen)	3.927	3.927	3.927	3.927
Totale Belastingbaten		41.901	43.089	44.229	44.988

Voor het onderbouwen van tarieven is in het BBV bepaald, dat de gemeente hiervoor extracomptabel een berekening wordt geacht te geven over de mate van kostendekkendheid. De berekening zelf is niet expliciet voorgeschreven, maar wel dat de wijze van toerekening op een consistente wijze moet worden toegepast. De berekening moet vervolgens worden aangevuld met een inhoudelijke toelichting over de totstandkoming van de tarieven en de beleidskeuzes die daaraan ten grondslag liggen.

Uit oogpunt van transparantie is in de toelichting op het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV voorgeschreven dat deze toelichting niet alleen op het niveau van de verordeningen moet plaatsvinden. Dit dient tevens plaats te vinden op een meer gedetailleerd niveau, zijnde de onderliggende hoofdstukken of onderdelen. Ook de mate van kruissubsidiëring tussen de hoofdstukken of onderdelen binnen een verordening en binnen de hoofdstukken of onderdelen, moet worden toegelicht. Bij de onderdelen riolering en afval is een overzicht opgenomen van de geraamde lasten en baten en in welke mate de tarieven kostendekkend zijn.

4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op het gemeentelijk weerstandsvermogen. We kijken naar de betekenis van risico's en de beheersing hiervan gezien vanuit de begroting 2024.

In het coalitieakkoord 2022-2026 is een aantal hoofdlijnen en uitgangspunten geschetst voor het financieel beleid van de komende jaren. Uitgangspunt is een structureel in evenwicht zijnde meerjarenbegroting, waarin structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Het realiseren van ambities kost niet per definitie geld. Als dat wel het geval is, vinden wij binnen de begroting ruimte om die ambities te realiseren zonder te tornen aan de gestelde eisen. Er wordt gezocht naar een nieuwe balans tussen ambities, taken, voorzieningenniveau/ dienstverlening en lasten. Daarbij wordt in samenhang gekeken naar oplossingsrichtingen binnen de volgende vier sporen:

- Beperking van lasten/uitgaven;
- Verhoging van inkomsten;
- Reductie kosten bedrijfsvoering;
- Aanpassing financiële regels.

In de afgelopen jaren werd in deze paragraaf ook verwezen naar de onzekerheden die gepaard gingen met de coronapandemie. Sinds de vorige begroting zijn die onzekerheden enorm toegenomen, een pandemie waarvan de effecten nog doorwerken, een oorlog in Europa, waarbij onder andere sprake is van handelsconflicten en -boycotten, leveringsonzekerheid en extreme prijsstijgingen, en vraagstukken die binnen onze samenleving de nodige spanningen opleveren, zoals de aanpak van de stikstofcrisis en de opvang van vluchtelingen.

Op rijksniveau zijn maatregelen getroffen om de gevolgen voor burgers en bedrijven te beperken, zoals de verhoging van het minimumloon en de AOW-uitkering, het instellen van prijsplafonds voor energieprijzen, het beschikbaar stellen van een eenmalige energietoeslag voor de meest kwetsbare groepen, het beschikbaar stellen van gelden om energiematregelen te treffen etc. Een aantal van deze maatregelen loopt binnenkort af. Het kabinet heeft aangekondigd bij de Miljoenennota te komen met aanvullende maatregelen om de groei van het aantal huishoudens dat in armoede leeft tegen te gaan.

In aanvulling op de rijksmaatregelen heeft de gemeenteraad van Roermond, op voorstel van ons college, extra middelen beschikbaar gesteld via een Lokaal Fonds Aanpak Energiearmoede. Hiervoor is ondertussen een bedrag van € 3,3 miljoen vrijgemaakt. Dit Fonds biedt de gemeente de mogelijkheid om aanvullende en noodzakelijke ondersteuning te bieden aan burgers, lokale ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Uiteraard hebben bovenstaande ontwikkelingen, los van het beschikbaar stellen van middelen via het Fonds, ook invloed op de financiële positie van de gemeente. Bij het opstellen van het risicoprofiel is daarmee rekening gehouden.

Opbouw paragraaf

De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- 4.2.1** het gemeentelijke beleid inzake de weerstandscapaciteit en de risico's;
- 4.2.2** een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- 4.2.3** een inventarisatie van de risico's;
- 4.2.4** een toelichting op relevante risico's;
- 4.2.5** financiële kengetallen;
- 4.2.6** gemeentelijk beleid inzake weerstandscapaciteit en risico's.

4.2.1

Het gemeentelijke beleid inzake de weerstandscapaciteit en de risico's

De basis voor de paragraaf weerstandsvermogen ligt opgesloten in de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen (uit 2012). Een actualisatie van deze nota is in voorbereiding. Bij het stellen van de kaders heeft de raad uitgesproken dat onze gemeente geen risicomijdende gemeente mag zijn; het risico moet aanvaardbaar zijn voor het doel waarvoor het wordt gelopen.

Risicomanagement is structureel verankerd in het bestuurlijk besluitvormingsproces. In het format van college- en raadsvoorstellen is de risicoparagraaf een verplicht onderdeel. Jaarlijks wordt als onderdeel van de planning- en control cyclus in de programmabegroting, de bestuursrapportage en de jaarverantwoording aandacht besteed aan de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit.

Bij de vaststelling van de begroting 2022 heeft de gemeenteraad (nieuwe) kaders gesteld ten aanzien het (gewenste) niveau van het weerstandsvermogen en de minimale omvang van de algemene reserve.

Concreet zijn daarbij de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- Voor het weerstandsvermogen wordt aangesloten bij de kwalificatie "ruim voldoende", hetgeen inhoudt dat de weerstandsratio zich bevindt tussen 1,4 en 2,0;
- De gewenste omvang van de minimumpositie van de algemene reserve en het weerstandsvermogen wordt gekoppeld aan een gekwantificeerde risicoanalyse.

Daarnaast heeft de gemeenteraad een norm van minimaal 20% gesteld voor de solvabiliteitsratio. Deze ratio geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het balanstotaal.

4.2.2

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die kunnen worden ingezet om financiële tegenvallers op te vangen.

In het Gemeenschappelijk financieel

Toezichtkader Gemeenten 2020 is een algemeen kader geschetst hoe provincies in het kader van hun toezichtstaak bij de oordeelsvorming aan het begrip weerstandscapaciteit invulling geeft.

De weerstandscapaciteit is te onderscheiden in een incidentele en een structurele component.

De *incidentele* weerstandscapaciteit bestaat uit:

1. Algemene reserve;
2. Onvoorzien incidenteel;
3. Stille reserves;
4. Incidentele begrotingsruimte.

Uitgangspunt is, dat bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. De gemeenteraad kan op basis van een heroverweging besluiten om (een deel) van een reserve over te hevelen naar de algemene reserve, waarna deze meegenomen kan worden in de berekening van de weerstandscapaciteit.

De betekenis die stille reserves hebben voor de gemeentelijke weerstandscapaciteit blijkt in de praktijk beperkt en zijn daarom, conform de gedragslijn van afgelopen jaren, 'PM' opgenomen in onderstaand overzicht.

De *structurele* weerstandscapaciteit bestaat uit:

1. Onvoorzien structureel;
2. Structurele begrotingsruimte.

Bij het bepalen van de mogelijkheden tot belastingheffing die een gemeente heeft wordt het zogenoemde belastingpakket gehanteerd. Dit betreft de ramingen aangaande de onroerendezaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en rioolheffingen. De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die een gemeente heeft tot aan het niveau dat de gemeente zou moeten heffen om voor toelating van een zogenaamde artikel 12 aanvraag bij het gemeentefonds in aanmerking te komen.

Ten aanzien van de post onvoorzien hanteert onze gemeente het standpunt dat er slechts een marginaal bedrag wordt opgenomen (omdat dit een verplichte uitgaaf is op grond van het BBV). Wij hanteren als uitgangspunt dat (onvoorzien) tegenvallers binnen de overige budgetten van de begroting moeten worden opgevangen.

Voor het bepalen van het structurele begrotingssaldo, dat kan worden ingezet voor het opvangen van (structurele) financiële tegenvallers, wordt aansluiting gezocht met het overzicht structureel en reëel begrotingsevenwicht, zoals dat is opgenomen in de toelichting op de financiële positie (hoofdstuk 2).

Op basis van bovenstaande uitgangspunten kan de weerstandscapaciteit voor 2024 en volgende jaren als volgt worden berekend:

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Incidentele weerstandscapaciteit:				
Algemene reserve (incl. claim SD)	48.403	44.963	42.038	42.038
Stille reserves	0	0	0	0,00
Ruimte in begroting (incidenteel)	-35	0	0	0
Totale incidentele weerstandscapaciteit	48.368	44.963	42.038	42.038
Structurele weerstandscapaciteit:				
Onvoorzien structureel	1	1	1	1
Ruimte in begroting (structureel)	1.042	6.080	-47	806
Totale structurele weerstandscapaciteit	1.043	6.081	-46	807
Totaal weerstandscapaciteit	49.411	51.044	41.992	42.845

4.2.3

Inventarisatie van risico's

Tegenover de weerstandscapaciteit staan een aantal risico's, die niet (geheel) gedekt zijn en van substantieel belang (kunnen) zijn om de financiële positie van de gemeente (meerjarig) te kunnen beoordelen. In onderstaand overzicht worden de belangrijkste risico's naar categorie samengevat. Verder in deze paragraaf worden deze risico's toegelicht.

Bij de bepaling van de omvang van het risico is rekening gehouden met de kans dat het risico zich voordoet (laag, midden, hoog). Voor ieder risico is een inschatting gemaakt van de financiële impact dat met het risico gemoeid is. Voor het bepalen van het risicobedrag is deze impact afgezet tegen een inschatting

van de kans dat dit risico zich voordoet. Daarbij worden ook 3 klassen gehanteerd (laag, midden, hoog). Conform de gedragslijn die vorig jaar door de gemeenteraad is vastgesteld, wordt de optelsom van de risicobedragen vermenigvuldigd met een factor 1,4 voor de bepaling van de totale omvang van de risico's.

Reguliere risico's, waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, voldoende beheermaatregelen zijn getroffen of voorzieningen zijn gevormd, maken geen onderdeel uit van de risico-inventarisatie.

Omschrijving risico's (bedragen x € 1.000)	Incidenteel	Structureel
Inflatie o.b.v. macro-economische ontwikkelingen	650	
Calamiteiten	88	
Grondexploitaties	420	
Overige gronden	789	
Renterisico		147
Informatiebeveiliging, privacywetgeving en fraude	525	
Open eind regelingen sociaal domein	3.400	
Juridische risico's	337	
Toerekenen directe en/of indirecte uren aan projecten		120
Verbonden partijen (o.a. ICT NML)	100	
Optelsom risicobedragen	6.309	267
Omrekenfactor	1,4	1,4
Subtotaal	8.832	374
Totaal incidenteel en structureel	9.206	

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra ruimte die de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Deze ruimte moet ingezet worden wanneer de Provincie Limburg de gemeente Roermond als artikel 12 gemeente aanmerkt. Gezien de (structurele) financiële positie ligt dit niet in de lijn der verwachtingen. Bij de gemeente Roermond zit deze ruimte in de onroerendezaakbelastingen (OZB). Om te beoordelen of er onbenutte belastingcapaciteit is, maken wij gebruik van de ruimte tussen de eigen OZB-tarieven en het redelijk peil van de OZB dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 Financiële

verhoudingswet (de artikel 12-norm). De door het Rijk vastgestelde artikel 12-norm is 0,1614% en gaat uit van een belastingheffing van 120% boven het landelijk gemiddelde. Wanneer we dit percentage afzetten tegen de in de begroting opgenomen ramingen voor de OZB ontvangsten is er nog een ruimte van € 932.000. De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn 100% kostendekkend en leveren dus geen onbenutte belastingcapaciteit op. De opmerking die hierbij geldt is dat de berekening gebaseerd is op voorlopige WOZ waardes 2023.

Conclusie ratio weerstandsvermogen

Zoals eerder aangegeven, gaat het bij het weerstandsvermogen om de robuustheid van de financiële positie. Om hier goed inzicht in te krijgen, is hieronder de van de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit (onderverdeeld in incidentele en structurele componenten)

opgenomen. Incidentele risico's zijn risico's die een eenmalige last tot gevolg kunnen hebben. Ter dekking hiervan kan een beroep worden gedaan op de algemene reserves. Structurele risico's kunnen leiden tot meerjarige lasten en raken daarmee het begrotingsevenwicht. De verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit geeft inzicht in het gemeentelijk weerstandsvermogen.

Omschrijving risico's (bedragen in miljoenen euro's)	Incidenteel	Structureel
Beschikbare weerstandscapaciteit 2024	48,4	1
Benodigde weerstandscapaciteit op basis van risicoprofiel	8,8	0,4
Ratio weerstandsvermogen *	5,5	2,6

*normeringstabel NAR en Universiteit Twente t.b.v. het weerstandsvermogen: > 2,0 uitstekend, 1,4 < 2,0 ruim voldoende, 1,0 < 1,4 voldoende, 0,8 < 1,0 matig, < 0,8 onvoldoende en < 0,6 ruim onvoldoende.

Uitgaande van de door de raad vastgestelde streefwaarde van een ratio die tussen de

1,4 en 2,0 ligt, kan worden geconcludeerd, dat de huidige weerstandscapaciteit uitstekend is.

4.2.4

Toelichting op risico's

Algemeen

Onderstaand worden de grootste risico's nader toegelicht.

Sociaal domein

Open eind regelingen sociaal domein

We hebben in het sociaal domein te maken met ongeveer € 58 miljoen aan open eind regelingen en € 30 miljoen aan verbonden partijen (Westrom, Omnibuzz, Veiligheidsregio) en externe partners (waaronder Vijf). Dit is inclusief (€ 10,8 miljoen) WSW die aan de Westrom wordt verstrekt. Deze regelingen zijn ingedeeld in hoog, midden en laag risico. Voor de risicoanalyse ten aanzien van het sociaal domein, is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

1. 10% van de open eind budgetten wordt aangemerkt als risico;
2. Indien een van de risico's in de categorieën midden of hoog zich voordoet, is als uitgangspunt genomen, dat maximaal een termijn van twee jaar nodig is maatregelen te effectueren om dit risico af te dekken. Voor risico's in de categorie laag wordt uitgegaan van een hersteltermijn van maximaal een jaar.

Vanuit deze opbouw houden we rekening met een incidenteel risicobedrag ter hoogte van ruim € 3,4 miljoen voor het sociaal domein.

Incidentele middelen jeugdzorg

Gemeenten en Rijk hebben een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd. De beschikbaarstelling van extra middelen en de verdeling is onder voorbehoud van de omzetting van het principeakkoord in een definitief akkoord op het geheel van de Hervormingsagenda. In totaal is in de meicirculaire 2023 € 1,45 miljard in 2024 en € 954 miljoen in 2025 voor jeugdzorg beschikbaar gesteld, waarvan een deel van de investeringen en uitvoeringskosten van de hervormingsagenda vanaf de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) worden ingezet. Dit betreft € 91 miljoen in 2024 en € 95 miljoen in 2025. In totaal wordt dan ook € 1,36 miljard in 2024 en € 859 miljoen in 2025 aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd voor jeugdzorg. Op de aanvullende post (AP) op de begroting zijn middelen gereserveerd voor 2026 en verder. De beschikbaarstelling van deze middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. Net als voor de middelen in 2024 en 2025 geldt dat deze beschikbaar worden gesteld aan gemeenten met uitzondering van de investeringen waarvan is afgesproken deze door het Rijk worden gedaan.

De € 1,45 miljard voor 2024 en de € 954 miljoen voor 2025 zijn gebaseerd op het advies van de Commissie van Wijzen, gecorrigeerd voor de besparing die aanvullend is opgenomen in het coalitieakkoord (€ 100 miljoen in 2024 oplopend tot € 511 miljoen structureel vanaf 2027). In aanvulling hierop verzacht het kabinet het ingroeipad voor de besparingsopgave met € 285 miljoen (voor 2024 met € 89 miljoen en voor 2025 met € 196 miljoen) en laat daarnaast de extra besparing van € 100 miljoen in 2024 vervallen (de aanvullende besparing in het coalitieakkoord voor dat jaar).

Het principeakkoord heeft voor Roermond de volgende gevolgen: Vanuit de hervormingsagenda jeugd worden wederom incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor 2024 ((€ 6,9 miljoen) en 2025 (€ 4,3 miljoen). Voor de jaren 2022 en 2023 heeft de gemeente Roermond ook incidentele middelen jeugd ontvangen. Gemeenten mochten bij de begroting 2022, meerjarenperspectief 2023-2025 structureel rekening houden met een raming van de middelen jeugdzorg. Hierbij gold een maximum van 75% van het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen. Op basis hiervan is € 1,2 miljoen structureel geraamd als stelpost (besluit 6 mei 2021 "klaar voor de herstart", zaaknummer 55571-2021). Met het ontvangen van de incidentele middelen voor 2024 en 2025 ter hoogte van € 11,2 miljoen is deze stelpost voor de jaren 2024 en 2025 vereffend voor in totaal € 2,4 miljoen. Als de Jeugd middelen 2026 en volgende jaren binnenkomen, zal opnieuw een voorstel hieromtrent volgen.

Wij schatten het risico van het niet ontvangen van extra structurele gelden op nihil in.

Beheerplannen

Op 14 juli 2017 heeft de gemeenteraad de Kadernota Beheer en de onderliggende beheerplannen (op enkele na) vastgesteld en de daarvoor benodigde middelen structureel in de begroting opgenomen. Vervolgens zijn de begroting 2019 de middelen opgenomen voor de ontbrekende beheerplannen Havens en waterpartijen, Verkeersvoorzieningen en Civieltechnische kunstwerken. Voor een meer inhoudelijke toelichting op de kaders voor beheer en onderhoud verwijzen wij naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

In de raadsvergadering van 14 september 2023 bieden wij u een actualisatie van de Kadernota Beheer met onderliggende beheerplannen ter vaststelling aan. Daarbij doen wij tevens een voorstel om op onderdelen het onderhoudsniveau naar boven bij te stellen. De financiële consequenties van dit voorstel landen in de eerste wijziging op de begroting 2024 en zijn daarmee afgedekt.

Grondexploitaties

Grondexploitaties kenmerken zich door het feit dat in een vroeg stadium investeringen worden gedaan, waarbij inkomsten en dus de dekking van de exploitatie -soms- veel later kunnen worden ingeboekt. Grondexploitaties zijn per definitie meerjarig en zijn daarmee risicovol.

De gemeenteraad heeft op 8 april 2021 de nota Grondbeleid 2021 vastgesteld. Conform deze nota voert de gemeente over het algemeen een faciliterend grondbeleid. Dit betekent dat de realisering van projecten wordt overgelaten aan marktpartijen die ook de financiële risico's dragen.

Voor het kwantificeren van de onvoorzienbare risico's wordt conform de Nota Grondbeleid 2021 gebruik gemaakt van de IFLO-methode (IFLO staat voor: Inspectie Financiën Lagere Overheden).

Het risicobedrag, dat wordt bepaald middels deze methode, wordt gezien als de (onder) grens van het benodigde weerstandvermogen voor grondexploitaties. Bij de vaststelling van het MPG 2023-2027 op 6 juli 2023 heeft de gemeenteraad de minimale omvang van dit risicobedrag vastgesteld op € 420.000.

Conform de Nota Grondbeleid 2021 is de reserve Gebiedsontwikkeling ingesteld. Dit is dus de minimale omvang van de claim risico's grondexploitaties binnen de reserve Gebiedsontwikkeling. Deze claim wordt gevoegd door de storting van boekwinsten bij de verkoop van gronden binnen projecten met een faciliterend grondbeleid, voormalige grondexploitaties en zonder concreet plan.

In paragraaf 7 Grondbeleid wordt uitgebreid ingegaan op de financiële risico's binnen de grondexploitaties en het benodigde weerstandsvermogen (7.6).

Bij de grondexploitatie Roerdelta Fase 2 is sprake van een project specifiek risico. In de vergadering van 19 september 2019 heeft de gemeenteraad besloten een grondexploitatie te openen voor dit project. Binnen dit project is sprake van een risico van beperkte omvang met betrekking tot de mogelijke kosten voorfinanciering ophogen waterkeringen. Dit risico kan naar verwachting binnen de grondexploitatie worden opgevangen op basis van het verwachte positieve saldo.

Overige gronden

In 2010 is een perceel gemeentegrond nabij de parkeergarage Stationspark geleverd aan een ontwikkelaar voor de realisatie van een kantoorcomplex. Dit perceel is geleverd op basis van een zogenaamde Groningerakte: levering met uitgestelde betaling. De koopsom bedroeg € 1.214.000. Tot het moment van betaling van de koopsom is de ontwikkelaar jaarlijks een rentevergoeding verschuldigd. De opbrengsten zijn oorspronkelijk gestort in de reserve Bereikbaarheid NS Station Oost. Daarna zijn deze gelden overgeheveld naar de algemene reserve. Het mogelijke risico van het niet ontvangen van de koopsom (onder gelijktijdige teruglevering van de grond) beschouwen we als een risico waarvoor de algemene reserve kan worden aangesproken voor een bedrag van € 789.000.

Onderhoudsvoorziening gebouwen

Op 8 april 2021 heeft de gemeenteraad een actualisatie van het meerjaren onderhoudsplan gebouwen vastgesteld en de daarbij behorende aanpassing van de voorziening en de jaarlijkse dotatie. De budgettaire gevolgen zijn vanaf 2022 structureel in de begroting verwerkt. De voortgang van het onderhoudsplan wordt jaarlijks gemonitord en op basis daarvan wordt bezien of de jaarlijkse storting bijgesteld moet worden.

Invoering Omgevingswet

Op 12 maart 2019 heeft het college de programma-opdracht 'Invoering Omgevingswet Roermond' vastgesteld. Deze programma-opdracht is een verdere uitwerking van een in 2017 vastgesteld plan van aanpak, gericht op implementatie van de Omgevingswet. Vanuit de gemeenteraad is een begeleidingsgroep ingesteld. De invoeringsdatum van de Omgevingswet is inmiddels vastgesteld op 1 januari 2024.

Er zijn echter nog risico's die mogelijk structureel kunnen doorwerken. Het gaat risico's met betrekking tot legesinkomsten, personele kosten en overdracht bodemtaken. De effecten voor de gemeente Roermond zijn nog niet inzichtelijk en de omvang van de risico's zijn op dit moment nog niet in te schatten.

Juridische risico's

Gemeente Roermond loopt juridische risico's aangezien de gemeente veel besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Maar ook in privaatrechtelijke zin loopt de gemeente risico's. Momenteel lopen diverse zaken waarvan onzeker is wat de uitkomst hiervan is en of deze financiële consequenties hebben. Waar mogelijk is een financiële kwantificering gemaakt van het risico, echter in de meeste zaken is een goede inschatting nog niet te maken.

Renterisico's

De financieringspositie van de gemeente is aan wet- en regelgeving onderworpen welke is gericht op het verminderen van het renterisico. De renterisiconorm is jaarlijks onderdeel van de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag. De treasury functionaris van de gemeente bewaakt de renteontwikkelingen en bewaakt het renterisico. Dit doet hij onder andere

door te werken met liquiditeitsplanningen, spreiding en egalisatie van de vervalddata en het hanteren van een begrotingsrente van 0,75%. Niettemin hebben wij een risicobedrag opgenomen als gevolg van een verdergaande rentestijging.

Inflatie o.b.v. macro-economische ontwikkelingen

In de begroting wordt rekening gehouden met een stelpost prijsstijgingen, die periodiek wordt bijgesteld o.b.v. CPB actualisaties. Echter de onzekerheden rondom de prijsontwikkelingen en de compensatie daarvoor via het gemeentefonds zijn groot in tijden van extreme prijsstijgingen (met name bouw/energie). Vandaar dat we in het risicoprofiel rekening hebben gehouden met mogelijke prijsstijgingen zonder directe compensatie. Voor de kwantificering van dit risico is rekening gehouden met 1% over de gehele begroting excl. lonen en sociaal domein.

Organisatie

Toerekening ambtelijke uren aan projecten

De begrotingsvoorschriften (BBV) geven aan dat (ambtelijke) kosten die direct toerekenbaar zijn aan (investerings)projecten moeten worden geactiveerd, de daarmee gepaard gaande indirecte kosten mogen worden geactiveerd. Vanaf 2020 worden de directe kosten achteraf bij de jaarrekening toegerekend. Bij de begroting wordt een inschatting gemaakt van het totaal toe te rekenen bedrag. Op het moment dat er als gevolg van omstandigheden (bijvoorbeeld economische neergang) het aantal projecten terugloopt, kunnen minder kosten worden doorberekend en komen deze ten laste van de exploitatie.

Calamiteiten

De gemeente heeft meerdere rampenbestrijdingsplannen, met enige regelmaat treedt de Maas buiten haar oevers. Het Team Bevolkingszorg houdt regelmatig oefeningen gericht op een goed lopende rampenbestrijding.

In geval een calamiteit zich voordoet, is het aannemelijk dat schade niet volledig wordt vergoed en een deel daarvan ten laste van de gemeente blijft. De financiële impact van een dergelijke gebeurtenis hebben wij ingeschat op € 250.000.

Informatiebeveiliging, privacy en fraude

Door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van burgers, bedrijven en ketenpartners voor gemeenten van groot belang. Uitval van computers of telecommunicatiesystemen, het in ongerede raken van gegevensbestanden of het door onbevoegden kennismaken dan wel manipuleren van bepaalde gegevens, kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en het primaire proces. Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel voor de dienstverlening van gemeenten. In de paragraaf bedrijfsvoering is uitgebreider ingegaan op de activiteiten die wij op dit gebied in 2024 worden ondernomen.

Het is vrijwel onmogelijk om tegen acceptabele kosten voor deze risico's een verzekering af te sluiten. De financiële impact hebben we daarom ten opzichte van vorig jaar fors verhoogd.

Verbonden partijen - ICT NML

Bij verbonden partijen hanteren wij als algemeen uitgangspunt, dat de verbonden partij zelf een voldoende buffer heeft voor de opvang van de risico's. Bij ICT-NML geldt een specifieke afspraak,

dat 50% van de benodigde weerstandscapaciteit wordt opgebouwd bij de organisatie zelf en dat de overige 50% van de weerstandscapaciteit bij de deelnemende gemeenten als achtervang blijft. Het aandeel van Roermond in deze 50% komt voor 2024, op basis van de concept-begroting 2024 van ICT NML, overeen met € 100.000.

4.2.5

Financiële kengetallen

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De schuldquote geeft een beeld van de relatie tussen de gemeentelijke schuldenpositie en de totale baten zoals opgenomen in de begroting. Opgenomen geldleningen brengen rentekosten en aflossingsverplichtingen met zich mee. Omdat op begrotingsniveau wordt uitgegaan van een volledige uitvoering van de investeringsplanning ligt deze ratio hoger dan op het niveau van de jaarrekening. De uitvoering van de investeringsraming kan zijn vertraagd. Uit cijfers van de VNG blijkt dat Roermond een lagere netto schuldquote heeft dan vergelijkbare gemeenten van dezelfde omvang. (50.000-100.000 inwoners). Volgens het model houdbare gemeentefinanciën is een schuldquote tot 100% normaal en ontstaat vanaf een schuldquote van meer dan 130% gevaar.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen van de gemeente uit als percentage van het totale vermogen. Zoals verwacht daalt de solvabiliteitsratio. Een score lager dan 20% wordt als risicovol gezien.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Hierbij worden de structurele baten gerelateerd aan de structurele lasten. Dit saldo wordt weergegeven in een percentage van de totale baten.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten of provincies leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie

(de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

De gemeente Roermond kent een zeer beperkt aantal grondposities, als gevolg hiervan is het kengetal zeer gering.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de woonlasten van een meerpersoonshuishouden met een gemiddelde WOZ-waarde zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (2024) te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (2023). Het geeft weer wat de "ruimte" is om belastingen te verhogen ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het is de bevoegdheid van uw raad te bepalen met welke omvang de belastingen en heffingen worden verhoogd.

Conclusie van de kengetallen

Begroting 2024	Verloop van de kengetallen					
	Jaarverslag 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	39,5%	71,2%	54,5%	68,3%	88,6%	87,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	38,1%	71,2%	53,1%	67,4%	87,8%	86,9%
Solvabiliteitsratio	33,6%	20,2%	28,4%	26,2%	22,6%	22,5%
Structurele exploitatieruimte	-1,3%	1,7%	0,45%	2,41%	-0,02%	0,33%
Grondexploitatie	1,5%	1,7%	1,5%	0,8%	0,8%	0,1%
Belastingcapaciteit	113,7% *	113,5% *	112,4% *	112,4% *	112,4% *	112,4% *

Let op! Kengetallen zijn berekend o.b.v. de primitieve begroting!

* In het jaarverslag 2022 en begroting 2023 was een belastingcapaciteit van 99,6% opgenomen. Dit blijkt op basis van een narekening niet correct. Tot en met 2021 publiceerde het CBS alleen de gezamenlijke gemiddelde WOZ-waarde voor zowel koop- als huurwoningen. Sinds december 2021 publiceert het CBS ook de afzonderlijke gemiddelde WOZ-waarde van koop- en huurwoningen. De circulaire van het ministerie geeft aan dat de gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen een beter beeld geeft van de gemiddeld betaalde OZB door huishoudens met een koopwoning. Daarom wordt voortaan uitgegaan van deze waarden. De waarde van koopwoningen is over het algemeen hoger dan die van huurwoningen. De belastingcapaciteit is voor de jaren 2022 en 2023 nagerekend op basis van de gemiddelde woningwaarde van alleen koopwoningen. Op basis van deze berekeningen zien we dat er met terugwerkende kracht sprake is van een hogere belastingcapaciteit. De opmerking die hierbij geldt is dat het Roermonds tarief 2024 afgezet wordt tegen het landelijk gemiddeld tarief van 2023.

De bovenstaande kengetallen moeten in samenhang worden gezien om daar duiding aan te geven. Op basis van bovenstaand overzicht en op basis van het weerstandsvermogen kan worden geconcludeerd dat de gemeente Roermond een stabiele financiële positie heeft. Alle onderdelen bevinden zich in de categorie minst risicovol. Voor het weerstandsvermogen geldt de status uitstekend.

4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente bezit een groot vermogen aan kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Het is cruciaal deze kapitaalgoederen in goede staat te houden voor het functioneren van onze samenleving op het terrein van vervoer, recreatie, welzijn en economie. Het totale bezit waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, duiden we aan met de term 'areaal'. De gemeente beheert het areaal zorgvuldig, daarom zijn beheerplannen opgesteld. Deze omschrijven de hoeveelheden, kwaliteitsniveaus en de kosten voor instandhouding van deze objecten. Het onderhoud baseren we op de keuzes van de raad over het onderhouds- en kwaliteitsniveau.

In het beheer is aandacht voor duurzame oplossingen en de mogelijkheden voor wijkgericht en projectmatig onderhoud. Door jaarlijkse prioritering van (onderhouds)maatregelen, sluit het beheer en onderhoud aan op de begroting en beleid. Kaders hierbij zijn het vastgestelde onderhoudsniveau, budgetten, participatie, het rapport "Beheerst investeren" en beleid betreffende de openbare ruimte.

In deze paragraaf worden de volgende onderdelen besproken:

1. Verhardingen
2. Civieltechnische kunstwerken
3. Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater
4. Havens en waterpartijen
5. Groen en bomen
6. Bossen en natuurterreinen
7. Reiniging
8. Openbare verlichting
9. Inrichtingselementen
10. Speelvoorzieningen
11. Begraafplaatsen
12. Kunstobjecten
13. Sportlocaties- en gebouwen
14. Onderhoud gebouwen

Verhardingen

Beleidskader

Wettelijke kaders, gemeentelijk beleid, normen en richtlijnen vanuit CROW Beheerplan verhardingen

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Technisch-constructief is dit niveau door de Raad vastgesteld op Basiskwaliteit Plus: onderhoud verhardingen is grotendeels technisch beheer, gericht op het veilig in stand houden van het areaal waarbij via gecontroleerd risico gestuurd beheer de afweging wordt gemaakt tussen repareren of vervangen.

Onkruidbestrijding en schoonhouden verhardingen zijn beperkt tot het door de Raad vastgestelde niveau.

Actuele staat van onderhoud

Technisch/constructieve kwaliteit geeft een achteruitgang; maar is nog voldoende tot goed. Oorzaak van deze achteruitgang is onder andere doorschuiven onderhoudsmaatregelen aan hoofdwegen en wijken en op onderdelen (met name asfalt) extreem stijgende onderhouds- en loonkosten.

Programma begrotingsjaar 2024

Uitvoeren civieltechnisch onderhoud zodat veilig gebruik van de openbare ruimte gewaarborgd blijft. Dit onderhoud blijft beperkt tot plaatselijke en/of lichte onderhoudsmaatregelen. Onderhoud wordt vooral uitgevoerd op basis van meldingen, zowel intern als extern en visuele inspecties.

- Uitvoering wijkonderhoud Swalmen Groene Kruisbuurt
- Opstarten wijkonderhoud Roer-Zuid, Herten-Merum
- Oranjelaan (gedeelte Bredeweg tot Stationstunnel)
- N271 Swalmen (gedeelte bebouwde kom zijde Roermond tot aan de Neerstraat).

Civieltechnische kunstwerken

Beleidskader

Wettelijke kaders, gemeentelijk beleid, normen en richtlijnen vanuit CROW en vastgestelde NEN-bladen
Beheerplan kunstwerken

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus: Het geactualiseerde beheerplan heeft het onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus vertaald en het areaal opgedeeld in kunstwerken met een hoog, gemiddeld en laag risico. Zowel financiële als maatschappelijke risico's zijn meegenomen in deze beoordeling. Onkruidbestrijding en schoonhouden kunstwerken zijn tot het minimum beperkt op basis van het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Actuele staat van onderhoud

Technisch/constructieve kwaliteit voldoet aan Basiskwaliteit Plus. Op korte termijn worden geen significante onderhoudsmaatregelen verwacht. Afgelopen jaren zijn enkele grotere kunstwerken vervangen (o.a. de twee houten bruggen bij de Bonenberg en Roodververij) of er is groot onderhoud uitgevoerd (o.a. bovenzijde en voegovergangen viaduct Venloseweg). Momenteel wordt onderzocht of, en aan welke risicovolle kunstwerken instandhoudingsinspecties worden uitgevoerd.

Programma begrotingsjaar 2024

Onderhoud onderzijde viaduct Venloseweg
Onderhoud aan enkele fiets- en voetgangersbruggen

Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater

Beleidskader

Wettelijke kaders, Waterketenplan Waterpanel Noord, GRP 2017-2021 (actualisatie noodzakelijk), Beheerplan Riolering.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

In tegenstelling tot diverse andere beheerdisciplines wordt bij riolering niet getoetst op "beeldkwaliteit". Kwaliteitsniveau van riolering is gebaseerd op de functionaliteit, veiligheid en technische kwaliteit van de objecten en het systeem. Voor de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast is goede riolering noodzakelijk. De hiervoor aanwezige infrastructurele ondergrondse openbare ruimte - in hoofdzaak bestaande uit riolering, gemalen, bergbezinkbassins, retentie- en infiltratievoorzieningen - worden onderhouden conform het vastgestelde GRP en Beheerplan riolering. Hiermee worden de ondergrondse voorzieningen in de openbare ruimte op een verantwoorde wijze beheerd, gericht op het voldoen aan de wettelijke zorgplicht.

Actuele staat van onderhoud

De toestand van de riolering is, zoals dat op grond van de leeftijd mag worden verwacht, in redelijk goede staat (Op basis van het areaal dat in beeld is). Een apart risico vormen de gemetselde riolen uit de negentiende en begin twintigste eeuw in een klein gedeelte van de binnenstad en de Singelring waaraan extra aandacht gegeven moet worden door aanvullende inspecties (risico gestuurd).

Programma begrotingsjaar 2024

Jaarlijks wordt ongeveer 10% van het rioolstelsel gereinigd en geïnspecteerd. In 2023 wordt gewerkt aan een meerjareninspectieplan waarin ook bekeken wordt of er meer risicogestuurd geïnspecteerd kan worden (dit kan effect hebben op de hoeveelheid te inspecteren leidingen) in 2024. Bij beoordeling worden schades vertaald naar noodzakelijke maatregelen. Deze maatregelen worden binnen de raamovereenkomst onderhoud riolering uitgevoerd.

De gemeente gaat in 2024 aan de slag met het Water- en rioleringsprogramma (Wrp). In het Wrp worden de beleidskeuzes uit de omgevingsvisie verder uitgewerkt en worden de invulling en bekostiging van de gemeentelijke watertaken vastgelegd. Het Wrp is de opvolger van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

Daarnaast lopen er specifiek op de investeringsplanning opgenomen projecten.

Havens en waterpartijen

Beleidskader

Kadernota Beheer 2023 - 2032, Wet Natuurbescherming, Besluit bodemkwaliteit, Keur Waterschap, Waterwet.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus

Actuele staat van onderhoud

Het baggeronderhoud wordt uitgevoerd conform planning waarmee havens en vijvers qua ecologie, visueel en doorstroming op het besloten kwaliteitsniveau worden gehouden. Binnen de oeververdedigingen is onderscheid te maken in natuurlijke oevers en harde oevers. Het beheer wordt gefaseerd meegenomen met het baggeronderhoud ter plaatsen.

Programma begrotingsjaar 2024

Baggeronderhoud wordt gecontinueerd conform het door de raad vastgestelde baggerplan.

Groen en bomen

Beleidskader

Groenvisie 2016, Beheerplan Groen & Bomen, Bomenplan 2012-2024.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Het vastgestelde onderhoudsbeeld is Basiskwaliteit Plus: "het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken als veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en op onderdelen verhoogde eisen aan schoon."

Actuele staat van onderhoud

Er zijn geen achterstanden in het beeldkwaliteitsniveau. We monitoren het geleverde kwaliteitsniveau van onderhoud door middel van regelmatige inspecties. In de afgelopen jaren is de vitaliteit van beplantingen binnen grootschalige projecten en diverse kleinschalige vervangingen van heesters en bomen verbeterd. Punt van aandacht blijft bomen in verhardingen met een slechte ondergrondse groeiplaats.

Programma begrotingsjaar 2024

Het op het vastgestelde onderhoudsniveau onderhouden van de groenvoorzieningen. Uitvoering vindt plaats via de contracten voor het onderhoud van de openbare ruimte en deels door de eigen dienst. Het geleverde kwaliteitsniveau monitoren we door middel van inspecties. Naast regulier onderhoud vervangen we kleinschalig niet vitaal en/of niet functioneel groen waarbij vergroten van biodiversiteit een aandachtspunt is. In het jaarlijkse bomenprogramma vervangen we kleinschalig niet vitale bomen en verbeteren we ondergrondse groeiplaatsen van bomen. Onze wettelijke zorgplicht van bomen waarborgen we door regelmatige inspecties.

Bossen en natuurterreinen

Beleidskader

Beheerplan bos en natuurbeheer. Het beheer en onderhoud wordt onder andere uitgevoerd vanuit de principes van het provinciale subsidiestelsel SNL, de FSC-Certificeringsregels en de VBNE voor veiligheid.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus voor het bosbeheer past binnen de principes voor duurzaam bosbeheer.

In het beheer en onderhoud is houtproductie geen doel op zichzelf, maar staan de opbrengsten hiervan ten gunste van een duurzaam, klimaatbestendig en (recreatief) waardevol bos en natuurelaan conform de speerpunten zoals vastgesteld in het beheerplan.

Actuele staat van onderhoud

Uit het beheerplan blijkt dat voor de beheergroep Bos en Natuur geen grote afwijkingen worden geconstateerd. Uit de leeftijdsklasseverdeling, boomsoortensamenstelling en recente inventarisaties komt naar voren dat de huidige beheerstrategie een structuurrijker bos oplevert. Om invulling te geven aan de visie en doelstellingen van de gemeente Roermond is het gedurende de komende beheerperiode zaak om bosverjonging als beheermaatregel uit te voeren om de omvorming naar een klimaatbestendig, duurzaam en recreatief waardevol bos kracht bij te zetten en in stand te houden.

Programma begrotingsjaar 2024

Conform het beheerplan wordt bij het beheer van de bos- en natuurgebieden ingezet op de doorontwikkeling van de natuurwaarden en een klimaatbestendig bos.

Onder andere door middel van bosverjonging. We proberen daarbij zoveel als mogelijk gebruik te maken van natuurlijke verjonging en jonge bestaande houtopstanden. Op delen planten we een structuurrijk en klimaatbestendig bos aan. Het beheer verschilt per vegetatietype. Gewerkt wordt met vastgestelde SNL natuurdoeltypen. Bij de lage vegetaties wordt ingezet op structureel beheer door runder- en/of schapenbegrazing. Daarnaast worden ook in 2024 VTA controles, en aanvullend onderhoud, uitgevoerd aan bomen in bosranden en langs routes in aansluiting op de richtlijnen van de VBNE. Tot slot zullen in 2024 ook enkele concrete projecten aan poelen, landschapselementen en/of heideterreinen plaats vinden om aan de doelstellingen bij te dragen.

Reiniging

Beleidskader

Beheerplan Reiniging

Besluit gewasbeschermingsmiddelen wijziging maart 2016

Hondenbeleid conform raadsbesluitnummer 2009/017/2

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Het vastgestelde onderhoudsbeeld is Basiskwaliteit Plus: "het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken als veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en op onderdelen verhoogde eisen aan schoon."

Actuele staat van onderhoud

Er zijn geen achterstanden in het beeldkwaliteitsniveau. We monitoren het geleverde kwaliteitsniveau van onder door middel van regelmatige inspecties.

Programma begrotingsjaar 2024

Het op het vastgestelde onderhoudsniveau onderhouden van de openbare ruimte. Uitvoering vindt plaats via de contracten voor het onderhoud van de openbare ruimte en deels door de eigen dienst. Het geleverde kwaliteitsniveau monitoren we door middel van inspecties.

Openbare verlichting

Beleidskader

Kadernota Beheer "Licht op Roermond" 2023 – 2032, Energieakkoord 2013. Uitgangspunt bij alle nieuwe te realiseren werken is dat de inrichting voor de openbare verlichting voldoet aan de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV) 2018.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus

Actuele staat van onderhoud

De actuele staat van onderhoud is conform het in het beheersplan 2017 – 2023 vastgestelde kwaliteitsniveau. Momenteel worden er jaarlijks in het Light As A Service programma (LAAS programma) technisch afgeschreven armaturen vervangen door de energiezuinige LED-armaturen. In het energieakkoord van 2013 staat echter opgenomen dat in 2030, 50% van de openbare verlichting in LED-verlichting uitgevoerd moet zijn. Met het huidige vervangingsprogramma wordt dit niet gehaald. Hiervoor is in de kadernota opgenomen om dit versneld uit te voeren. Deze optie is toegevoegd en wordt voorgelegd om een versnelde uitvoer van conventionele verlichting naar de energiezuinige LED-verlichting. Buiten de besparing aan energiekosten levert dit ook een CO2 besparing op.

Programma begrotingsjaar 2024

Regulier onderhoud en vervangen van masten en armaturen conform planning en via projecten, onder andere het jaarlijkse LAAS programma.

Inrichtingselementen

Beleidskader

Kadernota Beheer 2023 – 2032, Burgerlijk wetboek, Wegenverkeerswet 1994, CROW-publicatie 337, Duurzaam inkopen, Bouwstoffenbesluit, ARBO en Regionaal modelbeleid bluswater en bereikbaarheid.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus

Actuele staat van onderhoud

De actuele staat van onderhoud is conform het vastgestelde kwaliteitsniveau. Indien er bij een inrichtingselement wordt geconstateerd dat deze niet meer voldoet, wordt deze verwijderd of vervangen. Om een beter inzicht te krijgen in de staat en omvang van het areaal zullen planmatig areaalopnames ingepland worden zodat een beter beeld gevormd kan worden over de onderhouds- en vervangingskosten.

De blusvoorzieningen behoeven niet aan gestelde beeldkwaliteit te voldoen. Deze dienen in een goede technische staat te verkeren en betrouwbaar te zijn, e.e.a. conform veiligheidseisen zoals gesteld in boven genoemde modelbeleid. De secundaire blusvoorzieningen voldoen nog niet aan de gestelde eisen conform modelbeleid.

Programma begrotingsjaar 2024

Regulier onderhoud, vervanging en technische aanpassingen van het areaal op basis van meldingen, via projecten en onderzoek (secundaire blusvoorzieningen).

Speelvoorzieningen

Beleidskader

Het beheersplan Spelen en het Speelruimteplan 2013-2017.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus: In de gemeente Roermond wordt gestreefd naar een functioneel, vitaal, veilig en aantrekkelijk speelareaal met speeltoestellen en speelaanleidingen in een aantrekkelijke speelomgeving. Het beheer van speel- en sportvoorzieningen is erop gericht om op een sobere, doelmatige en verantwoorde wijze te beheren. Gericht op het blijven boven de ondergrenzen van normen, waardoor ook risico's en klachten worden beperkt. Hierbij wordt een afschrijvingstermijn van 15 jaar gehanteerd ten aanzien van vervangingen en ten behoeve van een rendabel onderhoud.

De speelvoorzieningen dienen wettelijk te voldoen aan de Europese Normen met betrekking tot veiligheid en functionaliteit: NEN-EN 1176 voor speeltoestellen en NEN-EN 1177 voor val-dempende ondergronden conform het Warenbesluit Attractie en Speelvoorzieningen.

Actuele staat van onderhoud

Bij de gemeentelijke speelvoorzieningen is geen sprake van achterstallig onderhoud. De voorzieningen zijn te allen tijden schoon, heel en veilig conform de vastgestelde normen. We monitoren de staat van onderhoud door het regelmatig uitvoeren van inspecties.

Wel zijn er nog een aantal voorzieningen die de afschrijving hebben bereikt. Deze worden vervangen op basis van de inspectiegegevens en de investeringsplanning.

Programma begrotingsjaar 2024

De speelvoorzieningen worden conform beheerplan geïnspecteerd op functionaliteit en veiligheid waarbij gebreken worden verholpen.

In 2024 zal o.a. de componisten- en vliegeniersbuurt, Leeuwen en de Groenekruisbuurt op wijkniveau voorzien worden in vervangingen. Daarbij zullen afgeschreven voorzieningen worden vervangen.

Begraafplaatsen

Beleidskader

Het beheerplan Begraafplaatsen 2023 – 2032.

Plan voor instandhouding en ontwikkeling van beschermde begraafplaatsen (alleen voor begraafplaats “Nabij Kapel in ‘t Zand”). Groenplan (alleen voor begraafplaats “Nabij Kapel in ‘t Zand”).

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus. Daar waar mogelijk wordt pleksgewijs omwille van de biodiversiteit het kwaliteitsniveau losgelaten / ruim geïnterpreteerd. Enkel alleen als dit het uitstekende beeld niet schaadt.

Actuele staat van onderhoud

Voor de meeste onderdelen is de huidige kwaliteit goed. Inboet van beplanting en bomen verdient aandacht. Er is echter geen sprake van achterstalligheid m.u.v. begraafplaats “Nabij Kapel in ‘t Zand” waar wel enige achterstallig onderhoud is aan de begraafplaats monumenten.

Programma begrotingsjaar 2024

In 2024 vindt het beheer en onderhoud plaats volgens het vigerende beheerplan.

De adviezen voortvloeiend uit het Groenplan (eind 2023) zullen na oplevering rapport worden opgepakt.

Kunstobjecten

Beleidskader

Kadernota Beheer 2023 - 2032, auteursrecht, Algemene voorwaarden plaatsen kunstobjecten.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus: het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en op onderdelen verhoogde eisen aan schoon.

Actuele staat van onderhoud

De actuele staat van onderhoud is conform het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Programma begrotingsjaar 2024

Regulier onderhoud conform planning.

Sportlocaties en -accommodaties

Beleidskader

In juli 2017 is het beheerplan Sportlocaties 2017-2026 (niet zijnde gebouwen) vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, het kwaliteitsniveau (basiskwaliteit) en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Daarnaast is er in april 2021 een geactualiseerd beheerplan sportaccommodaties (gebouwen) vastgesteld; uitgewerkt in een Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) gebruikersonderhoud sportaccommodaties (gebouwen).

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Basiskwaliteit Plus is nauwelijks van invloed op het in stand houden van de sportvoorzieningen, daar deze moeten blijven voldoen aan de daarvoor geldende eisen. Wel wordt het visueel onderhoud (reiniging, onkruid) in overeenstemming gebracht met het vastgestelde onderhoudsniveau Basiskwaliteit Plus. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud op de sportlocaties en -accommodaties. De kleedlokalen van sportpark de Wijher en Kitskensberg zijn gedateerd. Om dit aan te pakken zijn middelen opgenomen in de investeringsplanning 2024.

Voorziening gebruikersonderhoud sportaccommodaties

Op basis van de huidige inschattingen (20-jarenplanning) is de onderhoudsvoorziening gebruikersonderhoud sportaccommodatie toereikend voor het onderhouden van het gebruikersgedeelte. Begroten dotaties en onttrekkingen zijn gebaseerd op het nu geldende meerjarige onderhoudsplan zoals dat door de raad is vastgelegd. Voor een actuele stand wordt verwezen naar de Financiële begroting (overzicht reserves en voorzieningen).

Wat gaan we daarvoor doen

In 2024 vindt het beheer en gebruikersonderhoud plaats volgens zowel het vigerende beheerplan sportlocaties (niet zijnde gebouwen) als het beheerplan (MJOP) sportaccommodaties (gebouwen). Beiden volgens het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Wat levert het op

Dit zorgt ervoor dat de gemeentelijke sportaccommodaties en – locaties, conform het in de beheerplannen vastgesteld onderhoudsniveau onderhouden wordt en dat er dus geen kapitaalvernietiging plaatsvindt.

Wat mag het kosten

Voor het reguliere exploitatieonderhoud, het groot planmatig gebruikersonderhoud sportaccommodaties zijn in 2024 en volgende de onderstaande bedragen beschikbaar:

Tabel Totaal gebruikersonderhoud

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Onderhoudsontrekkingen (planmatig)	234	159	184	335
Exploitatie (jaarlijks) onderhoud	665	665	665	665

De geraamde vervangingsinvesteringen in de periode 2024 e.v. zijn opgenomen in de investerings-planning (hoofdstuk Uiteenzetting financiële positie en toelichting) van deze begroting.

Onderhoud gebouwen

Beleidskader

In het raadsbesluit, raadsvoorstel 2006/61/1, is de nota Meerjarig onderhoudsplan gemeentelijke gebouwd vastgoed (MJOP) vastgesteld. Deze nota is het kader waarbinnen het vastgoed op een slagvaardige en professionele wijze wordt beheerd.

Het gemeentelijk bebouwd vastgoed omvat ca. 110 vastgoedobjecten, exclusief onderwijs-objecten. Binnen de vastgestelde onderhoudsvoorziening gebouwen wordt - vanuit de verantwoordelijkheid als eigenaar - het gebouwgebonden planmatig onderhoud verzorgd gedurende de gebruiksperiode van een object.

Op basis van de huidige inschattingen (20-jarenplanning) is de onderhoudsvoorziening toereikend voor het onderhouden van het eigenaarsgedeelte. Begroten dotaties en onttrekkingen zijn gebaseerd op het nu geldende meerjarige onderhoudsplan zoals dat door de raad is vastgelegd. Voor een actuele stand wordt verwezen naar de Financiële begroting (overzicht reserves en voorzieningen).

- raadsbesluit 2006/61/1 (mei 2006)
- raadsbesluit 2013/1001/1 (december 2013)
- raadsbesluit 14233-2021 (8 april 2021)
- raadsbesluit duurzaamheidsvisie
- raadsbesluit energiebespaarplan
- raadsbesluit uitvoeringsplan duurzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2024 vindt het beheer en eigenaarsonderhoud plaats volgens het beheerplan (MJOP) gebouwen, volgens het vastgestelde kwaliteitsniveau. Aanvullend hierop vindt plaats:

Uitvoering duurzaamheidsmaatregelen

Om bij te dragen aan de klimaatdoelstellingen uit de Klimaatwet is een sectorale routekaart verduurzaming gemeentelijk maatschappelijk vastgoed opgesteld voor de gehele gemeentelijke vastgoedportefeuille.

Wat levert het op

Dit zorgt er voor dat het gemeentelijk bebouwd vastgoed, conform het in het beheerplan vastgesteld onderhoudsniveau, onderhouden worden en dat er dus geen kapitaalvernietiging plaatsvindt. Tevens zorgt 'het uitvoering geven' aan de routekaart tot verduurzaming van het gemeentelijk (maatschappelijk) bebouwd vastgoed, tot een positieve bijdrage aan de klimaatdoelstellingen van het Rijk en Europa.

Wat mag het kosten

Tabel Planmatig eigenaarsonderhoud

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Onderhoudsontrekkingen	1.209	1.465	1.482	1.437

De geraamde investeringen verduurzaming (2024 e.v.) zijn opgenomen in de investeringsplanning van deze begroting.

Onderhoud schoolgebouwen

Beleidskader

De gemeente is op grond van onderwijswet- en regelgeving verantwoordelijk voor (de bekostiging van) de huisvesting van scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Ter compensatie van de te maken kosten ontvangt de gemeente van het Rijk een niet-geoordeelde bijdrage uit de algemene uitkering van het Gemeentefonds.

De gemeente is in het kader van onderwijshuisvesting verantwoordelijk voor zaken als:

- (vervangende) nieuwbouw;
- uitbreiding en tijdelijke huisvesting;
- eerste inrichting meubilair en onderwijsleerpakket;
- herstel van constructiefouten;
- verzekeringen en onroerende zaakbelasting;
- herstel van schade bij calamiteiten, brand, diefstal, storm en dergelijke;
- faciliteren van voorzieningen voor sport- en bewegingsonderwijs.

Het bevoegd gezag van de scholen in het primair en voortgezet onderwijs is zelf verantwoordelijk voor zaken als onderhoud en aanpassingen aan de betreffende gebouwen. Ter bekostiging daarvan ontvangt zij een financiële vergoeding van het Rijk.

Wat gaan we daarvoor doen

In de gemeentelijke verordening 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Roermond 2015' is vastgelegd, wanneer het bevoegd gezag voor een voorziening zoals hierboven vermeld in aanmerking komt.

Wat levert het op

Wanneer er sprake is van een voorziening in onderwijshuisvesting zijnde renovatie/(ver) nieuwbouw – die op basis van de vigerende onderwijswet- en regelgeving voor rekening van de gemeente komt – dan is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs gemeente Roermond 2020-2040 van toepassing. Het IHP Onderwijs is opgesteld in samenwerking met het onderwijs en ketenpartners. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma voor de periode 2020-2025 schetst een overzicht van noodzakelijke investeringen in scholen in het primair en voortgezet onderwijs en fungeert als richtinggevend en budgettair kader.

Wat mag het kosten

De geraamde investeringen IHP zijn opgenomen in de Investeringsplanning (hoofdstuk: Uiteenzetting financiële positie en toelichting) van deze begroting.

4.4 Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het treasurybeleid van de gemeente Roermond. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft de wettelijke kaders voor de treasuryfunctie van decentrale overheden. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente zorgvuldig moet omgaan met publieke middelen. Dit uit zich onder andere in de beheersing van renterisico's. Hierbij gelden als wettelijke normen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Naast het beleid van de Centrale Banken en de oorlog in Oekraïne zijn ook andere macro-economische effecten van belang voor de renteontwikkeling. Het effect van deze macro-economische ontwikkelingen op de marktrente laat zich moeilijk voorspellen.

De inflatie blijft zowel dit jaar als in 2024 duidelijk boven de doelstelling van de ECB. De centrale bank zal het monetaire beleid nog iets verkrappen. Over een jaar wordt uitgegaan van een depositotarief van ca. 4 procent. De rentetarieven zullen met name in de kortere looptijden nog wat oplopen.

Ontwikkelingen gemeente Roermond

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld van een gemeente mag, over drie maanden gezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal (227 miljoen) uitkomen. Voor 2024 is de kasgeldlimiet 19,3 miljoen (8,5% x 227 miljoen).

De kasgeldlimiet heeft het volgende verloop:

Kasgeldlimiet 2022 € 17,1 miljoen

Kasgeldlimiet 2023 € 18,5 miljoen

Kasgeldlimiet 2024 € 19,3 miljoen

Voor 2024 verwachten wij geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Begrotingstotaal	227.062	236.145	245.590	255.414
Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (1x2)	45.412	47.229	49.118	51.083
Renteherzieningen	0	0	0	0
Aflossingen bestaande leningen	10.439	9.446	9.454	8.962
Aflossing nieuwe leningen	0	2.302	6.136	11.143
Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	10.439	11.748	15.590	20.105
Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	34.973	35.481	33.528	30.978

In de tabel zijn de regels genummerd zodat herkenbaar is welke onderdelen berekend worden.

Bijvoorbeeld: Renterisiconorm = (1)Begrotingstotaal x (2)Wettelijk percentage.

De bedragen aan langlopende leningen waarover we een renterisico lopen de komende jaren, blijven binnen de wettelijke norm (wet Fido).

De leningenportefeuille

De bestaande leningenportefeuille per 1 januari 2024 bedraagt € 87,9 miljoen.

In de tabel hieronder is te zien dat er op basis van de bruto financieringsbehoefte nieuwe leningen zullen worden aangetrokken, waardoor de schuld naar jaarlijks zal toenemen. Tevens is in de risicoparagraaf een renterisico opgenomen. Dit komt nader terug in de paragraaf risicobeheersing en weerstandscapaciteit.

Ontwikkeling Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Stand 1 januari	87.935	100.518	127.109	161.591
Aflossingen bestaande leningen -/-	10.439	9.446	9.454	8.962
Nieuwe leningen +	23.022	38.339	50.072	27.483
Aflossingen nieuwe leningen -/-	0	2.302	6.136	11.143
Stand per 31 december	100.518	127.109	161.591	168.969
Rentelasten huidige en nieuwe leningen	1.922	2.528	3.363	3.928

Rentemethodiek en renteresultaat

Voor de toerekening van de rentelasten maken we gebruik van de renteomslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt daarbij 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen/ activa. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van 'overtollige' middelen.

Door toepassing van de renteomslagmethode rekenen we de rentelasten toe aan de taakvelden in de bijbehorende programmabegroting. De achterliggende gedachte hierbij is dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan + of - 0,5%, moeten we de gehanteerde omslagrente aanpassen.

Renteschema 2024		2024	2025	2026	2027
a1	externe rentelasten bestaande financiering	€ 1.275.635	€ 1.077.397	€ 885.655	€ 696.889
a2	geprognosticeerde rente nieuwe lange leningen	€ 356.846	€ 1.157.249	€ 2.143.092	€ 2.882.714
a3	geprognosticeerde rente nieuwe korte leningen	€ 357.055	€ 331.193	€ 344.441	€ 358.218
b1	Te ontvangen rentebaten verstrekte lening SVn	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
b2	De externe rentebaten	€ -57.391	€ 28.295	€ -	€ -
A+B	Saldo rentelasten en rentebaten	€ 1.922.145	€ 2.584.134	€ 3.363.188	€ 3.927.821
c1	rente grondexploitatie	€ -43.256	€ -43.129	€ -23.115	€ -24.454
c2	rente projectfinanciering	€ -126.146	€ -118.664	€ -110.925	€ -102.981
C		€ -169.402	€ -161.793	€ -134.040	€ -127.435
	Aan taakvelden toe te rekenen rente (A+B+C)	€ 1.752.743	€ 2.422.341	€ 3.229.148	€ 3.800.386
d1	rente eigen vermogen	€ -	€ -	€ -	€ -
d2	rente voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
E	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (A+B+C+D)	€ 1.752.743	€ 2.422.341	€ 3.229.148	€ 3.800.386
	De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)	€ 1.495.191	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
	Renteresultaat op het taakveld treasury	€ -257.552	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
F	stand vaste activa per 01-01-2024	€ 199.358.777	€ 217.312.894	€ 250.546.939	€ 277.126.660
	Gemiddelde rente (E/F)	0,88%	1,11%	1,29%	1,37%
	Keuze voor omslagrente	0,75%	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

Voor deze renteomslag hanteren we een vast percentage. Voor 2024 bedraagt de omslagrente, net als 2023, 0,75%. Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage ontstaat een renteresultaat. Het gepresenteerde nadeel van € 257.552 betekent dat de gehanteerde omslagrente lager is dan het werkelijke percentage. We rekenen dus minder rente door naar onze activa dan dat we daadwerkelijk betalen aan de geldverstrekkers. Het verschil

bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat we een reëel rentepercentage toerekenen aan de activa. Structureel is te zien dat de gemiddelde rente oploopt. Jaarlijks wordt de omslagrente opnieuw berekend. Op basis van de huidige berekeningen is de verwachting dat de omslagrente zal stijgen.

Schuldpositie

Hieronder geven we het verwachte verloop van de netto schuldpositie weer. Voor de definitie van de nettoschuld wordt verwezen naar de Paragraaf weerstandsvermogen, onderdeel financiële kengetallen.

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2024	2025	2026	2027
Netto Schuldpositie	54,5%	68,3%	88,6%	87,7%

4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Doelstelling

De Bedrijfsvoering van de gemeente Roermond, stelt zich tot doel om door (beleids-)kaderstelling, advisering en ondersteuning de gemeentelijke organisatie optimaal te laten functioneren.

De ontwikkeling van bedrijfsvoering als noodzaak

De wereld om ons heen is continu in beweging. En daarmee hebben wij te volgen. Talloze ontwikkelingen, zoals digitalisering, globalisering, technologische ontwikkelingen en demografische verandering volgen elkaar in hoog tempo op. Maatschappelijke opgaven vragen steeds vaker een integrale aanpak van overheden, waarbij ook de relatie met samenwerkingspartners en inwoners verandert. Daarnaast heeft de lokale overheid er de afgelopen jaren diverse complexe taken bijgekregen. Denk aan de ontwikkelingen in het Sociaal domein, de invoering van de Omgevingswet, de Wet Open Overheid en de duurzaamheidsopgaven. Deze snel veranderende omgeving en complexe opgaven maakt het noodzakelijk dat onze bedrijfsvoering mee verandert en daarmee door ontwikkelt.

Enkele jaren geleden is als eerste stap een nieuw management- en organisatiemodel doorgevoerd en is de bedrijfsvoering gecentraliseerd. Komend jaar gaan we door met de professionalisering van de bedrijfsvoering. We richten ons hierbij op medewerkers, procedures, processen en systemen in de werkomgeving. Denk hierbij aan inzicht in personele inzet op taakveldniveau, de ICT-systemen, een bestendige P&C cyclus en de daarvoor benodigde actuele sturingsinformatie op budgetten. We blijven investeren in de organisatie. Bij een verbeterde bedrijfsvoering hoort ook een organisatiecultuur en kwaliteit van medewerkers die deze ontwikkeling ondersteunt. Dit doen we via onder andere leer- en ontwikkelprogramma's.

Om de ontwikkeling van de bedrijfsvoering nog beter maar ook sneller uit te voeren gaan we in 2024 de ontwikkelingen zoals weergegeven in deze begroting zoveel als mogelijk organiseren middels een programmatische aanpak (9e interne opgave). Hiermee borgen we de samenhang, volgordelijkheid en sturing van alle ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering. Daarmee zorgen we tevens voor een gezamenlijke focus en komen we gerichter en sneller tot resultaten.

Betekenis voor Roermond

Bedrijfsvoering is niet primair gericht op de Roermondse inwoners of de Roermondse bedrijven en instellingen. Inwoners en ondernemers merken wel degelijk het effect van een organisatie die de bedrijfsvoering op orde heeft. De dienstverlening aan onze inwoners wordt immers bepaald door de kwaliteiten van onze medewerkers en de beschikbare middelen en informatie. Een professionele bedrijfsvoering stelt de gemeentelijke organisatie in staat om succesvol te zijn voor inwoners, en dat is iedere dag merkbaar in onze stad.

Beleidskaders

- Organisatievisie - met hart en lef voor Roermond.
- Organisatiebesluit juli 2022.
- Informatiemanagement visie en -strategie.
- Opgave Informatiesamenleving.
- Communicatievisie .
- Financiële verordeningen 2023:
 - Verordening artikel 212 Gemeentewet.
 - Verordening artikel 213 Gemeentewet.
 - Verordening 213a Gemeentewet.
- Nota reserves en voorzieningen 2023.
- Nota investeringen 2023.
- Treasury statuut en rentenota 2017.
- Beleidsregels publieke taak leningen en garanties 2017.
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2023.
- Dienstverleningsvisie 2023.
- HRM-Visie 2023.
- Visie Juridische Kwaliteitszorg.

Verbonden partijen

- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).
- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML), inclusief Geo-expertise centrum (EC Geo).
- Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging.
- Coöperatieve vereniging Dimpact.

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke organisatie is kostenbewust, betrouwbaar, open en zorgt goed voor haar medewerkers. Waarbij zij kan vertrouwen op een strakke en transparante bedrijfsvoering, werkend volgens de regels van publieke integriteit.

Om dit te bereiken ontwikkelen gaan we de bedrijfsvoering doorontwikkelen middels een programmatische aanpak. Hierbij richten we ons in 2024 specifiek op:

- a. Organisatieontwikkeling.
- b. Bedrijfsvoering op orde.
- c. Doorontwikkelen & moderniseren P&C cyclus.
- d. Informatiesamenleving.
- e. De nieuwe werkwijze.
- f. Strategische HRM-visie.

A. Organisatieontwikkeling

Wat willen we bereiken?

Organisatieontwikkeling is een continu proces. Een moderne organisatie is altijd in beweging en vormt zich elke dag naar nieuwe (maatschappelijke) ontwikkelingen. Wendbaarheid en innovatief vermogen zijn belangrijker dan ooit. De organisatie is nooit af en blijft altijd in ontwikkeling. Het is een doorlopend proces waaraan alle medewerkers hun steentje zullen moeten bijdragen. Om de ontwikkeling te richten en in te richten zijn sinds 2020 een aantal wijzigingen in het organisatie- en managementmodel doorgevoerd. Eind 2022 heeft een tussenevaluatie van de organisatieontwikkeling plaatsgevonden. Hierin werd geconcludeerd dat de organisatieontwikkeling op koers ligt en dat de gedane investeringen in mensen en middelen renderen en de ingezette koers moet voortgezet worden.

Wat gaan we ervoor doen?

Om de organisatieontwikkeling naar een nieuwe fase te begeleiden hebben we een plan van aanpak opgesteld. Het plan van aanpak kent 4 ontwikkellijnen: bestuurlijk-ambtelijk samenspel, herstel weeffouten, binden en boeien en bedrijfsvoering. We gaan de ontwikkellijnen door een middel van een roadmap nadere concretiseren, waarbij we door middel van behapbare stappen concrete doelen in resultaten bereiken. Hiermee wordt de doorontwikkeling van de organisatie voor iedereen tastbaar en duidelijk. Betrokkenheid van iedereen in de organisatie is noodzakelijk om door te kunnen ontwikkelen naar een organisatie die weerbaar en wendbaar op de huidige en toekomstige maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen kan anticiperen. We kiezen voor een "hands-on" aanpak zonder ellenlange discussies.

Wat levert het op?

- Een weerbare en wendbare organisatie die een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening kan leveren en die optimaal kan anticiperen op de huidige en toekomstige maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen.
- Duidelijke en optimale invulling van rollen en taken.

- Grotere betrokkenheid en binding van de medewerkers.
- Een eigentijdse en aantrekkelijke organisatie die een stevige positie heeft in de huidige arbeidsmarkt.

B. Bedrijfsvoering op Orde

Wat willen we bereiken?

Bedrijfsvoering op orde houdt in: het zorgen voor een betrouwbare en optimale (administratieve) inrichting van processen, systemen en afspraken. Dit faciliteert en ondersteunt de rest van de gemeentelijke organisatie in haar werkzaamheden.

Wat gaan we ervoor doen?

We gaan verder op de ingeslagen weg, waarbij het voorkomen van achterstanden en verbeteren van de administratieve verwerking van gegevens op centraal niveau de basis vormen. Dit betekent dat we zowel de inrichting als de uitvoering van de administratie op orde brengen en actueel en betrouwbaar houden. Met dit als basis gaan we bouwen aan processen en systemen die gerichte en gewenste (be) sturingsinformatie gaan ontsluiten. Tot slot gaan we voor de verschillende doelgroepen dashboards ontwikkelen met integrale sturingsinformatie op het gebied van financiën, HR en resultaten.

Wat levert het op?

- Een actuele, betrouwbare administratie, die zorgt voor betrouwbare en tijdige (sturings) informatie.
- Systemen die processen passend ondersteunen waardoor er kwalitatief betere resultaten worden geleverd.
- Hogere kwaliteit van in- en externe dienstverlening door het kunnen (bij)sturen op resultaten en effecten.

C. Doorontwikkelen moderniseren P&C-cyclus

Wat willen we bereiken?

Voordat je kunt moderniseren, moet allereerst de basisbedrijfsvoering op orde zijn. Dit vergt cyclisch werken waarbij een verbinding wordt gelegd tussen kadernota, begroting, tussenrapportage, jaarrekening, concern- en clusterplannen. Sturing en grip een op aantal primaire bedrijfsvoeringsprocessen is noodzakelijk. Om dit te bereiken hebben we in 2023 een hernieuwde P&C jaarplanning opgesteld. Deze planning is de basis voor de P&C cyclus, waarbij stabiliteit en herkenbaarheid het uitgangspunt zijn.

Wat gaan we ervoor doen?

We gaan zowel de planning als de uitvoering van de hernieuwde P&C cyclus continueren en daar waar nodig verbeteren. Speerpunten zijn een P&C-cyclus met een herkenbare jaarplanning, proces en vastgestelde en ingevulde rollen en verantwoordelijkheden van betrokkenen.

De kaders per P&C product worden vastgelegd in een P&C gids, die voor iedereen in de gemeentelijke organisatie beschikbaar is. Voor management en medewerkers vormt dit de leidraad voor (kwalitatief en tijdig) leveren van de verschillende P&C producten. Deze gids, steeds meer beschikbare sturingsinformatie en centrale sturing zal bij gaan dragen aan het concreter en meer helder formuleren van meetbare ambities en doelen Communicatie die is toegespitst op de diverse doelgroepen vormt hierbij een belangrijk onderdeel. Op deze manier werken we toe naar een P&C cyclus die aansluit op de informatie- en sturingsbehoefte. Het succes van deze ontwikkeling wordt mede bepaald door het behalen van de geschetste doelen van “Bedrijfsvoering op orde”. In de aanpak zal het bewaken van de samenhang tussen beide ontwikkelingen een belangrijk aandachtspunt zijn.

Wat levert het op?

- Grotere betrokkenheid en eigenaarschap van de verschillende betrokken en verantwoordelijke medewerkers.
- Grip op en samenhang tussen de diverse sturingsinstrumenten.
- Sturingsindicatoren

D. Programma Informatiesamenleving

Wat willen we bereiken?

Voor een optimale bedrijfsvoering is het noodzakelijk dat we kunnen beschikken over een solide informatievoorziening en -management. Zonder tijdige en juiste sturings- en managementinformatie kan niet gestuurd en bijgestuurd worden op doelen en resultaten. Het afgelopen jaar hebben we hard gewerkt aan de basis voor een solide informatievoorziening. Zo is er gewerkt aan een actueel beeld van welke applicaties we gebruiken, hoe we transformeren van een papieren naar digitaal archief, een heldere visie en nieuwe en vernieuwde functies, rollen en taken. Het basisfundament is er, maar dient op sommige vlakken nog verstevigd te worden.

Wat gaan we ervoor doen?

We gaan onverkort door op de ingezette lijn van verbetering: informatievoorziening en – management ter ondersteuning van de (werk)processen binnen de organisatie en dienstverlening aan inwoners en bedrijven. Daarnaast zetten we in op meer bewustzijn over het belang van een optimale en betrouwbare Informatievoorziening en de rol en vaardigheden van management en medewerkers hierin. Informatie is – net als personeel en financiële middelen – een primaire productiefactor en zal in 2024 en verder ook als dusdanig gezien en ingezet worden.

Met het meerjarige “Programma Informatiesamenleving” zoeken we een betere aansluiting bij bewegingen in de maatschappij en samenwerking met organisatie en externe partners. Hoofdpijlers van het programma zijn: digitale dienstverlening, digitale stad en digitale balans, met onderwerpen zoals data-gedreven werken, digitalisering & automatisering, digitale volwassenheid en inclusie. Uitgangspunt is plan- en projectmatig werken met een duidelijk portfolio en daarmee sturen op de gewenste resultaten, binnen de gestelde kaders.

Wat levert het op?

- Een gebruikersorganisatie (bestuur, management en medewerkers) die op de juiste wijze omgaat met informatie, applicaties en (digitale) middelen. Met oog voor zaken als rechtmatigheid, informatiebeveiliging en privacy.
- Een goede en snelle match tussen vraag en aanbod van informatie, zowel intern (organisatie breed) als met de samenleving.
- Een omgeving waar digitale samenwerking, ook met externen, zonder barrières mogelijk is.
- Aansluiten op kansen: kwalitatief goede informatie leidt tot verbeterde inzichten en (beleids-) keuzes.

E. De Nieuwe Werkwijze

Wat willen we bereiken?

De Nieuwe Werkwijze is gericht op een verbetering van samenwerken, planmatig werken en locatie onafhankelijk werken. Het doel is om de Nieuwe Werkwijze te faciliteren door het ontwikkelen en toepassen van een toekomstgericht inrichtings- en indelingsplan, moderne ICT-middelen en het leren en toepassen van nieuwe vaardigheden. Het levert een bijdrage aan een betere samenwerking met elkaar en met de samenleving. Door het gebruik van minder kantooroppervlakte en reisbewegingen draagt het ook bij aan duurzaamheid.

Wat gaan we ervoor doen?

We gaan alle organisatieonderdelen die gebruik maken van het stadskantoor en stadhuis op een logische manier huisvesten. Bijkomend effect hiervan is dat we een eerste stap maken in het niet meer gebruiken en eventueel afstoten van gebouwdelen. Tweede doel is om een beeld te krijgen hoeveel kantoorruimte we met een volledige invoering van de Nieuwe Werkwijze nog nodig hebben en welke mogelijkheden er in de bestaande gebouwen zijn. In 2024 gaan we door met iedere medewerker van passende digitale hulpmiddelen te voorzien. Verder zullen de inrichtingsplannen aangescherpt worden en zullen managers en medewerkers de onderliggende vaardigheden van de Nieuwe Werkwijze worden geleerd.

In 2022-2023 is een proef met de Nieuwe Werkwijze, inrichtingsconcept en ICT-middelen in het stadskantoor gedaan. Deze proef heeft bruikbare informatie opgeleverd en leidt onder meer tot de volgende vervolgstappen:

- Aanscherpen en/of bijstellen kaders en uitgangspunten Nieuwe Werkwijze.
- Aanscherpen inrichtings- en ICT-plan.
- Huisvesting/vastgoed onderzoek naar unilocatie voor kantoorhoudende functies.
- Ontwikkelen en toepassen van een opleidingsprogramma voor het leren van basisvaardigheden voor planmatig samenwerken, resultaatgericht- en digitaal werken.
- Inbedden van de Nieuwe Werkwijze in de totale organisatieontwikkeling.

Wat levert het op?

- Betere samenwerking binnen en tussen clusters, concrete resultaten en optimale inzet van digitale hulpmiddelen.
- Vermindering van gebruik van kantoorruimte en daarmee een bijdrage aan duurzaamheid.
- Realistische kaders en uitgangspunten voor doorontwikkeling en implementatie Nieuwe Werkwijze.
- Een huisvestingsplan afgestemd op de toekomstige behoefte (kwaliteit, kwantiteit en locatie) van het bestuur en kantoorhoudende functies van de ambtelijke organisatie.
- Implementatieplan voor de verdere uitrol van de Nieuwe Werkwijze.

F. Strategische HRM visie**Wat willen we bereiken?**

In de organisatieontwikkeling hebben we de keuze gemaakt om een weer- en wendbare organisatie te zijn die het vermogen heeft zich constant aan te passen aan de veranderende omgeving. Hierdoor kan de organisatie ook in de toekomst succesvol zijn en blijven. Dit stelt bijzondere eisen aan de medewerkers die voor de gemeente Roermond werken. In de huidige arbeidsmarkt is er een grote vraag naar gekwalificeerd personeel. Net als bij veel andere werkgevers is het een uitdaging om over goed personeel te kunnen beschikken in de huidige vervangingsmarkt. Het is dan ook noodzakelijk dat we ons gaan profileren als goede en aantrekkelijke werkgever. Om ons in de huidige arbeidsmarkt goed te positioneren werken we volgens een nieuwe HRM visie. Hiermee proberen we met eigentijds werkgeverschap de organisatie zo in te richten om een optimale bijdrage te leveren aan de realisatie van de ambities van de gemeente Roermond.

Wat levert het op?

We gaan invulling geven aan de nieuwe HRM-visie. De vijf speerpunten zijn:

1. Het aantrekken en managen van talent
2. Leren & ontwikkelen
3. Vitale organisatie
4. Professionele arbeidsrelatie
5. Integriteit, diversiteit & inclusie

De nieuwe HRM-visie moet een bijdrage leveren aan de overige programma's zoals organisatieontwikkeling, bedrijfsvoering op orde en de Nieuwe Werkwijze. Ieder jaar zal een jaarplanning worden gemaakt waarin wordt opgenomen welke activiteiten binnen de 5 speerpunten concreet worden verricht en opgeleverd. Deze ontwikkeling zal deel uitmaken van de programmatische aanpak (9e opgave)

Wat levert het op?

- Systemen, procedures en de HR-informatievoorziening raken op orde.
- Medewerkers kunnen zich ontwikkelen, voelen zich verbonden met de organisatie waardoor de uitstroom wordt verminderd
- Zaken als arbeidsomstandigheden, verzuimbegeleiding en de balans werk-privé zijn verbeterd.
- Onze organisatie heeft een goed werkklimaat en prima arbeidsvoorwaarden.
- Integriteit, diversiteit en inclusiviteit worden deel van ons organisatie-DNA en minderheden voelen zich welkom.

*Hoe monitoren we de resultaten en / of de effecten***Verplichte BBV indicatoren / kengetallen****Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning**

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Nederland 2024 (50.000 - 100.000 inw)
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	9,9	9,5	9,9	10,0	n.b.
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	9,0	9,8	9,9	9,6	n.b.
3	Apparaatkosten	Kosten in € per inwoner	Eigen gegevens	955	952	1.014	1.107	n.b.
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	15,7	5,3	7,5	8,2	n.b.
5	Overhead	% totale lasten	Eigen gegevens	10,7	12,8	13,4	12,7	n.b.

De begrote indicatoren zijn bepaald op basis van de primitieve begrotingscijfers.

De landelijke indicatoren zijn niet beschikbaar (n.b.).

#	Naam indicator	Toelichting
1	Formatie	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de gemeente voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.
2	Bezetting	Het aantal fte's van het ambtelijk apparaat van de gemeente dat werkzaam is op peildatum 1 januari van het begrotingsjaar. Voor de begroting 2021 wordt gerekend met de bezetting per 1 januari 2020.
3	Apparaatskosten	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur op basis van gemiddeld aantal inwoners.
4	Externe inhuur	Het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van de gemeente door een private organisatie door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst tussen gemeente en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
5	Overhead	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces in verhouding tot het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).

Aanvullende ontwikkelingen bedrijfsvoering Communicatie

We gaan aan de slag met de doorontwikkeling en professionalisering van de communicatie van gemeente Roermond.

We zullen de communicatievisie (2015) gaan herijken en actualiseren. Het uitgangspunt hierbij is dat de basis op orde moet zijn. Het gaat hierbij om inrichtingsvragen en inhoudelijke keuzes in relatie tot de kwaliteit van onze communicatie met inwoners. Duidelijke keuzes en bijbehorende faciliteiten zijn nodig voor een heldere, eenduidige, proactieve en toegankelijke communicatie met onze inwoners. Er komt meer aandacht voor bestuurlijke positionering en een contentkalender om inwoners, ondernemers en media beter te informeren.

Daarnaast starten we met een informatieve website (online contentplatform) naast onze dienstverleningswebsite Roermond.nl. Met dit nieuwe platform kunnen we onder andere beter voldoen aan de wettelijke toegankelijkheidseisen voor overheidswebsites. Ook kunnen we op dit online platform beter zichtbaar maken wat we als gemeente doen en beter communiceren met onze inwoners. In de toekomst werken we toe naar een eenvoudige online informatiestructuur waarbij we twee websites hebben:

1. Roermond.nl waar inwoners terecht kunnen voor dienstverlening.
2. Website waar inwoners, bezoekers, ondernemers terecht kunnen voor achtergrondinformatie, projecten, nieuws.

Juridische zaken

We vinden het van groot belang dat de juridische kwaliteit binnen de organisatie op orde is.

We gaan bekijken of de visie op Juridische Kwaliteitszorg aangepast moet worden, op basis van de uitkomsten van het onderzoek van de Rekenkamercommissie (RKC) naar de Juridische Control binnen de gemeente Roermond.

Effectieve juridische kwaliteitszorg verkleint risico's op juridisch verkeerde beslissingen, juridische procedures en schade voor (inwoners van) de stad en de gemeentelijke organisatie.

Daarnaast werken we verder aan een informele aanpak van bezwaarschriften. Hiermee is gestart in 2022 en het doel van deze aanpak is dat doorlooptijden worden bekort en kosten worden verlaagd. Dit zal moeten leiden tot meer tevredenheid van burgers en acceptatie van het resultaat van de informele aanpak (ervaren procedurele rechtvaardigheid). Naar verwachting zal het aantal bezwaar- en beroepszaken afnemen.

Inkoop en subsidie

We gaan het inkoop- en aanbestedingsproces verder professionaliseren. Op 1 juni 2023 heeft de gemeenteraad een geactualiseerd Inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld met ingangsdatum 1 september 2023. Hierbij is gebruikgemaakt van het VNG model. Dit bevordert de samenwerking tussen gemeenten en maakt het inschrijven makkelijker voor marktpartijen. In het beleid is vastgelegd dat in de voorbereiding van opdrachten vroegtijdig duurzame, sociale en economische aspecten worden afgewogen.

Het MKB wordt gezien als de motor van de Nederlandse economie. De gemeente houdt daar rekening mee door geen onnodig zware eisen te stellen en door opdrachten niet onnodig te bundelen. Verder blijft het verwerven van subsidies onverminderd van belang voor het realiseren van de ambities van de gemeente Roermond. De focus ligt op het optimaal gebruikmaken van Europese, rijks- en provinciale subsidies voor beleid en projecten die voor onze gemeente van belang zijn.

Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging is het proces van vaststellen, implementeren, onderhouden en controleren van de beveiliging van informatiesystemen en de gegevens die daarin zijn opgeslagen. Dit is een noodzakelijke voorwaarde om gegevens veilig en betrouwbaar uit te kunnen wisselen. Denk aan digitale dienstverlening, informatieverstrekking, digitale archivering en informatie-uitwisseling met burgers en bedrijven. Om dit te garanderen is het nodig om aan het normenkader voor informatiebeveiliging binnen de overheid te voldoen (de Baseline informatiebeveiliging Overheid, BIO). Het beleid van de gemeente Roermond is hierop gebaseerd.

We gaan in 2024 risicoanalyses uitvoeren. We maken daarbij een inschatting van mogelijke kans, impact en kosten als gevolg van informatiesystemen die (tijdelijk) niet beschikbaar zijn, de informatie die niet integer is en/of informatie die in verkeerde handen valt. Ook wordt een inschatting gemaakt van de dreigingen waartegen de overheid beschermd moet worden. Een onafhankelijke auditor zal toetsen of de informatiebeveiliging van de gemeente voldoet aan de eisen.

De richtlijn Network and Information Systems Directive (NIS2) maakt Europa digitaal veiliger door digitale weerbaarheid te vergroten en gevolgen van cyberincidenten te verkleinen. De richtlijn is sinds begin van het jaar 2023 van kracht. EU-lidstaten zijn verplicht deze uiterlijk 17 oktober 2024 in nationale wetgeving om te zetten. Het is nog onduidelijk of en in hoeverre de lokale overheid onder deze richtlijn zal vallen. Deze ontwikkelingen worden gemonitord en waar nodig wordt hierop geanticipeerd.

Privacybescherming

De gemeente Roermond handelt volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Wet bescherming persoonsgegevens (Wpg) en werkt eraan om (meer) grip te krijgen en houden op deze twee thema's middels cyclische toetsing met gebruikmaking van normenkaders in 2024.

In 2024 wordt een verbeterplan uitgewerkt voor de Wpg, naar aanleiding van de eerste audit die onafhankelijk uitgevoerd is. Onderdeel hiervan zal zijn dat de Wpg op dezelfde plaats in de gemeentelijke organisatie belegd wordt als de AVG. Hiermee wordt de kwaliteit geborgd doordat er integraal grip en controle plaatsvindt op het naleven van de AVG en Wpg. Dit is niet alleen een wettelijke verplichting maar draagt ook bij aan datagedreven werken.

Rechtmatigheidsverantwoording

Onderdeel van het wetsvoorstel Decentrale Rekenkamers is de rechtmatigheidsverantwoording. De invoering hiervan vindt plaats in verslagjaar 2023. In de jaarrekening 2023 rapporteert het college voor de eerste keer over de rechtmatigheid aan de gemeenteraad. Vanaf boekjaar 2004 tot en met 2022 rapporteerde de accountant in haar controleverklaring hierover aan de gemeenteraad.

Collegeonderzoeken (op grond van artikel 213a Gemeentewet)

Op 1 juni 2023 heeft uw raad een nieuwe verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur (artikel 213 a Gemeentewet) vastgesteld. In deze verordening is opgenomen dat vanaf 2024 per jaar tenminste één doelmatigheidsonderzoek of één onderzoek naar doeltreffendheid wordt uitgevoerd. Verder is daarin bepaald dat in de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting het onderzoeksplan wordt opgenomen voor de in het begrotingsjaar uit te voeren onderzoek.

Hieronder treft u het onderzoeksplan voor 2024 aan.

Onderzoeksobject

Doel van het onderzoek is inzicht krijgen in de effectiviteit van het instrument startersleningen van de gemeente Roermond voor starters op de woningmarkt. In hoeverre resulteert dit instrument voor starters in kansen op de woningmarkt?

Reikwijdte van het onderzoek

Centraal staat hierbij de doeltreffendheid van het instrument startersleningen. Het onderzoek richt zich op alle typen starters, ongeacht leeftijd, inkomen en huishoudenssamenstelling. De onderzoeksvragen richten zich op het instrument, het geformuleerde beleid hieromtrent en de behaalde resultaten in de gemeente Roermond in de periode 2014-2023. Deze luiden als volg:

Ten aanzien van het beleid:

- Welk beleid heeft de gemeente Roermond geformuleerd betreffende startersleningen?
- Hoe zijn de beleidsdoelstellingen vertaald in concrete maatregelen?
- Hoe heeft de gemeente de begrippen 'starters' en 'starterswoningen' gedefinieerd?
- In hoeverre worden jongeren en starters als samenwerkingspartner betrokken bij het beleid?

- Hoe wordt de raad van de gemeente Roermond geïnformeerd?
- Welke criteria worden gehanteerd bij aanvragen voor startersleningen?

Ten aanzien van de resultaten:

- In hoeverre bereikt het beleid rond starterswoningen de doelgroep en sluit het aanbod aan op de behoefte onder starters?
- Hoeveel starterswoningen zijn er gerealiseerd en wie hebben daarvan geprofiteerd?
- Wat is het bouwbeleid en welk resultaat heeft dit op starters?
- Hoe functioneert de starterslening? Doel van het onderzoek is te komen tot aanbevelingen voor toekomstig beleid.

Onderzoeksmethode

De gegevens voor dit onderzoek worden verzameld door een combinatie van methoden en bronnen: het analyseren van documenten, het houden van interviews met medewerkers van de gemeente en verschillende stakeholders, en het uitzetten van een enquête onder de doelgroep.

Doorlooptijd van het onderzoek

Geheel 2024

Wijze van uitvoering van het onderzoek

Voor de uitvoering van dit onderzoek wordt op verschillende manieren data verzameld. Door een combinatie van het analyseren van reeds bestaande bronnen het verzamelen van data kunnen de onderzoeksvragen in het rapport worden beantwoord.

De werkwijze bestaat concreet uit:

- Deskresearch,
- Interviews
- Enquêtes

Budget in de begroting voor het te verrichten onderzoek

Het onderzoek wordt uitgevoerd door interne medewerkers en vindt plaats binnen de huidige budgetten.

Conform de verordening worden na afronding van het onderzoek het verslag van bevindingen en een eventueel verbeterplan aan uw raad voorgelegd.

4.6 Paragraaf Verbonden partijen en participaties

In deze paragraaf worden, conform artikel 15 BBV, de relaties beschreven met rechtspersonen, waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. De gemeente heeft een bestuurlijk belang als ze een zetel heeft in het bestuur en/of stemrecht heeft. De gemeente heeft een financieel belang als zij middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van een faillissement en/of als financiële problemen bij de betreffende rechtspersoon verhaald kunnen worden op de gemeente.

De gemeente Roermond heeft bestuurlijke en financiële belangen in diverse verbonden partijen. Deze zijn uitgesplitst in gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen en coöperaties, stichtingen en verenigingen en overige verbonden partijen. Alle taken die wij samen met anderen beter, efficiënter en/of effectiever kunnen doen dan zelfstandig, komen in principe voor samenwerking in aanmerking. Samenwerking is mogelijk op het gebied van gezamenlijke beleidsontwikkeling (overlegplatform) of voor uitvoerende taken.

Samenhangend met het in 2013 door de Rekenkamercommissie uitgevoerde onderzoek 'Verbonden Partijen' is de nota 'Verbonden Partijen' door de gemeenteraad op 9 juli 2015 vastgesteld (2015/042). De in augustus 2014 door de commissie BBV uitgebrachte 'Notitie Verbonden Partijen' is bij het opstellen van de gemeentelijke nota betrokken. In oktober 2016 heeft de Commissie BBV een nieuwe 'Notitie Verbonden Partijen' uitgebracht. Deze notitie gaat in op de governance-aspecten en instrumenten van bestuur en toezicht.

Verbonden partijen zijn belangrijk omdat zij helpen de maatschappelijke doelen van de gemeente te realiseren. Meer dan in het verleden werken gemeenten regionaal samen. Het is belangrijk om een goed afwegingskader te hebben voor het aangaan, het onderhouden en het toezicht op verbonden partijen. De nota 'Verbonden Partijen' geeft dit kader en geeft antwoord op de volgende vragen:

- welke criteria worden binnen de gemeente Roermond gebruikt om te besluiten over het aangaan, veranderen en verlengen van bestuurlijke én financiële relaties met derde partijen;
- welk besluitvormingstraject moet hierbij worden doorlopen;
- hoe krijgt de gemeentelijke vertegenwoordiging vorm;
- hoe wordt het beheer en de control van verbonden partijen binnen de gemeentelijke organisatie ingericht.

Verbonden partijen brengen ook financiële en bestuurlijke risico's met zich mee. Voor een goede balans tussen de voordelen en de risico's is grip op en sturing van de verbonden partijen belangrijk. In het overzicht van de verbonden partijen besteden we conform de geldende regelgeving (BBV) aandacht aan het beleid inzake de sturing op financiële risico's en de bijdrage van een verbonden partij aan de in deze begroting opgenomen programma's. De risico's bij verbonden partijen die onvoldoende weerstandscapaciteit hebben en verbonden partijen die de risico's geheel of gedeeltelijk afwentelen op de deelnemers (lees gemeenten) zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Lijst verbonden partijen

Hieronder treft u een totaaloverzicht aan van de in deze paragraaf opgenomen verbonden partijen. Deze worden vervolgens uitgewerkt.

Type	Naam	
Gemeenschappelijke regelingen	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	
	RUD Limburg-Noord	
	Veiligheidsregio Limburg-Noord (VLRN)	
	Omnibuzz	
	Westrom	
	Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord	
	Grenspark Maas-Swalm-Nette	
	ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML)	
	MGR Sociaal domein Limburg-Noord	
	Vennootschappen en coöperaties	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)		
Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.		
Enexis Holding N.V.		
CSV Amsterdam B.V.		
Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.		
Groen & Doen Roermond B.V.		
Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)		
Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)		
Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging		
Coöperatieve vereniging Dimpact		
Stichtingen en verenigingen		Stichting Keyport 2020
		Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)
Overig	Samenwerking Midden-Limburg (SML)	

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Belastingensamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)				
Vestigingsplaats	Roermond				
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van alle deelnemende gemeenten.				
Doel	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en een waterschap de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Eén van de doelstellingen, die voortvloeien uit de missie van BsGW, is kostenreductie. Dit bij minimaal gelijkblijvend kwaliteit van de dienstverlening en het vergroten van de digitale dienstverlening.				
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd.				
Financieel belang	Voor de dienstverlening betaalt de gemeente jaarlijks een vergoeding. Voor 2024 bedraagt deze vergoeding € 1.058.000 voor de reguliere dienstverlening.				
Eigen vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€ 362.000</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€ 2.002.000</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€ 362.000	31 december 2022	€ 2.002.000
1 januari 2022	€ 362.000				
31 december 2022	€ 2.002.000				
Vreemd vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€ 9.393.000</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€ 10.246.000</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€ 9.393.000	31 december 2022	€ 10.246.000
1 januari 2022	€ 9.393.000				
31 december 2022	€ 10.246.000				
Ontwikkelingen	<p>Stortvloed aan WOZ-bezwaren</p> <p>In het eerste kwartaal zijn de WOZ-aanslagen 2023 verstuurd en op basis daarvan is een stortvloed aan bezwaren ontvangen; een beeld dat zich overigens landelijk aftekent. In de loop van het tweede kwartaal van dit jaar zal blijken hoeveel bezwaarschriften er daadwerkelijk binnen de bezwaartermijn zijn ontvangen, maar het ligt in de verwachting dat dit een verdubbeling zal zijn t.o.v. 2022. De hoeveelheid aan ontvangen bezwaarschriften zegt niets over het toekenningspercentage van de bezwaren, maar leidt wel tot onevenredige uitvoeringskosten (extra inhuur van taxateurs, extra inhuur bij het Klant Contact Centrum en extra te maken juridische kosten). De landelijke politiek heeft reeds te kennen gegeven te onderzoeken hoe een kentering kan worden aangebracht in met name het aantal door ncnp-bedrijven ingediende bezwaren, maar het is afwachten of hiervan op korte termijn resultaten zichtbaar zullen worden.</p> <p>Experiment vroegsignalering</p> <p>Met ingang van 1 januari 2021 is vroegsignalering van schulden opgenomen in de gewijzigde Wet Gemeentelijke Schuldhulp. Dit houdt in dat woningcorporaties, zorgverzekeraars en energieleveranciers de verplichting hebben om betaalachterstanden te signaleren richting de gemeente waarin hun klanten wonen. De gemeente heeft op haar beurt de verplichting om iets met dit signaal te doen. BsGW doet samen met vier deelnemers mee aan de pilot vroegsignalering, nl. gemeenten Leudal, Maasgouw en Echt-Susteren en Roerdalen. Hoewel de pilot pas 2 jaar loopt (duur van de pilot is 5 jaar) en de resultaten dus nog moeten komen, is voor BsGW wel al duidelijk dat BsGW graag meer inzicht wil krijgen in de (financiële) situatie van klanten waar vanuit het experiment de terugkoppeling is gekregen: inwoner wil geen hulp of is niet bereikt. Daarom is besloten om deze klanten vanuit BsGW nog een keer persoonlijk te benaderen. De insteek is dan niet het incasseren van de openstaande aanslagen, maar het signaleren van eventuele problemen die leiden tot betalingsproblemen en doorverwijzen naar de juiste hulpverlenende instantie. Op lange termijn moet dit gaan leiden tot een normaal betaalgedrag, zonder dat de klant weer schulden opbouwt. De klanten die zijn geselecteerd voor zo'n bezoek komen niet in aanmerking voor kwijtschelding. Voor klanten die eventueel wel nog voor kwijtschelding in aanmerking komen wordt een andere route gekozen. Voor deze klanten gaat BsGW proberen om binnen de juridische kaders alsnog kwijtschelding te verlenen. Na het succesvol afronden van de pilot zal vroegsignalering ook bij de klanten van de overige deelnemers toegepast worden.</p>				

Naam	Belastingensamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
	<p>Kindertoeslagaffaire Naar aanleiding van het rapport “Ongekend Onrecht” heeft het kabinet besloten een vast bedrag van € 30.000 aan compensatie - ook wel de forfaitaire tegemoetkoming genoemd - uit te betalen aan gedupeerde ouders van de kinderopvangtoeslag. Er worden nog tweewekelijks nieuwe (voorlopig erkende) gedupeerden aangeleverd door de Rijksbelastingdienst en de verwachting is dat dit voorlopig nog een tijd doorgaat. BsGW is in het tweede kwartaal van 2022 gestart met het kwijtschelden van deze schulden. Na een lange voorbereidingsperiode, waarin diverse activiteiten hebben plaatsgevonden, zoals het aanleveren van bestanden door de belastingdienst, het aanschaffen/inregelen van een ICT-applicatie (eind 2021) en de voorbereiding van een zorgvuldige communicatie naar gedupeerden toe, zijn in de zomerperiode 800 kwijtscheldingen (brieven en beschikkingen) verzonden. Naar aanleiding van het rapport “Ongekend Onrecht” heeft het kabinet besloten een vast bedrag van € 30.000 aan compensatie - ook wel de forfaitaire tegemoetkoming genoemd - uit te betalen aan gedupeerde ouders van de kinderopvangtoeslag. Er worden nog tweewekelijks nieuwe (voorlopig erkende) gedupeerden aangeleverd door de Rijksbelastingdienst en de verwachting is dat dit voorlopig nog een tijd doorgaat. BsGW is in het tweede kwartaal van 2022 gestart met het kwijtschelden van deze schulden. Na een lange voorbereidingsperiode, waarin diverse activiteiten hebben plaatsgevonden, zoals het aanleveren van bestanden door de belastingdienst, het aanschaffen/inregelen van een ICT-applicatie (eind 2021) en de voorbereiding van een zorgvuldige communicatie naar gedupeerden toe, zijn in de zomerperiode 800 kwijtscheldingen (brieven/beschikkingen) verzonden. BsGW blijft tweewekelijks overzichten ontvangen en verwerken van aangemelde, erkende, verhuisde en afgewezen gedupeerden. De deelnemers ontvangen regelmatig een opgave van de in het kader van de KOTA kwijtgescholden bedragen.</p> <p>Harmonisatie en de herziening van de kostenverdeelmethode Op dit moment zijn er veel varianten die als heffingsgrondslag voor de verschillende belastingsoorten gelden. Dit maakt het inrichten van de processen, inclusief de automatisering hiervan, ingewikkeld. Maatwerk, work-arounds en meer zijn hiervoor nodig. Harmonisatie is een onderwerp dat geruime tijd op de actielijst stond. Op 9 december 2021 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het procesvoorstel m.b.t. harmonisatie en de herziening van de kostenverdeelmethode. Het onderdeel Harmonisatie is ter hand genomen. Besluitvorming hierover door de deelnemers vindt voor 1 september 2023 plaats. Voor de herijking van de kostenverdeelmethode inclusief besluitvormingstraject is 2023 uitgetrokken. Implementatie van de herziene kostenverdeelmethode staat voor 2025 gepland.</p>
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende waterschappen en gemeenten de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen.
Risicobeheer	Om de financiële gevolgen van onderstaande risico's te kunnen opvangen houdt de BsGW een weerstandsvermogen aan dat overeenkomt met de benodigde weerstandscapaciteit. Het totale benodigde en aangehouden weerstandsvermogen voor deze risico's is € 1,339 miljoen.

Naam	RUD Limburg-Noord	
Vestigingsplaats	Venlo (statutair)/Roermond (gastheerorganisatie)	
Betrokkenen	De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de provincie Limburg	
Doel	De RUD Limburg-Noord is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening en het toezicht en de handhaving bij de uitvoering van het milieudeel van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) te verbeteren. Dit minimaal voor zover het de taken uit het landelijk basistakenpakket betreft. De RUD is opgezet als een netwerkorganisatie die op innovatieve en kostenefficiënte wijze uitvoering geeft aan deze taken.	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en de Provincie Limburg vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en twee leden (aangewezen door het algemeen bestuur). Er is een adviesraad die bestaat uit de secretarissen van de deelnemers en de directeur van de RUD Limburg-Noord.	
Financieel belang	De financiële bijdrage van de gemeente Roermond bedraagt voor 2024 € 2,62 per inwoner. Deze bijdrage is opgenomen in programma 8. . Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing.	
Eigen vermogen	1 januari 2024	€ 346.000
	31 december 2024	€ 309.000
Vreemd vermogen	1 januari 2024	€ 1.452.000
	31 december 2024	€ 1.459.000
Ontwikkelingen	Bij onderwerpen zoals energie en de Omgevingswet ondersteunt de RUD Limburg-Noord haar partners. Daarnaast is er doorlopend aandacht voor kwaliteitsverbetering en onderlinge afstemming.	
Programma begroting	Programma 8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	
Bijdrage aan het programma	De RUD Limburg-Noord is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening c.q. deskundige advisering en het toezicht en handhaving bij de uitvoering van de wettelijke taken te verbeteren. Dit draagt bij aan de algemene doelstelling om te komen tot een duurzaam en veilig gebruik van de ruimte. Daarnaast wordt ook de kwaliteit van dienstverlening aan burgers en bedrijven verbeterd.	
Risicobeheer	Gelet op het rapport van de commissie van Aartsen (2021) en het interbestuurlijk programma (IBP) moeten i en verder mogelijk maatregelen worden genomen om het functioneren en de robuustheid van de RUD Limburg-Noord te versterken. Dit kan financiële, personele en organisatorische gevolgen hebben.	

Naam	Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord (VRLN)	
Vestigingsplaats	Venlo	
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle gemeenten van Noord- en Midden-Limburg (15).	
Doel	<p>De VRLN is het samenwerkingsorgaan van en voor de gemeenten en heeft tot doel de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen te behartigen op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de brandweezorg; • de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • de rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing ende bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidszorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid. 	
Bestuurlijk belang	<p>Het Algemeen bestuur van de VRLN wordt gevormd door de burgemeesters van de aangesloten gemeenten.</p> <p>Het bestuur van de VRLN bestaat uit het Algemeen bestuur, de bestuurscommissie Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD), de bestuurscommissie Veiligheid, het Dagelijks bestuur en de voorzitter.</p>	
Financieel belang	De financiële bijdrage voor 2024 bedraagt € 8.183.000,-. Deze bijdrage is deels opgenomen in programma 1. Veiligheid en deels in programma 7 Volksgezondheid en milieu van deze begroting.	
Eigen vermogen	1 januari 2022	€ 7,6 miljoen
	31 december 2022	€ 6,5 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2022	€ 58,7 miljoen
	31 december 2022	€ 52,4 miljoen
Ontwikkelingen	De veiligheidsregio speelt een cruciale schakel tussen het Rijk en gemeenten bij de crises die zich voordeden. Mede door de oorlog in Oekraïne hebben we te maken met een grote vluchtelingenstroom en de impact van deze oorlog op de wereldwijde economische ontwikkelingen.	
Programma begroting	Programma 1.0 Veiligheid. Programma 7.0 Volksgezondheid en milieu.	
Bijdrage aan het programma	<p>De zorg voor veiligheid en het regelen van de publieke gezondheidszorg zijn kerntaken van de gemeenten. De VRLN levert ons snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om risico's (op het gebied van gezondheid en veiligheid) te beperken en te beheersen. De VRLN/ GGD voert een groot deel van de wettelijke taken uit (op grond van de Wpg) ten aanzien van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. • adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties (brandweezorg). • en snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio)- en multidisciplinaire processen (crisisbeheersing). <p>Een toekomstbestendige brandweezorg en GGD die nadrukkelijk bijdraagt aan de opgaven in het brede sociale domein blijven het uitgangspunt. De lessen uit grootschalige crisis zoals de coronapandemie en het extreme hoogwater helpen hierbij.</p>	
Risicobeheer	Vanuit onze vertegenwoordiging in het bestuur van de VRLN volgen we de VRLN kritisch in financieel opzicht waarbij begrotingsdiscipline, soberheid en doelmatigheid het uitgangspunt zijn.	

Naam	Omnibuzz						
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen						
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle Limburgse gemeenten met uitzondering van Mook en Middelaar.						
Doel	<p>Omnibuzz is verantwoordelijk voor de uitvoering van het collectief, vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wmo voor 30 Limburgse gemeenten. Klanten hebben hiervoor een indicatie van hun gemeente. Het doel van Omnibuzz is: het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer. Hierbij ligt een sterke focus op het bieden van (maatwerk-)oplossingen voor vervoersvragen van klanten. Omnibuzz zorgt dat klanten optimaal gebruik kunnen maken van vervoer en daardoor kunnen blijven participeren. Er wordt ingezet op het optimaliseren van OV. De flexibele organisatie maakt daarnaast de instroom van andere vervoersvormen zoals Leerlingenvervoer, desgewenst mogelijk.</p> <p>Kernwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klantgericht en betrouwbaar; • kostenefficiënt en duurzaam; • innovatief en flexibel; • kwaliteit en deskundigheid; • integriteit. <p>De missie is: goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later. Deze missie is verbonden aan een motto dat centraal staat in de dienstverlening: via slim vervoer maatschappelijk blijven verbinden.</p>						
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders van de gemeenten Venlo, Horst a/d Maas, Roermond, Maastricht, Heerlen, Beekdaelen en Sittard-Geleen. Het voorzitterschap is belegd bij de wethouder van de gemeente Roermond.						
Financieel belang	<p>De financiële bijdrage is afhankelijk van de werkelijke vervoerskosten van de deelnemende gemeente en wordt per 2023 door Omnibuzz met gemeenten verrekend op basis van kilometers (ipv zones). De afreksystematiek voor de beheerskosten per 1-1-2023 is als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. indirecte vervoerskosten op basis van het werkelijk aantal ritten, en b. overhead op basis van het aantal inwoners. <p>Voor 2024 bedraagt de financiële bijdrage € 1.160.856. Daarnaast verwachten we een eigen bijdrage te ontvangen ad € 136.069,- .</p>						
Eigen vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€</td> <td>4.241.986</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€</td> <td>4.421.663</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€	4.241.986	31 december 2022	€	4.421.663
1 januari 2022	€	4.241.986					
31 december 2022	€	4.421.663					
Vreemd vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€</td> <td>3.625.799</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€</td> <td>1.977.411</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€	3.625.799	31 december 2022	€	1.977.411
1 januari 2022	€	3.625.799					
31 december 2022	€	1.977.411					
Ontwikkelingen	<p>Om te sturen op de best passende vervoersoplossing voor de klant en een hogere efficiency in de uitvoering te realiseren, is gekozen voor het regiemodel, waarbij sprake is van een scheiding tussen regie (de mobiliteitscentrale) en de uitvoering van het vervoer. Uitgangspunt is optimaal gebruik van OV en andere voorliggende vervoersvoorzieningen. Daarnaast is de ambitie om middels een groeimodel andere vervoersvormen te laten instromen, met als doel het totale vervoersaanbod zo efficiënt mogelijk in te zetten ten gunste van kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing. Gezien de omvang vindt implementatie gefaseerd plaats en op verzoek van individuele gemeenten of regio's. De belangrijkste ontwikkelingen zijn vertaald in het bedrijfsplan. De drie pijlers waarop alle ambities zijn gebaseerd borgen de visie op de lange termijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren; • het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer; • Omnibuzz als slimme organisatie neerzetten. 						
Programma begroting	Programma 6.0 Sociaal Domein						

Naam	Omnibuzz
Bijdrage aan het programma	Het doelgroepenvervoer is een wettelijke taak die het publiek belang dient, waarbij de binding met de gemeentelijke rol essentieel is. De gemeenten wensen een kwalitatief hoogstaande vervoersvoorziening te organiseren, waarmee ze zorgdragen voor ondersteuning van burgers met een vervoersprobleem.
Risicobeheer	<p>Bij doelgroepenvervoer wordt onderscheid gemaakt tussen uitvoeringskosten van het vervoer en de regiekosten. De uitvoeringskosten van het vervoer (directe kosten) komen voor wat betreft het werkelijke gebruik voor rekening van de betreffende gemeente. De algemene reserve is gebaseerd op een risicoinschatting.</p> <p>De belangrijkste geïdentificeerde risico's voor Omnibuzz zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beheersbaarheid van het vervoer; • kennis en inzetbaarheid van het personeel; • Verminderd draagvlak en/of draagkracht bij gemeenten voor de missie en visie van Omnibuzz; • Economische kwetsbaarheid taxibedrijven; • Continuïteit risico tgv serverbeheer. <p>Het beleid van Omnibuzz is zodanig dat minimaal één keer per vijf jaar de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd dient te worden. In 2018 heeft de laatste actualisatie plaatsgevonden.</p> <p>Risicomanagement is een essentieel onderdeel van de P&C-cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz wordt geconfronteerd af te dekken.</p>

Naam	Westrom		
Vestigingsplaats	Roermond		
Betrokkenen	De Gemeenschappelijke Regeling is aangegaan tussen de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond; ieder voor zover bevoegd.		
Doel	Het doel van Westrom is om participatie te vergroten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. Uitgangspunt is dat de doelgroep zo regulier als mogelijk aan de slag gaat en dat mensen zich vanuit passend werk kunnen ontplooiën en ontwikkelen. Daarnaast is Westrom onderdeel van het Werkgevers-servicepunt met als doel de werkgeversdienstverlening en het invullen van de personeelsvraag van werkgevers. Westrom is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) en Beschut werk met de daaruit voortvloeiende en daarmee verband houdende voorschriften en regelingen, gericht op het realiseren van de doelstellingen van deze wet. Naast de Wsw en Beschut werk besteden de deelnemende gemeenten een deel van de reïntegratiemiddelen uit aan Westrom. Hiertoe nemen de deelnemende gemeenten producten en diensten af die aansluiten bij het beoogde gemeentelijk beleid inzake de Participatiewet.		
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders van de aangesloten gemeenten. Het voorzitterschap is belegd bij de wethouder van Roermond.		
Financieel belang	De gemeentelijke financiële bijdrage voor 2024 wordt geraamd op € 616.619,- voor Roermond. Met de gemeentelijke bijdrage wordt het tekort op exploitatie van de Westrom opgevangen. De afdekking van het exploitatietekort wordt voor de gemeentelijke bijdrage in de huisvestingslasten verdeeld conform verdeelsleutel 'inwoners'. Het resterende deel van de gemeentelijke bijdrage wordt naar rato van de totale loonsom van de Wsw-ers van het voorbije jaar (t-1) verdeeld over de deelnemende gemeenten. Deze bijdrage is opgenomen in programma 6. Sociaal Domein van deze begroting. Naast de gemeentelijke bijdrage ontvangt Westrom het Rijksbudget Wsw voor de loonkosten Wsw, een bedrag van € 10.205.873,- conform de meicirculaire 2023. De Wsw subsidie is het grootste deel van de uitgaven uit het Participatiebudget. Daarnaast worden er vanuit het Participatiebudget reïntegratietrajecten ingekocht bij Westrom.		
Eigen vermogen	1 januari 2024	€	3,1 miljoen
	31 december 2024	€	1,9 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2024	€	5,2 miljoen
	31 december 2024	€	6,5 miljoen
Ontwikkelingen	<p><i>Terugdringen tekort sociale werkvoorziening</i></p> <p>Er is meerjarig een tekort in de begroting van de Westrom. Naar aanleiding van dit tekort heeft Westrom in 2019 een onderzoek uitgevoerd naar een beter (financieel) inzicht in de bedrijfsvoering van Westrom en de mogelijkheden tot verbetering. In september 2019 is het onderzoeksrapport opgeleverd. Er zijn afspraken gemaakt over de in te zetten verbetermaatregelen voor de periode 2020 – 2024.</p> <p>In de begroting 2020 is door Westrom aangegeven dat de gemeentelijke bijdrage(n) binnen 5 jaar gehalveerd zouden kunnen worden. Dit op basis van de doorvoering van de verbetermaatregelen uit het onderzoek van 2019. Voor 2020 was de begrote gemeentelijke bijdrage € 5.702.000 (realisatie was € 4,85 miljoen). Een halvering binnen 5 jaar betekent een maximale gemeentelijke bijdrage in 2025 van € 2.851.000.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op basis van de begroting 2024 van Westrom blijkt dat autonome ontwikkelingen de noodzaak hebben aangebracht om reserves in te zetten om de begroting 2024 sluitend te krijgen. De bovengenoemde aangekondigde halvering van de gemeentelijke bijdrage is niet meer realistisch. De gevolgen van de autonome ontwikkelingen concentreren zich op 3 deelgebieden te weten: • Loonkosten stijgen harder dan verwacht • De energiekosten stijgen i.v.m. het aflopen van het vaste contract • De overige bedrijfskosten stijgen door aangekondigde forse prijsstijgingen <p>In de conceptbegroting is een totale gemeentelijke bijdrage van € 2.905.000, in 2025 begroot. waarvan het aandeel Roermond € 1.332.427 bedraagt. Dit is reeds in de begroting van gemeente Roermond als autonome ontwikkeling verwerkt.</p>		

Naam	Westrom																								
Ontwikkelingen	<p><i>Doorontwikkeling Participatiewet</i></p> <p>Westrom blijft zich richten op het verder verbeteren van de organisatorische en financiële huishouding. In regionaal verband van de 5 gemeenten liep het programma Doorontwikkeling Participatiewet voor het realiseren van extra banen met ondersteuning voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het besluitvormingstraject over deze doorontwikkeling is negatief afgerond. De ontstane situatie is door Westrom goed opgepakt en zij hebben onderzoek ingesteld naar de gevolgen voor de toekomststrategie. Hierdoor is er inmiddels een nieuwe discussie gestart over de toekomstscenario's voor de korte, middellange en lange termijn. Deze lopen naast het onderzoek hierover van de gemeente Roermond.</p>																								
Programma begroting	Programma 6.0 Sociaal Domein																								
Bijdrage aan het programma	<p>Westrom levert een belangrijke bijdrage aan de participatie en arbeidstoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. De doelstelling van Westrom is om arbeidsdeelname en doorstroom naar (passend) werk te vergroten. Uitgangspunt hierbij is om de doelgroep zo regulier als mogelijk aan de slag te krijgen. Dit doen zij door het bieden van begeleiden en verschillende vormen van ondersteuning gericht op participatie, arbeidsontwikkeling en toeleiding naar werk. Daarnaast levert Westrom een bijdrage aan het invullen van personeelsvraag van bedrijven en de werkgeversdienstverlening vanuit het werkgeversservicepunt.</p>																								
Risicobeheer	<p><i>Risicoanalyse Westrom</i></p> <p>Westrom maakt jaarlijks een risicoanalyse. Het totaal van de gekwantificeerde risico's bedraagt in 2024 € 1,4 miljoen en het weerstandsvermogen is vooralsnog voldoende om de geïnventariseerde risico's op te vangen.</p> <p><i>Tekorten WSW</i></p> <p>De WSW is afgesloten waardoor geen nieuwe instroom meer mogelijk is. Echter mensen met een Wsw-dienstverband houden dit dienstverband tot hun pensionering. Westrom is als werkgever verantwoordelijk voor het bieden van werk aan deze doelgroep en voor loonbetaling. Het subsidiebedrag dat het rijk voor de Wsw loonkosten verstrekt is structureel niet toereikend voor de werkelijke loonkosten. De kosten voor begeleiding en overhead zullen in de toekomst naar verwachting afnemen als gevolg van een kleiner wordende doelgroep. In de praktijk is echter te zien dat de daling van het Wsw budget niet gelijk oploopt met de daling van de kosten voor de uitvoering Wsw. De rijkssubsidie voor mensen met een Wsw-indicatie is afgebouwd in de afgelopen jaren van € 24.400 (in 2017) naar € 22.500 (in 2020). Deze afbouw was zo groot dat het niet op te vangen is uit de bedrijfsvoering bij Westrom. Ook zijn de reserves ontoereikend om deze negatieve resultaten op te vangen.</p> <p>De tekorten die hiermee ontstaan, worden door de gemeenten gecompenseerd met een gemeentelijke bijdrage aan het Sw-bedrijf. Ondanks dat de inzet was om de gemeentelijke bijdrage substantieel te verlagen is gebleken dat dit door autonome ontwikkelingen niet meer realistisch was. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage vanaf 2025 bijna verdubbeld t.o.v. hetgeen werd voorzien in 2023.</p> <p>De totale gemeentelijke bijdrage (van de 5 GR gemeenten) aan het tekort ontwikkelt zich als volgt op basis van de begroting 2024:</p> <table border="1" data-bbox="400 1630 1485 1861"> <thead> <tr> <th></th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bijdrage infrastructuur</td> <td>530/K</td> <td>530/K</td> <td>530/K</td> <td>530/K</td> </tr> <tr> <td>Bijdrage subsidieresultaat Wsw</td> <td>900/K</td> <td>2.375/K</td> <td>2.450/K</td> <td>2.750/K</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>1.430/K</td> <td>2.905/K</td> <td>2.980/K</td> <td>3.280/K</td> </tr> </tbody> </table> <p>Voor het opvangen van krimpkosten is een krimpvoorziening ingericht. Gezien de hoogte van de krimpvoorziening ultimo 2021 en de geplande opbouw in boekjaar 2022, heeft het bestuur besloten om de dotatie aan de krimpvoorziening vanaf begroting 2023 stil te leggen.</p>						2024	2025	2026	2027	Bijdrage infrastructuur	530/K	530/K	530/K	530/K	Bijdrage subsidieresultaat Wsw	900/K	2.375/K	2.450/K	2.750/K	Totaal	1.430/K	2.905/K	2.980/K	3.280/K
	2024	2025	2026	2027																					
Bijdrage infrastructuur	530/K	530/K	530/K	530/K																					
Bijdrage subsidieresultaat Wsw	900/K	2.375/K	2.450/K	2.750/K																					
Totaal	1.430/K	2.905/K	2.980/K	3.280/K																					

Naam	Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord	
Vestigingsplaats	Mönchengladbach	
Betrokkenen	<p>Van de Euregio Rijn-Maas-Noord maken 34 gemeenten en instellingen deel uit. In het Nederlandse deel van de Euregio zijn dat, de tot de regio Midden-Limburg behorende gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond en Nederweert en de tot de regio Noord-Limburg behorende gemeenten Beesel Bergen, Gennep, Peel en Maas, Horst aan de Maas, Venlo en Venray en MKB Limburg. Ook de gemeenten Sittard-Geleen en Beekdaelen zijn lid. Aan Duitse zijde gaat het om de steden Düsseldorf, Mönchengladbach en Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, de grensgemeenten Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Wegberg, Nettetal, Selfkant, Schwalmatal en Wassenberg, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Kreis Henisberg, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein Krefeld-Mönchengladbach-Neuss en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg.</p>	
Doel	<p>De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich sinds 1978 in om de Europese integratie tastbaar te maken voor de burgers in dit gebied. De Euregio Rijn-Maas-Noord is een doelcorporatie ten behoeve van het stimuleren, ondersteunen en coördineren van de regionale grensoverschrijdende samenwerking tussen bovenstaande leden. Dit gebeurt in het bijzonder op de volgende gebieden: economische ontwikkeling, opleiding en onderwijs, menselijk potentieel, verkeer en vervoer, technologie en innovatie, ruimtelijke ordening, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud, rampenbestrijding, communicatie, openbare orde en veiligheid. De Euregio beheert tevens de verdeling van de subsidie-middelen via het Interreg-programma.</p>	
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is zowel in het algemeen bestuur als in diverse commissies vertegenwoordigd via leden van het college.	
Financieel belang	De bijdrage per zetel bedraagt € 4.500. De gemeente Roermond heeft vier zetels dus bedraagt de bijdrage voor 2023 € 18.000. De bijdrage voor het GrensInfoPunt bedraagt € 2.970.	
Eigen vermogen	1 januari 2022	€ 377.330
	31 december 2022	€ 377.118
Vreemd vermogen	1 januari 2022	€ 636.468
	31 december 2022	€ 664.934
Ontwikkelingen	De bijdrage per zetel bedraagt per 1-1-2024 € 4.500,-. De gemeente Roermond heeft vier zetels dus bedraagt de bijdrage voor 2024 € 18.000,-. De bijdrage voor het GrensInfoPunt bedraagt in 2023 € 2.787,69 en wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van het aantal inwoners (zal in 2024 ongeveer gelijk zijn).	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning.	
Bijdrage aan het programma	<p>Het lidmaatschap van de Euregio levert een bijdrage aan het stimuleren van de grensoverschrijdende samenwerking op onder meer het gebied van rampenbestrijding, economie, arbeidsmarkt, onderwijs, verkeer en vervoer. De vertegenwoordigers van overheden en Kamers van Koophandel besluiten in de Euregio over gezamenlijke Duits-Nederlandse projecten en stimuleren de uitvoering ervan. Het is belangrijk dat de gemeente Roermond bestuurlijk vertegenwoordigd is in het bestuur van de Euregio. Niet alleen omdat wij grensgemeente en burens zijn maar ook omdat samenwerking niet ophoudt bij de grens. Ook samenwerking buiten de landsgrenzen kan voordelen opleveren voor onze gemeente, onze inwoners en ondernemers.</p>	
Risicobeheer	<p>De samenwerking vraagt om een actieve toenadering tot de andere (grens)gemeenten en daarmee een investering in tijd en in capaciteit. De spreek- en vaktaal (Duits/Nederlands) is soms een barrière.</p>	

Naam	Grenspark Maas-Swalm-Nette						
Vestigingsplaats	Roermond						
Betrokkenen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn het Duitse Zweckverband Naturpark Schwalm-Nette en de Nederlandse gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond en Venlo.						
Doel	Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette is in 2002 opgericht met als doel de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die er leven.						
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.						
Financieel belang	In de begroting is de Roermondse bijdrage voor 2024 van € 4.742 opgenomen.						
Eigen vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€</td> <td>31.849</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€</td> <td>36.692</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€	31.849	31 december 2022	€	36.692
1 januari 2022	€	31.849					
31 december 2022	€	36.692					
Vreemd vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€</td> <td>48.349</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€</td> <td>76.293</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€	48.349	31 december 2022	€	76.293
1 januari 2022	€	48.349					
31 december 2022	€	76.293					
Ontwikkelingen	In de 2020-2021 is vanuit het project people 2 people de mogelijkheden voor een grensoverschrijdend ruiternetwerk onderzocht. Als resultaat heeft het opgestelde uitvoeringsplan de basis gevormd voor de aanvraag van een projectsubsidie vanuit INTERREG VI (2021-2027). Daarnaast is in 2023 een nieuwe INTERREG-aanvraag ingediend voor het project bos- en natuurbrandpreventie.						
Programma begroting	Programma 7.0 Volksgezondheid en milieu.						
Bijdrage aan het programma	<p>Het openbaar lichaam heeft de taak de grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers aan het openbaar lichaam te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • behoud en ontwikkeling van bos, natuur en landschap; • benutten en ontwikkeling van de mogelijkheden van recreatief medegebruik van bos, natuur en landschap; • educatie en voorlichting over bos, natuur en landschap, inclusief de cultuurhistorie. <p>Het openbaar lichaam voert binnen deze taak projecten uit en regelt/beheert daarvoor de financiële middelen (waaronder Europese en nationale subsidies) en de PR. Daarnaast adviseert het openbaar lichaam (deelnemende) overheden en instellingen bij grensoverschrijdende activiteiten en problemen.</p>						
Risicobeheer	<p>Kenmerkend voor de organisatiestructuur van het Grenspark Maas-Swalm-Nette is de beperkte reguliere bijdrage van de deelnemers.</p> <p>Per project worden deelnemers geselecteerd en de kosten per deelnemer middels een verdeelsleutel bepaald. Centraal hierbij staat de cofinanciering vanuit Nationale- en Europese subsidies. Door deze werkwijze is het financiële risico gering.</p>						

Naam	ICT Noord en Midden Limburg (ICT NML)	
Vestigingsplaats	Roermond	
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Venlo, Weert, Nederweert, Roermond, Asten en Someren; ieder voor zover bevoegd.	
Doel	Het door middel van samenwerking efficiënter en effectiever kunnen inrichten en beheren van de steeds complexer wordende ICT.	
Bestuurlijk belang	De gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten vormen het directiebestuur van deze samenwerking en leggen verantwoording af aan de portefeuillehouders ICT van de deelnemende gemeenten.	
Financieel belang	De gemeente Roermond betaalt een jaarlijkse bijdrage aan het samenwerkingsverband ICT NML. Voor het jaar 2024 wordt een bijdrage geraamd van € 2.841.799 Deze bestaat voor € 2.175.293 uit een bijdrage voor centrale lasten en voor € 666.506 uit gemeente specifieke lasten.	
Eigen vermogen	1 januari 2023	€ 424.000 (bron; begroting ICT NML 2024)
	31 december 2023	€ 470.000 (bron; begroting ICT NML 2024)
Vreemd vermogen	1 januari 2023	€ 827.000 (bron; begroting ICT NML 2024)
	31 december 2023	€ 1.173.000 (bron; begroting ICT NML 2024)
Ontwikkelingen	<p>ICT NML is een organisatie in ontwikkeling. Het is een organisatie die zich wil profileren als een gerenommeerde ICT-dienstverlener – voor zowel de lokale overheid als de ketenpartners – die maximaal ontzorgt. ICT helpt haar klanten te excelleren door snel, goed en slim gebruik te maken van technologische mogelijkheden, wat uiteindelijk voor synergie moet zorgen.</p> <p>De eigen juridische entiteit (zwaardere regeling) heeft in 2018 vorm gekregen. Medio 2021 zijn de voorbereidingen getroffen om de gemeente Asten en Someren aan te sluiten op de governance en de infrastructuur van ICT NML. In 2023 heeft positieve besluitvorming plaatsgevonden voor het onderbrengen van ECGeo bij de GR van ICT NML.</p> <p>Voor het jaar 2024 ligt de focus van ICT NML op de volgende 7 speerpunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Afronden werkzaamheden voortvloeiend uit 2023 2. Professionaliseren interne bedrijfsvoering 3. De dienstverlening ICT NML aan de deelnemers 4. Door ontwikkelen van de organisatie en integratie van de ECGeo taken 5. Aanpassen werkomgeving naar hybride werken 2.0 6. Informatiebeveiliging verder professionaliseren 7. Digitale weerbaarheid verhogen <p>Na de positieve besluitvorming om ECGeo taken onder te brengen bij ICT NML worden er in 2024 diverse activiteiten opgestart om de organisatorische zaken en overgang van medewerkers zo spoedig en zorgvuldig als mogelijk te laten verlopen.</p> <p>De afgelopen jaren is hybride werken steeds meer de norm geworden. Dit heeft bij de gemeenten andere inzichten opgeleverd rondom de behoefte van de inrichting van de digitale werkplek. De behoefte voor ondersteuning van deze nieuwe werkplek met bijbehorende middelen vraagt om diverse nieuwe producten en diensten van de gemeenten. In deze begroting zijn voorzieningen hiervoor opgenomen. Ook wordt de huidige managed werkplek op basis van o.a. input deelnemers verder doorontwikkeld.</p> <p>We merken overall om ons heen dat er meer aandacht gevraagd wordt voor informatiebeveiliging. Dat zien we in het dreigingsbeeld 2023 – 2024 zoals dat door de VNG is opgesteld maar ook op Europees niveau met de vaststelling van de NIS 2 richtlijn. Dit moet leiden tot een nieuwe wetgeving in de Europese lidstaten. Deze nieuwe wetgeving gaat nieuwe eisen stellen aan organisaties: meer samenwerken, meer toezicht op de infrastructuur en vooral ook kennis delen. Dat vraagt om extra inzet op het gebied van informatiebeveiliging. In 2023 heeft ICT NML een young professional tijdelijk aan zich weten te binden en gaat dit ook in 2024 continueren. Doel voor 2024 is om ICT NML voor te bereiden op de internationale, wereldwijd erkende norm van certificering op het gebied van informatiebeveiliging; ISO 27001.</p>	

Naam	ICT Noord en Midden Limburg (ICT NML)
Ontwikkelingen	In 2023 is er op basis van een in 2022 gelopen aanbesteding gestart met de implementatie van een Security Information & Event Management (SIEM), Security Operations Center (SOC). De combinatie van die twee afkortingen draagt ertoe bij dat computerdreigingen, zoals hackpogingen of malware, beter worden gemonitord en in kaart worden gebracht. Het helpt de deelnemers om digitaal weerbaarder te worden. Na een referentiebezoek, gedegen pilot en basisimplementatie wordt in 2024 gestart met de verdere implementatie en doorontwikkeling van SIEM-SOC.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning.
Bijdrage aan het programma	Het kwalitatief uitvoering geven aan de ICT-dienstverlening ter ondersteuning van het primaire proces, de veranderende rol van de gemeente en de eisen die de burger aan de dienstverlening stelt.
Risicobeheer	Het op afstand plaatsen van de ICT-dienstverlening blijft vragen om kwantitatieve en kwalitatieve eisen aan deze dienstverlening. ICT NML heeft in haar eigen risicoparagraaf diverse risico's benoemd met bijbehorende beheersmaatregelen waardoor het risico voor de deelnemende gemeenten minimaal is.

Naam	MGR Sociaal domein Limburg – Noord
Vestigingsplaats	Venray
Betrokkenen	Alle 14 Noord- en midden Limburgse gemeenten
Doel	<p>Regionale samenwerking op het gebied van de taken beschermd wonen (BW), maatschappelijke opvang (MO) en bemoeizorg en preventie (B&P)(onderdeel WMO 2015), gebaseerd op de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) die in juni 2020 door de VNG is vastgesteld. De taken die bij het samenwerkingsverband de MGR zijn belegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contractmanagement • Inkoop • Monitoring • Financieel beheer • Coördinatie van de toegang • Regie op het beleidsproces
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.
Financieel belang	<p>De gemeente Roermond neemt deel aan module 2 binnen de MGR. Tot nu toe ontving de centrumgemeente Venlo als centrumgemeente de middelen. Vanaf 2023 ontvangt iedere gemeente in principe een rijksbijdrage beschermd wonen, op basis van een 10-jarig ingroeipad. Dit is nog afhankelijk van landelijke besluitvorming. Uitgangspunt is dat elke gemeente de rijksbijdrage voor BW, MO en B&P en de eigen bijdragen van beschermd wonen aan de MGR afstaat, ten behoeve van de regionale zorgkosten en regionale taken.</p> <p>De verdeling van het saldo (resultaat) wordt bepaald aan de hand van een verdeelsleutel gebaseerd op een combinatie van inwoneraantal en lokale lasten en zal wel in de lokale begroting worden opgenomen evenals de lokale zorg- en toegangskosten en de investeringen in de lokale sociale basis</p>
Eigen vermogen	Omdat er geen reserves, voorzieningen, langlopende leningen en vaste activa zijn, is er geen meerjarige balans opgenomen. De balans van de MGR bestaat slechts uit vlottende activa en vlottende passiva.
Vreemd vermogen	Omdat er geen reserves, voorzieningen, langlopende leningen en vaste activa zijn, is er geen meerjarige balans opgenomen. De balans van de MGR bestaat slechts uit vlottende activa en vlottende passiva.
Ontwikkelingen	<p>De begroting is gebaseerd op een stabiele organisatie waarbij structurele kosten gedekt worden uit de (structurele) bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten. In de meerjarenbegroting wordt niet geanticipeerd op ontwikkelingen waarvan de besluitvorming nog niet is afgerond.</p> <p>Daarbij wordt ernaar gestreefd dat een deel van het budget van de MGR flexibel inzetbaar is zodat kan worden ingespeeld op vragen aan de MGR.</p>
Programma begroting	Programma 6.0 Sociaal Domein
Bijdrage aan het programma	Waarborging van continuïteit van voorzieningen voor BW, MO en B&P voor inwoners met complexe problematiek en waarborging van de regionale aanpak van de doelgroep als bedoeld in de regiovisie.

Naam	MGR Sociaal domein Limburg – Noord
Risicobeheer	<p>Risicomanagement is een onderdeel van de P&C cyclus van de MGR en opgenomen in de meerjarenbegroting.</p> <p>De MGR mag vooralsnog geen enkele reserve hebben om risico's af te dekken. De begroting bevat wel een post onvoorzien om financiële tegenvallers te compenseren (€ 50.000). Het algemeen bestuur beslist over de benutting van deze post.</p> <p>De begroting is taakstellend, dreigen er overschrijdingen dan wordt in eerste instantie gezocht naar een oplossing binnen de begroting. Het rekeningssaldo van de MGR wordt afgerekend met de deelnemende gemeenten. Wanneer er sprake is van een overschot, dan wordt dat terugbetaald aan de gemeenten. Bij een tekort moeten de deelnemende gemeenten dit bijpassen.</p> <p>Zoals hiervoor aangegeven wordt het rekeningssaldo van de MGR verrekenend met de deelnemende gemeenten. De MGR zelf heeft geen weerstandsvermogen. Ervan uitgaande dat de risico's met een factor 2,0 op een eventueel weerstandsvermogen zouden moeten drukken, dan kan het benodigd weerstandsvermogen € 460.000 bedragen.</p> <p>Gemeenten wordt geadviseerd om te bezien hoe zij dit verwerken in hun eigen weerstandsvermogen. Dit zou kunnen naar rato van het inwoneraantal. Voor de gemeente Roermond is dit een onderdeel van de risicoanalyse.</p>

Vennootschappen en coöperaties

Naam	BNG (N.V. Bank Nederlandse (Gemeenten))						
Vestigingsplaats	Den Haag (statutair)						
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).						
Doel	<p>BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De drijfveer van de BNG Bank is maximale maatschappelijk impact en niet het behalen van zoveel mogelijk winst.</p> <p>De missie van BNG Bank is vertaald in de volgende strategische doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het bieden van financieringen van alle looptijden tegen zo laag mogelijke prijzen; • het ter beschikking stellen van financieringsoplossingen, betalingsverkeer en expertise waarmee klanten hun maatschappelijke doelstellingen behalen; • het bouwen van langdurige relaties met stakeholders • het altijd aanbieden van hun dienstverleningen ongeacht de situatie op de financiële markt. 						
Bestuurlijk belang	De wethouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Roermond in de algemene vergadering vanaandeelhouders en is als zodanig stemgerechtigd. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen.						
Financieel belang	De BNG Bank is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Roermond bezit 34.749 aandelen van € 2,50 nominaal per stuk. In deze begroting is het geraamde dividend van € 86.872,50 opgenomen, zijnde € 2,50 per aandeel van € 2,50.						
Eigen vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€</td> <td>5.062 miljoen</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€</td> <td>4.615 miljoen</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€	5.062 miljoen	31 december 2022	€	4.615 miljoen
1 januari 2022	€	5.062 miljoen					
31 december 2022	€	4.615 miljoen					
Vreemd vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€</td> <td>143.995 miljoen</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€</td> <td>107.459 miljoen</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€	143.995 miljoen	31 december 2022	€	107.459 miljoen
1 januari 2022	€	143.995 miljoen					
31 december 2022	€	107.459 miljoen					
Ontwikkelingen	<p>In 2022 stond de verdere voortzetting van de strategie onder de noemer 'Ons Kompas naar Impact' centraal. De commerciële organisatie werd opnieuw ingericht en ontwikkelingen in de IT-organisatie van BNG Bank dragen bij aan de implementatie van de strategie. De doorontwikkeling van het kredietproces en het IT-landschap vormen belangrijke fundamenten onder deze transitie. Andere terugkerende onderwerpen waren de ontwikkelingen bij een outsourcingpartner van de bank en de ontwikkelingen in het kader van regelgeving, in zowel nationaal als internationaal verband. Eind 2022 publiceerde de bank haar klimaatplan, 'Going Green'. Daarmee zet BNG Bank een belangrijke stap om invulling te geven aan de ambities van de bank op dit gebied.</p>						
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning						
Bijdrage aan het programma	De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.						
Risicobeheer	De bank heeft de hoogste externe kredietratings (Moody's: Aaa, FitchRatings: AAA, S&P Global: AAA). Dankzij deze hoge kredietwaardigheid heeft de bank een sterke inkooppositie op de internationale geld- en kapitaalmarkt. De Common Equity Tier 1-ratio en Tier 1-ratio bedragen per einde 2022 35% (2021 32%) respectievelijk 37% (2021 38%).						

Naam	WML (N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg)	
Vestigingsplaats	Maastricht	
Betrokkenen	N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is een niet beursgenoteerde N.V. De aandeelhouders zijn de provincie Limburg alsmede alle Limburgse gemeenten.	
Doel	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids-)instellingen in Limburg. Drinkwater van goede kwaliteit, in voldoende hoeveelheid en onder voldoende druk. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt de bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.	
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen, die 5 leden telt.	
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 4,2% van de aandelen in WML (21 van de 500 geplaatste en volgestorte aandelen à € 4.538 nominaal). Voor WML is in het overzicht algemene dekkingsmiddelen geen bedrag als ontvangen dividend begroot, omdat WML conform haar statuten het resultaat jaarlijks toevoegt aan haar algemene reserve. Het resultaat 2022 na belasting bedroeg € 6,3 miljoen. Het verwachte resultaat 2024 zal naar verwachting € 13,0 miljoen bedragen.	
Eigen vermogen	1 januari 2024 31 december 2024	€ 217,2 miljoen (prognose) € 230,1 miljoen (prognose)
Vreemd vermogen	1 januari 2024 31 december 2024	€ 383,4 miljoen (prognose) € 384,0 miljoen (prognose)
Ontwikkelingen	Het streven van WML is en blijft om voor de komende planjaren én daarna een acceptabele en consistente tariefstructuur te bewerkstelligen, gebaseerd op een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten. De vervanging van het waterleidingnet, de verdroging van Nederland, de klimaattransitie en de vervuiling van het oppervlaktewater vereisen de komende jaren forse investeringen om een betrouwbare en veilige drinkwatervoorziening te waarborgen. Na de herijking van haar financieel beleid in 2021 is de focus verschoven van solvabiliteit naar een leverage ratio. Doel is een leverage ratio van maximaal 7,0 in 2025 met voldoende ruimte voor de noodzakelijke investeringen (2024 € 45,6 mln.). WML verwacht in de komende jaren te kunnen volstaan met een jaarlijkse inflatiecorrectie op het tarief.	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Bijdrage aan het programma	De drinkwatervoorziening in Limburg moet ook in de toekomst betrouwbaar, gezond en van een hoge kwaliteit blijven. Bescherming bij de bron is daarvoor noodzakelijk.	
Risicobeheer	WML kent een aantal financiële risico's die voortvloeien uit haar normale bedrijfsuitoefening. Het beleid van WML is erop gericht de negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden uit de financiële risico's te mitigeren. Risicomanagement is onderdeel van de reguliere P&C-cyclus. Tweemaal per jaar wordt gerapporteerd over risico's en het bestaan en de werking van beheersmaatregelen. WML streeft naar een solvabiliteit van 30%. Door de wijziging in het financiële beleid is de solvabiliteit incidenteel gedaald en inmiddels eind 2022 gestegen tot 34,4%. Eind 2024 wordt een solvabiliteit van 37,5% geprognoseerd. In de toekomst wordt door WML meer gestuurd op de leverage ratio dan op de solvabiliteit. Eind 2022 bedroeg deze ratio 7,6. Gestreefd wordt naar een leverage ratio van onder de 7,0 in 2025.	

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.	
Vestigingsplaats	Roermond	
Betrokkenen	Aandeelhoudende gemeenten: Echt-Susteren (725 aandelen), Leudal (799 aandelen), Maasgouw (533 aandelen), Roerdalen (463 aandelen), Roermond (1.180 aandelen).	
Doel	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML) draagt bij aan de economische ontwikkeling van Midden-Limburg en streeft daarbij naar een verbetering van de leefbaarheid. De toegevoegde waarde van OML zit in het creëren van een goed huisvestingsklimaat voor bedrijven en hun omgeving: een aantrekkelijke regio voor bestaande én nieuwe bedrijven en dat bedrijven die zich in onze regio willen vestigen de juiste huisvesting op de juiste plek vinden.	
Bestuurlijk belang	OML is een besloten vennootschap. De gemeente is op basis van het aandelenbezit vertegenwoordigd via de algemene vergadering van aandeelhouders. De raad van Commissarissen bestaat uit een drietal door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemde leden.	
Financieel belang	Het aandeel van de gemeente Roermond in het geplaatste en gestorte kapitaal bedraagt 31,9%, dit is nominaal € 531.000 (1.180 aandelen van € 450). De intrinsieke waarde per aandeel was op 31-12-2021 €5.694.	
Eigen vermogen	1 januari 2021	€ 19,3 miljoen
	31 december 2021	€ 21,0 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2021	€ 13,6 miljoen
	31 december 2021	€ 4,3 miljoen
Ontwikkelingen	In 2022 is het ondernemingsplan van OML voor de periode tot en met 2026 vastgesteld met daarin de vier kerntaken: locatie en gebiedsontwikkeling, acquisitie en sales, ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en advisering bij ruimtelijke economische vraagstukken.	
Programma begroting	Programma 3.0 Economie	
Bijdrage aan het programma	Voor de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen vervult OML de één-loketfunctie en voert zij economische opdrachten uit in opdracht van de gemeente Roermond. De vestiging van nieuwe bedrijven creëert meer werkgelegenheid in de regio.	
Risicobeheer	De exploitatie van OML wordt sterk beïnvloed door de ontwikkelingen in de commerciële vastgoedsector. Door de sterk aantrekkende verkoopcijfers is de totale borgtocht van de aandeelhoudende gemeenten aan de Rabobank naar € 2 miljoen. Daarmee staat Roermond nog garant voor € 637.838.	

Naam	Enexis Holding N.V.	
Vestigingsplaats	Den Bosch	
Betrokkenen	Enexis Holding N.V. is een niet beursgenoteerde N.V. De aandeelhouders zijn 5 provincies (waaronder Limburg) en 88 Nederlandse gemeenten (waaronder gemeente Roermond).	
Doel	<p>Enexis beheert (via haar dochtervennootschap Enexis Netbeheer B.V.) het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,8 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met onder andere toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.</p> <p>De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren.</p> <p>Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • betrouwbare energievoorziening; • excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. <p>De gemeente tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en onze samenleving.</p>	
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen.	
Financieel belang	<p>De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in Enexis Holding N.V. Voor het totaal van de ondernemingen die aan Enexis gelieerd zijn, is in het overzicht algemene dekkingsmiddelen in 2024 incidenteel een bedrag van € 62.100 begroot als ontvangen dividend. Vanaf 2025 zal dit toenemen naar structureel € 108.000. De daling van de dividendopbrengsten wordt veroorzaakt door een toename van de kosten als gevolg van de energietransitie.</p> <p>Het resultaat 2022 na belasting bedroeg € 1.300 miljoen a.g.v. de verkoop van Fudura B.V. (de pay-out ratio bedraagt 50% en de streefwaarde voor het jaarlijks dividend bedraagt € 100 miljoen). Het nieuwe methodebesluit is sinds 2022 van toepassing, waarop Enexis haar lange termijn financiële planning op baseert. Mede hierdoor en de hoog noodzakelijke investeringen in de energietransitie en de verhoging van de Tennet-tarieven zal de winst de komende jaren naar verwachting lager zijn. Het dividend bedraagt in 2024 naar verwachting tot € 50 miljoen.</p>	
Eigen vermogen	1 januari 2024	€ 5.348 miljoen (prognose)
	31 december 2024	€ 5.450 miljoen (prognose)
Vreemd vermogen	1 januari 2024	€ 4.900 miljoen (prognose)
	31 december 2024	€ 5.100 miljoen (prognose)
Ontwikkelingen	<p>De Nederlandse klimaatdoelstellingen zijn uitdagend. Tevens hebben ze een impact op de beleidsdoelen die Enexis heeft geformuleerd: excellent netbeheer en versnellen energietransitie. Met Enpuls (organisatie binnen Enexis ingericht op conceptontwikkeling voor het versnellen van de energietransitie) wordt onder meer samengewerkt op het gebied van sociale innovatie en sociale inclusie in de energietransitie.</p> <p>De energietransitie stelt hoge eisen aan Enexis. Enexis stuurt op resultaat om op een veilige, betrouwbare en voorspelbare wijze aan de toenemende wensen van hun klanten te kunnen voldoen. Vanuit Enexis wordt alles op alles gezet om de energietransitie maximaal te faciliteren. Al wordt het steeds duidelijker dat de wereld sneller verandert dan ons elektriciteitsnet aankan. Het uitbreiden van de capaciteit in onze elektriciteitsnetten heeft topprioriteit. Klanten hebben steeds meer behoefte aan elektriciteit en willen duurzaam opgewekte energie terug leveren. Het aantal aanvragen voor nieuwe aansluitingen groeit sneller dan Enexis op tijd kan realiseren. Enexis verwacht dat de lange wachttijden de komende tijd structureel wordt. Daarbij blijft de schaarste van technisch personeel een knelpunt om het werk gerealiseerd te krijgen. Dit heeft bij Enexis de volle aandacht.</p>	

Naam	Enexis Holding N.V.
Ontwikkelingen	<p>Door een verschuiving van centrale energieproductie naar lokale duurzame energieopwekking (a.g.v. de uitvoering van de regionale energietransitie) groeit naar verwachting de netcapaciteit in 2 jaar net zo veel als in de afgelopen 30 jaar. Bouwen aan een duurzaam energiesysteem voor de toekomst kost tijd. Daarom vraagt Enexis begrip van de politiek, van bestuurders en ook van klanten. Enexis zal het overleg met onder andere provincies en gemeenten voortzetten over de regierol die hard nodig is om focus aan te brengen en samen de klimaatdoelen te behalen.</p> <p>Vertegenwoordigers van Enexis nemen deel aan de ontwikkeling en uitvoering van Regionale Energiestrategieën (RES-en).</p>
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.
Risicobeheer	<p>Enexis is financieel gezond. Enexis streeft naar een minimaal A creditrating profiel (A/A2 met stable outlook). Mocht de rating in de toekomst hieronder komen, dan heeft Enexis het recht om de converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 500 miljoen om te zetten in aandelenkapitaal, wat een positief effect zal hebben op deze rating. Indien de converteerbare hybride aandeelhouderslening in de toekomst wordt omgezet in aandelenkapitaal, dan kunnen de jaarlijkse dividendinkomsten voor onze gemeente dalen.</p> <p>Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.</p> <p>Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist. Enexis heeft eind 2022 een solvabiliteit van 52,6%. Door het aantrekken van de additionele financieringen en de uitvoering van de noodzakelijke investeringen zal dit percentage naar verwachting afnemen, doch ruim boven het wettelijk minimum blijven.</p>

Naam	CSV Amsterdam B.V.	
Vestigingsplaats	Den Bosch	
Betrokkenen	De aandeelhouders zijn 5 provincies (waaronder Limburg) en 88 Nederlandse gemeenten (waaronder gemeente Roermond).	
Doel	<p>Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:</p> <ul style="list-style-type: none"> • namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON); • namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ('Waterland'); • het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort. 	
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.	
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in CSV Amsterdam B.V. Over 2024 wordt een resultaat na belastingen verwacht van +/- € 60.000.	
Eigen vermogen	1 januari 2024	€ 150.000 (prognose)
	31 december 2024	€ 0
Vreemd vermogen	1 januari 2024	€ 150.000 (prognose)
	31 december 2024	€ 0
Ontwikkelingen	<p>De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. In 2020 is een schikking tussen de desbetreffende partijen getroffen over de afwikkeling. In deze schikking is tevens geregeld dat de vennootschap de bezwaarprocedure van Attero met betrekking tot de naheffingsaanslag afvalstoffenheffing voorlopig tegen de Belastingdienst zal voortzetten. Afhankelijk van de kans van slagen van een gerechtelijke procedure zal de procedure al dan niet worden voortgezet. Na (eventuele voortijdige) beëindiging van deze procedure zal het bestuur een voorstel besluit aan de aandeelhouders voor vereffening en definitieve ontbinding van de vennootschap kunnen voorleggen. Het doel is dat de vennootschap in 2024 (of zo veel eerder als mogelijk) wordt ontbonden en het resterende kapitaal wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p>	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Bijdrage aan het programma	N.v.t. (het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent)	
Risicobeheer	Het financiële risico is beperkt tot het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap en de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal bedrag € 20.000), artikel 2:81 BW.	

Naam	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	
Vestigingsplaats	Den Bosch	
Betrokkenen	De aandeelhouders zijn 5 provincies (waaronder Limburg) en 88 Nederlandse gemeenten (waaronder gemeente Roermond).	
Doel	<p>Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Produktiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie van deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).</p> <p>In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen.</p> <p>In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. RWE heeft met betrekking tot de verkoop van het 50% belang EPZ geen claim ingediend. PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoed.</p>	
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.	
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,09% van de aandelen in Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. Over 2024 wordt een resultaat na belastingen verwacht van +/- € 35.000.	
Eigen vermogen	1 januari 2024	€ 1,4 miljoen (prognose)
	31 december 2024	€ 0 miljoen (prognose)
Vreemd vermogen	1 januari 2024	€ 0 miljoen (prognose)
	31 december 2024	€ 0 miljoen (prognose)
Ontwikkelingen	<p>Binnen PBE is nog een bedrag van € 1,4 mln. Aan vermogen achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen.</p> <p>Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur is in overleg met de contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2023 (of zo veel eerder als mogelijk) wordt ontbonden en het resterende kapitaal wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p>	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Bijdrage aan het programma	N.v.t. Het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent.	
Risicobeheer	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt zich tot de hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap en het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal bedrag € 1,4 mln.), artikel 2:81 BW.	

Naam	Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht-Aachen Airport.
Betrokkenen	De gemeenten in de provincie Limburg.
Doel	Bodemzorg Limburg streeft ernaar om de gesloten stortplaatsen een nuttige en verantwoorde bestemming te geven.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is aandeelhouder van Bodemzorg Limburg. De wethouder van ruimte, infrastructuur, milieu en natuur neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 1.260 aandelen à € 0,45 nominaal. Dit is circa 2,2% van het geplaatste aandelenkapitaal.
Eigen vermogen	1 januari 2024 € 6,5 miljoen 31 december 2024 € 7,5 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2024 € 34,1 miljoen 31 december 2024 € 34,7 miljoen
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg initieert gesprekken met gemeenten, waaronder Roermond, voor de overname van gesloten stortplaatsen. Daarnaast is Bodemzorg Limburg B.V. gestart zonneparken te exploiteren op enkele gesloten stortplaatsen.
Programma begroting	Programma 7.0 Volksgezondheid en milieu
Bijdrage aan het programma	Bodemzorg Limburg is namens de Limburgse gemeenten verantwoordelijk voor het duurzaam beheer van een aantal voormalige regionale stortplaatsen. Deze stortplaatsen moeten eeuwigdurend beheerd en gecontroleerd worden zodat er geen nadelige effecten voor mens en milieu ontstaan. Beheer wordt in samenspraak gedaan met gemeenten en voor zover mogelijk met lokale partijen/initiatieven.
Risicobeheer	<p>Gesloten stortplaatsen vormen een potentieel risico voor bodemverontreiniging. Naast een milieuhygiënisch risico leidt een nieuwe bodemverontreiniging ook tot een financieel risico. Dit risico wordt beheerd door milieuhygiënische maatregelen te nemen zoals boven- en onder-afdichtingen bij de meest milieugevaarlijke stortplaatsen. Daarnaast vindt monitoring van het grondwater en beheer plaats. Mochten zich substantiële financiële kostenposten voordoen, zoals het tegengaan van een onverwachte verspreiding van verontreiniging, reparatie van de bovenafdichting of herstel van niet functionerende voorzieningen, dan is hiervoor in de totale nazorgvoorziening van Bodemzorg Limburg een risicobedrag gereserveerd. Het vermogen van Bodemzorg Limburg om de stortplaatsen te beheren, is in het verleden opgebouwd door de inzameling van afval in opdracht van alle Limburgse gemeenten. Alle directe en indirecte kosten moeten in principe betaald worden uit het rendement van het opgebouwde vermogen, aangevuld met eventuele inkomsten van de stortlocaties (pacht/huur/ energiewinning). Het vermogen is voor een deel belegd in aandelen conform de Wet FIDo (Financiële investeringen door decentrale overheden). Het risico bestaat dat de jaarlijkse opbrengsten lager zijn dan de jaarlijkse lasten. Ongeveer 10 jaar geleden is besloten dat elke gemeente, voor een periode van 10 jaar, een jaarlijkse extra bijdrage van 25 eurocent per inwoner stort. Deze bijdrage is thans ten einde.</p> <p>De financiële controle wordt door de accountant uitgevoerd en de uitkomsten worden gerapporteerd aan de raad van commissarissen.</p> <p>Vervolgens wordt jaarlijks een rapport opgesteld en voorgelegd aan de aandeelhouderscommissie, waarna ook de afzonderlijke gemeenten op de financiële ontwikkelingen toezien. In -2024 zullen nog ongeveer 8 voormalige stortplaatsen door gemeenten worden overgedragen aan Bodemzorg Limburg. Mogelijk zullen de stortplaatsen Spik te Asenray ook door de gemeente Roermond worden overgedragen. Daarnaast exploiteert Bodemzorg Limburg zonneparken op enkele gesloten stortplaatsen. Deze hebben naar verwachting een zeer positief effect op de winst over 2024.</p>

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)	
Vestigingsplaats	Maastricht	
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten m.u.v. Mook en Middelaar.	
Doel	Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is de vereniging van Limburgse gemeenten die ervoor zorgt dat ingezameld huishoudelijk afval efficiënt en zo verantwoord mogelijk voor het milieu verwerkt wordt. Dat doet zij bijvoorbeeld via contractaanbesteding voor grote afvalstromen, zoals PMD, GFT en restafval. ASL heeft daarbij grote ambities met als kern: circulair, samen en grensverleggend. ASL vormt de overkoepelende schakel in de Limburgse keten van afval tot grondstof.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de vereniging vertegenwoordigd door een lid van het college. Het algemeen bestuur van ASL bestaat uit zeven leden. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit drie leden.	
Financieel belang	In programma 7 van deze begroting is de financiële bijdrage van de gemeente Roermond opgenomen. De contributie bedraagt € 0,35 per inwoner. Voor Roermond betekent dit voor 2023 een contributiebedrag van € 20.714,40. Begroting 2024 van ASL is er nog niet, maar er kan uitgegaan worden van een gelijkblijvende contributie voor 2024. De gemeente Maastricht treedt op als centrumgemeente.	
Eigen vermogen	1 januari 2022	€ 112.811,-
	31 december 2022	€ 199.760,-
Vreemd vermogen	1 januari 2022	€ 0,-
	31 december 2022	€ 0,-
Ontwikkelingen	Gemeenten ondersteunen op de weg naar een circulaire economie, waarbij het niveau van afvalscheiding wordt verhoogd en de hoeveelheid restafval wordt teruggedrongen. Intussen is een Rijksbreed programma 'Nederland circulair in 2050' opgesteld. In 2023 is een regiobrede aanbesteding voor de verwerking van afval in de markt gezet, die momenteel in de afrondende fase is. In deze gezamenlijke aanbesteding wordt rekening gehouden met de ambities die door de gemeenten in gezamenlijkheid zijn opgesteld.	
Programma begroting	Programma 7.0 Volksgezondheid en milieu	
Bijdrage aan het programma	Door het beperken van de hoeveelheid (rest)afval en zo veel mogelijk afval gescheiden aan te bieden. Het gescheiden afval kan veelal als secundaire grondstof verwerkt worden. Daarnaast wordt de circulaire gedachte ook meegenomen in aanbestedingen.	
Risicobeheer	Bij ASL kan sprake zijn van contractuele risico's. Specifiek in verband met contracten voor PMD met Veolia, die liepen tot 2021, dienen de gemeenten rekening te houden met een uitspraak in hoger beroep, mogelijk in het voordeel van Veolia en daaruit voortvloeiende verplichtingen. Extra kosten kunnen bij ASL optreden als juridische kwesties gaan spelen en externe advisering nodig is. Hierover worden met gemeenten afspraken gemaakt. Dit is ook van toepassing op het hoger beroep tegen Veolia.	

Naam	Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging						
Vestigingsplaats	Echt-Susteren						
Betrokkenen	Entiteiten die zich kwalificeren als aanbestedende dienst, aankoopcentrale of speciale-sectorbedrijf conform de Aanbestedingswet AW 2012, laatst gewijzigd 2016.						
Doel	Het verkrijgen van gunstige prijzen en leveringsvoorwaarden en het verlenen van (advies)diensten aan haar leden, alsmede het voor eigen rekening en risico aangaan van raamovereenkomsten ten behoeve van al haar deelnemers, en al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.						
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de coöperatie en het Dagelijks Bestuur (DB) vertegenwoordigd door een lid van het college.						
Financieel belang	Roermond is in 2017 toegetreden als lid tot Ink op-centrum Zuid De jaarlijkse contributie bedraagt € 7.500.						
Eigen vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€</td> <td>249.877</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€</td> <td>381.575</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€	249.877	31 december 2022	€	381.575
1 januari 2022	€	249.877					
31 december 2022	€	381.575					
Vreemd vermogen	<table border="0"> <tr> <td>1 januari 2022</td> <td>€</td> <td>33.146</td> </tr> <tr> <td>31 december 2022</td> <td>€</td> <td>138.459</td> </tr> </table>	1 januari 2022	€	33.146	31 december 2022	€	138.459
1 januari 2022	€	33.146					
31 december 2022	€	138.459					
Ontwikkelingen	<p>Effectief en efficiënt inkopen is voor elke organisatie van belang. Publieke instellingen hebben zich daarbij ook nog te houden aan specifieke wet- en regelgeving. . In haar visie "Inkoopsamenwerking 2.0", geeft het ICZ aan dat de Inkoopsamenwerking gaat over het slimmer samen inkopen met als doel de juiste inkoopwerkzaamheden te (laten) verrichten, op de juiste manier met de meest efficiënte middelen. Zij wil ruimte creëren voor de commerciële kant van het inkopen, optimaal gebruikmakend van de mogelijkheden die wet- en regelgeving daarvoor biedt. Ook wil de 'inkoopsamenwerking 2.0' hét kennis- en expertisecentrum voor de deelnemers worden door inkoopkennis te ontsluiten en beschikbaar te stellen.</p>						
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning						
Bijdrage aan het programma	Ontwikkeling en ondersteuning aan de bedrijfsvoering van Roermond door onder andere inkooptrainingen, kennisnetwerk, inkoopbegeleiding en uitvoering van het klachtenmeldpunt (in het kader van de wet- en regelgeving).						
Risicobeheer	Het risico is beperkt tot de jaarlijkse contributie aan de coöperatie.						

Naam	Coöperatieve vereniging Dimpact	
Vestigingsplaats	Enschede	
Betrokkenen	Alle deelnemende gemeenten die lid zijn van de coöperatieve vereniging.	
Doel	Dimpact is een coöperatieve vereniging van, voor en door gemeenten. De focus en ambities van de vereniging liggen op het gebied van samen oplossingen initiëren én realiseren voor de publieke dienstverlening van morgen. We doen dit inmiddels met 40 andere gemeentes die samen ongeveer 3 miljoen inwoners vertegenwoordigen. Als Roermond nemen we diverse (software)oplossingen (Zoals een zaakstelsel, website/digitaal loket, burgerzakenmodules) en dienstverlening (zoals hosting, beheer en ondersteuning vanuit het regiebureau) af via de vereniging en participeren we als lid zelf in deze vereniging ten behoeve van continue doorontwikkeling en verbetering. In een wereld waarin technologische, juridische en maatschappelijke innovaties elkaar steeds sneller opvolgen, staan gemeenten voor een grote opgave. De digitale innovatie van dienstverlening aan inwoners en bedrijven moet versneld worden, en dat kunnen ze niet alleen. Gelukkig hoeft dat ook niet. 40 gemeenten werken samen, co-creëren en leren van elkaar binnen de onafhankelijke coöperatie Dimpact. Zo kunnen onze leden hun dienstverleningsambities waarmaken, altijd met de behoeften van hun inwoners en lokale bedrijven als basis. De gezamenlijke missie: Ervoor zorgen dat in alle Nederlandse gemeenten de publieke dienstverlening optimaal voor elkaar is.	
Bestuurlijk belang	Dimpact is georganiseerd als Coöperatieve vereniging en bestaat voor en door haar (ruim 35) leden. De governance structuur borgt ambassadeurschap, inspraak en invloed van alle deelnemende gemeenten in de vereniging. In de governance structuur vormt de Algemene Leden Vergadering (ALV) het hoogste orgaan van de coöperatieve vereniging. Deze bestaat uit de portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.	
Financieel belang	Uitvoering van de tariefmethodiek per 1 januari 2024 waarmee de verenigingskosten afzonderlijk worden gefactureerd op basis van de werkelijke verenigingskosten verdeeld naar rato van de werkelijke inkoopkosten + directe toerekenbare kosten: naar verwachting bedraagt de totale bijdrage aan Dimpact over 2024 € 511.945.	
Eigen vermogen	1 januari 2022	€ 2.335.079
	31 december 2022	€ 2.747.313
Vreemd vermogen	Geen	
Ontwikkelingen	Coöperatieve vereniging Dimpact beperkt zich niet langer tot het coördineren van de aanschaf en het implementeren van een gezamenlijk zaakstelsel, maar gaat ook een rol spelen op andere gemeentelijke ICT-domeinen. Deze verbreding vormt onderdeel van de nieuwe strategische koers van het samenwerkingsverband.	
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Bijdrage aan het programma	Dimpact ondersteunt gemeenten om de dienstverlening naar burgers en bedrijven te verbeteren. De informatiesystemen die worden afgenomen via het samenwerkingsverband, faciliteren de gemeenten en haar klanten in het doen van zaken met elkaar. Voorbeelden zijn het digitaal loket, producten- en dienstencatalogus, voortgangsinformatie van lopende zaken en een klantcontact systeem.	
Risicobeheer	Middels de ALV kan de gemeente Roermond invloed uitoefenen op de strategie van het samenwerkingsverband. Het financieel risico wordt gedragen door alle participerende gemeenten.	

Naam	Groen & Doen Roermond B.V.	
Vestigingsplaats	Roermond	
Betrokkenen	De gemeente Roermond is als enige aandeelhouder en opdrachtgever verantwoordelijk voor de overheid BV Groenonderhoud en reiniging in combinatie met arbeidsmarkt doelgroepen	
Doel	<p>Uitgangspunt is om de combinatie te maken tussen groenonderhoud en reiniging met als tweeledig doel het realiseren van de contractafspraken met de opdrachtgever en het bieden van werkgelegenheid aan de doelgroep van de Participatiewet.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het verrichten van activiteiten ten behoeve van het (doen) aanleggen, beheren en onderhouden van de openbare ruimte, in de gemeente Roermond, met name gericht op het groenonderhoud, reiniging en facilitaire dienstverlening; 2. Het bieden van passende werkzaamheden aan in de Wet sociale werkvoorziening en Participatiewet bedoelde personen; 3. Het ontwikkelen, stimuleren en ondersteunen van mensen om een verbeterde positie op de arbeidsmarkt te (kunnen) verkrijgen. 	
Bestuurlijk belang	De vennootschap wordt bestuurd door een of meerdere bestuurders. Het aantal bestuurders alsmede hun bevoegdheid (dat wil zeggen zijn zij slechts gezamenlijk vertegenwoordigingsbevoegd dan wel individueel) wordt bepaald door de algemene vergadering van aandeelhouder(s) (AVA), zijnde in casu de gemeente. De AVA is bevoegd de bestuurders te benoemen, schorsen en te ontslaan.	
Financieel belang	<p>Groen en Doen Roermond BV (businesscase juli 2020) liet vanaf 2022 een integraal en positief financieel beeld zien, mits voldoende maatregelen wrden genomen voor de genoemde risico's. We gaan voor kwalitatief onderhoud met hoge sociale opbrengst tegen acceptabele kosten. De afdekking van de exploitatiekosten geschiedt vanuit de budgetten van BOR voor groenonderhoud en reiniging en is opgenomen in programma 7, Volksgezondheid en milieu. Gedurende het eerste jaar bleek dat de uitgaven groter waren dan de inkomsten waardoor een uitdaging is ontstaan in de cashflow. De verwachting is dat dit ook nog in 2024 zal spelen.</p> <p>Daarnaast worden vanuit het BUIG-budget op individuele basis loonkostensubsidies verstrekt aan Westrom en de overheid BV Groen, die op basis van reële loonwaarde gedetacheerd worden dan wel werkzaam zijn bij de overheid BV Groen.</p> <p>Agio reserve: De vennootschap heeft werkkapitaal nodig om haar activiteiten op te kunnen starten en investeringen te kunnen doen. Voor de financiering van dit startkapitaal is een agioreserve in gestort van € 500.000. De gemeente Roermond heeft dit bedrag als krediet beschikbaar gesteld. Terugbetaling van deze storting aan de gemeente kan gebeuren via de AVA mits de vennootschap aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen.</p>	
Eigen vermogen	1 januari 2022	€ 500.000,-
	31 december 2022	€ 283.679,-
Vreemd vermogen	1 januari 2022	€ 1,4 mln.
	31 december 2022	€ 1,4 mln.
Ontwikkelingen	<p>Vanaf 1 januari 2022 is de gemeente Roermond het onderhoud van groen en reiniging zelf gaan organiseren. Uitgangspunt is om de combinatie te maken tussen groenonderhoud en reiniging met als tweeledig doel het realiseren van de contractafspraken met de opdrachtgever en het bieden van werkgelegenheid aan de doelgroep van de Participatiewet. In eerste instantie vooral medewerkers met een SW-indicatie. In en de overheid BV Groen en Doen Roermond wordt de volledige uitvoering van de 5 percelen, inclusief alle huidige ± 110 medewerkers, onder aansturing van een de vennootschap gebracht, waarvan de gemeente Roermond enig aandeelhouder is.</p> <p>Men heeft een ontwikkeltrajecten opgestart om personen net een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt zo veel als mogelijk te ontwikkelen richting vakbekwaamheid. Dit doen ze aan de hand van een 2-jarig opleidingsplan. De instroom van mensen uit deze doelgroep zal nog verder uitgebouwd moeten worden. Dit eerste jaar heeft men een verlies geleden van €235.000,- de belangrijkste oorzaken zijn; hoge kosten inhuur i.v.m. onderbezetting, kosten arbodienst, kosten onderhoud DC's, managementfee en brandstofkosten.</p>	

Naam	Groen & Doen Roermond B.V.
Ontwikkelingen	De financiële ruimte in combinatie met de uitgaven die groter waren dan de inkomsten zorgde voor een grote uitdaging qua cashflow. Dat zal ook in 2024 nog aan de orde zijn. Het wagenpark is verouderd en aan vervanging toe, in 2023 is een start gemaakt met vervanging en dit zal ook in 2024 spelen.
Programma begroting	Programma 6. Sociaal Domein Programma 7. Volksgezondheid en milieu
Bijdrage aan het programma	De vennootschap is belast met groenonderhoud en reiniging van de openbare ruimte in Roermond. Deze overheid bv levert daarnaast een belangrijke bijdrage aan de participatie en arbeidstoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. De doelstelling is ook om arbeidsdeelname en doorstroom naar (passend) werk te vergroten.
Risicobeheer	<p>De financiële ruimte in combinatie met de uitgaven die groter waren dan de inkomsten zorgde voor een grote uitdaging qua cashflow. Dit zal naar verwachting ook spelen in 2024. De businesscase (juli 2020) liet vanaf 2022 een integraal en positief financieel beeld zien, mits voldoende maatregelen werden genomen voor de genoemde risico's.</p> <p>De groep SW-ers wordt steeds kleiner, omdat er immers alleen nog uitstroom plaatsvindt. Herbezetten van de SW-medewerkers met mensen vanuit de Participatiewet is een logische stap en dit is ook het streven. Vanwege een krappe arbeidsmarkt is personeel in het groenonderhoud lastig te vinden. Dit is enerzijds een kans voor de doelgroep anderzijds is er een risico dat personeel ook binnen de doelgroep van de Participatiewet moeilijk gevonden kan worden. Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het groenbedrijf, gemeenten en Westrom zullen we ervoor moeten zorgen dat er voldoende instroom is vanuit de Participatiewet.</p> <p><i>Ondernemersrisico Overheidsvennootschap</i> Bij elke onderneming is sprake van een ondernemersrisico. Doordat de gemeente Roermond enig aandeelhouder is en tevens opdrachtgever voor alle opdrachten van de overheidsvennootschap is dit risico voor de vennootschap minimaal. De begroting is realistisch opgesteld en biedt voldoende ruimte om de overheidsvennootschap succesvol op te zetten met een meerjarig positief exploitatieresultaat. Als enig aandeelhouder lopen we als gemeente het volledige risico. Eventuele negatieve bedrijfsresultaten zullen (in de opstartfase) door de gemeente betaald moeten worden, temeer gezien de BV in beginsel nog geen reserves heeft. Doordat we echter zowel aandeelhouder als opdrachtgever zijn hebben we de regie en kunnen we zorgdragen voor voldoende opdrachten en omzet bij de vennootschap.</p>

Stichtingen en verenigingen

Naam	Stichting Keyport		
Vestigingsplaats	Weert		
Betrokkenen	Keyport is de samenwerking tussen bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen (triple helix). Deelnemende overheden zijn: Weert, Nederweert, Cranendonck, Leudal, Roerdalen, Roermond en Maasgouw.		
Doel	Keyport versterkt de economische groei, door het aanjagen van innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt.		
Bestuurlijk belang	Roermond heeft zitting in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van Keyport		
Financieel belang	De bijdrage aan Stichting Keyport 2020 bedraagt in 2024 €2,47 per inwoner per deelnemende gemeente.		
Eigen vermogen	1 januari 2022	€	95.009
	31 december 2022	€	16.210
Vreemd vermogen	1 januari 2022	€	1.303.328
	31 december 2022	€	1.247.494
Ontwikkelingen	Het Routeplan Keyport Next Level 2021-2024 is vastgesteld in 2020.. Het vreemd vermogen is vooral opgebouwd door subsidies. Men is via SML in gesprek m.b.t. regiodeal.		
Programma begroting	Programma 3.0 Economie		
Bijdrage aan het programma	Het Programma Economie zet in op duurzame versterking van de economische structuur en het economisch functioneren van de stad. Onderdeel daarvan is het investeren in een vestigings- en ondernemersklimaat dat concurrerend is ten opzichte van andere (economische) steden en regio's. Keyport doet dit door het aanjagen van innovatie, duurzaamheid, ondernemerschap en arbeidsmarkt.		
Risicobeheer	Hierdoor worden ondernemers en organisaties in staat gesteld om optimaal te ondernemen en wordt ook werkgelegenheid geboden aan de inwoners van Roermond, wat zorgt voor welvaart en (maatschappelijke) participatie. De continuïteit van Keyport is afhankelijk van de jaarlijkse bijdragen van de participerende gemeenten. Stichting Keyport 2020 verleent subsidies aan projecten waarbij de grootste investeringen door derden worden gedaan. Er wordt door Keyport niet risicodragend geïnvesteerd.		

Naam	Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)	
Vestigingsplaats	Roermond	
Betrokkenen	Samen met vertegenwoordigers van de provincie en de sectoren Landbouw, Beheer, Recreatie en Toerisme en Bosbouw participeren de gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond in de stichting Ons WCL.	
Doel	<p>De stichting heeft ten doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan e indieners van deze te subsidiëren projecten. • het zelfstandig uitvoeren van projecten alsmede het afmaken van lopende WCL-projecten; • het in standhouden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied. 	
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen en het dagelijks bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.	
Financieel belang	De Roermondse bijdrage voor 2024 wordt begroot op € 39.500.	
Eigen vermogen	1 januari 2021	€ 433.186
	31 december 2021	€ 420.416
Vreemd vermogen	1 januari 2021	€ 32.399
	31 december 2021	€ 114.606
Ontwikkelingen	Ons WCL heeft een prominente rol bij de transitie van het Nationaal Park de Meinweg. Deze transitie kan op termijn ook invloed hebben op het buitengebied van Roermond. Daarnaast is Ons WCL actief betrokken bij gebiedsontwikkeling Roermond Oost (GORO).	
Programma begroting	Programma 7.0 Volksgezondheid en milieu	
Bijdrage aan het programma	Trajecten voor het ontwikkelen van het landelijk gebied worden ondersteund door Ons WCL. Ons WCL ondersteunt de regiogemeenten bij het uitvoeren van projecten.	
Risicobeheer	Lopende projecten worden separaat gefinancierd waardoor grote risico's worden vermeden. Een ontwikkeling die gemonitord dient te worden, is de omvang van het eigen vermogen. Dit dient niet ongecontroleerd uit te breiden.	

Overige

Naam	Samenwerking Midden-Limburg (SML)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De zeven gemeenten in Midden-Limburg: Weert, Nederweert, Leudal, Roermond, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.
Doel	Het verbeteren van de ruimtelijk-economische kwaliteit en het versterken van het vestigingsklimaat van Midden-Limburg.
Bestuurlijk belang	Elke gemeente heeft een bestuurder afgevaardigd in het netwerkberaad. Per thema bestaan bestuurlijke werkgroepen.
Financieel belang	In deze begroting is de financiële bijdrage van de gemeente Roermond opgenomen. Deze bijdrage is gebaseerd op een bedrag van € 0,60 per inwoner voor proces- en organisatiekosten. De gemeente Roermond treedt op als centrumgemeente.
Eigen vermogen	N.v.t.
Vreemd vermogen	N.v.t.
Ontwikkelingen	De netwerksamenwerking is eind 2019 geëvalueerd. In het najaar van 2020 is in een bestuurlijke conferentie het Koersdocument voor de doorontwikkeling van de netwerksamenwerking vastgesteld. Op basis hiervan is de bestuursovereenkomst geactualiseerd en is eind 2021 een regionale investeringsagenda opgeleverd. Een belangrijk aandachtspunt binnen SML is de regiodeal.
Programma begroting	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Bijdrage aan het programma	Het versterken van het vestigingsklimaat in Midden-Limburg door samenwerking op basis van respect voor elkaars belangen, waarbij SML optreedt als regisseur en trekker voor een aantal geprioriteerde thema's. SML is tevens een coördinatieplatform, verbinder, aanjager om de informatie-uitwisseling, beleidsafstemming en samenwerking tussen de partijen te faciliteren.
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en organisatiekosten.

Artikel 15 van het BBV weerspiegelt het toegenomen belang van de informatievraag over verbonden partijen en de risico's die daarmee

samenhangen. Op verzoek van de provinciale toezichthouder is daarom in de paragraaf verbonden partijen en participaties onderstaande tabel opgenomen met daarin de verschuldigde bijdragen voor iedere verbonden partij apart.

Opgenomen zijn de bijdragen voor 2024

Naam verbonden partij	Bijdrage 2024
BsGW	€ 1.058.000
RUD Limburg Noord	€ 2,26 per inwoner
VRLN	€ 8.183.000
Omnibuzz	€ 1.160.856
Westrom	€ 616.619
Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord	€ 18.000
Grenspark Maas-Swalm-Nette	€ 4.742
ICT NML	€ 2.841.799
MGR Sociaal Domein Limburg – Noord	Elke gemeente staat de rijksbijdrage voor BW, MO en B&P en de eigen bijdragen van beschermd wonen aan de MGR af, t.b.v. van de regionale zorgkosten en regionale taken.
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	n.v.t.
WML (N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg)	n.v.t.
Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.	Borgtocht bij de BNG € 637.838
Enexis Holding N.V.	n.v.t.
CSV Amsterdam B.V.	n.v.t.
Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	n.v.t.
Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)	n.v.t.
Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)	€ 20.714,40
Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging	€ 7.500
Coöperatieve vereniging Dimpact	€ 513.956
Groen & Doen Roermond B.V.	€ 500.000
Stichting Keyport 2020	€ 2,47 per inwoner
Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)	€ 39.500
Samenwerking Midden-Limburg (SML)	€ 0,60 per inwoner

4.7 Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf Grondbeleid geeft de hoofdlijn van het te voeren grondbeleid en de risico's weer.

4.7.1 Visie gemeentelijk grondbeleid

Via het grondbeleid bemiddelt de overheid doelgericht op de grondmarkt. Grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en verkocht. Het omvat zaken zoals grondaankoop op vrijwillige basis, dan wel via onteigening, vestigen van een voorkeursrecht tot koop, tijdelijk beheer, opstellen van de grondexploitatie, bouwrijp maken, aanleg nutsvoorzieningen, inrichting van de openbare ruimte en kostenverhaal.

Het grondbeleid draagt bij aan:

- de realisering van maatschappelijk gewenste doelstellingen van de gemeente Roermond door het ontwikkelen van ruimtelijke fysieke initiatieven;
- de verbetering van de kwaliteit van de ruimtelijke inrichting;
- een rechtvaardigere verdeling van kosten en baten als gevolg van bemiddelingen door de gemeente, en/ of particulieren op het terrein van de ruimtelijke inrichting.

In Roermond is middels de Nota Grondbeleid 2021 gekozen voor de vorm van "faciliterend" grondbeleid.

4.7.2 Faciliterend grondbeleid

In het kader van het door de gemeente Roermond gevoerde faciliterend grondbeleid worden grondexploitatieovereenkomsten gesloten met marktpartijen, die de projecten voor eigen rekening en risico realiseren. In deze overeenkomsten worden afspraken vastgelegd over exploitatiebijdragen. Deze bijdragen hebben met name betrekking op bijdragen ambtelijke kosten en bijdragen bovenwijkse voorzieningen.

Exploitatiebijdragen

Gemeenten zijn verplicht om de kosten van openbare voorzieningen en de ambtelijke inzet voor de voorbereiding van ruimtelijke besluiten op ontwikkelaars van bouwplannen te verhalen. Die verplichting zal onder de nieuwe Omgevingswet blijven bestaan.

Bij het berekenen van de bijdrage voor ambtelijke kosten hanteren we sinds 1 januari 2020 de plankostenscan behorende bij de "Regeling plankosten exploitatieplan". Deze scan houdt rekening met de specifieke omstandigheden van de projecten en in welke mate een ontwikkelaar zelf zorgt draagt voor het opstellen van plannen ter uitvoering van projecten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van de te verwachten exploitatiebijdragen op basis van de gesloten grondexploitatieovereenkomsten gedurende de komende jaren:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Ambtelijke kosten:	283	113	81	24	60
Bijdragen bovenwijkse voorzieningen:	441	214	186	181	472
Totale exploitatiebijdragen:	724	327	267	205	532

Conform de Nota Grondbeleid worden de ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen gestort in de Reserve Gebiedsontwikkelingen, claim bovenwijkse voorzieningen. In deze nota zijn de projecten Reconstructie Singelring fase III en de Reconstructie Oranjelaan aangeduid als te realiseren bovenwijkse voorzieningen.

Gronden binnen projecten faciliterend grondbeleid

Voor zover de gemeentegronden in eigendom heeft binnen projecten waarbij een grondexploitatieovereenkomst is gesloten met een marktpartij, zijn daarin afspraken gemaakt over grondprijs en levering van die grond. Deze gronden worden aan de marktpartijen geleverd in de huidige staat. Het bouw- en woonrijp maken vindt plaats door en voor rekening van de marktpartijen.

In de financiële begroting (onderdeel "grondexploitatie en projecten faciliterend grondbeleid 2024") is een tabel opgenomen, die per project inzicht geeft in de gedurende de komende jaren te verwachten grondopbrengsten versus de boekwaarde.

Het gaat om gronden binnen de projecten:

- Jazz City (opbrengsten verwacht in 2025 en 2026);
- Melickerveld (opbrengst verwacht in 2024, 2027 en 2028);
- Peelveldlaan 60 (opbrengst verwacht in 2024);
- Latier-Braam (opbrengst verwacht in 2024);
- Blokker (opbrengst verwacht in 2024);
- Van Heutszstraat (opbrengst verwacht in 2023);
- Donderberg Venusstraat (opbrengst verwacht in 2023);
- Schepen van Hertefeltstraat (opbrengst in 2023);
- Emmalaan (opbrengst in 2023);

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van het te verwachten saldo van de grondverkopen gereed product gedurende de komende jaren. Het saldo bestaat uit het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopprijs.

(bedragen x € 1.000)

Gronden projecten faciliterend grondbeleid:	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Saldo	1.250	407	1.290	92	242

Conform de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2021 zullen deze boekwinsten worden toegevoegd aan de Reserve Gebiedsontwikkelingen, claim risico's grondexploitaties tot de door de raad vastgestelde minimale omvang daarvan. Is deze minimale omvang bereikt, dan worden boekwinsten toegevoegd aan de Algemene Reserve.

4.7.3 Gemeentelijke grondexploitatie

Er is één gemeentelijke grondexploitatie: Roerdelta fase 2.

Voor dit project is in januari 2018 een anterieure grondexploitatieovereenkomst gesloten, op basis waarvan het project voor rekening en risico van

de ontwikkelaar wordt gerealiseerd. Hierdoor is bij dit project in de basis sprake van faciliterend grondbeleid. Op basis van de anterieure grondexploitatieovereenkomst wordt de grond verkocht aan de ontwikkelaar die de verdere ontwikkeling en realisering voor eigen rekening en risico zal uitvoeren.

Daarnaast heeft het project ook een aantal kenmerken van een gemeentelijke grondexploitatie. De gemeente is grotendeels eigenaar en er is sprake van een aantal werkzaamheden dat door de gemeente wordt uitgevoerd en die kunnen worden aangemerkt als bouwrijp maken.

Om deze redenen is voor dit project door de gemeenteraad bij besluit van 19 september 2019 een grondexploitatie geopend.

Gelijktijdig met de vaststelling op 6 juli 2023 van het MPG 2023-2027 heeft de gemeenteraad een geactualiseerde grondexploitatieberekening voor dit project vastgesteld.

Project: (bedragen x € 1.000)	Looptijd:	Eindsaldo:	Toelichting:
Roerdelta Fase 2	2019-2029	222	Herontwikkeling van het gebied Roerdelta fase 2, globaal begrensd door de Ster, Voorstad St. Jacob en de jachthaven, tot een hoogwaardige woonwijk met maximaal 400 woningen.

Winstneming

In 2019 is door de commissie BBV een nieuwe notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)" uitgebracht. Deze notitie bevat onder andere uitgangspunten over de wijze van het vaststellen en berekenen van tussentijdse winstnemingen bij grondexploitaties met een verwacht positief resultaat. Op basis van deze notitie wordt naar rato van voortgang van de grondexploitatieprojecten tussentijds winst verantwoord. De voortgang van de projecten wordt berekend naar mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. Hierbij dient de Percentage of Completion (POC) methode gehanteerd te worden. Op basis van deze berekening wordt niet eerder winstneming verwacht dan bij het afsluiten van de grondexploitatie in 2029. Conform de Nota Grondbeleid zal deze winst worden toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Verliesnemingen

Op grond van de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2021 worden voorzieningen getroffen voor exploitaties met een te verwachten tekort, op het moment dat dit verlies onafwendbaar is. Bij grondexploitatie Roerdelta Fase 2 is geen sprake van een verwacht negatief saldo zodat er geen sprake is van een onafwendbaar verlies. Het treffen van een voorziening is derhalve niet aan de orde.

4.7.4 Financiële risico's en weerstandsvermogen

Voor een actueel beeld en beheersing van de risico's binnen de grondexploitatie, is de gemeenteraad geïnformeerd middels het Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkelingen 2023-2027 welke in de raadsvergadering van 6 juli 2023 is vastgesteld.

4.8 Paragraaf Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteed aan de beleidsvoornemens met betrekking tot de uitvoering van de wet.

In deze paragraaf doen wij voor de eerste maal verslag van onze beleidsvoornemens in 2024. Daarbij richten wij ons op de volgende onderdelen van de Woo:

- Actieve openbaarmaking
 - Verbetering van de informatiehuishouding
- De noodzakelijk acties die volgen uit andere onderdelen van de Woo (aanpassen werkproces afhandeling informatieverzoeken, invoering digitale aanvraagmogelijkheid informatieverzoek en aanwijzen contactpersoon) zijn al eerder doorgevoerd.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt 17 verplichte categorieën documenten die bestuursorganen actief openbaar moeten gaan maken (onder andere: regelgeving, organisatiegegevens, subsidies). Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur. Daarin zal naar verwachting, naast de datum, ook worden bekend gemaakt dat de categorieën niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt moeten worden, maar dat daar een fasering in wordt aangebracht. Voorlopig is er nog geen duidelijkheid vanaf wanneer wij moeten starten met actieve openbaarmaking. De ontwikkelingen volgen wij op de voet. Wij zijn overigens al gewend om bepaalde informatie te plaatsen in het (elektronisch) Gemeentebblad.

Informatiehuishouding

Een van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. Feitelijk volgt reeds uit de archiefwetgeving de verplichting om informatiehuishouding op orde te brengen. Dat doet de gemeente door ervoor te zorgen dat de documenten die zij ontvangt, vervaardigt of anderszins onder zich heeft, zich in goede, geordende en toegankelijke staat bevinden. De verbetering van de informatiehuishouding is daarom niet nieuw en onderdeel van een voortdurend proces. Jaarlijks worden stappen gezet, mede onder invloed van zaakgericht werken en digitalisering.

Met komst van de Woo wordt de verplichting niet alleen benadrukt, maar ook uitgebreid. Van gemeenten wordt namelijk verwacht dat zij maatregelen nemen om de digitale documenten die zij ontvangen, vervaardigen of anderszins onder zich hebben duurzaam toegankelijk te maken.

In het Programma Informatiesamenleving (bestaande uit de Digitale dienstverlening, Digitale stad en Digitale Balans), is de ontwikkeling en daarbij behorende invoering van de Woo geprioriteerd en geborgd. Het uitgangspunt is dat de gemeente Roermond tenminste voldoet aan de fasering die de Woo voorschrijft.

Wettelijke verplichtingen en kaders op gebied van informatiemanagement en digitalisering die de komende jaren op gemeenten afkomen worden continu geanalyseerd en geprioriteerd. Buiten de Woo zijn dat ook bijvoorbeeld de Wet digitale overheid, Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en de Archiefwet.

5.

Financiële begroting

5.1

Algemeen

5.1.1 Doelstelling

Om onze ambities te realiseren, zoeken we binnen de begroting naar juiste en verantwoorde financieringsmogelijkheden. Met het coalitieakkoord kiezen we voor realistisch begroten. Uitgangspunt daarbij is een meerjarenbegroting die structureel en reëel in evenwicht is. Uiteraard dient de gemeente daarnaast voldoende weerstandscapaciteit te hebben om risico's op te vangen.

5.1.2 Beleidskaders

- Financiële verordening gemeente Roermond 2023;
- Nota investeringen gemeente Roermond 2023;
- Nota reserves en voorzieningen gemeente Roermond 2023;
- Treasury statuut en rentenota gemeente Roermond 2017;
- Nota Grondbeleid gemeente Roermond 2021;

5.1.3 Grondslagen voor de begroting

De begroting is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Waardering van passiva en activa en de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde met uitzondering van de voorziening wethouderpensioenen, die wordt opgenomen tegen de contante waarde.

In de Kadernota 2024 zijn de financiële uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2024 opgenomen:

- De algemene uitkering ramen we op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2023, uitgegeven door het Ministerie van BZK.
- We gaan uit van 3,9% kostenstijging als algemeen inflatiepercentage. Dit percentage is gebaseerd op de CPB/sector overheid op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2023, index materiele overheidsconsumptie – IMOC.
- Voor de ontwikkeling van de loonkosten gaan we uit van 5,2% conform CPB-Loonvoet sector overheid, op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2023. Naar verwachting ontvangen gemeenten nog een aanvullende accrescompensatie in een van de komende circulaire ter bekostiging van de nog af te sluiten nieuwe cao voor gemeenteambtenaren (vanaf 1-1-2024).
- Het gehanteerde rente-omslagpercentage bedraagt 0,75%.
- Een nieuwe programmabegroting naar de taakveldindeling (conform BBV voorschriften).

5.2

Overzicht baten en lasten en toelichting

5.2.1 Geraamde baten en lasten per programma

Programma: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning	8.096	-2.745	5.351	8.509	-3.332	5.177	8.485	-3.324	5.161	8.294	-3.324	4.970	8.288	-3.324	4.964
1 Veiligheid	9.592	-1.081	8.511	11.143	-1.042	10.101	11.090	-1.018	10.072	10.892	-1.033	9.859	10.619	-1.033	9.586
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	12.043	-1.805	10.238	13.563	-2.085	11.478	13.934	-2.103	11.831	14.702	-2.120	12.582	15.319	-2.120	13.199
3 Economie	4.523	-2.246	2.277	4.890	-2.289	2.601	4.762	-2.310	2.452	4.510	-2.373	2.137	3.989	-2.529	1.460
4 Onderwijs	11.070	-6.151	4.919	10.401	-3.970	6.431	10.265	-3.770	6.495	10.588	-3.570	7.018	9.881	-3.570	6.311
5 Sport, cultuur en recreatie	21.447	-3.710	17.737	21.197	-2.133	19.064	21.431	-2.134	19.297	20.990	-2.032	18.958	20.415	-1.649	18.766
6 Sociaal Domein	133.113	-55.965	77.148	109.161	-32.863	76.298	107.497	-31.066	76.431	104.851	-31.882	72.969	103.522	-31.690	71.832
7 Volksgezondheid en milieu	18.228	-15.561	2.667	19.595	-16.774	2.821	19.642	-17.029	2.613	19.590	-17.039	2.551	18.686	-16.804	1.882
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.914	-4.435	4.479	6.888	-2.666	4.222	8.552	-4.205	4.347	6.170	-1.997	4.173	7.904	-3.885	4.019
Totaal programma's	227.026	-93.699	133.327	205.347	-67.154	138.193	205.658	-66.959	138.699	200.587	-65.370	135.217	198.623	-66.604	132.019
Overzichten:															
Algemene dekkingsmiddelen	1.073	-160.760	-159.687	1.469	-175.799	-174.330	1.482	-184.328	-182.846	2.348	-176.323	-173.975	2.644	-180.109	-177.465
Overhead	30.665	-539	30.126	32.951	-399	32.552	33.347	-399	32.948	33.097	-399	32.698	33.017	-399	32.618
Heffing Vennootschapsbelasting	83	-	83	83	-	83	83	-	83	83	-	83	83	-	83
Onvoorzien	3.512	-	3.512	182	-1	181	5.463	-1	5.462	8.978	-	8.978	12.150	-	12.150
Totaal overzichten	35.333	-161.299	-125.966	34.685	-176.199	-141.514	40.375	-184.728	-144.353	44.506	-176.722	-132.216	47.894	-180.508	-132.614
Totaal saldo van baten en lasten	262.359	-254.998	7.361	240.032	-243.353	-3.321	246.033	-251.687	-5.654	245.093	-242.092	3.001	246.517	-247.112	-595
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	16.814	-24.190	-7.376	6.122	-3.843	2.279	3.389	-3.815	-426	186	-3.140	-2.954	181	-392	-211
Het geraamde resultaat	279.173	-279.188	-15	246.154	-247.196	-1.042	249.422	-255.502	-6.080	245.279	-245.232	47	246.698	-247.504	-806

5.2.2 Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning															
0.1 Bestuur	3.176	-143	3.033	3.058	-143	2.915	3.058	-143	2.915	3.058	-143	2.915	3.058	-143	2.915
0.2 Burgerzaken	2.259	-624	1.635	2.524	-979	1.545	2.551	-971	1.580	2.361	-971	1.390	2.361	-971	1.390
0.3 Beheer overige Gebouwen en gronden	2.661	-1.978	683	2.927	-2.210	717	2.876	-2.210	666	2.875	-2.210	665	2.869	-2.210	659
0.4 Overhead	30.665	-539	30.126	32.951	-399	32.552	33.347	-399	32.948	33.097	-399	32.698	33.017	-399	32.618
0.5 Treasury	358	-463	-105	391	-414	-23	388	-431	-43	1.233	-431	802	1.529	-431	1.098
0.61 Ozb woningen	323	-9.392	-9.069	525	-10.057	-9.532	535	-10.528	-9.993	546	-11.024	-10.478	546	-11.295	-10.749
0.62 Ozb niet-woningen	257	-7.318	-7.061	329	-7.892	-7.563	335	-8.264	-7.929	343	-8.652	-8.309	343	-8.864	-8.521
0.63 Parkeerbelasting	112	-2.484	-2.372	209	-2.639	-2.430	209	-2.619	-2.410	210	-2.601	-2.391	210	-2.601	-2.391
0.64 Belastingen overig	23	-722	-699	15	-323	-308	15	-323	-308	16	-323	-307	16	-323	-307
0.7 Algem.-overig uitkering gemeentefonds	0	-140.381	-140.381	0	-154.474	-154.474	0	-162.163	-162.163	0	-153.292	-153.292	0	-156.595	-156.595
0.8 Overige baten en lasten	3.512	0	3.512	182	-1	181	5.463	-1	5.462	8.978	0	8.978	12.150	0	12.150
0.9 Vennootschapsbelasting (vpb)	83	0	83	83	0	83	83	0	83	83	0	83	83	0	83
0.10 Mutaties reserves	16.814	-24.190	-7.376	6.122	-3.843	2.279	3.389	-3.815	-426	186	-3.140	-2.954	181	-392	-211
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	15	0	15	1.042	0	1.042	6.080	0	6.080	-47	0	-47	806	0	806
Totaal 0															
Bestuur en ondersteuning	60.258	-188.234	-127.976	50.358	-183.374	-133.016	58.329	-191.867	-133.538	52.939	-183.186	-130.247	57.169	-184.224	-127.055
1 Veiligheid															
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4.701	0	4.701	5.292	0	5.292	5.315	0	5.315	5.345	0	5.345	5.345	0	5.345
1.2 Openbare orde en veiligheid	4.891	-1.081	3.810	5.851	-1.042	4.809	5.775	-1.018	4.757	5.547	-1.033	4.514	5.274	-1.033	4.241
Totaal 1 – Veiligheid	9.592	-1.081	8.511	11.143	-1.042	10.101	11.090	-1.018	10.072	10.892	-1.033	9.859	10.619	-1.033	9.586

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2 Verkeer, vervoer en waterstaat															
2.1 Verkeer en vervoer	9.621	-89	9.532	11.003	-322	10.681	11.416	-322	11.094	12.142	-322	11.820	12.799	-322	12.477
2.2 Parkeren	1.934	-1.242	692	2.064	-1.289	775	2.083	-1.307	776	2.125	-1.324	801	2.085	-1.324	761
2.3 Recreatieve havens	130	-6	124	204	-6	198	203	-6	197	203	-6	197	203	-6	197
2.4 Economische havens en waterwegen	298	-468	-170	230	-468	-238	230	-468	-238	230	-468	-238	230	-468	-238
2.5 Openbaar vervoer	60	0	60	62	0	62	2	0	2	2	0	2	2	0	2
Totaal 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	12.043	-1.805	10.238	13.563	-2.085	11.478	13.934	-2.103	11.831	14.702	-2.120	12.582	15.319	-2.120	13.199
3 Economie															
3.1 Economische ontwikkeling	1.781	-40	1.741	1.972	-40	1.932	1.872	0	1.872	1.872	0	1.872	1.622	0	1.622
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	138	0	138	230	0	230	230	0	230	230	0	230	229	0	229
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-1.500	-883	617	1.389	-870	519	1.261	-870	391	1.261	-870	391	1.211	-870	341
3.4 Economische promotie	1.104	-1.323	-219	1.299	-1.379	-80	1.399	-1.440	-41	1.147	-1.503	-356	927	-1.659	-732
Totaal 3 – Economie	4.523	-2.246	2.277	4.890	-2.289	2.601	4.762	-2.310	2.452	4.510	-2.373	2.137	3.989	-2.529	1.460
4 - Onderwijs															
4.1 Openbaar basisonderwijs	34	0	34	129	0	129	129	0	129	54	0	54	34	0	34
4.2 Onderwijshuisvesting	4.302	-1.550	2.752	2.927	-195	2.732	3.194	-195	2.999	3.792	-195	3.597	4.441	-195	4.246
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.734	-4.601	2.133	7.345	-3.775	3.570	6.942	-3.575	3.367	6.742	-3.375	3.367	5.406	-3.375	2.031
Totaal 4 - Onderwijs	11.070	-6.151	4.919	10.401	-3.970	6.431	10.265	-3.770	6.495	10.588	-3.570	7.018	9.881	-3.570	6.311

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5 Sport, cultuur en recreatie															
5.1 Sportbeleid en activering	1.704	-237	1.467	1.874	-570	1.304	1.841	-570	1.271	1.827	-546	1.281	1.444	-163	1.281
5.2 Sportaccommodaties	4.654	-1.121	3.533	5.083	-1.034	4.049	5.264	-1.034	4.230	5.166	-1.034	4.132	5.022	-1.034	3.988
5.3 Cultuurpresent. -Prod. -Participatie	6.055	-1.838	4.217	4.248	0	4.248	4.246	0	4.246	4.230	0	4.230	4.215	0	4.215
5.4 Musea	1.315	-210	1.105	1.299	-211	1.088	1.313	-211	1.102	934	-133	801	934	-133	801
5.5 Cultureel erfgoed	926	0	926	1.045	0	1.045	1.045	0	1.045	1.045	0	1.045	995	0	995
5.6 MEDIA	1.961	-266	1.695	2.027	-272	1.755	2.027	-273	1.754	2.027	-273	1.754	2.027	-273	1.754
5.7 Openbaar groen (openlucht) recreatie	4.832	-38	4.794	5.621	-46	5.575	5.695	-46	5.649	5.761	-46	5.715	5.778	-46	5.732
Totaal 5 - Sport, cultuur en recreatie	21.447	-3.710	17.737	21.197	-2.133	19.064	21.431	-2.134	19.297	20.990	-2.032	18.958	20.415	-1.649	18.766

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6 Sociaal Domein															
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	16.033	-7.783	8.250	8.298	-804	7.494	8.205	-796	7.409	7.736	-420	7.316	7.580	-277	7.303
6.2 Toegang en eersteelijnsvoorzieningen	13.568	-3.863	9.705	10.539	-214	10.325	10.609	-222	10.387	10.644	-230	10.414	10.340	-177	10.163
6.3 Inkomensregelingen	36.564	-26.647	9.917	34.341	-26.647	7.694	34.114	-26.647	7.467	34.114	-26.647	7.467	34.069	-26.647	7.422
6.4 Begeleide participatie	12.680	0	12.680	12.887	0	12.887	13.071	0	13.071	12.371	0	12.371	12.039	0	12.039
6.5 Wsw en beschut werk	7.421	-3.546	3.875	4.263	-162	4.101	4.140	-162	3.978	3.816	-162	3.654	3.574	-162	3.412
6.6 Maatwerkvoorzieningen (wmo)	3.618	-313	3.305	3.608	-319	3.289	3.615	-326	3.289	3.674	-329	3.345	3.728	-333	3.395
6.71a huishoudelijke hulp (wmo)	6.134	-534	5.600	6.361	0	6.361	6.728	-534	6.194	5.948	0	5.948	5.949	-534	5.415
6.71d overige maatwerkarrangementen (wmo)	4.107	0	4.107	4.300	-534	3.766	4.261	0	4.261	4.261	-534	3.727	4.261	0	4.261
6.72a jeugdhulp begeleiding	4.313	-2.441	1.872	3.026	-1.805	1.221	1.222	0	1.222	1.224	-1.179	45	1.149	-1.179	-30
6.72b jeugdhulp behandeling	4.034	-193	3.841	4.134	-193	3.941	4.141	-193	3.948	4.153	-193	3.960	4.153	-193	3.960
6.72c jeugdhulo dagbesteding	1.852	0	1.852	1.985	0	1.985	1.988	0	1.988	1.994	0	1.994	1.994	0	1.994
6.72d jeugdhulp zonder verblijf overig	425	0	425	865	0	865	830	0	830	310	0	310	0	0	0
6.73a pleegzorg	1.402	0	1.402	1.458	0	1.458	1.461	0	1.461	1.466	0	1.466	1.466	0	1.466
6.73b gezinsgericht	157	0	157	163	0	163	164	0	164	164	0	164	164	0	164
6.73c jeugdhulp met verblijf overig	6.323	-4.099	2.224	2.313	0	2.313	2.317	0	2.317	2.325	0	2.325	2.325	0	2.325
6.74a jeugd behandeling ggz zonder verblijf	4.422	0	4.422	4.699	0	4.699	4.707	0	4.707	4.720	0	4.720	4.720	0	4.720
6.74b jeugdhulp crisis/ta/ggz verblijf	1.283	0	1.283	1.333	0	1.333	1.334	0	1.334	1.336	0	1.336	1.336	0	1.336
6.74c gesloten plaatsing	5.039	-4.200	839	878	0	878	878	0	878	878	0	878	878	0	878
6.81a beschermd wonen (wmo)	1.682	-2.346	-664	1.575	-2.185	-610	1.576	-2.186	-610	1.578	-2.188	-610	1.658	-2.188	-530
6.81b maatschappelijke en vrouwenopvang(wmo)	187	0	187	194	0	194	194	0	194	194	0	194	194	0	194
6.82a jeugdbescherming	1.666	0	1.666	1.730	0	1.730	1.731	0	1.731	1.734	0	1.734	1.734	0	1.734
6.82b jeugdreclassering	203	0	203	211	0	211	211	0	211	211	0	211	211	0	211
Totaal 6 - Sociaal Domein	133.113	-55.965	77.148	109.161	-32.863	76.298	107.497	-31.066	76.431	104.851	-31.882	72.969	103.522	-31.690	71.832

Taakveld: (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
7 Volksgezondheid en milieu															
7.1 Volksgezondheid	3.294	-31	3.263	4.240	-520	3.720	4.237	-489	3.748	4.181	-353	3.828	3.201	0	3.201
7.2 Riolering	4.300	-5.767	-1.467	4.704	-6.213	-1.509	4.957	-6.486	-1.529	4.988	-6.555	-1.567	5.096	-6.677	-1.581
7.3 Afval	7.328	-9.326	-1.998	7.371	-9.604	-2.233	7.372	-9.617	-2.245	7.381	-9.694	-2.313	7.379	-9.690	-2.311
7.4 Milieubeheer	2.748	-165	2.583	2.680	-165	2.515	2.475	-165	2.310	2.440	-165	2.275	2.410	-165	2.245
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	558	-272	286	600	-272	328	601	-272	329	600	-272	328	600	-272	328
Totaal 7 - Volksgezondheid en milieu	18.228	-15.561	2.667	19.595	-16.774	2.821	19.642	-17.029	2.613	19.590	-17.039	2.551	18.686	-16.804	1.882
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing															
8.1 Ruimte en leefomgeving	4.063	-1.315	2.748	3.945	-677	3.268	3.772	-379	3.393	3.491	-271	3.220	3.646	-209	3.437
8.2 Grondexpl. (Niet-bedrijventerreinen)	633	-633	0	367	-371	-4	2.208	-2.208	0	108	-108	0	2.088	-2.088	0
8.3 Wonen en bouwen	4.218	-2.487	1.731	2.576	-1.618	958	2.572	-1.618	954	2.571	-1.618	953	2.170	-1.588	582
Totaal 8 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.914	-4.435	4.479	6.888	-2.666	4.222	8.552	-4.205	4.347	6.170	-1.997	4.173	7.904	-3.885	4.019
Totaal taakvelden	279.188	-279.188	0	247.196	-247.196	0	255.502	-255.502	0	245.232	-245.232	0	247.504	-247.504	0

5.2.3 Aanmerkelijke verschillen begroting 2024 –2023

Toelichting aanmerkelijke verschillen begroting 2024 en 2023

In dit overzicht worden de belangrijkste verschillen tussen begroting 2024 en 2023 weergegeven en toegelicht.

Programma (bedragen x € 1.000)	Lasten / baten	MJB 2023	MJB 2024	Vershil
0 Bestuur en ondersteuning	Lasten	43.429	43.193	236
	Baten	-164.044	-179.532	15.488
	Resultaat	-120.615	-136.339	15.724
	Storting in reserves	16.814	6.122	10.692
	Onttrekking uit reserves	-24.190	-3.843	-20.346
	Mutatie reserves	-7.376	2.279	-9.654
Saldo		-127.991	-134.061	6.069
1 Veiligheid	Lasten	9.592	11.142	-1.550
	Baten	-1.081	-1.042	-39
		8.511	10.100	-1.589
Saldo				
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Lasten	12.043	13.563	-1.520
	Baten	-1.805	-2.084	278
		10.238	11.479	-1.241
Saldo				
3 Economie	Lasten	4.522	4.890	-368
	Baten	-2.246	-2.289	43
Saldo		2.276	2.601	-325
4 Onderwijs	Lasten	11.069	10.401	668
	Baten	-6.151	-3.969	-2.181
Saldo		4.919	6.432	-1.513
5 Sport, cultuur en recreatie	Lasten	21.447	21.196	250
	Baten	-3.711	-2.132	-1.579
Saldo		17.736	19.064	-1.328

Programma (bedragen x € 1.000)	Lasten / baten	MJB 2023	MJB 2024	Vershil
6 Sociaal Domein	Lasten	129.017	109.162	19.855
	Baten	-51.866	-32.863	-19.004
Saldo		77.150	76.299	851
7 Volksgezondheid en milieu				
	Lasten	18.228	19.594	-1.367
	Baten	-15.560	-16.774	1.213
Saldo		2.668	2.821	-153
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing				
	Lasten	8.914	6.888	2.025
	Baten	-4.435	-2.666	-1.769
Saldo		4.479	4.222	257
Totaal		-15	-1.042	1.027
Toelichting aanmerkelijke verschillen 2024-2023				
• Beleidsvoornemens 2024 (meer lasten)				6.361
• Gemeentefonds meicriculaire 2023 (meer baten)				-5.537
• Kiezen voor kansen 2024 (meer lasten)				2.925
• Inc. Beleidsvoornemens 2023 (minder lasten in 2024 tov 2023)				-2.228
• Taakstelling personeel: In 2024 500k hoger dan in 2023				-500
• Overig				5
Totaal				1.027

5.2.4 Incidentele lasten en baten

Bij de aanpassing van de Gemeentewet en Provinciewet in 2013 is meer nadrukkelijk benoemd, dat in de begroting structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele baten. Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht is belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In het algemeen geldt dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn dus de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering. Het BBV geeft geen scherpe definitie wat incidenteel of structureel

is en laat ruimte aan de decentrale overheden omdat dit past bij de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden (principle based). Dit kan tot verschillende interpretaties leiden tussen gemeenten onderling en de gemeente en de toezichthouder. Om deze discussies te beperken hebben de gezamenlijke provincies een handreiking verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd. Op basis van deze handreiking is het overzicht van incidentele baten en lasten samengesteld. De incidentele lasten en baten groter dan € 50.000 per programma worden toegelicht.

Incidentele lasten en baten per programma (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Lasten 2025	Baten 2025	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027
0 Bestuur en ondersteuning								
Er zijn geen incidentele lasten en baten > € 50.000	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
1 Veiligheid								
Er zijn geen incidentele lasten en baten > € 50.000	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Verkeer, vervoer en waterstaat								
Er zijn geen incidentele lasten en baten > € 50.000	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Economie	-	-	-	-	-	-	-	-
Retail interventie team. Een samenwerking met het BIZ is contractueel vastgelegd t/m ultimo 2023 met een eenmalige verlengingsmogelijk tot uiterlijk ultimo 2024.	126	-38	-	-	-	-	-	-
City Steps Het project heeft geen onvoorwaardelijke einddatum. De uitgaven zijn dus niet incidenteel. Wel is er in 2024 sprake van een incidentele baat (reserveonttrekking vanuit algemene reserve).	-	-50	-	-	-	-	-	-
4 Onderwijs								
Kiezen voor kansen Het programma kiezen voor kansen is gericht op incidentele maatregelen binnen het sociaal domein en onderwijs. Dit programma is vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2023. De investeringen zijn gericht op het terugbrengen van de maatwerkvoorzieningen en er is sprake van een einddatum, namelijk 2026. Financiering vindt plaats uit de algemene reserve en incidentele middelen jeugd.	1.425	-1.425	1.430	-1.430	1.355	-1.355	-	-

Incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Lasten 2024	Baten 2024	Lasten 2025	Baten 2025	Lasten 2026	Baten 2026
5 Sport, cultuur en recreatie								
Er zijn geen incidentele lasten en baten > € 50.000	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Sociaal Domein								
Kiezen voor kansen Het programma kiezen voor kansen is gericht op incidentele maatregelen binnen het sociaal domein en onderwijs. Dit programma is vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2023. De investeringen zijn gericht op het terugbrengen van de maatwerkvoorzieningen en er is sprake van een einddatum, namelijk 2026. Financiering vindt plaats uit de algemene reserve en incidentele middelen jeugd.	1.975	-1.975	2.010	-2.010	1.570	1.570	-	-
7 Volksgezondheid en milieu								
Er zijn geen incidentele lasten en baten > € 50.000	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing								
Grondexploitatie Roerdelta Dit betreft de grondexploitatie Roerdelta fase 2. Het totaal van de lasten en het totaal van de baten grondexploitatie dient in het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen te worden. De mutatie met de balanspost voorraden, is afzonderlijk opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten.	415	-2.140	108	-	109	-2.000	-	-
Mutatie balanspost voorraden Met deze mutatie wordt het saldo € 0 gerealiseerd in de grondexploitatie. Deze wordt afzonderlijk opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten.	2.019	-297	-	-108	1.979	-88	-	-
Saldo incidentele lasten en baten	5.960	-5.925	3.548	-3.548	5.013	-5.013	0	0

5.2.5 Recapitulatie begrotingsevenwicht

Recapitulatie begrotingsevenwicht (bedragen x € 1.000)	2024 totaal	Inciden- reel	Structu- teel	2025 totaal	Inciden- teel	Structu- reel	2026 totaal	Inciden- reel	Structu- teel	2027 totaal	Inciden- teel	Structu- reel
0 Bestuur en ondersteuning (excl. overzichten, reserves)	8.509	0	8.509	8.485	0	8.485	8.294	0	8.294	8.288	0	8.288
1 Veiligheid	11.143	0	11.143	11.090	0	11.090	10.892	0	10.892	10.619	0	10.619
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	13.563	0	13.563	13.934	0	13.934	14.702	0	14.702	15.319	0	15.319
3 Economie	4.890	126	4.764	4.762	0	4.762	4.510	0	4.510	3.989	0	3.989
4 Onderwijs	10.401	1.425	8.976	10.265	1.430	8.835	10.588	1.355	9.233	9.881	0	9.881
5 Sport, cultuur en recreatie	21.197	0	21.197	21.431	0	21.431	20.990	0	20.990	20.415	0	20.415
6 Sociaal domein	109.161	1.975	107.186	107.497	2.010	105.487	104.851	1.570	103.281	103.522	0	103.522
7 Volksgezondheid en milieu	19.595	0	19.595	19.642	0	19.642	19.590	0	19.590	18.686	0	18.686
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	6.888	2.434	4.454	8.552	108	8.444	6.170	2.088	4.082	7.904	0	7.904
Totaal lasten programma's	205.347	5.960	199.387	205.658	3.548	202.110	200.587	5.013	195.574	198.623	0	198.623
0 Bestuur en ondersteuning (excl. overzichten, reserves)	-3.332	0	-3.332	-3.324	0	-3.324	-3.324	0	-3.324	-3.324	0	-3.324
1 Veiligheid	-1.042	0	-1.042	-1.018	0	-1.018	-1.033	0	-1.033	-1.033	0	-1.033
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-2.085	0	-2.085	-2.103	0	-2.103	-2.120	0	-2.120	-2.120	0	-2.120
3 Economie	-2.289	-88	-2.201	-2.310	0	-2.310	-2.373	0	-2.373	-2.529	0	-2.529
4 Onderwijs	-3.970	-1.425	-2.545	-3.770	-1.430	-2.340	-3.570	-1.355	-2.215	-3.570	0	-3.570
5 Sport, cultuur en recreatie	-2.133	0	-2.133	-2.134	0	-2.134	-2.032	0	-2.032	-1.649	0	-1.649
6 Sociaal domein	-32.863	-1.975	-30.888	-31.066	-2.010	-29.056	-31.882	-1.570	-30.312	-31.690	0	-31.690
7 Volksgezondheid en milieu	-16.774	0	-16.774	-17.029	0	-17.029	-17.039	0	-17.039	-16.804	0	-16.804
8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-2.666	-2.437	-229	-4.205	-108	-4.097	-1.997	-2.088	91	-3.885	0	-3.885
Totaal baten programma's	-67.154	-5.925	-61.229	-66.959	-3.548	-63.411	-65.370	-5.013	-60.357	-66.604	0	-66.604
Saldo van baten en lasten programma's	138.193	35	138.158	138.699	0	138.699	135.217	0	135.217	132.019	0	132.019

Recapitulatie begrotingsevenwicht (bedragen x € 1.000)	2024 totaal	Inciden- reel	Structu- teel	2025 totaal	Inciden- teel	Structu- reel	2026 totaal	Inciden- reel	Structu- teel	2027 totaal	Inciden- teel	Structu- reel
Lasten algemene dekkingsmiddelen	1.469	0	1.469	1.482	0	1.482	2.348	0	2.348	2.644	0	2.644
Lasten overhead	32.951	0	32.951	33.347	0	33.347	33.097	0	33.097	33.017	0	33.017
Lasten vennootschapsbelasting	83	0	83	83	0	83	83	0	83	83	0	83
Lasten overig en onvoorzien	182	0	182	5.463	0	5.463	8.978	0	8.978	12.150	0	12.150
Totaal lasten overzichten	34.685	0	34.685	40.375	0	40.375	44.506	0	44.506	47.894	0	47.894
Baten algemene dekkingsmiddelen	-175.799	0	-175.799	-184.328	0	-184.328	-176.323	0	-176.323	-180.109	0	-180.109
Baten overhead	-399	0	-399	-399	0	-399	-399	0	-399	-399	0	-399
Baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten overig en onvoorzien	-1	0	-1	-1	0	-1	0	0	0	0	0	0
Totaal baten overzichten	-176.199	0	-176.199	-184.728	0	-184.728	-176.722	0	-176.722	-180.508	0	-180.508
Saldo van de overzichten	-141.514	0	-141.514	-144.353	0	-144.353	-132.216	0	-132.216	-132.614	0	-132.614
Totale saldo van baten en lasten van de programma's en overzichten	-3.321	35	-3.356	-5.654	0	-5.654	3.001	0	3.001	-595	0	-595
Stortingen in reserves	6.122	0	6.122	3.389	0	3.389	186	0	186	181	0	181
Onttrekkingen uit reserves	-3.843	0	-3.843	-3.815	0	-3.815	-3.140	0	-3.140	-392	0	-392
Saldo van reserves	2.279	0	2.279	-426	0	-426	-2.954	0	-2.954	-211	0	-211
Geraamd resultaat	-1.042	35	-1.077	-6.080	0	-6.080	47	0	47	-806	0	-806
Totaal structurele lasten			240.194			245.874			240.266			246.698
Totaal structurele baten			-241.271			-251.954			-240.219			-247.504
Structurele baten – structurele lasten			-1.077			-6.080			47			-806

5.3

Uiteenzetting financiële positie en toelichting

5.3.1 Geprognoteerde begin- en eindbalans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Prognose 31-12				
		2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
<i>Vaste activa:</i>						
(Im)Materiele vaste activa	191.299	208.917	227.594	276.123	316.636	322.108
Financiële vaste activa:						
• Kapitaalverstrekkingen	1.249	1.249	1.249	1.249	1.249	1.249
• Leningen	3.498	3.449	3.400	2.142	2.098	2.054
• Uitzettingen > 1 jaar	6	6	6	6	6	6
Totaal vaste activa	196.050	213.621	232.249	279.520	319.989	326.173
<i>Vlottende activa:</i>						
Vorraden:						
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.622	3.605	3.595	1.927	2.039	152
• Gereed product en handelsgoederen	361	361	361	361	361	361
Uitzettingen <1 jaar	34.460	34.460	34.460	34.460	34.460	34.460
Liquide middelen	2.981	2.981	2.981	2.981	2.981	2.981
Overlopende activa	16.759	16.759	16.759	16.759	16.759	16.759
Totaal vlottende activa	58.183	58.166	58.156	56.488	56.600	54.713
Totaal activa	254.233	271.786	290.404	336.007	376.588	380.129
Passiva						
<i>Vaste passiva:</i>						
Eigen vermogen:	86.494	79.134	82.454	88.109	85.108	85.703
Voorzieningen	18.295	19.876	20.689	21.500	22.310	23.119
Langlopende leningen	95.947	87.935	100.518	127.109	161.591	168.969
Totaal vaste passiva	200.736	186.945	203.661	236.718	269.009	277.791
<i>Vlottende passiva:</i>						
Vlottende schulden	4.212	35.556	37.458	50.004	58.294	53.053
Overige vlottende passiva	49.285	49.285	49.285	49.285	49.285	49.285
Totaal vlottende passiva	53.497	84.841	86.743	99.289	107.579	102.338
Totaal passiva	254.233	271.786	290.404	336.007	376.588	380.129

5.3.2 EMU-saldo

Omschrijving (bedragen x € 1.000)			Prognose Begroting 2023	Prognose Begroting 2024	Prognose Begroting 2025	Prognose Begroting 2026	Prognose Begroting 2027
1	+	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-7.362	3.322	5.654	-2.999	596
2	-/-	Mutatie (im)materiële vaste activa.	17.618	18.677	48.529	40.513	5.472
3	+	Mutatie voorzieningen.	1.581	813	811	810	809
4	-/-	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie).	-18	-10	-1.668	112	-1.887
5	-/-	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa.	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			-23.381	-14.532	-40.396	-42.814	-2.180

5.3.3 Investeringsplanning 2024-2027

Programma (bedragen x € 1.000)	Taakveld		Categorie*	Prognose Uitgaven			
				2024	2025	2026	2027
0. Bestuur en ondersteuning	0.4 Overhead	ICT	1	65	65	65	65
		Kantoorinrichting en interieur	1	615	120	120	120
		Vastgoed	1	2.400	2.000	1.800	1.800
	Gemeentewerf	werf	1	150			
Totaal programma 0. Bestuur en ondersteuning				3.230	2.185	1.985	1.985
1. Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	ICT	1	60	60	60	60
Totaal programma 1. Veiligheid				60	60	60	60
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1 Verkeer en vervoer	Kunstwerken	2	220	220	220	220
		Verhardingen	2	4.630	15.926	14.252	116
		Verkeersmaatregelen	2	813	2.174	2.578	713
		Verlichting	2	431	669	631	569
	2.2 Parkeren	Parkeergarages	2	147	0	106	0
Totaal programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat				6.241	18.989	17.787	1.618
4. Onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	Schoolgebouwen	1	7.763	20.576	20.080	9.511
Totaal programma 4. Onderwijs				7.763	20.576	20.080	9.511
5. Sport, cultuur en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Sportaccommodaties	1	1.371	1.039	1.403	60
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Aanleg en onderhoud riolering	3	4	4	23	43
		Openbaar groen	2	584	1.298	1.526	465
		Spelen	1	300	332	332	303
Totaal programma 5 Goede leefomgeving				2.259	2.673	3.284	871
6. Sociaal Domein	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	WMO hulpmiddelen	1	650	650	650	650
Totaal programma 6. Sociaal Domein				1	650	650	650
7. Volksgezondheid en milieu	7.2 Riolering	Aanleg en onderhoud riolering	3	6.166	10.454	5.320	1.963
	7.3 Afval	Afval	3	105	0	0	0
Totaal programma 7. Volksgezondheid en milieu				6.271	10.454	5.320	1.963
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.1 Ruimte en leefomgeving	Verhardingen	1	300	2.175	2.175	0
Totaal programma 8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing				300	2.175	2.175	0
Totaal				26.774	57.762	51.341	16.658

- * 1. Investerings met economisch nut
 2. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut
 3. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
 4. Financiële vaste activa

5.3.4 Verstrekte geldleningen

Verstrekte geldleningen (bedragen x € 1.000)														
Nr.	Geldnemer	Looptijd in jaren	Aflossing	Betaaldatum	Initiële hoofdsom	Afgelost	Saldo per 1/1/2024	Nieuw in 2024	Rente-%	Rentebedrag 2024	Aflossing in 2024	Aflossing t/m 2024	Totaal rente & aflossing	Prognose saldo 31/12/'24
Verstrekte leningen woningcorporaties														
168	WSR	10	LIN	1-nov	436	174	263	-	0,0%	-	43	217	43	220
Totaal leningen woningcorporaties					436	174	263	-		-	43	217	43	220
Verstrekte leningen overige														
72	Stationspark BV	15	FIX	1-jan	1.214	-	1.214	-	4,7%	57	-	-	57	1.214
155	WSR	21	ANN	12-dec	73	67	6	-	6,0%	-	6	73	6	-
Startersleningen							1.966	-						1.966
Totaal leningen overige					1.287	67	3.186	-		57	6	73	63	3.180
Totaal verstrekte geldleningen					1.723	241	3.449	-		57	49	290	106	3.400

5.3.5 Exploitatieovereenkomsten en gronden

Grondexploitatie Roerdelta fase 2

Gemeentelijke grond-exploitaties (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 1-1-'23	Mutatie 2023	Boek-waarde 31-12-'23	Mutatie 2024	Boek-waarde 31-12-'24	Mutatie 2025	Boek-waarde 31-12-'25	Mutatie 2026	Boek-waarde 31-12-'26	Mutatie 2027	Boek-waarde 31-12-'27
Roerdelta fase 2	3.622	-18	3.605	-10	3.594	-1.668	1.926	112	2.038	-1.887	151

Exploitatieovereenkomsten

Exploitatieovereenkomsten: (bedragen x € 1.000)	Exploitatie-bijdrage	Gerealiseerd 1 jan 2023	Nog te realiseren 1 jan 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Jazz City	508	418	89	-	31	5	53	-	-
Zuidelijke Stadsrandzone	1.405	1.217	188	157	15	16	-	-	-
Neeldervelt (Tegelarijeveld Oost)	300	290	10	5	5	-	-	-	-
Melickerveld	920	-	925	20	116	116	116	116	442
Bedrijventerrein Oosttangent	509	149	360	160	38	38	38	38	51
Roerdelta Fase 2	193	5	188	5	5	70	5	63	60
Bosstraat 51a en 51b Swalmen	21	21	-	-	-	-	-	-	-
Peelveldlaan 60 Swalmen	112	37	76	9	67	-	-	-	-
Herontwikkeling locatie eiermijn	89	21	68	20	48	-	-	-	-
Schepen van Hertefeltstraat	67	28	40	28	12	-	-	-	-
Latiers-Braam	50	19	31	19	12	-	-	-	-
Asenray Oost (Ruimte voor Ruimte)	397	162	235	125	110	-	-	-	-
Groeneweg Ool	108	19	89	19	70	-	-	-	-
Rooswinkel	182	11	171	79	79	14	-	-	-
Van Heutszstraat	12	4	8	4	4	-	-	-	-
De Kemp	278	11	267	70	70	70	57	-	-
Bredeweg	16	8	8	8	-	-	-	-	-
Parkwijk 't Ham	225	171	54	27	27	-	-	-	-
Clauslaan Maasniel	23	5	18	9	9	-	-	-	-
Blokker herontwikkeling	15	-	15	7	8	-	-	-	-
Totaal:	5.430	2.596	2.840	771	726	329	269	217	553
Bijdrage ambtelijke kosten			868	303	284	114	82	25	60
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen			1.971	468	442	215	187	192	493

6.3.6 Reserves

Reserves (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 31/12
	2023	2023	2023	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2027
1. Algemene reserve																
Vrij beschikbaar deel algemene reserve	28.791	33.845	18.688	43.948	0	3.400	40.548	0	3.487	37.061	0	2.925	34.136	0	0	34.136
Minimumpositie algemene reserve (excl claim SD)	4.446	0	0	4.446	0	0	4.446	0	0	4.446	0	0	4.446	0	0	4.446
Claim sociaal domein (SD)	4.760	0	0	4.760	0	0	4.760	0	0	4.760	0	0	4.760	0	0	4.760
Geraamd resultaat boekjaar	30.320	15	30.320	15	1.042		1.057	6.080	0	7.137	0	47	7.090	806	0	7.896
Besluitvorming begroting 2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene reserve	68.317	33.860	49.008	53.169	1.042	3.400	50.811	6.080	3.487	53.404	0	2.972	50.432	806	0	51.238
2. Bestemmingsreserves per Cluster:																
Cluster Wijkontwikkeling																
Wijkontwikkelingsplannen	2.080	0	48	2.032	0	71	1.961	0	71	1.890	0	71	1.819	0	71	1.748
Aanpak duurz.verb.Donderberg	238	0	0	238	0	0	238	0	0	238	0	0	238	0	0	238
Knelpunten Swalmen	45	0	30	15	0	0	15	0	0	15	0	0	15	0	0	15
Cluster Sociaal Domein																
Egalisatiereserve sociaal domein	538	0	20	518	0	0	518	0	0	518	0	0	518	0	0	518
Bovenreg. Taken rijk herv.agenda jeugd	0	0	0	0	5.732	0	5.732	3.122	0	8.854	0	0	8.854	0	0	8.854
Cluster Rijksregelingen																
Decentralisatie uitkeringen circulaire	447	0	252	195	0	44	151	0	0	151	0	0	151	0	0	151
Maatschappelijke begeleiding statushouder	42	0	0	42	0	0	42	0	0	42	0	0	42	0	0	42
Cluster Claims < 500.000																
Claims < 500.000	957	0	191	766	0	0	766	0	48	718	0	0	718	0	0	718
Cluster Sociaal Verbindend																
Sociaal verbindend	7	0	0	7	0	0	7	0	0	7	0	0	7	0	0	7
Cluster Econom. stimulerend																
Economisch stimulerend	303	0	0	303	0	0	303	0	0	303	0	0	303	0	0	303
Vitale Stad	567	0	2	565	0	2	563	0	2	561	0	2	559	0	2	557

5.3.7 Voorzieningen

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 1/1	Ver- meerd.	Ver- mind.	Stand 31/12
	2023	2023	2023	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2027
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44.1a en 1b)																
Verlof	2.483	0	0	2.483	0	0	2.483	0	0	2.483	0	0	2.483	0	0	2.483
Wethouders pensioenen	2.233	0	105	2.128	0	105	2.023	0	105	1.918	0	105	1.813	0	105	1.708
Weth.pensioenen (actieven)	1.772	255	0	2.027	0	0	2.027	0	0	2.027	0	0	2.027	0	0	2.027
Wachtgeld wethouders	213	0	0	213	0	0	213	0	0	213	0	0	213	0	0	213
Vaststellingsovereenkomst personeel	179	0	0	179	0	0	179	0	0	179	0	0	179	0	0	179
Sportparklaan 9	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14
Bob Boumanstraat	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4	0	0	4
Oolder Veste	43	0	10	33	0	0	33	0	0	33	0	0	33	0	0	33
Totaal voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's	6.941	255	115	7.081	0	105	6.976	0	105	6.871	0	105	6.766	0	105	6.661
Voorzieningen ter egalisering van kosten (BBV art 44.1c)																
Onderhoud gebouwen	8.302	1.230	934	8.598	1.231	990	8.839	1.231	990	9.080	1.231	990	9.321	1.230	990	9.561
ZBB Sport	0	721	0	721	231	0	952	231	0	1.183	231	0	1.414	231	0	1.645
Onderhoud oppervlakte wateren	565	447	0	1.012	447	0	1.459	447	0	1.906	447	0	2.353	447	0	2.800
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten (BBV art 44.1c)	8.867	2.398	934	10.331	1.909	990	11.250	1.909	990	12.169	1.909	990	13.088	1.908	990	14.006
Middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art 44.2)																
Probleemjongeren (legaat)	91	0	0	91	0	0	91	0	0	91	0	0	91	0	0	91
Riolering	2.376	0	23	2.353	0	1	2.352	0	3	2.349	0	4	2.345	0	4	2.341
Afvalverwijdering en verwerking	20	0	0	20	0	0	20	0	0	20	0	0	20	0	0	20
Totaal middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	2.487	0	23	2.464	0	1	2.463	0	3	2.460	0	4	2.456	0	4	2.452
Totaal	18.295	2.653	1.072	19.876	1.909	1.096	20.689	1.909	1.098	21.500	1.909	1.099	22.310	1.908	1.099	23.119

5.3.8 Opgenomen geldleningen

Opgenomen geldleningen (bedragen x € 1.000)													
Nr.	Looptijd in jaren	Aflossing	Betaal-datum	Initiële hoofdsom	Afgelost	Prognose Saldo per 1/1/24	Prognose Nieuwe opgenomen leningen in 2024	Rente %	Rente bedrag 2024	Aflossing in 2024	Aflossing tm 2024	Totaal rente & aflossing	Prognose Saldo per 31/12/24
79	12	FIX	31-jan	€ 7.000	€ 3.500	€ 3.500		3,400%	€ 119	€ 3.500	€ -	€ 3.619	€ -
80	14	DYN	28-sep	€ 5.000	€ 2.000	€ 3.000		2,900%	€ 87	€ 1.000	€ 2.000	€ 1.087	€ 2.000
81	15	DYN	27-dec	€ 5.000	€ 1.000	€ 4.000		2,890%	€ 116	€ 1.000	€ 3.000	€ 1.116	€ 3.000
82	10	LIN	1-jul	€ 5.000	€ 4.500	€ 500		0,890%	€ 4	€ 500	€ -	€ 504	€ -
83	14	LIN	2-feb	€ 13.036	€ 7.449	€ 5.587		2,590%	€ 145	€ 931	€ 4.656	€ 1.076	€ 4.656
84	16	LIN	2-feb	€ 7.650	€ 3.825	€ 3.825		2,200%	€ 84	€ 478	€ 3.347	€ 562	€ 3.347
85	15	LIN	28-jan	€ 13.760	€ 7.339	€ 6.421		2,840%	€ 182	€ 917	€ 5.504	€ 1.100	€ 5.504
86	12	LIN	15-apr	€ 11.000	€ 7.333	€ 3.667		2,090%	€ 77	€ 917	€ 2.750	€ 993	€ 2.750
87	20	LIN	1-nov	€ 18.000	€ 6.300	€ 11.700		2,650%	€ 310	€ 900	€ 10.800	€ 1.210	€ 10.800
88	12	DYN	15-jan	€ 5.000	€ -	€ 5.000		0,940%	€ 47	€ -	€ 5.000	€ 47	€ 5.000
91	12	DYN	15-feb	€ 6.000	€ -	€ 6.000		1,170%	€ 70	€ -	€ 6.000	€ 70	€ 6.000
92	10	LIN	1-okt	€ 434	€ 174	€ 260		-0,050%	€ -0	€ 43	€ 217	€ 43	€ 217
93	15	DYN	30-jun	€ 15.000	€ -	€ 15.000		0,380%	€ 57	€ -	€ 15.000	€ 57	€ 15.000
94	16	DYN	13-aug	€ 15.000	€ -	€ 15.000		0,295%	€ 44	€ -	€ 15.000	€ 44	€ 15.000
95	15	ANN	22-sep	€ 2.300	€ 125	€ 2.175		2,845%	€ 62	€ 129	€ 2.046	€ 191	€ 2.046
96	15	ANN	13-jan	€ 2.300	€ -	€ 2.300		2,994%	€ 69	€ 124	€ 2.176	€ 193	€ 2.176
Prognose							€ 23.022	3,500%					€ 23.022
Totaal opgenomen geldleningen				€131.480	€ 43.420	€ 87.935	€ 23.022		€ 1.473	€ 10.439	€ 77.496	€ 11.912	€ 100.518

Colofon

Uitgave

Gemeente Roermond

Datum

1 oktober 2023

Vormgeving

Luc Jansen - Ask for Graphics

Informatie

Gemeente Roermond

Bezoekadres

Kazerneplein 7

6041 TG Roermond

tel: 14 0475

WhatsApp: 06-10465487

Postadres

Postbus 900

6040 AX Roermond

Stadhuis, Markt 31 | Postbus 900 | 6040 AX Roermond

www.roermond.nl